گچین آزمانک

حکیم بلوچ

(آزمانک)

عبدالحکیم بلوچ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کتاب ءِ نام	:	گچین آزمانک
نزّآر	:	عبدالحکیم بلوچ
کمپیوٹر کمپوزر	:	عزیز جمالدینی
چھاپ جاہ	:	ہائی ٹیک پرنٹرز
اوّلی چاپ	:	مئی 1970
دومی چاپ	:	2010
بہا	:	300 کلدار
دانگ	:	1000

ISBN : 978 - 969 - 8557 - 64 - 5

په یلیں سنگت قاسم بلوچ ءَ

که

ناحق گونڈلاں داتش

لڑ

اولی بہر

دومی بہر

پیشگال

بلوچی اکیڈمی 1958ء بزاں شہ نیم پیڑی ءَ بلوچی زبان، لوزانک، دود، وربیدگ
، تاریخ ءُ روایتانی دیمرئی ءَ آہانی رکھ ءُ پل ءِ جہد ءِ تہا گلائیش انت، ہنچو پہ بلوچی لوزانک
، دوودوربیدگ، روایت ءُ نندنیاد ءِ بارہ بازیں کتاب شنگ کتگ۔

اکیڈمی ءَ بلوچی زبان ءُ ادب ءَ ابید بلوچ قوم ءُ بلوچستان ءِ بارو ءَ تہرتہریں سرحالانی
سرءَ گوں بلوچی ءَ اُردو، انگریزی ءُ فارسی ءِ تہا ہم کتاب شنگ کرتگ ہنچو اے علمی ءُ لبزانکی ءَ
بلوچانی علمی لوزانکی، تاریخی ءُ دوودوربیدگی مڈی ءَ کہ آ سینہ در سینہ شہ یک نسلے ءَ دومی نسل ءَ بدل
بوان ءُ ماراسر بوتگ انت مالیشان ءَ، یکجا کرتگ انت ءُ کتابی دروشم ءَ تالان کرتگ انت۔

بلوچی اکیڈمی شہ وتی اڈ دیگ ءَ تاں مروچی سے صد ءَ گیش کتاب شنگ کرتگ کہ
آ گیشتر بلوچی لوزانک، دوودوربیدگ، گیدی قصہ، گرائمر، تاریخ ءُ زندحال ءِ سرءَ تالان انت۔

شہ بلوچی اکیڈمی ءِ نیمگ ءَ چھاپ وشنگ بوتگیں کتاب یونیورسٹی، کالجاں ءُ اسکولاں
ابید فیڈرل ءُ صوبائی پبلک سروس کمیشن ءِ چکاسی کور سانی تہا ہم ہورانت۔ ہمیشا ایشی لوٹ
باز گیش انت۔ ہردیں کہ اے کتاب ہلاس بوہگ ءُ بے گواہ بوئگا انت، ہمیشا مالیشانی
دوارگ چھاپ ءُ شنگ ءِ بست وبند ءَ کنگا ہاں۔

واجہ عبدالحکیم بلوچ ءِ نزّ آرتگیں آزمانکانی گچین ہم بے گواہیں کتابانی تہا ہوار انت
ہمیشا ہمے لوٹ ءُ گذرانی خاترا ما اے کتاب ءَ دوارگ چھاپ ءُ شنگ کنگا ہاں

اشیر عبدالقادر شاہوانی

جنرل سیکرٹری

کوئٹہ

10 اکتوبر 2009ء

آزمانک ءِ قصہ

بنی آدم ءِ رژن ءَ۔ ہر دور زمانگ ءَ۔ زند ءِ عکس کشیتہ۔ زند ءَ را دور زمانگ ءِ ادینک ءَ۔ ہما دور ءِ راجی وڈودی لیکہاں دیستہ۔ زند ءُ چاگرد ءِ بازیں چی آنی نیام ءَ۔ نوک نوکیں سیالی ءُ نزیکی آران ءَ۔ آرٹ ءُ لوزانک ءِ جہان آباد کُرتہ۔

یک وہدے ات کہ بلکاں وتی سولیں نماسگانی سہڑینگ ءُ واب گیجگ ءَ زمستانی برف گواریں ءُ تیرماہی ماہکاں درنزین شپاں دیہہ ءُ پریانی قصہ جت۔ شاعراں وتی پربنداں تمن ءُ ٹک ءِ سرمچارانی قصہ آورت۔ پہلوان ءَ وتی دمبورگ ءُ سروز ءِ زیملاں شفارمہپریں مہلنجانی قصہ ءَ سرشپی دیوان صُحب کُرت اَنت۔

یونان ءِ کسمانک نویساں چہ وت سازیں خُدایانی قصہ آں آرٹ ءِ دُنیا ءَ را۔ یک انچیں نمیرانیں جہانے دات کہ آئی خزانگ قرنانی قرن ءِ لٹ ءُ پل ءَ رندہم ہلگ ءِ نام ءَ نہ زانت۔ پرامیتوس ءَ آسی ترشکی دُزت۔ بزّگیں بنی آدم ءَ را دات گوں وت مٹیں خُدایاں دغا کُرت۔

بلے پوریات گران ءَ کسب ءِ دائم مانیں دولتے دات۔ اسکائیلس ءَ شہ ہمے قصہ ءَ نمیرانیں کسمانکے ٹاہینت۔ یونانی شہریانی دل وش کُرت......... بلے دزیتگیں آسی ترشک ءَ بنی آدمی رژن ءِ برفی کپٹر آپ کُرتنت۔ زنداو چاگرد ءِ گیگانی نوکیں بھیران بُوت۔ پوریاگراو آہن کار ءَ ہمے ترشک من کارجاہ ءَ بلینت۔ چاپ جاہ و پریس ماں آہتنت وانگ ءُ نویسگ پہ ازگارانی ڈک ءَ دراہت نیزگارانی کل ءَ سر بُوت۔

قصہ چہ شاعرءُ پہلوان ءِ دست ءَ در شت اور دانکارءُ ناول نویس ءِ دست ءَ کپت۔ آئی دراجیں قصہ آں زندءِ سرجمیں احوال ماں ناول ءَ درانگاز کُرت اَنت۔ اے لوزانکی بھیر کہ ورنا بُوت تہ کسب کاری آشوب ہم وتی نوبتاں اَت۔ ہمے آشوب ءَ بہ مہلوک ءَ انچیں دست گٹی یے آ ورت کہ ہمک مردم ءَ چُشیں دراجیں قصہانی وانگ ءَ وار نہ بُوت۔ ءُ ہمک ردانکار ءِ اے بھیر ءِ نیمگا دلگوش ہم کم بوت۔ لوزتاک ءُ حالتاک وديتنت ءُ لوزانکی زندءَ قصہ گوشی ءِ نوکین بھیرے ءَ سرچست کُرت: آزمانک لوزانکی جہان ءَ ودی بُوت۔

یورپی لوزانک گوں وتی دراہیں نوکیں لیکہ ءُ بھیراں ہندو پاک ءَ سر بُوت۔ ءُ ایدا ھندی ءُ اُردو زُبان آن اے دُراہ وتی کُرتنت۔ جلگہیں ڈیہہ ءَ ناول ءُ آزمانک رواج گپتنت۔ اُردو ھندی زباناں ءَ ہم یورپی زوانانی پیمیں جوانیں آزمانک نویسگ بُوت۔

بلوچ ورنا کہ چہ پہوالیں زندءَ درآتک ءُ وترا ملکی وانگ جاہ ءُ جلگہیں شہراں دیست، آئی یک نیمگا چہ نوکیں لوزانکی جنزءُ دوھمی نیمگا چہ سیاسی چست ءُ ایران اثر زُرت۔ ہمے چاگردءُ چست ءُ ایرانی تہا فرنگی شُت۔ ڈیہہ آزات بُوت۔ گوں آزاتی ءَ استمانی آجوئی، دودربیدگی آزاتی، وتی زبان ءَ وانگ ءُ زانگ ءِ حق دراہ بنی آدم ءِ بنی حق لیکگ اوا استمانی آجوئی ءِ بودنا کی ءَ پہ الم زانگ بوت انت۔ بلوچ واننده ءِ دل ءَ ہم پہ وتی زبان ءُ دودربیدگ ءِ بودنا کی ءُ آراگیدی ءِ رو ہمی زبانانی ردا آرگ ءِ واہگ ودی بُوت۔ ءُ آجوئی ءِ لہتیں سال رند کردے سرمچاراں چہ کراچی ءَ ماھتاک ''اومان'' ءِ چاپ ءُ شنگ بنا کُرت۔ گوریشی دراہگ ءَ قصہ شاعر ءِ ایوکیں حق نہ مان اِت۔ اے وانندہ ءُ نیم وانندہ

ایں بلوچ آزمانک نویس ءُ کسمانک کارءِ بہرءَ ہم کپت۔

ماہتاک ''بلوچی'' ءِ درآ ہگ ءَ بلوچی آزمانک ورنا بوت۔ ءُ ماھتاک اولس ءِ درآ ہگ ءَ بلوچی آزمانک بودنا کی ءِ پلوءَ گوں نوکیں حیال ءُ ورنائیں لیکہاں دیماشُت۔ ءُ انگت روان انت مئے آزمانک۔ تنے وہدی گیدی ءِ جوانیں آزمانکانی ہم کو پگ نہ اِنت۔ بلے دہ پانزدہ سال ءِ اے کسانین مدت ءَ مئے آزمانک ءِ بودنا کی وتی مٹ وت انت۔ ہمے ردوم ءُ بودنا کی ءِ قصہ ہمے کتاب ءِ تاکاں گون انت۔

اولی بہر ہمادری آزمانکانی انت کہ بلوچی ءَ بدل کنگ بوتگ اَنت۔ ءُ دوہمی بہر وت سازیں بلوچی آزمانکانی انت بیدکردے بدل کرتگیں آزمانان۔ ایندگہ دراہ آزمانک ماہتاک ''بلوچی'' کراچی او ماہتاک اولس کوئٹہ ءِ منت ءَ اے کتاب ءَ ہوار کنگ بوتگ انت۔ ماہما زراھیں داجہ کارانی ہم منت وارین کہ آہاں شش سالہ سروتی بدل کرتگیں آزمانک تچکی ءَ بلوچی اکیڈمی ءَ راہ داتنت۔

اے کتاب ءِ ردءُ بندءُ پروفانی گندگ ءَ من واژہ صورت خان ءِ منت واران۔ اوا ے ردا ملک محمد پناہ ءِ سرءِ سوج ہم بے بہا انت۔

دہائٹ روڈ کوئٹہ

یکم مئی 1970

عبدالحکیم

اولی بہر

لیب

چیخوف

بدل: عبداللہ جان جمالدینی

زمستان ءِ نیمروچے ات ءُ آسمان صاف ات۔ بلے برپک باز کپتت، ندینکہ ءِ ڈکمّیں مودانی سراوآ ئی برز ءِ رَ کھّ (لُنٹ) ءِ سرا ہم چوناز رکیں اسپتیں پَٹّ ءَ برپک درا اَتنت، مابرزیں کوھے ءِ شکّے ءِ سرادست ماں دست گپتت اوشتاتتن کوہ ءِ شیوگ کہ چو آدینک ءَ تپت چہ منّی پادانی دیماشروع بوت ءُ جَہل ءَ تاں دورشُت گونڈیں سلیجے کہ گراں سُہریں گدے ءِ پوشے داشت ئے ندینکہ اوشتاتت۔

ندیژدہ پیترونہ! بہ رواں اے سلیچ ءِ تہہ ءَ تلشک بوراں ءُ جہل ءَ شیوگ کنن، منّت اُن کُرت، بس یک برے! باوربکن کہ مارا یک چانکرّے ھم ماں نہ کیت!

بلے ندینکّہ ءِ دل ءَ سرْ ہم کپت (خوف کپت) آ ئرا وتی گونڈیں پاز وارانی وکوہ ءِ بُن ءِ نیام ءَ چوتہاریں چاہ ءَ درابُوت، سیچ ءِ تہہ ءَ نندگ ءِ صلاح ءَ کہ اُشکت ئے جہل ءَ چارت ئے تہ گشئے کہ دم ئے اوشتات اگر چہ اے درنگ ءَ یلہ بوت باریں چون بیت، مریت یا کہ گنوک بیت بیا کہ بہ رواں! من ضدّ کرتُن بائدنہ انت کہ بترسئے اے لگوری ءُ کم دلی یے بیت لاچار ءُ ناعلاجے ندینکّہ منّ اِت، بلے چرائی دیم ءَ دراات آ ئی منگّ ءِ تہہ ءَ مرک ءِ احساس اَت آ زرد گشت وَ ختے کہ من آ ئرا سلیچ ءِ تہہ ءَ نادینتن آ ئی جان ءَ بجگ

یے زُرت من آ رَاوتی بگل ءَ داشتن ءُ دیم پہ شیوگ ءَ یلہ بُوتن ۔ سیلیج چو تیر ءَ شُت گوات ءِ ھیّزگ ءُ گرّگ اَت ءُ مئے سرو دیماں چہ قہر ءَ سِست ءُ ہنچو معلوم بُوت کہ مئے سران ءَ چہ کوپگان جتا کنت چہ گوات ءِ زدءَ مئے دمہ اوشتات ہنچو معلوم بُوت کہ شیطان ءَ وت مارا وتی چانپلانی تہہ ءَ داشتہ ءُ دیم پہ جہنّم ءَ گرّاں انت ۔ مئے چارمہ گُنڈ ءِ چیز جوءِ پیم ءَ تچگت دراءُ حاضر ءَ گوں چم ءِ مُچ ءُ پچ کنگ ءَ مانیستن !

ندینکہ تو منا دوست ءَ ! منی لُنٹ سُرت انت سیلیج ءِ رفتار ءَ سست کرت گوات ءِ ہیزگ ولگوشگ ءِ توارنوں نہ ترسینت ءُ من وتی دمہ ءَ کشتُّن ، آ حر مابُن ءَ رستن ، بلے ندینکہ ہنگہ چو مردگ ءَ ات ، رنگ زرد ، ءُ دم توس اَت ، دست ءِ گپتن ءُ اوشتار یتن ءُ منا چارت وگشت ءُ ، دُنیا چپی ءُ راستی بیت ...... من زرہ یے ءَ مرتُن ۔

چہ کتر کے ءَ رند ہوش ءُ بہ جا گہ ءَ آحت ، منی چمانی تہہ ءَ چیزے پولگا اَت ہما لوظ چہ منی دپ ءَ دراتگ اتنت ، یا آئی چہ گوات ءَ اُشلکت ؟ من آئی کرّ ءَ اوشتوک سیگار کشاّن ءَ وتی دست پنجگان ءَ چارِتُن !

آئی منی باسک ءَ گپت وماشرّ یں ساعتے کوہ ءِ ایدیم وآ دیم ءَ گشتن ۔ ظاہر اَت کہ ہما لوظاں آ رَا اگڑتی (فکر) یے ءِ تہہ ءَ دوَرداتت اے لوظاں کسے ءَ گُشت یا نہ ؟ ہاں نہ نہ ؟؟ آئی نام عزّت زند ، ووشی ءِ سوال اَت دنیا ءِ چہ درستین سوالاں مسترین سوال اَت ، ندینکہ پہ یک بے صبریں خنہ ئیں ، سنبوکیں نظرے ءَ منا چارِت ، آئی اے حبر پہ ہوش نہ اَتنت ، و پمنی حبراں دل ماندگ اَت ۔ اُفّ ! آئی وشّ وزیبا ئیں دیم ءَ چہ پیمیں جذبہ شت ءُ

کا تنت ءُ چوں شُت ءُ کا تنت؟ من آ ئی وآ ئی دل ءِ اے جیڑ ہ ءَ جوان سر پد بُوتن آ چیز ے گُشگ لوٹِت ئے، چیز ے جست کنگ ۔ بلے آ ئرا لوظ نہ رستت ۔ باز بے وڑ اَت دزّوک ءُ لپرزگ چہ وشّی ......من بکشیں ؟ منا نہ چارت وگشت ئے ......!

چے؟ من جُست گُرت ۔

''بیابرواں پدالگوشن'' ۔

کوہ ءَ بالا بوتن یک برے دگہ من ندینکّہ ءَ کوہ ءِ گُنڈ ءَ چارت پدامنی دیم ئے ہُورت ہُورت سئیل کرت، منی توار ءِ کہ آ ئی ءِ تہہ ءَ نرمی ءُ دلا سائی اَت اشکت ئے وچو بت ءَ حشک و حیران اَت چہ آ ئی پیشانی ءَ سوال وانت بوت ۔

بلے آ چے یے اَت؟ آ لوظ چہ کئی لُنٹان درآ حت انت؟ چہ ہے مرد ءِ دپ ءَ یا ہنچو منی گُمان انت؟ چہ اے گوں مگ ءِ حال ءَ باز حیران اَت، حبر ءِ دامن ئے یلہ بزگ ہچ حبر ءِ جواب ءَ دات گُرت نہ کنت ۔ سئیلے گُرت ءُ نزینک آ حت چہ چمان ئے ارس یلہ اتنت ۔

بس انت نون لوگ ءَ بروان؟ جستن گُرت!

بلے منا منا ہے ۔ تلشّگ وش انت ۔ گشت ئے وچہ لچّ ءَ سہر ترّ اِت ۔ چون انت کہ پدا بالا بئیں؟

تلشگ آ ئرا وشّ اَت ۔ بلے ہنگہ چو پیسر ءَ زرد گشت وچہ ترس ءَ دمہ ئے اوشتات ۔ ما سیمی براں لگشتن، آ ئی چمّ بہ منی لُنٹاں سکّ اَتنت ۔ من دزمال ءَ دپ ءَ داتن ءُ جلگ ءِ نیمونُن گُرت ۔ نیم راہ ءَ کہ رستن آ ئی ہوش رددات ءُ گُشت ۔

نادیا! مناباز دوست ئے!

ندینکہ ءِ نازرکیں ونزورین ناحُتان ہنگہ اے گرہن ہیچ نہ گُرتت، اے تواراء فکرے جت .... آئی دستُن گیپت ءُ دیم پہ لوگ ءَ راہدگ بوتن، بلے ندینکہ پادان داران اَت ودل ماندگ اَت کہ پدی ہماحبر ءَ بشکنت ۔ من آئی روح ءِ بےصبری ءَ رامارِتُن ۔ نزینک اَت کہ چہ دپ ءِ لوظ دربیا ینت گوات بےدپ ءُ بےزبان انت! من لوٹیں کہ اے لوظ گوات ءِ بنت دومی روچ ءَ مناا ے پرزہ رست ۔

''اگہ شُمارا برف ءِ کوہ ءَ پہ تلشکگ ءَ روگی انت مہربانی کن اِت منا گوں وت ءَ ہمراہ کن اِت'' نون چہ ہماروچ ءَ من وندینکہ ہروخت کوہ ءَ پہ تلشکگ ءَ شُتن ءُ تلشکگ ءِ وخت ءَ منی لُنٹ سُرِت انت ۔

نادیا! مناسک دوست ئے ۔ بیاں بیان ءَ ندینکہ ہمے حبر ءَ اُشکنگ ءِ ھیلاک بوت ہنچو کہ کسے شراب یا دگہ نشہ ءِ ہیلاک بہ بیت بغیر چہ اے حبر ءَ زندگ نہ منت دانکہ ہنگہ آ چہ تلشکگ ءَ ترِست بلے ترس ءُ خوف ءَ محبت ءِ اے حبر ءِ تہہ ءَ یک خاصیں لذّتے پیدا گُرتت ہماحبر ءَ آ ئرا انگہ پریشان گُرتت ءُ آئی انگہ بنیات معلوم نہ بُوتت ۔ شک انگہ دو چیز ءِ سرءَ اَت من وگوات .... انگہ سئی نہ اَت کہ چمن ءُ چہ گوات ءَ گُجام یکے گوں آئی محبت کنت ۔ بلے اے حبر ءِ آ ئرا پروانہ اَت .... آ ئرا چے پرواہ اَت کہ چہ گُجام پیالہ ءَ آ ئرا شراب دیگ بیت!

یک نیم روچے ءَ الیوک ءَ دیم پہ برف ءِ کوہ ءَ داشتن شُتُن تہ دیستن کہ ندینکہ چہ مچّی

ءِتہہ ءَ کوہ ءَ بالا بُوت چمّ ءَ مناپولت انت لپرزگ لپرزگ پادکلّاں (پدانکاں) لکتّ
اُفّ! تنیا بالا بوہگ چون سکّ ات۔ چنکہ خوفناک ات رنگ ءَ زردات ہنچو وار خطا اَت
چو کہ کسےءَ پہ پاہوءِ دیگ ءَ ببرنت۔ بلے ہمت کُرت و بالا بُوت ءُ پشت ءَ نہ چارت ءَ۔
من آئی مطلب ءَ پوہ بوتن آ آزمندگ ءُ چکاّسگ لوٹت کہ باریں آ پرذوقیں وشیّں حبر
بغیر چمن ہم اُشکنگ بوت؟ من دیستُن کہ رنگ ءَ زرد چہ ترس ءَ حشک ءُ حیران ندینکہ
ہنچو کہ سیج ءِ تہہ ءَ نشت چمان ءَ نزّ کرت ءُ چہ دُنیاءَ رُخصت کناں ءَ یلہ بوت ''ای ژژ''
سیج ءِ تواراَت من سئی نہ بُوتن کہ ندینکہ ہماحبر ءَ را اُشکت یا نہ؟ بلے ہمنکہ دیستن کہ ایرکپگ
ءِ وخت ءَ باز ہلاک اَت۔ آ ئرا اسمانہ اَت کہ آئی حبر اُشکنت یا نہ؟ چہ تلشکگ ءِ ترُس ءَ آ ئرا
اُشکنگ ءُ زانگ ءِ وس نہ اَت......

بہارگہ رَست ءُ مارچ ءِ ماہ اَت......روچ وڈّان ءُ گرم بیان اَتنت۔ برف ءِ کوہ
سیاہ ترآّن اَت۔ پرچے کہ برف آپ بُوت۔ مئے تلشکگ ءِ گوازی گُٹّ اِت بزّگیں
ندینکہ چہ کئےءُ چوں ہماحبر ءَ بشکتیں۔ گوات ءِ ہیرگ بند بُوتت ءُ من پہ سینٹ
پیڑ زبرگ اِ ءَ سر گپتُن۔
چہ منی سرِ گرگ ءَ روچے دو پیسر شام ءِ وخت اَت ءُ روچ بہ زردگ ءَ اَت من باگ ءِ
تہہ ءَ نشتت اُن کہ آئی ندینکہ ءِ لوگ ءِ نیام ءَ برزیں گیٹرے اَت انگہ سرداَت، گھد ءِ
تل ءِ برف آپ نہ بُوتت، درچکان ترِکت نہ کُرتت۔ بلے بہارگہ ءِ کوش ءَ کشت
،کلاگان پہ شپ ءِ گوازینگ ءَ کارتت، چہ گیٹر ءِ درزے ءَ من سیل کُرتن ندینکہ ءَ
دیستن چہ گس ءَ حویلی ءِ تہہ ءَ درآحت و آسمان ءَ گوں ارمان وزہیریں چمان

چارت ۔ بہار گہ ءِ سر دیں کوش آ ئی زردیں وخفہ ئیں سرو دیمان مان کات ۔ برف ءِ کوہ ءِ گوات ءِ خیال ءَ کپت ءُ ہماحبر ءِ.......... گیشتر خفہ بُوت ءُ ارس ءِ ترمپے چہ چم ءِ یلہ بُوت.......... بزگیں جنک ءَ وتی دستاں ہنچو تچک کُرت کہ پہ وتی خیال ءَ گوات ءَ منّت کنت ، کہ پدی ہماحبر ءَ بیاریت ۔ گوات ءِ توار ءِ تہہ ءَ نُر نڈِ ت اُن

''نادیا! تہ منا باز دوست ئے!''

اف خدا!! ندینکہ ءَ چے بُوت چلکّت ئے ودیم ئے چہ گل ءَ چٹ رِپت وتی دستان ئے تچک کُرت ۔

چہ وشی ءَ گیشتر زیبا اَت!

من پہ سامانانی ءِ بندگ ءَ برگشتن ۔ اے حبر ءَ نوں سالانی سال گْوستہ ، ندینکہ کدی ئینے کہ عاروسی اِنت ۔ اے حبر ءِ تہہ ءَ چندا ئیں فرقے نیست کہ آ ئرا داتش یا پہ وتی وشی ءَ آ ئی مجلس ءِ وراشت ءِ کاردارے ءَ گپت ۔ آ ئی سۓ زہگ انت ۔ بلے ندینکہ ہنگہ ہما برف ءِ کوہ ءَ ہما سئیل وساوات ، گوات ءِ حبر ءَ!

ندینکہ تہ مناسک دوست ئے!

نہ شموشتہ ہنگہ اے چہ زند ءِ مُچیں یا تان پہ آ ئی وشّ ، زیباواثر کنوک اِنت ۔

بلے نون کہ منی عمر گْوستہ چوں بزانیں کہ من آ حبر ءَ پرچے گشتن ۔ اے لیب چوں منا سُجّت ۔

....

لے ۔ روس ءِ شہرے کہ زار ءِ وخت ءَ پائے تخت اَت انوں آ ئرا لینن گراڈ گشنت ۔

سُنگیں دل

میکسم گورکی

بدل: عبدالصمد امیری

شپ تہار مہ اَت، ءُ گوات تُرند کشگا اَت۔ اِلس شدگا اُتنت...... چہ دیرءَ زہیر یگ
ءِ وشیں توار ے پیدا ک ات۔ دانیال ءَ وتی پیپ بُن دات۔ وتی دوست (سو بار) ءِ نیمگا
شہارت ءُ گوشت منی یلیں براہندگ بز یر دو سےَ دم بجن ...... منی جنک ءِ زھیر یگاں
اُشکنگا ئے، گٹ یے سک وش انت...... زاناں ترا دوست بیت بلے وت ءَ دیر بدار......
آ ئی چِلِگ ہنچو وش بیت چو کہ منا وتی بیت۔ آ وتی لوپ ءِ چیر کنگا سک چالاک اِنت یک نہ
یک روچے ترا وتی لوپ ءَ پر ینیت ءُ بے گواہ کنت...... جنیں چو مثال سیہ مارءَ اَنت اگہ
آیاں دست پر کن ئے پہ شُمے دل ءِ دجگا یکبر اتاب ءُ پیچ ورنت۔

سو بار چار شانگ ءُ ڈولدار یں ورنائے اَت۔ آ ہنگری ءِ یک کلگے ءَ نشتگ ات..........
شپ ءَ چہ یک کلگے ءَ اپسانی۔ زّگ روچ ءَ دگہ کلگے ءَ بہا کنگ آئی کاروکسب اَت۔ چپ
ءُ چاگردءِ کلگانی مردم چہ آئی پونز ءَ رستگ ات انت ءُ بے کساس ترست انت۔ چیا کہ
آ سک دلیر ءُ گمراہ اَت ءُ کس ءَ چشیں دل لاپ ءَ نہ داشت کہ آئی دیما درآ تک بکنت۔
آئی ءَ وائکن وش جتت ءُ بیکاری ءِ وہدءَ جوءِ کرانشتت ءُ سوزے ءَ گوں وائکن جتت کہ آئی
چمانی ارس ترمپ ترمپ ءَ رچان اَتنت۔ آئی ءَ خوار ءُ بزگین مردمانی کمک بازکت

ات ۔ مالدارءُ ملک داریں مرد مانی اپسانی دزگ ءِ ہرچ زرّ کہ آ ئی ءَ دست کپت ات ۔
ایشانی نیم پہ وت زُرتنت ءُ نیم بز کاروغیر یباں بہر کت ات ۔
سوبارءَ انگت پہ دوستی ءِ خاطر ہچ جیتنے گچین نہ کُتگت راستی آ ئی ءَ شرر نگیں جنکاں گوں دوستی
ءُ گپ رپ جکّت بلے آ یان ءَ گوں بدیں نظر ءَ نہ چارتگت ۔
ماہ رنگیں جنک ہم چہ آ ئی ءِ ڈولداری، مالداری، وشیں گُٹّ ءَ حیران اَتنت ءُ پہ آ ئی خاطر ءِ
وش کنگا پہ دائم چاگردءُ کولیگ پیتگ ات انت ۔
ورناءَ ہم مزن سری کت اَت ءُ ہچبر پہ یک جنکے ءَ وتی مہر گیش نہ کت ات ۔ بلے یک
چاردہی ماہے کم کم ءَ آ ئی دل ءَ وتی نیمگا کشان اَت ۔
باز براں آ ئی خیال کُت کہ اے ماہ رنگ ءِ خیال ءَ چہ دل ءَ بکشیت بلے زانا چہ ازل ءَ ہنچو
نبشتگت کہ دانیال ماہیں جنک راداءِ دل سوزیں عشق ءَ چہ دل ءَ درکت مکنت .... آ پہ
راداءِ دوستی ءَ سک بے قراراَت ءُ رادا ہم پہ آ ئی ءَ شیدا اَت ءُ آ ئی زہیراں گارت ۔
یک برے سوبارءَ وائکن دست ءَ کُت لرزوکیں زیمل چو کہ وشیں سحارءُ رگامی ہوراں
شنزِگا اَتت ۔
شرر نگیں رادا ہنچو کہ وائکن ءِ سازاُشکتت چہ لوگ ءَ درآ تک تچکا سوبارءِ نیمگا میدان کت
گوں وتی کدہیں خماریں چماں ورناءَ پہ نازے چارت ءُ کندان ءَ گوشت ۔
''او منی دوست تو پہ اندازے اے کارءَ بلدے ؟!
اے شریں وائکن تئی واسطہ کئے اڈ کتگ ؟ سوبارءَ کندان ءَ گوشت
''منی جندا اڈ کُتگ .... بلے ایوکا چہ تحتگاں نہ اِنت بلکیں ہما جنک ءِ دل ءَ چہ من اڈ

کتگ کہ منا دوست بیت کہ منی سرا ناز کنت .... ہومن وتی ساز ءِ سیم چہ جنکے ءِ دل ءِ
بنداں جوڑ کتگنت ۔ رادا ابچکندت آ بے ستون زیباءُ شرنگیں جنکے اَت ۔ آ ئی ریزیں مہپر
طلاہ رنگ شپیکیں پونز چو کا ٹارءُ کا گدیں رک (لنٹ) چوگل سُہر ءِ گرمس ءَ اَتنت ۔
آ ئی ءَ وش بیت ات کہ ورنا یانی دل پہ آ ئی ءِ مہرءُ دوستی ءَ آ س ءُ انگرانی تہا بہ سچیت وآ وتی
لوٹو کانی دلان گوں لیب بکنت ءُ آیاں ٹپیگ بکنت ! آ ئی چالاکی ءُ پہرءُ ٹہل ءُ ناز بے حد ءُ
بے شمار اَتنت ۔ ہنچو زانت کہ سو بار آ ئی دوستی ءِ آساں سُچگا اِنت ۔ دل ءَ جم بیت کہ کمیں
آ ئی ءَ بکجیناں ءُ مہر ءُ دوستی ئے بچکا ساں ۔ جنک ءَ جان کُش اِت ءُ گوشت ۔
''راستیں شما واہکن ءَ وش جن اِت بلے نوکیں چیزے شما اَڈ نہ کتگ .... تئی ساز ءِ
زیمل دل ءَ نہ کپ انت ءُ جنکانی دل ءَ نہ چانپنت ۔
چہ اے حبر ءِ اشکنگ ءَ سو بار دلگراں بیت ءُ وتی لنٹ ِ گٹتنت جنک ءَ ملامتیں چمے
چارتی ، سرے جہل کُت ءُ بے توار بیت گوں بازیں غم ءُ اندوھاں چہ رادا ءِ لوگ ءَ
درآ تک رھادگ بیت ۔ اے وہدی آ ئی ءِ چمّاں چہ ترمپ ترمپ ءَ ارس رچان اَتنت ۔
گوں وتی درستیں صفتان ڈولداری دلیری ، مردی ءُ زہرگ سو باریک جنکے ءِ دستان لیبو
بوتگ ہما جنک کہ آ ئی ءَ ایر جنت ءُ سبک ءُ خوار کنت اے حبران آ ئی ءَ راسک تو رینت ءُ
ہے خیال ءُ فکرانی تہا تاب ءُ پیچ وران اَت وڑ وڑ ءِ وسواساں آ ئی ءِ دل ءَ جاگہ کُت ......
وتی دل ءَ گوشتے ، زانا جنک ءَ دگرے چم ءِ چیرا کتگ ہے گمان ءَ گوں آ ئی ءِ سینہ ءَ کست ءُ
کینگ ءِ آس روک بیت ۔

آ وتی دل ءَ جم بیت کہ غم ءُ اندوہاں گوں جنگ ءُ جیڑ ہاں گار کنت ءُ شموشکار بیت ہمیشکاں زوراکاں گوں دست پنجگ بیت ءُ تانکہ وتی وس ءَ اسپانی دزّ گا لگِت ءُ ٹیک ءُ رہزنے جوڑ بیت۔

بجئیں ماہے وتی دوست ءِ پت دانیال ءِ لوگ ءَ نہ شُت بلے حیران ئت کہ ہچ پیا آئی ءِ دوستی چہ دل ءَ درئیت آخر پہ ناکامیں دلے وتی دائکن زُرت ءُ ستمکاریں دوست ءِ لوگ ءِ راہ گپت ہنچو کہ دروازگ ءِ دپ ءَ رست تحنگ ءِ سرا نشت ءُ ساز ءِ وتی ساز کت ءُ جنگا لگت۔ آئی زیملانی تہا نا اُمیتی ءُ اومیت افسوز ءُ دل وشی ، تُرس ءُ دلیری ، گریوگ ءُ حون اوار اَتنت۔

راداچہ لوگ ءَ درآ تک ، بچکند گا اَت ءُ گوشتے۔

من شمارا گوشتگت کہ اُنگت پہ آ جاہ ءَ نہ رستگئے موسیقی ءِ تہا چہ وت یک نوکیں سازے پیش بدارئے''۔ سوبار ءِ چم چہ زہر ءَ سہر سہر چوانار ءَ بیتنت وتی پنجگان پر نچگا ئت بلے جواب نہ ترینت۔

ہمے وہدی جنک ءِ پت دانیال رست ورنا ءَ دیم وتی گوں آئی ءَ گُت ءُ گوشت۔

منا تئی مغرور ءُ پہر بندیں جنک دوست بیت منا وتی زامات بکن''۔ ''اگہ آ گوں تو رضا بیت من وشاں'' ورنا ءَ وتی پیشانی کرچک گُت ءُ دیم بہ رادا ءَ ترینت ءُ گوشت !''

گوشدار...... دُنیا ءِ تہا شر رنگیں جنک من باز دیتگ بلے بید چہ تو پہ ہچ کس ءَ چو گنوک وشیدانہ بیتگاں۔ چے بکناں تئی محبت ءَ منا ہنچو وار ءُ بزگ کُتگ ...... نیں تئی پت ءِ دیما ءُ بز

گرانی مُچّی ءِتہا کہ آمنی وائکن ءِسازانی اُشکنگا اَتلگنت ۔ تراوتی نام گپت کناں......
چے ترا قبولیں؟ جنک ءِنیمگا شُت ءُ پہ ٹہلے دستِ شہارت تانکہ جنک ءِدست ءَ بگریت ۔
بلے جنک ءِغرورمزن سری ءَجہ جت ، بارگیں شیپا کے پہ زورءَ ورنا ءِدستاں جت ۔ ورنا
خجالت ءُشرمندہ بیت ۔ سرجہل کُت ءُ بے انداز ہیں غماں گوں چہ اودا دیر بیت ۔ ورنا ءِ
رنگ زردترّت گوں پرشگّیں دل ءُلرزوکیں پادا یک ءُتہنا شُت ءُ جوءِ کرارست ۔
سنگے ءِسرانِشت ءُروک روکا آپ ءَ چارگا ئت!
......ہمے پیاورنادیریں خیالانی تہا کپتگت تاں سئے چارساعت وتّی جاہ ءَ چہ نہ سُرت ۔
شپ بیت، ماہ چہ آسمان ءَ وتی جلوھان ءَ آپ ءِتہا پیش دارگا ئت ۔ ہما دمان ءَ ورنا ءِ
چمّان یک سیاہگے سُر اِت کہ تہاروکی ءِتہا آئی ءِنیمگا پیداک اَت ۔ کمکمیں ھزات بلے
انا گاہ چارت کہ گوں راداءَ دیم پہ دیم بیتگ ۔
جنک ءَ ہما وہدی کہ ورنا اِرجتگ ءُ سبک کُتگت آئی ءِرندا اَتگگ ۔ ورنا حیران بیت کہ جنک
ءَپیڑدہ (پستولے) دستا اِنت ءُ آئی ءِنیمگا پیداک انت ۔
ورنا جھہ بسرّ ات ءُ دست پہ تی کاٹار ءَبُرت بلے جنک ءَگوشت ؛ او! سوبار... ....من
پہ تئی کشگا ادا نیاتکگاں ۔ بلے پہ تئی حال دیگا اَتکگاں کہ منا گوں تو محبت اَست“ ۔
ورنا حیران اَت چہ وتی جاہ ءَ نہ سُر اِت ءُ جنک ءَ اے پیاوتی گپ جتت ۔
”بید چہ تو بازترند ءُ تیاریں ورنا دیتگنت بلے آیانی تہا چو تئیگا مزاردل ءُ مزن جگریں مرد
من نہ دیتگ ۔ تو منا چو کہ وتی ساہ ءَ دوست بئے ....من زاناں تو اچ من سک

زہرے ءُ چہ من وتی بیرائی گرگ ءِ پاسائے بلکیں تو ہم لوٹ ئے کہ مناسبک بکنئے ءُ منی دلکش ءَ میائے بلے دل جم بۓ۔ کہ من ترا نیلاں پہ زور ترا راہگ کناں ، پچّاں ءُ ہمچو پر نچاں تانکہ پیشی حبر ان شموشکار بیئے !

چدو رند منی دست ءَ چہ درآ تک ءُ شُت نہ کنئے۔ تیوگا پہ راداءَ ساز جنئے ءُ آئی ءِ دل کش ءَ روئے............ ترا باید اِنت منی دیما وتی سرا جہل بیار و منی پاداں بچک۔ گڑا من تئی سانگ ءَ کناں بلے اے کار ءَ منی پت ءُ دست گہارانی دیما بکن۔ اگہ من ترا دوست بیاں اے کار ءَ ضرور بکن۔"

دوستی و محبت ءِ آس بہ ورنا ءِ دل ءَ روک بیت ءُ بے اختیار ءَ دیما شُت ءُ جنک ءِ دست گپت ءُ آئی ءِ لوگ ءِ نیمگا راہ گپت اَنت۔ اودا میتگ ءِ درستیں مردمانی دیما ورنا ءَ پہ برزیں گٹے ءَ توار پرکت۔

"او براتان !............ راداءَ وتی تہنائی ءُ آزاتی چہ من ءَ دوست تربیت............ آئی حکم ایشنت کہ وتی سرءَ آئی ءِ پاداں دور بدیاں ءُ پادانِ پے بچّکاں تانکہ مردم بزانت آئی ءِ زیبائی ءُ شرنگی ءَ دلیر ءُ پہلوانیں سوبار سبک ءُ خوار کتگ۔"

اے وہدی رادا دیم گوں ورنا ءَ گُت توار جت۔

زیت کن سر ءَ جہل بیار ءُ منی پاداں چک۔ ورنا ءَ پہ عجبیں وڑے رادا ءِ نیمگا چم شانک داتنت ءُ کندان ءَ گوشت۔

"ہنچو گندگ بیت کہ رادا چہ من ءَ دلیر تر اِنت۔ بلے ھَنّیں چکاساں کہ آئی ءِ دل ءَ منی

پاکیں دوستی ءُ محبت است یا نہ؟ آ وہدی آ ئی ءِ چم دگہ رنگے چو انگرا سہر تراتنت ۔ یک گامے پشت ءَ شت ءُ کارچ چہ لانکا کش اِت ءُ پہ ترندی بُرز برت ءُ ہما کترہ ءَ کارچ جنک ءِ دل ءَ ایرشُت ۔

راداءِ دیم ءِ رنگ چو کرگ ءِ تا کا زردتر ت ءُ پیشانیگِ دگہ پیا بیت بلے یک برے چم مُچ کُت ءُ کارچ چہ وتی جاہ کشت ۔ شنگیں مہپر مُچ کُت ءُ ٹپ ءِ دپ ءَ داتنت تانکہ حون ءِ شنزگ بند بہ بیت آ ئی رتی دیم پہ سوبار ءَ ترینت ءُ گوشت من وتی دلا جم اِتاں کہ تو منا کشئے بلے چہ اے جہاں پہ دل وشی وتی چماں چپت کنگایاں چیا کہ من شرزاناں تو منی دوستی ءُ محبت ءِ لائقے ءُ تو چہ ہما مردانئے کہ جنین ءِ ایردستی ءَ نہ منت ۔" آ ئی جان لرزت ءُ نازا کیں سرے کو یگانی سرا کپت ءُ سوبار ءَ آخری ئیں چمے چارت ءُ ساہ دات ۔ ورنا ءَ ہم ہچ سدءُ سما نیستت بید کہ ارس ءِ ریچگ ءَ ۔ جنک ءِ لاش پہ یک چمے چارت ءُ دیم ترینت ءُ ہمارا ہے ءَ کہ اَتلگت پدا ترت ۔ بلے اوشتاتگیں مردماں حیران ءُ پریشان ءَ آ ئی ءِ راہ پچ کُت ءُ چہ تُرس ءُ بیم ءَ سراتاں پاداں لرزگا اَتنت ۔

زِرءِ باہوٹ

میکسم گورکی

بدل: غوث بخش صابر

روچان کریمیاءَ یکے ءَ خان سولیمار گوشتش ، آ ئرا یک بچے استت آئی نام اَت الگلا ۔کوریں تاتاری پکیر ءَ گوں در چک ءِ زردیں کہنیں بھنڈءَ تکہ ذات ءُ گوسگیں دورو نوبتانی قصّہ درانگاز کُرت ۔آئی چپ راست ءَ ہما خان ءِ ماڑی ءِ بانڈم ءِ سنگانی سراکہ گاریں نوبتانی پداباتی اَتنت تاتاری آئی یک ٹولی یے زرداریں کلاہ ءُ رنگ پہ رنگی ایں پوشاکاں نندوک اَتنت ۔شام دست ءُ دیا اَت ۔ روچ کم کم ءَ زرتیاب ءَ نزیک بوآن اَت ۔روچ ءِ زردیں شینک بانڈم ءِ تالانیں سنگاں ءُ کش ءُ گور ءِ سبزیں پناں چہرکان اَت ۔سنگانی سر ءِ زردیں حسکیں پودگل سخت بیوکیں زردیں شینکاں درشک وران اَتنت ۔ کہنیں چنار ءِ درچکانی پناں گوات لیب داریناں اَت، پن ہنچش سُران اَتنت گوشے گوات اندیمیں آپ ءِ جول انت ۔کوریں پکیر ءِ توارنزور ءُ لرزاِت ۔ دل ءِ بُنے آسرات آئی سنگی ایں دروشم ءَ چیلک دیانت ۔ دربرتگیں ھبر آئی دپ ءَ پدءُ رندءَ درآیان اَتنت ۔ گوشداروکانی چماں گوسگیں نوبتانی ساھگ گوزان اَتنت ۔

کوریں پکیر گوشان اَت..................

’’خان بیرات‘‘ بلے آئی ھبلی ءَ بازیں سریت اَتنت ۔ آ ودرس گوں پیریں خان ءَ باز وش اَتنت پرچا کہ پیریں خان ءَ تنے وھدی وتی زوروزکت گار نہ کُرتگت ۔ آئی مہر لھم ءُ

گرم اَت۔ جنیں مُدام پمائی ہر یت کہ آ گورائی لکھمیں ءُ گر میں مہرے پَدر پکنت۔ باکے نہ انت اگہ آئی مودا سپیت بنت، دیم چل بہ بیت، کرنچ بہ بیت، حُسن زکت ءِ نام اِنت، دیم ءِ گُلابی ائس نازکیں پوست ءِ تہا نہ اِنت۔ آ درساں گوں خان ءَ مزنیں مہرے استت بلے خان وت کاسک کیزی ائس مولدے ءِ زلپانی بندی اَت اے جنک چہ نپیئر ءِ پٹاّں دست گیر کنگ آرگ بوتگت۔ خان ءِ ھبیلی ءَ دور ءُ نز یک گورئے مُلکانی سئہ صدزالبول اَتنت۔ ہر یکے چو ھتم ءِ وش بوئیں پھل ءَ زیبا اَت۔ اے درستانی نندءُ نیاد، واب ءُ وردن، سیل ءُ سواد ءُ ناچ، خان ءَ بست ءُ بند کنائیتگت ....

آ گیشتر ءَ ھمے کاسک جنک ءِ ہمزان اَت۔ پرائی جتائیں گنبدے سمپئنت کہ چہ آئی زر ءِ وشیں ندارگ چماں کپتت۔ درھیں ھما سازءُ سامان جریدہ کنوک کہ یک زالبولے ءِ پہ زندءِ گل ءَ ستم لازم اَنت۔ وشی، وڑ وڑیں پوشاک سہت ءُ رنگ پہ رنگیں گوھر قیمتی، سازءُ سرونز، دور دوریں مُلکانی زیبائیں وش لسانیں طوطی ءُ ایشانی سرابار، خان ءِ پر جوشیں مہر گنبد ءِ تہا تیوگیں روچ ءَ آ گوں ہمے مہلنج ءَ زان پہ زان اَت۔ آنوں چہ زند ءِ گرودار ءَ ژند بوتگت ءُ آسرات ءِ شوھاز کارات۔ آئی زانت کہ آئی سر مچاریں نچ الگلاّ وتی ٹکّ ءِ ھما نام ءُ توار ءَ کم بوھگا نیلیت کہ آئی ماں ارس ءِ پٹاں چونھاریں گرگ ءَ پہ زھمانی دپ ءَ پچ گپتہ۔ الگلا ہم کہ چہ ہمے پٹاں چاروارتت چہ لٹ ءُ پُل ءِ کمال ءَ نوکیں جنیں ءُ بُرزیں نام ءُ توار ءَ ہمراہ اَت۔ آ ہم وتی پدپشت ءَ بیم ءُ بیھار پرانی جمپ لاشہ ءُ ہوان یلہ دیانت۔

یک برے الگلا ارس ءِ گشت ءُ کوش ءَ پد پر تراتگت، پر آئی باز گل ءُ شادیہہ کنگ

بوتنت ـ ملک ءِ میر زادرست پُچ بوتنت ، گم شمیں میڑھے بوت ـ دعوت بوتنت، نشانہ
بازی ءِ لیب بوت پہ اے چکاسگ ءَ کہ کئی باہڑاں گیشتر زورمان، کیزیانی چم نشانہ دارگ
کمان کشگ بُوتنت،شراب چوآپ ءَ تنکت ، الگلا ءِ بیم ءُ آئی دژمنانی دل ءَ آئی ترُس،
خان ءِ ٹک ءِ سرمچاری ءِ ستا کنگ بوتنت ـ پیریں خان وتی پُسگ ءِ سرمچاریں کارانی ستاہ ءَ
وش اَت ـ پہ پیریں خان ءَ چہ ایشی دگہ گل چے بُوت کنت کہ آئی مرک ءَ پد آئی ٹک
پرزوریں دستاں بہ بیت ـ
پیریں خان ءِ چم چہ قمار ءَ نزاتنت ـ وتی بچ ءِ مہر ءُ دوستی ءِ نام ءَ آئی شراب ءِ قدح لُنٹاں
اِیر کُت ءُ درائینت ''منی دلبند !منی بچ الگلا ! حداتراوش نام بکنت ءُ پیغمبر ءِ نام ءَ بُرزی
بدنت ـ''
گٹڈی سراں درس یکّ زبان بوّت ءُ پیغمبر ءِ نامش گلات'' خان ءَ گوشت..........
''حُدا بازمزن اِنت ـ آئی منی گوسگیں ورنائی ءُ شہ زوری منی پرمیاریں دسرمچاریں بچ ءِ
جون ءَ زندگ کرت ـ من وتی پیریں چماں گندیں کہ ھردیں منی جون ءَ قبر ءِ کرم و
موریںک ورنت من وتی بچ جان ءَ چارین حُدا مزن انت خدا ءُ حضرت عیسیٰ منی بچ ءِ پُشت
پناہ انت ـ سرمچاریں بچ ! بلوٹ بگو، تئی پت تراوتی دستاں کُجام چیز ءَ بدنت ـ ہر چی تئی
دپ بگوشیت من دیوکاں'' وقاب بے شہم کنان اَت وتی ہند ءَ چست بوت ـ ''منی
شاھیں پت ! منا ارس ءِ جنک ءَ بدے'' ـ
خان چپ اَت............ تانکہ چائی دل ءَ درھگ بے در بوت رند ءَ آئی بُرز ءُ بلندیں توار
ءَ درآئنت ـ''

''آ نوں تئی بوت ہر دیں شادکامی کُٹ اِت ۔تو آ ئرا پہ وت ببر۔
یلیں الگلا چہ گل ءَ چست بُوت ۔ آئی چم چہ ہروہدءَ گیش ترپان اَتنت ۔ آئی دیم گون پت
ءَ کُرت ءُ گوشت'' اومنی پت ! من زانیں تو منا چے بشکائیگا ئے ۔نوں من پرشما بیست برہ
بِراں''
''من ہچ نہ لوٹاں'' خان ءَ درائینت ءُ آئی ہماسر کہ سالانی سال نامداری ءُ سرمچاری ءِ تاج
اَت آئی..........سینگ ءَ شکون اَت ۔زوت شادکامی کُٹت ہر دوگپ چپ ءَ ہمبرائی ءَ
حرم ءِ ماڑی ءَ راہدگ بوتنت ۔ شپ تہارت ماہ واستال زنڈیں چادراں جمبراں
چیر داتگنت ،آ تاں دیرایر روان اَتنت ،گڈاں خان ءَ درائینت..........
''روچ پہ روچ منی زند جہلانکیاں کپان انت ۔ منی پیریں زرد چہ ساری ءَ کم تِر درھیت ،
منی سینگ ءَ ہما پیش ایں لہر سرد کپتہ گنت ۔منی زند ءِ رژن ءُ زراب چہ ہمے کاسکیں جنک ءِ
ورنا کنوکیں مہر ءَ منتگ ۔نچ ! منا راست بگوش گواچنی تو بگیر ہے جنک ءَ بوت نہ بیئ ؟ منی
ہلکاں صدببر ، درھیں ھلکاں ببر ، الگلا آ ہ سر دے کشت ءُ ہچ نہ گُشت ۔
''من چوں پیروزکنیں اگہ من اے بزانیں کہ تو آ ئرا گلاش کُتہ ۔یا آ ترا چکائنت ۔
نچ ! یک جنک ءِ دیما من ءُ تو پت وَ چک نہ مانن ، چون شرأت کہ منی کُہنیں ٹپاں دپ
کُتیں ، منی ہون چہ ایشاں چڑاں بوتیں.......... منی نچ ، حیف کہ منی زند پہ اے روچاں
مبوتیں۔''
آئی نچ چپ اَت ۔ ہردوحرم ءِ ہبلی ءِ دیما اوشتاتنت ۔ ہردکانی سر جہل اَتنت ، تاں دیر ءَ
آ ہمے پیم اوشتاتنت چاریں کُنڈاں تہاروکی اَت ۔آسمان ءِ دیما جمرپد ءُ رندتچان اَتنت ۔

گوات در چکانی تہاھیرو ھیرو کنان اَت۔ چوکہ شپانک ءِ نل ءِ تہاڈیہی ءِ توار''

''پس! منی دل چہ بازوہداں پرآئی گٹ اِنت'' الگلا ءَ نزوریں توارے کشت..........

''من زانیں او جواں پُوہ اُن کہ آ ترا پرتو مہر نیست''

خان ءَ درائینت.................

''من حیال ءَ کپیں منی دل ترکگ ءَ کئیت۔''

''منی پیریں دل ءَ چے چے ھبرانت۔''

پدا یک برے ہردو چپ بوتنت، الگلا ءَ آہ سردے کشت ءُ گوشت ''من گندیں کہ عاقلیں زانت کاریں ملاءَ مناہر چہ پنت دات آراست اتنت۔ جنیں پہ مردم ءَ مدام زیانی اے اگہ آ زیبائنت دومی آنی دلاں اومان کئیت ....کہ منی بوتیں آئی جود ءِ دل چہ کینگ ءَ چکار بیت۔ اگہ آ بدشکل اِنت آئی جود پہ دومی آں دل مانگ بیت۔ اگہ نہ زیبا اِنت۔ نہ بدزیب اِنت، مردم وتی رَدءَ پشومان بیت۔ ءُ درستیں زندڈکھیہ بیت۔

''عقل پہ دل ءِ درداں درمان نہ اِنت'' خان ءَ پنت دات پس مارا یک دومی ءِ سرا ترس کنگ لوٹیت خان ءَ وتی سر چست کُت ءُ نیچ ءِ نیمگا پہ ڈکھیہ ایں چماں چارت۔''

''بیا ایشرا کوشیں'' الگلا ءَ راہ پیش داشت خان ءَ پہ یک کترھے پکر کُت۔ مدانے دَ بجّت۔ ''ترا چمن ءُ چہ آئی وتی جند دوست اِنت۔'' ....

''بلے ترا ہم'' الگلا ءَ کش وارت۔ ھاں مناھم خان ءَ درائینت، گرانیں گم ءَ آ ترا زہگ کُرتہ گت..............۔

''جواں، گڈا ایشرا پکشین؟'' خان ءَ گوشت'' من آترا ترا ہچبر دات نکنیں ہچبر''۔ منا

گیشتر سگ نوں نہ منتہ، یا منی دل ءَ تل کن یا آ ئرا منا بکش۔“

خان چُپ اَت، بے تواراَت، چوسنگ ءَ“ بیا آ ئرا چہ تلار ءَ زر ءِ لاپ ءَ تیلانک دئیں۔“
خان ءَ بچ ءِ ھبر زُرت۔ آ ہیلی ءَ پتر تنت، آ وتی پیشی ہندا آسراتیں غالیچہ ءَ واب اَت،
ھر دو آ ئی گور ءَ اوشتا تنت تاں دیر ءَ گوشئے زہیراں تالان کنان اَتنت۔ پیریں خان ءِ چم
ءَ چو مرواریداں ارس چُران بوتنت۔ آ ئی اِسپتیں بگی ایں ریش تر بُوت انت۔ تر بوکیں
ارس، آ ئی بچ گوں کوہی وقاب ءِ چماں اوشتوک اَت۔ جنک ءِ پادکنگا ہما لہر کہ دل ءَ چول
وران اَتنت۔ ہما آنی واپینگ ءَ لُنٹاں گڑان اَت، آجھ سرّات، شگرب ءِ درآیوکیں روچ
ءِ سُہری آ ئی گلابی اُس نازرکیں دیم ءَ آ ئی چم چو ہتم ءِ پھلاں پچ پھلتت الگا زانہ چہ آ ئی
اندیم ات، آ ئی وتی سُہر یں لُنٹ خان ءِ نیمگا تچک کُتت۔“

”منی شہباز منا بچک“

”پادامنند ترا گو ماروَ گی اِنت خان ءَ مدانے گُشت۔ گڈاں آ ئی چم شانک داتنت۔ آ ئی چم
پہ الگا ءِ سر ءَ کپت۔“ آ ئی وقابی چم ارساں گُل گُل اَتنت۔ آباز شیواراَت زوت ھبر ءِ سر ءَ
پوہ بُوت۔

”من کا ئیں“ آ ئی گُشت“ من کا ئیں۔ نہ پہ یک ءَ نہ پہ دومی ءَ۔ چے شُما ھبر ہے پیم
بستہ؟
محکمیں دل مُد ام ہنچش کنت! من ستم کا ئیں۔

ہر سہ پہ آ ستکی دیم پہ زر ءَ رھادگ بُوتنت چہ رُنگ راھاں گوزان اَتنت گوات ھیرؤ ھیرؤ
کنان اَت نازرکیں جنک زُوت مَنت، بلے چہ غیرت ءَ آ ئی گوں کس ءَ گواہ نہ کُرت

خان ءَ دیست کہ آ باز پدکپگا اِنت'' چے تو ترستئے؟ آ ئی سوج گُت ۔ جنک ءِ چماں شہم وارت ۔ آ ئی وتی ناز رکیں پادنشان دات، ہون چُران اَتنت ۔

''بیا من ترا گلوکئیں'' الگلا ءَ وتی دست تچک گُرتنت، بلے آ ئی وتی باہڑ خان ءِ گردن ءَ لوپ گُرتنت ۔ خان ءَ چو پرگ ءَ آ ئرا بال آرت، آ ایشی کش ءَ آسرات بوئگا رند درچکانی لونجیں ٹالی گیشتت ۔ کہ نوادے آ ئی چماں زَلل بدئینت ۔ تاں دیر ءَ آرواں بُوتنت گڈّی سرءَ آیاں زرءِ بیم ناکیں توار ءَ اُشکت، '' گڈّا الگلا کہ چہ دُرساں پدّ اَت ۔ گوں وتی پت ءَ چوش تراں گُت ۔ '' منا بِل کہ من دیما بر یں نہ کہ من وتی جنبیہ ءَ تئ بڈّوک ءَ مان کشین ۔''

'' بگوز'' ھُدا تئ مراد ءَ بدنت ۔ یا ترا پہل بکنت ۔ ہر چوں کہ آ ئرا دوست اِنت ہما بیت، من تئ پت ترا پھل کنیں من زانیں کہ مہر چی اِے؟'' ....

آخر آزرءِ دیم ءَ رستنت، چہ آیاں باز جہلانکیاں زرءِ آپ چوسیاہیں شپ ءَ گوں تلاراں بندءُ گلاش اَت بیمناکیں زیملاں پربندان اَت ۔ گوات ءِ چیہانٹ بیم ءَ گیش کنان اَتنت ۔

'' ہدائی اَمان ءَ '' خان ءَ جنک گلاش گُت، چکت ءُ گوشت '' ہدائی امان ءَ '' الگلا چنگر و بُوت ۔ آ ئی جہل چارت چول چولانی سرءَ کپان ءُ گج کنان اَتنت ۔ آ ئی وتی دست سینگ ءَ داشت ءُ کجّنت ءُ کمیں پدکنزت ۔'' '' منا تیلانک بدے '' آ ئی گُشت الگلا ءَ وتی دست تچک کُتنت ءُ پَل پٹت ۔ بلے خان آ ئرا رپ دل ءَ داشت ۔'' چکت ءُ چہ وتی سرءَ بُرز بُرت ءُ تلار ءَ جہل یلہ دات جہل ءَ چول گوں تلار ءَ دَھک وران اَتنت ۔ چولانی توار ہنچش

بُرزاَت کہ ہمے جاک ءَ آیاں نزانت آ کدی زرءِ بُن ءَ رست ۔ آئی نہ توار کشت نہ

چیہانٹ گُت ۔ خان تلارءِ سرءَ نشت ۔

''ابا.......... بیامابہ رواں'' الگلا ءَ ٹوھینت ۔اڈ کن خان ءَ گوشت ءُ گوش ٹاپرینتت ،

وھد جلوکنان ات گوزان ات گوات ءِ ھیرو ھیرو گیشتر بوان ات ۔

''ابابیاروان'' الگلا ءَ باز براچرینت ءُ گُشت : بلے خان چہ جا گہہ ءَ نہ سُرت ھما جا گہ ءَ کہ

آئی وتی منتگیں زندءِ مراد بائیت اَت ، ہر چیزءَ آسرے اُست ، خان بے وس بُوت پاد

آحت ، آئی انیشگ ءَ گڑتی ءِ کشک رندوک اَتنت ، دیم ءَ گمانی تہاریں مُج

اَت ۔.......................

''راھگر..............'' آراہدگ بُوتنت ، بلےلہتیں گام زورگا رندخان اوشتات'' بلے من

پرچے بریں؟ کُجا بریں؟'' آئی چہ نیچ ءَ پول رگپت'' ۔نوں من چوں زندگ مانیں کہ منی

دُرسیں زند ہمیش اَت ۔من پیر بُوتگن ، گوں من کس مہر نہ کنت ۔اگہ کس ءَ گوں تو مہر نیست

گُڈا اں زند چہ کارےَ'' ۔

''ابا..........ترادولت ،عزت ءُ توار ہست ۔''

''منا آئی یک چکے یا بچکندگ شوہاز کن بدئے ، ہمے سئیں چیزان من ترا بکشائیں ،اے

دُرس مرتگین اَنت ۔زندگیں چیز جنیں ءِ مہر اِنت ۔اگہ اے گوں مردم ءَ ہمراہ نہ اِنت

مردم مردگے ، پکیرے ،شر اِنت منی نیچ ہُداوتی برکتاں تئی سرءَ ساھیل پکنت ۔'' خان ءَ دیم

پہ زرءَ ترّینت ۔

''ابا..........الگلا توار پرجت'' ابا''

''تو آمردم ءَ ہچ پنت دات نہ کنئے ۔آئی سرءَ کہ مرگ حند یت ۔تو ہچ کُشت نہ کنئے کہ آئی مہرءُ زندءِ ارواح پدابرسیت ۔''

''منایلہ دئے'' ....

''اوھدا'' ....

''آزانت'' ....

خان مرک ءِ بانزلاں بال گراں تلار ءِ سرءَ رست ۔ ءُ یکیں جُپ ءَ تہاریں آپ ءِ جہلانکیاں گار بُوت ۔آئی نچ ءَ آ ترا داشت نہ کُت ۔آئی بلوٹتیں دارگ، دارگ نہ بُوت چیا کہ نوں وہد گوستہ گت ، زرءَ ہچ توارے نیاحت نہ چیہانٹ نہ خان ءِ آپ ءَ کپگ ءِ تو ارابیدہ چہ چولاں کہ لہر کنان اُتنت ۔گوات ہیم ناک اُت..................

تاں دیرءَ الگلا تلارءَ جہل چارت، گڈی سرءَ آئی توار پر جت ''اوہدا! منی دل ءَ ڈڈو محکم بکن ۔'' منا توفیق بدئے'' او آماں شپ ءِ تہاری ءَ راہدگ بُوت ۔اے ہیم خان سولیما کُشت ءُ آئی نچ الگلا تخت ءَ نشت ۔

وائے وطن خُشکیں دار

ولیم سرائن ۔ روس

مترجم: غوث بخش صابر

آ ئَی پکر گُت ۔ اے کو چگ منی اِنت، کوہان چیپ ءُ چاگرد گُرتگیں وطن منی اِنت ۔ منی گِس منی وابانی واھگ ہر چی ہما پیم اِنت ہچ بدل نہ بُو تہ ۔ ہما پیم روءَ ہما پیم داد گِپت اَنت باگپان چو مُدام ءَ کاہانی چاپ ءُ پھلانی نہالاں آپ دیائنت وتی وطن چون دوست اِنت ۔ پہکی ءُ سادگی ءَ پر مابراہ ناک ۔

آیون گلی ءَ ماں ترّان ءَ وتی گِس ءِ آ نگ ءَ گل اَت ۔ ہر چی زیبا ات ھر چی پر گوارات ڈگار ءَ پہجار و کیں بو چست شپ نکانانی بچک ءِ چڑینک، دُوت کشاں بال آیو کیں دوت، پروزہ ائن دوت ۔ تیر مائی ممبی، انگور ءِ باگاں، لونجیں تلنگ، سہر سہرین پلان ٹوتگیں تاک ۔ تیوگ ہمے پیم چو کہ آئی اشتگ اَتنت ۔ دل ءِ پُرّ ءَ آئی گین سار تے کشت کہ وطن ءِ دلبودیں گوات گوں آسمی پُھلانی وشبوءَ آئی گین ءَ باز تر جاہ پکنت ۔ آئی دل ءَ گل ءُ شادہ ءِ تریشک بال گران اَتنت ۔ آئی جان وارواح ءَ ہچبر چُشیں آسرات ندیستہ ۔ عنبری کوش ءَ آئی یک یک از بہ مست گُرتنت ۔

باگ ءِ کش ءَ تچوکیں جوءَ آپ ءِ توار آئی گوشاں کپت ۔ وتی وطن ءِ شیشگیں ءُ تروگلیں آپ آئرا باز دوست اَت ۔ یک برہ آئی من جھسرت، دل ءَ سیر آپ بوگ ءِ اومان آحت ۔ نز یک ءَ پیرمردے پگال دستہ نہالاں آپ شلنچگا اَت ۔ آ پیرمردے کش ءَ مدان

ءَ اوشتات ءُ درائینت۔

''سلام ناکو'' من لہتیں گلنب آپ بورین''؟ پیرمردا چک جت آئی سا یگ روبرکت بئیگ ءَ دراج تربُوت۔ آئی پہ قہارے چارت بچکندت ءُ گُشتے ''پچ تو ایدا چہ پیم آتکگئے۔ اوپگال آئی یمگا کنزینت۔ باز جوانین آپ ءَ سان جیکوئن ءِ رونکانی آپ اگہ وش نہ انت گڈا اں وشیں آپ دگہ کُجا اَست قرسکوءِ آپ ءَ منا نادراہ کُرت۔ چسکہ ہم تام کنت جہلا لاس اینجلزءِ آپ چوکا سل ءَ بودنت، مہلونک نزانیں سالانی سال چہ پیم گوازینیت۔'' ورنا ءَ آپ ءَ گلات ءُ کمیں شکون بوت پہ چنکاں آپ وران کُرتے۔ وشیں تروتگلیں آپ ءَ آئی اَرواح چہ گل ءُ وشی ءَ چکار کُرت۔ آپ ورگ ءَ رند آئی ہداءِ شکر ءُ منت گپت۔ مہربانیں ہدامنی لاپ سرد بُوت۔ آئی پیرامرداد یم چرنت۔ ماا ے گل زمین ءِ نندوک چنکس بختاورن۔''

آئی پداسر جہل کُرت ءُ پہ چنکاں آپ تنگاں کُرت۔ چہ وشدلی ءَ بچکند اِت۔ چدءُ زیات آپ آئی لاپ ءَ نداشت نہ کہ ہرچی آپ کہ آوران اَت تُن گیش بوآں اَت۔

پیرمرد حیران اَت آئی درائینت، ''منی چن ءَ تو دوکوارٹس آپ وارت'' ''راستی تیلستے'' آئی پسوداٹ''۔ اصل ءَ اے آپ منا باز دوست بیت۔'' آانگت دل مانگ اَت کہ کمیں دگہ آپ بوارت۔ ملک ءِ تیوگیں شری آئرا ہمے آپ ءِ تہا نزآروک جاہ آختنت۔ ''ترا مرک ءِ اومان نہ انت؟ نون بس بکن پگال ءَ منا بدے، تو چہ کدہینگے؟''

''دوسال ءِ تُن اِنت من چہ دوسال ءَ اے آپ ءَ دپ نہ جتہ۔ باز دریں مزلاں کائیں، کترہ ءِ بیت کہ آحکن جی اسٹریٹ ءَ ودی بُوتگن ہماشہر کہ قطبی پیسفک ءَ آدیم اِنت، اولسی پیس فک، من بازگل اُن نون منی تناسرنندگ ءِ خیال اِنت منا اے ہند بازوش آحت۔

آ ئی لہتیں چنک آپ اُنگت وارت ءُ پگال پدی پیر مردے ئیمگا کنز ینت ۔ تئی مہربانی کماش"
تو گواچنی باز تنیگ اَتئے من ہچبر کس ءَ اینکس آپ ورگہ ندیستہ، پیر مرد ءَ پگال زُرت ءُ گشت آ
آیون گلی ءَ مست ءُ نیم ہوش روان اَت ۔ پیر مرد ءِ چم تاں دور ءَ آئی دنب ءَ اَتنت ۔
آئی حیال آرت .... گھس ءِ پُتر گہ چہ پیمیں وشی ءُ گلے اَست من رد وارت کہ چہ وطن
ءَ دور در شتن ۔ آ چہ سان فرانسیسکو ءِ قطب ءَ پیداک اَت ۔ وطن ءِ کش ءُ گور ءَ رسگ ءَ رند
آئی پاداں آ ئرادیم ءَ نہ برُت ۔ آ مزلاں بران ءُ ڈگار ءِ تناباں نز آراں وتی شہر ءَ آ حکمت
ءُ پہ شادیں دلے وتی شہر ءِ گلیاں گوزان اَت ۔ نون شپ ءُ روچ ءِ پاس گوں یک ءُ دومی ءَ
انباز بوان اَتنت ۔ شام چو کوہستانی جنک ءِ مہر اں تامور تامور ءَ تران اَت ۔ وطن ءِ
زیبائی چہ ھمے تاموری ءَ درر چان ات، ہر چی زیبد ار بوان اَت، آ مکن گلی ءَ مان ترت ۔
آئی دل ءَ اے شہر پہ زند ءِ گواز ینگا نون جوان اَت ۔ نون کہ عاروس پکنت گوں وتی
زھگ ءُ جود ءَ آسراتیں زندے گواز ینت کنت ۔ گُو چک ءِ پہکیں کوش وشیں ترو نگلیں
آپ سادہ دلیں مہلوک دومی آ چہ لوٹیت ؟

شہر ءِ ہر چی ہما پیم اِنت ۔ گدامانی نام ہماھنت ۔ گلی ءُ بازاراں وش ملوکیں مہلوک
ہماھنت ۔ وش وش روَ کیں لاری ہما پیم، موٹلاں یلیں ورنا ماہ دیمیں کاڈاں آ ہانی کِساں
رسینگ ءِ اومان، ہچ بدل نہ بُوتہ ۔ آئی ہما شکل دیستنت ۔ کہ چہ کسانی ءَ گندان اَت ۔
پدی سر ءَ ٹونی دوچار کپت ۔ ٹونی آئی کسانی ءِ سنگت آ دبم پرائی پیداک ات ۔ ٹونی ءَ ہم
آ ئرا پہجا آرت ۔ آ اوشتات اے دوچار کپگ چو گشئے وابے اَت ۔ عجب ءُ یقین ءَ دوریں
واب، ٹونی آئی کُہنین سنگت اَت ۔ آ مدام یک جا بوتگنت ۔ پہچی ءَ اسکول ءَ جہگ ، کور ءَ

اوڑنا کنگ میڑہاں یک جاہ، بائیسکوپ ءَ انبازءُ ہمکو پگ،ٹونی آئی دیما اوشتوک آنون دراجیں لواڑے بُوتکت ۔ بلے رواج ءَ سک چُست ۔ آ اطالیہ ءَ ودی بُوتکت ۔ بلے وتی مادری لوز گیش بولی ءَ گُرت ۔

آ پہ گل ءُ شادیں دل ءَ گوں ٹونی ءَ انباز بُوت ۔ چہ گل ءَ آئی دپ ءَ ہبر در نیاحت، دست ءُ دروت بُو نگ ءَ رندٹہقہ جنان کندان یک دومی ءِ احوال ءِ سوج ءَ مان آحتنت ۔

''مکر ءِ پُتینک !توانچو روچاں کُجا بُو تگے''؟ٹونی ءَ آئی باہڑ پر نچت ءُ گُشت ''پیریں ٹونی! چے بگوشیں تئی گند گامنی دپ گل ءَ مُچ نہ بیت ۔من گوشتہ توہُد امرزی بوتگ ئے، بلے تو نہ مرئے ۔ترا پہ زور کشگ کپیت ۔تئی ہڈ باز ڈ ڈین انت ۔آ گون ٹونی ءَ اطالوی بولی ءَ حبر دیان ءُ سوگند ورائینت ۔اوٹونی ماں ارسی زُبان ءَ سوگند زوران ات ۔ گڈی سرا آ گوں یک دومی ءَ زوت دوچار کپگ ءِ قول ءِ سر اجتا بُوتنت ۔

ٹونی ءَ موکل کنگا رندآ ٹونی ءِ بارواحیال آراں بچکنداں دیمتر ءَ راہدگ بُوت ۔آئی پکر گُرت کہ آ گوں وتی کُہنیں سنگت ٹونی ءَ نوں پداشریں روچ گوازینیت ۔ یک برے پدا کور ءِ اوڑناگ کنگ نوک بیت، وتی وطن ءَ پر ترگ چون جوان انت؟

زیبائیں پراہیں گھٹی ءُ بازاراں گوزاں آئی دل ءَ آحت کہ آ پہ وتی مات ءَ گونڈیں ٹیکی اے ببارت ۔پہ مات ءِ دل وشی ءَ کسانین ٹیکی اے بلے آئی کیسگ ءَ زر باز کم انت ۔جوانین چیز درس گران انت بلے ماتءِ دگہ برے ٹیکی دئیں آئی وتی حیال بدل گُرت ءُ راہدگ بُوت ۔

دل ویلیں بازیں روژناءُ نیم روژنائیں گلی ءَ مان تران ءَ آ وتی گِس ءِ نزیک ءَ رست ۔ نون لہتیں ساعتاں رند آ دوارگ وتی گِس ءَ رسیت ۔ وتی کسانیں کُہنیں گِس ءَ، ہما

گِس ءَ کہ آئی مات پت، سۓ گہارءُ یک کستریں براتے، سادگیں پہکیں زندے۔
آئی چہ صد گوانزءَ وتی گِس دیست۔ دل درھکت یک بارگی آچو نادراہ ءَ چہ بھیارءَ زرد
تراِت، پرچیکہ آئی اے شہراے گِس ءِ ءُ اے جاگہ ءِ باروالہتیں حبر بے حیال کُرتگت
انت۔ آ چما چیزاں بے حیال اَت کہ آ ئرانا دوست اَتنت۔ آ کہ بے وڑءُ بے کار اَتنت۔
بلے آ روان اَت ۔ نز یک ءَ آئی پاد مدان مدان کپان اَتنت۔ دل گڑتی ءِ جہلا نکیاں ایر
روان اَت۔ بان ءِ دیمی درگہ لڑتگت ۔ آ ہرا کس ءَ جوڑ نہ کنائینتہ ۔ اے بان بے وڑودی
بوت، آ زہرءَ پُرّ بوت۔ آ حیران منت کہ آئی پت ءَ تتنے وہدی چیا اے گِس بدل نہ
کُرتگ۔ بان ءِ گندگ ءَ آئی کہنیں بد دلی پدا نوک بوت۔ ہمے بد دلی ءَ آ ئراوتی گِس،
وطن، شہرءُ وش لسانیں مہلوک یلہ دیا ئینت۔ آئی دل ءَ آحت کہ آ چہ اے گِس ءَ دور بروت
چہ کم سیالی ءَ گم سیالی جوان انت۔ آئی دل ءَ گوں اے شہرءَ حُب ءِ بُوزیں ماڑی چور یک ءِ
کڈکان ہوار بوتنت۔ آ نون پشومان اَت کہ آئی وطن ءَ پرترگ ءِ پر چہ ردی کُرت۔ مزنیں
نادانی اے بوت۔ ادۓ ہچ چیز زیبا نہ انت۔ آپ.......... ہو، آپ اے ہندۓ دل
جان ءَ ساچیت۔ بلے ایوک ءَ آپ ءِ جوانی کل چیزانی بدی ءَ شُشت نہ کت۔
چودر آمداں گِس ءَ چاران پرشگیں رواج ءَ دیما کنزان ات، بگو شۓ گوں اے گھس ءَ
آئی ہچ شریکی نہ ات، بلے ھر چون ات آئی گھس ات۔ آئی وابانی ماڑی، مسافریءُ مزل
ءَ ہمے گھس ءِ یات گوں آئی دل ءَ بُوتکنت ۔ آ چودزیں تو لگ ءَ ترس ءُ لرزائت کہ گھس ءِ
مہلوک ءَ کس درامئیت اگہ درئیت منا چہ دور تچک گندیت۔ بلے اے بد دلی ءِ ہمرد ءَ آئی
دل ءِ یک کنگے ءَ اے گھس ءِ خاہوت ءِ گندگ ءِ تریشکے دو سالگی دوری ءِ پرانی تل ءُ

جورکان اَت۔ کہ آ وتی کھول ءَ بگندیت ، آیاں سراں تاں پاداں بچاریت آیانی ڈیل ءُ بالاد ءِ ارسی بوءَ گین پہ کشیت ۔ بان ءِ کش ءَ یک راہ چراگے ءِ تاموریں روژنائی ءَ آ اوشتات ، ہگول ، ژند ، صدجتہ ، صدے چاری ۔ وتی کستریں برات ءِ چارگ ءِ اومان ءَ دل ءَ سرزُرت آئی دل ءَ گوشت کہ آ وتی مات ءُ پت ءِ یسگ ءَ یک گشتاں بگندیت ، لہتیں ھبر بدنت ، آئی حیالاں پسر ینیت بچاریت کہ وتی وطن ءِ وتی شہر ءُ اے تنک ترشپیں بانڈم ءِ باروءَ آئی دل چہ پیم اِنت ، آئی دل ءَ وتی برات ءِ پنت دیگ ءِ ارمان کہ آ پال ءَ بگوشیت کہ کتابانی وانگ ءَ وتی رنگیں زندءَ بدل مبیت ۔

آئی اے حبر شموشتگت کہ مروچی آئی سُہی سبارگ ءَ رند تنے وہدی ہچ دپ نہ جنگ ، دُرسیں روچ بے وردن ءَ چلنڈ تہ ، آئی دل ءَ چہ بازیں روچاں اے ارمان اَت کہ آ وتی مات ءِ دستانی پچگیں وردناں بوارت ۔ آ طعام جاہ ءِ کُہنیں چتر ءِ سرا چارنہ انو ننددک بہ بیت وتی ملکہ ئن مات ءِ پہنا داروک روک آئی دیم ءَ بچاریت ۔ آئی مات گیشیگیں چم ءُ پونزیں گراں سنگین ایں شہ جن ، ہروہدتر ند طبعیں ترشپ چاروکیں مات ، بلے دلے بدنہ انت کھنیں یا تاں آئی دل پروشت آئی شدھ مرت ، یک کش ءَ آ چاری بوت کہ نوادے آئی برات شام کنگار ند پہ سیل ءُ سوداءَ درایت ، آ وتی برات ءَ پال ءِ نام ءَ گوانک جتت ۔ ءُ اُرسی لبظ ءَ تر ان کنت آئی حیال دراہی ءِ نشکاں رندگا گلاش بُوت ۔

کو چگ ءِ بےتواری ءُ چپی آئی دل ءَ پُتر ان ات ۔ وار پہ وار کُو چگ آئی چماں بے نمابوان اَت ، گوں وتی بے کیفیں حسکیں زندءَ لگڑ بوآن اَت ۔

بلے گھس ءِ یلہ دیگ ءَ آئی پادھنگت دیمانہ شتنت ، دوگین ءَ گر پتاروبندی گھس ءِ

تھا آئی مات، پت، گہارءُ براتءُ انت، پہ ایشانی نندو نیادءَ آ مدام زھیرات آئی دلءَ مدام لوٹت کہ آ وتی درگہءَ پٹکیت گہارو براتاں انباز بہ بیت، ھبیلءَ پچریت وتی نپادانی تھا سیر واب بہ بیت۔

بلے گھس ءِ دوریءَ آئی بن اصلیں حقیقت شموشتگت۔ حقیقت کہ باز بدشکل انت ہے حقیقتءَ آئی پکرءِ دیم چر ینت۔ گھس، شہر، زند درستانی معنی بدل کنائینت۔ آئرا دراں ڈیہہ کنائینت۔نون آ اے بانڈمءَ پترتءُ نوکیں زندءَ بنگیج کُرت نکنت۔

آ پدا یک برے گھس ءِ دیمءَ آحت، ہیلی ءِ درگہ گوست ہیلی ءِ یک کُشءَ آئی ماتءَ ٹماٹرءُ سیاہیں مرچ ءِ بوتگ رود بتہ گتنت۔پہجا روکیں بوئے آئی گینءَ آحت، طعام جاہ روژنا اَت، آئی وترا اندیمیں جاگھے داشت وچہ دریچہءَ تھا چم شانک دات وتی مھلوک ءِ چارگ ءِ جھد کُرت۔

طعام جاہ ءِ چلّ ءِ بنا آئی دُرشان کستریں گہار مارتھا رزانانی مشگا گلائش اِت۔آئی دیم گون دیوالءَ اَت۔ کُہنیں رزان، ہے رزانانی تہا آئی دوسال پیش وردن وارت اَت۔ ہر چیزءَ پیری ءِ مرض گیت بازیں رزانے کہ آ پہجا کاریت، نوں ورنائی یلہ دیانت۔ یک روچے آ ہم پیر بیت۔ مارتھا، پال، پیٹر درس پیر بنت۔ بلے آئی چہ پیری ءِ نادراھی ءِ دست گیر بوتگءَ پیش چنتے وشیں روچ گوں وتی مہلوکءَ بگوازینتیں ......نہ کہ اے گھس ءَ۔ اے گھس منی نازرکیں حیالاں پلیت، اے پیریں جبوریں گھس منی سراتاک مان گیـــجیـــت۔ مارتھاءَ دیم چست کُرت، آ ہم ملورات آئی چم ارساں پُر بُوتنت۔ دلءَ سگریٹ ءِ اومان کرت آئی وتی کوش ءِ تلیءَ تیلی لگاشت وسگریٹ مان داشت، دوت

گوات ءَ شنگ کُرتنت۔ مارتھا چو گھس ءَ گرکین اَت، گوشئے ہمے ویرانیں بان ءَ چہ مات ءَ چہ پلیتہ۔ باریں آ بدل بوتہ اگہ نا؟ باریں آ تہنگہ چو جنوکیں کاریگر ءَ چاریت۔ آ ئی دل ڈکھیہ بُوت کہ آ ئی پر چہ کسانی ءَ حق ناحق گوں وتی مات ءَ جہڑتپ، چہ وت وش نکرت۔

پادانی تو آرے بُوت۔ پال آپ ورگ ءَ طعام جاہ ءَ پُترت۔ برات ءِ گندگ ءَ گھٹ ءَ چیہانٹے درائیگی بُوت۔ برات ءِ محبت ءَ لہڑ جت، آ ئی لُنٹانی سراپال ءِ نام آحت۔ آ ئی وتی دنتاں چپت کُرتنت۔ وتی توارا ایر برت۔ برات ءِ وشیں ہبرانی یات، آ ئی دروشم آ ئی ہون، آ ئی ارسی بوآ تُرا وتی نیمگا کش ات انت۔

بلے آ ئی نپس نہ کشت وتی دل ڈڈاشت، پال ملورملورات وتی گڑ تیانی تہا گار، وتی ہیداں اُوڑنا کنوک، آ ئی چماں ارس شیوگ بوت اَنت، دل ءَ ہڑ سکگ اوست، آ ئی لُنٹان۔ او یسوع یسوع۔ یسوع، ءِ دعا درآحت۔

نون آ ئی دل ءَ مات ءِ گندگ ءِ ارمان پشت نہ کپت۔ مات ءِ گندگا آ باریں چونیں گنوکی بکنت۔ آ پرترت۔ مدان مدان ءَ ہیلی ءِ دیوال ءَ جپ کُرت ءُ چہ گھس ءَ گستہ بوان بوت، دل ءِ آسمان ءَ گمانی سیاہیں جمبر تالان بوتنت، ارس شنزان بوتنت۔ چہ گھس ءَ ہمینکس گستا بوت۔ کہ ہڑوسکگانی توار ءَ کس مہ اوشکنت، آ بور بور گریّاں بوت۔ آ تُرا وتی مات پت، برات، گہار ءُ اے شہر ءَ محبت اَت۔ بلے آ چہ ہمے گھس ءَ چہ ہمے زند ءَ بیزارت، بد دل اَت ، آ اے گھس ءَ دور بوت، اے گھس ءَ آجلت نہ کنت۔

ہون گریّان ءَ آ چہ وتی گھس ءَ وتی مہلوک وتی شہر بندر ءَ شپ ءِ مان شانوکیں تہاری ءَ گار بوآن اَت۔

اوست

موپاسان

ترینوک: نسیم دشتی

تو منی زندءِ اجبیں کسوءَ اش کنگا ہدوناک ئے۔نون کہ من وتی ورنائی ءِ سال وارتگ انت ءُ ہچ پشپد ئے نہ داران گڈا وتی کسوئے سہرا کنگا چیا ترساں؟ بلے ایش لبزءَ بکن کہ تو گون دگہ کس ءَ نہ کنئے:

من وتی ورنائی ءِ روچاں سک شر رنگ ءُ زیبائیں دُتگے بوتگون ہمیشکا بازیں ورنائے ہمن گنوک بیتہ۔ بلے من وت ہم ہر کس ءَ دوستی کرتگوں حُب ءُ واھگ ءِ وشیں کیپانی تنلگ ءَ کاگدیں رک مدام تتّی بیتگ اِنت۔

بازجنیں آدم وتی زندمانی ءَ یک رندے دوستی کن اَنت بلے من وتی ورنائیں زندءَ حب ءُ دوستی ءِ تہر تہرین شراباں تنگ ئے وارتگوں یک برے گون من اجبین کسہ ئے بوت منی حیال اَت کہ ایش جیڑہ کدی الاس نہ بیت۔ بلے پہ ایمنی جیڑہ ءِ نشان گار بیت اَنت۔

مروچی من وتی زندءِ پردردیں آزمانک ءَ پدر کناں منی آروس ءَ پریں سالے گوستگ اَت منی لوگ ءِ واجہ یک ہانوادھیں مردے ات بلے آمناچ دوست نہ ات چیا کہ چشیں دوستی من پسند نہ کت کہ پہ گرءُ دار ءِ سرءَ بیت۔

چوناہا منی لوگ واجہ ءِ جوانیں ھیل ءُ عادت اتاں بلے عقل وزانت ءَ بے بہراَت آئی گپ ءُ تراناں ہمے زانگ بیتگ اَت کہ اے حیال آئی دل ءُ دماگ ءِ تہا پت ءُ پیرکاں ساری ءَ مان گیتگ اَنت آ چار ءُ بیچار ءَ ابید یکدم وتی حیال ءِ سرءَ اوشتی ایشی دی نہ چاریت کہ

حیال پہ رہند اَنت کہ نا؟

مئے گس کلگ ءِ توک ءَ اَت۔ آئی چاریں نیمگاں در چکانی کتار ءُ رسگیں کاھانی سبزیں نداره باز جلوہ ناک اَت۔ او یک گونڈیں گورمے ءَ است اَت منی لوگ واجہ ءَ پہ جنگلی جانورانی شکار ءَ اوداکڈ (شکاری کڈک) اَڈ کُتگ اَت مئے گور ءَ بازیں مولد ءُ یٹھ بوتگ ءُ دربان ءُ داشتہ ءَ لوگ ءِ تہا دست چلوپکی کارگرت اَنت من اے چور ہیں جنک ءَ راماں اسپین ءَ دان پنچ سال ءَ وتی گور ءَ داشتگ اَت۔

مزن پھوالیں بلے سک وپاداریں نیاڑی اے اَت۔ آئی گردن دیم ءِ زیبائی ءُ کدحیں چمانی سیاہی ءَ وش براه دات ہر وھد ءَ آئی ءِ ریزیں مہر مان پیشانیگ ءَ شنگ اَتاں چوناہا آشا نزدہ سالی جنک ءَ اَت بلے چوبیست سالی جنک ءَ اَت۔

ما اُوداد یراں شکار کُت برے برے وتی جنگل ءَ برے رکر ءُ گوراں۔ زمستان ءِ اول سرات یک ورنائیں مردے مُدام مئے لوگ ءَ آحت ءُ شُت بلے پَدا نا گہاں وتی رَوا آیلہ داتے۔ من حیال گورنہ کُت۔ ایٹکس من ءَ سماہُوت کہ منی لوگ واجہ ءِ روءُ دم ءَ باز پرک کُتہ۔

آمرد یک رگراں سنگینیں جوانیں ورنائے اَت۔ منی موکل ءَ ابید لوگ ءِ چار چوپ ءَ ہم پادے ایرنہ کُت البتہ باز بر ءَ شپ ءِ وھد ءَ من رگس ءِ پیش گاہ ءَ ترّگ ءَ دیستون ہمیشکا من گون وتی لوگ واجہ ءَ اے باروءَ گپ جَت تہ منا روک روک ءَ چارت ءُ رند ءَ درائینت ئے مہ ترس بلکیں داشتہ اَنت۔

یک بیگاہے منی جود سک بے طب اَت منا گوشت ئے کہ بیا روباہ ءِ شکار ءَ رواں ہر روچ کئیت مئے مرگاں وارت من حیران بیتاں پسہ نہ داتوں، ھنگہ من ءَ برابر چارگ ءَ ات گُڈا من گوشت ”جوان اِنت سرگرمن جاڑی اوں“۔ منی مرد سک بے وڈ ءُ نلگیگ

اَت برے پادآحت برے نشت ،من نزانت پرچیاچوشیں؟ شپ ءِ دہ کلاک ءَ منی گورءَ

احت اوشتات گوشت ئے ''تو جاڑی ءِ''؟

من ہو گوشت پادآحت ءُ اوشتا تاں:

تراوتی سرءَ مزن اوست اِنت۔

اوست ہمیشا کہ من روباءِ شکارءَ تئی ہمراہ اون۔

شپ بے وانک اَت زرد زردیں ماہ مئے گمنا کیں لوگ ءِ سرءَ درپشگ ءَ اَت بازارءَ ہچ

چڑ کہ ءُ برمش ئے نیست اَت۔

مادوئیں روان اَتیں منی مرد چُپ اَت بلےوتی لُنٹاں گٹ چنگا اَت۔آئی چم اِینگرءُ آنگر

سیل کنگا اَتنت۔بازز وت ہما گورم ءِ کرءَ رست انت۔آئی آپ مرہ (ساکن) اَت ءُ

چولانی توار کلپے دی گوشان نہ کپت۔گڈا ماوتی شکاری کڈ ءِ تہا پُتر تاں۔

آئی وتی تپنگ پُر کُت۔بلُٹ ءِ توارءَ من گرٹ اُون۔وحدے آئی منارا گرُگ ءَ

دیست تہ دَمان ءَ درائینت ئے۔اگاں ترا تر سیت گڈا اواتر کن:

انہ۔انہ من مُپت ءَ نہ آتلگون۔

شریں!مستر وتئے آئی پسودات، پداچُپ بُوت۔دان نیم کلاک ءَ گپ ءُ ترانی نہ بُوت۔

من پُچشیں بے وانکی ءَ دم برتوں ہمشا آراحُست گُرت توسدّک ءِ کہ اِدار و باہ کئیت؟۔

آیکدم پچ لرزت گوشئے کہ من آراچینڈک ئے پاتک تو دل ءَ مہ جیڑ من سدک،

اُون کہ روباہ کئیت۔

منی حیال ءَ من گڈگ ءَ اتوں کہ منی لوگ واجہ ءَ منی باسک ءَ راز ور پردات۔پدا گوشت

ئے آانت۔بچار درچکانی چیرءَ تو چیزے گندئے:

من ہچ نہ دیست بلے آئی پتنگ ءِ دپ تچک کت منا شر چارت ئے۔ من وت ہم ڈن ءَ چارگ ءَ اتوں ناگہان سئے گام ءِ سرءَ یک مردے پدّ ربُوت ماہکانی ءِ روژناہیں شپ تیز تیز روان اَت گوشئے کہ تچگ ءِ دِہ دِہ ءَ ات، ہے سہت ءَ تپُنگ ءَ آس بُرت .... آ مرد چو تیروار تگیں شکار ءَ تتر ان ءَ مان زمین ءِ سرءَ کپت من باز ترُس اتوں یک پریات ئے جت بلے یک تیاریں دست ئے ءَ منی گردن ءَ را گپت اے منی مرد اَت۔ آئی وتی زورمندیں دستان منا چست کُرت ءُ تچگ ءَ لگت گڈا ہما جون ءِ سرءَ منا چگل داتے۔ منی سرءِ ہوش برجاہ نہ اَت۔ بے سُدھ اَتوں من بس ہمنکس زانت کہ آ منا زندگ ءَ نیلیت۔ بلے دگہ مردُم ئے ءَ چہ درگیب ءَ منی مرد ءِ سرءَ بیڑ آورت آ راز مین ءِ سرءَ دورئے دات ہنگت من ہچ نہ زانت کہ چہ کارئیت؟ ہمیشا من گشادگشادءَ پاد آ حتون من چارَت کہ آ مئے داشتہ اَت آئی چو شوروار تگیں پلنگ ءَ منی لوگ واجہ ءَ راز مین ءِ سرءَ چگل داتگ اَت۔ آئی پُٹ بروت ءُ جان ءَ را چانکر پاچگ ءَ اَت پدا انا گہ گوشئے آئی ءَ دگہ چیزے ءِ حیال آحت۔ آئی منی مردیلہ دات ءُ مرتگیں مردم ءَ را گلائش کُرت آئی لُٹ ءُ پیشانیگ چک اتاں رندءَ آہستگ ءَ آئی دوئیں لُنٹان ءَ چچ کُرت چو کہ آساہ ءِ روگ ءَ چارگا اِنت یا دوستی ءِ ہما دراجیں توشگ ءَ شوہاز کنگا اِنت کہ آئی دائمی گارکُتگ اَت منی مرد ءَ چہ زمین ءِ چست بیگ ءَ منی نیمگا دیست آئی کم ءُ باز زانتگ اَت منی پادان کپت منت زاری کُت ءُ گوشت ئے منا پہل کن۔ منا تئی سرءَ اوست نہ اَت ءُ من اِلش جنک ءِ دوست کُشت من چونیں ٹوہیں ردئے وارت۔

"منا پہل کن"۔ بلے من ایش مرتگیں انسان ءُ ایش زندگیں جنک ءِ اجبیں پک ءُ بوسگاں، پریاتاں، ہیسگارگاں نا اُمیت ءُ گمنا کیں حالت ءَ چارگا اَتوں کہ آئی سینگ ءِ تہا لہڑاتاں منا ہنچو سما بُوت کہ منی ساہ بند بوگا انت ءُ منی دل چیر پپّاں روگا اِنت۔

وشّیں ھیالے

مو پاسان

بدل: نعمت اللہ گچکی

شکارءِ موسم اَت، شام ءِ نان اسات ءُ پیات بوتگت۔ مارکویس ڈی۔ برٹرنیز ءِ لوگ ءَ یانزدہ شکاری گوں ہشت ورنائیں جنیں آدماں یک روژنائیں میزے ءِ دیم ءَ نِشتگ اَتنت۔ آہانی ہمساھگیں داکتر ہم اودا نِشت گوں میزءِ سرا بازیں میوگ ءُ پُل ایراتنت۔..............................

آمہر ءِ باروا گپ ءُ تران ءَ کپت اَنت.......... یک مزنیں سک مزنیں بحثے بنا بُوت۔ گپ ایش اَت کہ باریں مردم دلیں مہر یک رندے کنت اگن باز رنداں آھاں بازیں ہنچیں مردمانی نام گِپت کہ آھاں تھنا دلیں مہر یک رندے کُرتت۔ ءُ باز ہنچیں کہ آھاں باز رنداں گوں باز ھب ءَ مہر کُتگ اَت۔ مردیں آدماں گیشتر ہمیش گُشت کہ اے زبریں واہگ چوزیمل ءَ باز رنداں یکیں مردم ءِ دل ءَ پُتر یت ءُ وہدے کہ آئی ءِ دیم ءَ اَڈے بیت۔ گُڈا آ آھرا پیش ءوت کنت۔ اگن چہ اے گپ وتی جاھ ءَ بے پسوانت۔ بلے جنیں آدماں کہ آھانی گپ چہ گندءُ چکاس ءَ گیشتر آھانی وش ھیالی ءِ سرا اَنت۔ گُشت کہ مہر..........دلی..........مہر ءُ مزنین مہر تھنا یک رندے مردم ءِ دل ءَ پُتر یت ءُ اے ڈولین مہر یک بیرے ءِ پیا اِنت ہمیشا وھدے کہ اے یک دلے ءِ سرا کپیت۔ گُڈا آدل ہنچو ویراں ءُ دمب ودر بیت۔ ءُ ہنچو سچیت کہ دگہ ہچ..........ءُ واہگ تانکہ وابے ہم

آ دل ءَ جا گہ گپت نکنت ۔

مارکو نیز بازیں مہرءُ دوستی کُتگت ۔ آئی گپ پہ جوانی جت مں شُمارا گشیں کہ یک مردے باز رندا گوں وتی دل ءِ پُرّ امہر کُرت کنت شما گوں من ہما مردمانی نام ءَ گرت کہ آھاں وتارا پہ مہرءُ دوستی ءَ کُشتگ تانکہ اے ھبر ثابت مبیت کہ دگہ دومی مھرءُ دوستی بوت کنت ۔ بلے من شُمارا گشین کہ اگن آھاں وتاراوت کُشی ءِ گناہ برمکرتیں ۔ ءُ پروتا دومی دوستی ءِ راہ اش بندمکرتیں گڈا شُما دیست کہ آ چہ اولی مہرءُ دوستی ءِ نادراہی ءَ دراہ بوت اَنت ۔ تاں وتی ھکیں مرک ءَ پدمن پددگہ بازیں مہرءُ دوستی آنی سرادور اِش کُرت عاشق یک شرابی ئے پیم ءَ انت ۔ ہرکس کہ نشہ اِنت شراب وارت ۔ وہرکس ءَ کہ مہر کُرتگ ۔ مہر کنت اے گپ اِیت ۔ آھاں داکترءَ را منصف جوڑ کُرت ءُ گمائی دست بندی اِش کُرت ۔ کہ آ وتی ھیالاں پدر بکنت ۔ داکتر پیرس ءِ یک کوھنیں طبیب یے اَت ۔ نوں نوکری اے اشتت ءُ وتی مُلک ءَ اَھتت ۔

پہ دل بچارئے اے باروا آ راہچ ھیال نیست اَت ہنچو کہ آ ئیا درائینت کہ اگہ منا جُست کن اِت ۔ تو من تھنا یک محبت ئے باروا زانیں کہ آ تاں پنجاھ ءُ پنچ سال پشت کپت ءُ یک روچے ہم کم تر نبوت ۔ تانکہ مرک ءَ آرا کوٹینت ۔

مہرءُ دوستی آپ ! چوں وش اِنت " یک زالے ءَ درائینت چُشین چونیں جوانیں ھیال اِیت .... چونیں وشیں ھبرے کہ مردم تاں پنجاھ ءُ پنچ سال چشیں مزن ءُ زیبائیں مہرءُ محبت ءِ چادرءِ چیرا بیت چوں گل ءُ شادہ بیت آ مردم ءِ زند چو شرپناک بیت ۔

داکترءَ کندت " بانک تو اِدا ردئے ۔ آ مردم کہ دوست دارگ بُوتگ ۔ مردیں

آدمے تو آرازانئے آمئے میتگ'' درمان کواس ''واجہ'' مونیورکوکویٹ'' اِنت۔ ءُ جنین ءَ
ہم تو زانئے آہما پیریں زال اِنت کہ آ کرسیانی بناں بندیت ءُ ہرسال اے گِس ءَ
کئیت۔ بلے من شُمارا چرے گپ ءَ چوں سرپد بکنیں۔
جنینانی لہڑ جھل گپتنت۔ چراھانی دیم ءَ دل پروشی درابوت۔
گُشئے زانا مہر تھنا ھما جوان ءُ شائیتبان ءَ گور جنت کہ آ شوکیں مردمانی لائق انت..........
داکتر ءَ دیمترا گُشت ''سئے ماہ ءَ ساری پیرزال ءَ منا وتی گِس ءَ لوٹائینت
آوھدا آ سکرات ءَ اَت۔ آ وتی کوھنیں گاڑی ءِ تہا اَہتکت۔ اے آئی ءِ لوگ ءِ بدل اَت
ایشرا یک ھسپ ئیا گِر گُرت ہنچو کہ شُما ھسپ ھر وھد ادیستگ آئی ہمراہ آئی ءِ دومئیں
دنگیں کُچک اَتنت۔ کہ آئی ءِ دوست ءُ مہسل ہرڈُک اَتنت ملا ساری ءَ ہمودا اَت آئی
مارا پہ وصیّت ءَ لوٹتگت۔ پہ وتی وصیّت نامہ ءِ ھالانی پدرکنگا آئی وتی زند ءِ تمامیں اَھوال
مارا داتنت۔ من ھچبر چُشیں ھبکہ ءُ دل سرینوکیں گپ نہ ھشکتگ..........
آئی ءِ پت ءُ ماتاں کرسیانی بن بستت۔ اے گنجیں گل زمین ءَ آرابندرے ھم نیست
اَت آوھدے کہ آ کسانیں جنکے اَت۔ آ گوں وتی لینگڑواں چل ءُ لیگارا گشت۔ آ بازار ءِ
دپ کشک ءِ گورا بندر بُوتنت وتی ہَسپ ءِ سنج ءُ زین اش گپتنت ءُ یلہ اِش دات تانکہ بہ
لنپسی۔ کچکاں وتی بنز پنجگانی سرا اِیر گُرتنت ءُ وپتنت۔ گُڈا اے کساں سالیں گودی ءَ
کاھانی تہا لیب گُرت ءُ آئی ءِ مات وپتاں دگ ءِ سر ءِ کہورانی ساھگاں میتگ ءِ کلیں کرسیانی
بن بست کسے ءَ ھم آھانی شپ جاہ ءُ روچ جاہ ءِ نام نہ گپت آ پہ وتی پچانی کرچکانی خاطرا آ
دیم پہ دیم باں کش من کش ءَ کاھانی سرا نشت انت ءُ اے گپ ءِ فیصلہ اِش گُرت کہ لوگاں

کے بروت۔ ''ءُ کرسی جوڑ کنوک'' ءِ لسیں توارءَ بجت۔ وھد ے کہ جنک روددرشت یاں گوں میتگ ءِ لچیں بچکےءَ درسی ءُ راستی بُوت۔ گُڈا آئی ءِ پت ءَ آراپہ زہر کئی توار کُت۔ بیا ہمنگو! مورمائٹ'' ہمیں نرمیں گپ اَتنت کہ آئی ءَ ہر وھد اں ہشکلتت۔

وھد ے کہ آٹیبر بُوت۔ آھاں آرا پہ بن بندگی کُرسیانی چنگ ءُ نز آرگارا ھ دات۔ گُڈا آ ہرجا کہ گوں تنکانی دپ ءِ چوری ءُ چکاں درسی ءُ راستی بُوت۔ نوں گُڈا آئی ءِ نوکیں براہندگانی ماس ءُ پتاں پہ زہر کئی وتی چکان ءَ توار برجت'' کائے اگہ نا! ناشریں ٹگ! من بگندیں باریں نوں تو چوں گے پادشپادءَ گپ جنئے۔.......... برے برے بچکاں آراسنگ جت برے برے زال بولاں آرالہتیں پیسہ دست ءَ دات ءُ (پہ ہبکہ) آرانز یک ءَ ہورت ہورت چارت اِش۔

وھد ے کہ آیازدہ سالگ ات تو یک روچے آچہ ے جاھ ءَ گوزگا اَتنت۔ کہ آئی ءَ دیست کہ کسانیں ''کوکویٹ'' اد۔۔ د ءِ پھنادءَ کپتت ءُ گریوگ ءَ ات۔ پرچا کہ آئی وتی وسّو ءِ زرگارکرتگتت۔ آچرا بختاوران یکےاَت کہ آہروہداوش دل وژنو داَتنت۔ کہ جنک ءَ چہ وتی برّیں ھیال ءَ وتاراچراپاں جتالیکت۔ آئی ءِ ارساں جنک ءَ راسک پدرد کُرت۔ آدیم پرائی شت وھد ے کہ آ آئی ءِ گریوگ ءِ سبب ءَ سئی بُوت۔ آئی وتی کلیں پوریات، کہ ہپت شواَتنت، بچک ءِ دست ءَ دائتت آئی وتی ارسان ءَ ھشک کنان ءَ زرزرتنت گڈا جنک چہ گل ءَ بال بوت آراانبازکنگ ءِ ہمت بوت۔ بچک زرّانی ھساب ءَ دست گٹ اَت ہمیشا آراوتی بگل کنگا اِشت یے وھد ے کہ جنک ءَ دیست کہ نہ کسےءَ آرا جت ءُ نہ کسے ءَ تیلا نک دات۔ آئی بچک ءَ راپدا بگل کُرت.......... گوں دل ءُ جان ءَ

انبازے کُرت پدا آ پہ وت شت ۔ گڈا رندا آ بزگ ءَ چے رست؟ آ گوں دگہ کس ءَ ہمیشا نہ لچگ کہ آ را وتی سھتانی مڈی یئے داتگت ۔ ءُ نہ ہمیشا کہ آئی وتی اولی پک آ را گپتگت ۔ اے راز پہ کساں ءُ مزں کلاں برو برانت ۔ آ تاں ماھانی ماہ ادیر وءِ ہمے کنڈ و ہمے بچک ءِ ہیال ءَ اَت ۔ ہمے اُمیت ءَ کہ آ رابلکن پدا بگندی آئی چد و چود کُرت ءُ چہ وتی پسّ ءُ ماس ءَ شُھرے زرت ءُ ایر کرت اے زر آئی چہ کرسیانی بن ءِ بندگ ءِ کریھاں پھنادی کرتنت یا چہ ہما زراں زرت اَنت کہ آ را اش پہ سامان ءِ گرگ ءَ داتنت وھدے کہ آئی واتر کُرت ۔ آئی کیسگا دو فرانک ہستت بلے آئی دیست کہ کسانیں درماں کواس ، وتی پس ءِ دکان ءِ رنگیں بوتل ءِ پشت ءَ سُہریں پالاوک ءُ کچلیں شرابانی میانجی ءَ اوشتوک اَت ۔ آ اوداجنک ءَ راشرتر دوست بُوت ۔ رنگیں آپ ءِ ھنکی وَ ترپوکیں کلمانی جنتی توتکی ءَ آئی مہر ءِ تج گیشتر پادکُرت ۔ ھبر چہ کنگا سرگوست ءُ وہدی کہ دومی سال ءَ آئی بچک ءَ را دیست کہ آ گوں وتی اسکولی سنگتاں اسکول ءِ کرّ الیب ءَ اَت آئی وت راھنچو آئی سرا دور دات ءُ زور زور ءَ آ را چک ءُ لیس ءَ لگت جنک ءَ چرائی ترس ءَ پریاتے باھند کرت پرائی وش کنگا آئی وتی کلیں ھپتا دیں سینٹ ءِ زرّان ءَ داتنت اے یک ہنچیں مزنیں مڈی یے اَت کہ بچک ءِ چم در گڈ تنت ءُ چار گا لگت.........................

بچک ءَ زرز رتنت ءُ آ را اشتے تا نکہ گوں دل ءَ میل ءَ گمائی مہر ءُ محبت بکنت ....

گڈی چاریں سالاں آئی ہر مڈی یے کہ مچ کرت پک ءِ بدل کُرتنت ۔ آئی گورا برے پنجاہ سینٹ اَتنت برے چل ۔ یک رندے تھنا پنچ ءُ نیم اَتنت ۔ گڈا آئی چہ پدردی ءُ ہجالتی ءَ گریت ءُ پٹر ینت ۔ آ سال یک ڈکالیں سالے اَت گڈی سراں آئی گورا

پنچ ''فرانک'' ءِ یک مزنیں گردیں کرش یےاَت۔ آ چہ ھڑنودی ءَ سک گل اَت۔ آ راابید
چمائی ھیال ءَ دگہ ہچ گپ دل ءَ نیست اَت آ پہ وتی بدلکائی ءَ ھلاھوش اَت۔ پرائی گندگا
اِدواُوداتھت۔ آ چہ گل ءَ ہال اَت۔

رندا بچک گاربُوت۔ آرا کالج ءَ راہ اش دات۔ رندا آئی گپ جنک ءَ راچہ ادو
اودی جُست ءُ پُرس ءَ مالوم بُوت رندا آئی چہ وتی مارگوشی ءَ وتی مات ءُ پتان ءَ رددات ءُ
موکلانی وھد اں ھماراہ ءَ رَوگے پرمات بلے آئی آراتھنا یک سالے ءَ دیست ءُ پداتاں
دوسال پد ماں پدا آئی آرانہ دیست رنداوھدے کہ آرادیست یے پہ کلھے بچھے آ ورت
پرچہ کہ آسک بدل بوتت آ گوں وتی پتن بٹنیں کوٹ ءَ سک زیباءُ پختہ کار بوتگت۔ آئی
وتی چمان ءَ دُزّت تانکہ جنک ءَ مگند یت ءُ پہ بے کماری چرائی کرّ اگوست پمے گپ ءَ
آئی تاں دوروچ ءَ گریت ءُ چرآئی رندآ ہندےَ وت کِڈاں بُوت۔ جنک ءَ ہر سال اودا
واتر کُرت۔ چرائی کرّ اگوست بلے آئی نیمگا دلگوشے کُرت نہ کُرت۔ بچک ءَ ھم آئی نیمگا
وتی چم چست نہ کُرتنت۔ آ جنک ءَ رابے کساس ءَ دوست اَت۔ جنک ءَ منا گُشت۔
ڈاکٹراے جہان ءَ من آئی مٹ نہ دیستگ۔ ءُ نہ کہ من ھشلگ۔ کہ آئی ڈولیں کسے
ماں جہان ءَ ھست.......................

آئی پِس ءُ ماس ھداءِ مال بُوتنت۔ بلے آئی وتی کاریلہ نہ دات۔ نوں چہ یک
کچک ءِ بدل ءَ آئی پہ وت دوداشت اے ہنچیں کھریں کچک اَتنت کہ کس ءَ آھانی نزیک
ءَ شُت نہ کُرت۔ یک روچے آ ہمے میتگ ءَ اَھت۔ آئی ناپگ ہمداں کلّ اَت۔ آئی ءَ
دیست کہ یک ورنائیں زالے کہ آراوتی دلبر من انبازان اَت ءُ چہ واجہ ''چوکویت'' ءِ مکان

ءَدر کپت اے آئی جن اَت۔ آئی سور کُرتت۔

ہمابیگاھ ءَ آئی وتاراھا کم ءِڈ گارءِ کابیل ءَ دوردات یک شرابی مردے ءَ آرادر کُرت ءُدرمان جاھ ءَ بُرت۔ ءِواجہ ''چوکویت'' ءِ پچ ءَ راوتی داکتری کوٹ گورااَت۔ پہ آئی دلگوش ءَ دراہت۔ آئی جنین ءَ راپچہ نیارت۔ آئی جرءُ لینگڈے کش اتنت ءُ آرالتارگالگت۔ گوں گٹ ءِ پُرّ ادرائینتے تو چونیں کوردیدیئے۔ تووترا پر چہ چودلوت ءَ کُرتگ؟ نوگوٹ!

آئی ءِ اے گپ جنک ءِ دراھ کنگا بس اَتنت۔ آتاں بازیں مدتے ءَ وش ءُ وشدل اَت۔ آئی وت ھذمت ءِ ہچ مُزّے نہ لوٹ اِت۔ بلے جنک ءَ پہ آئی مزد ءِ دیگا ستم کُرت۔ آئی کلیں زند پہ ہنچی گوست۔ آئی کرسی اَڈ کرتنت ءُ ''چوکویت'' ءِ ھیالے دل ءَ داشت ہر سال آئی آرا چہ دراجین تاک ءُ دریانی پشت ءَ دیست آرا ہر دار ءُ جکّ ءُ جوکے گرگی بوتیں آئی چرائی دکان ءَ گپت ہے پیا آئی آرانز یک ءَ دیست کُرت گمائی ترانے ہم کُرت۔ ءُ کمیں زرے ہم دات ''ہنچو کہ من ہنون شمارا گشت آ ہے بھارگاہ ءِ وھد امرت وَتی قصہ ءِ گُشگ ءَ ورند آئی چہ من دست بندی کُرت کہ منی کلیں کٹّ ءُ نپاں من دل ءَ داشتگنت۔ ہمارا بدے پر چہ کہ من پر آئی چوکریاب بوتگوں من وتی لاپ ءَ ھم کُرّ اتگ پرائی سھتاں کرتگ تانکہ منی دل ءَ رااوپارے بروت کہ اگہ منی زندوھیاتی ءَ ناں تو منی مرک ءَ رند منی ھیال ءَ بکپیت''۔ رندا آئی منادو ہزار ءُ سئے سد ءُ بیست ءُ ہپت فرانک دات۔ وھدے کہ آئی ارواح ءِ بلبل ءَ بال کُرت۔ من بیست ءُ ہپت فرانک ملا یارا پہ کپن ءُ دپن ءَ دات ءُ اند گہ گوں وتا داشتنت۔

دومی روچ ءَ من ''چوکویت'' ءِ لوگ ءَ شتوں۔ آ ھاں ہے زوتاں از ربندی کرتت

ءُ دیم پہ دیم ءَ نشتگنتت ۔ آ ھانی درمانانی بوآ تارات ءُ آ وش ءُ وژنو دءَ نشتگنتت آ ھاں منانا دیئنت ۔ ءُ ''کرشی'' ءِ پہ من تچکش کرت من آ رانہ زرت گڈا من پہ زیٹیں وڈے ءَ وتی داستان بنا کُرت ءُ آ ھان ءَ گریوائینگی اوں کرتۃ..........

وھدے کہ ''چوکویت'' سئی بُوت کہ اے چوکءُ ولا کنڈیں دارتراش ءَ گمائی دوستی کتگ آ ہنچو ہژم گپت گشئے کہ جنین ءَ چرائی نام ءُ توار، مزنی ءُ عزت ءَ ہنچیں مُڈی ءَ پچ گپتت......

آئی جنین ھم برانز گپت ۔ ءُ رپٹگ ءَ لگت ۔ پنڈوک! پنڈوک! پنڈوک! ۔ ابید چرے لوزاں آئی دپ ءَ ہچ نہ آہت ۔ آپا داہت ءُ میز ءِ چپ ءُ چاگرد ءَ دراج دراجیں گام جنگا لگت ۔ آئی یونانی کلاھ آئی گوشانی سرا گپتت ۔ آ کُپگ ءَ لگت ۔'' بچار داکتر! اے گپ پہ مرد ءَ چونیں گندگیں گپ اِیت ۔ مردم چہ بکنت ۔ اف! اگہ من آئی زند ءَ چرے گپ ءَ سئی بوتیئوں ۔ من آراجیل کنائینت......من تراگشین آ ھچبر درنیاحت......

من چہ وتی گراں ءُ سنگینیں گپ ءِ جنگا ھشک ءُ ھیراں منتوں ۔ من نہ زانت کہ چوں کنیں ۔ بلے مناوتی کارنگی اَت من درائت'' آئی منامیار مان تریئنگ کہ من آئی گلینّ مُڈی ءَ ترابدئیں ۔ آدوہزار ءُ سئے سدفرانک اَنت ۔ من چہ وتی اے گپانی جنگا ہمے مالوم کُرت کہ اے شُمارانہ وش بُوتنت ۔ ہمیشا منی دل گشی من اے زرّاں گریبانی سرا ابھر بکنیں ....

آجن ءُ مرداں مناچم سک داتنت ءُ پہ بےصبری ءَ چارگ ءَ لگتنت ۔ من زرچہ وتی کیسگا کشتنت اے بزگیں زرکہ سھر ءُ سوس اَتنت ۔ ہر ملک ءِ ءُ ہر کالب ئیگ اتنت ۔ پدا من جُست کُرت ۔'' شما چہ فیصلہ کُرت..............

''چوکویت ءِلوگی ءَ'' پیسرادپ ءُزبان کُرت ءُگُشت بلےاے جنین ءِگڈی ارماں اِنت منی ھیال ءَ ایشی نہ زُورگ سک گران اِنت۔''

مردءَ اے گپ ءَ راکمیں گانڈ کُرت۔''چرے زراں ماہر وھد اپہ وتی چکاں چی ءِ نہ چی گران۔''من پہ نادلکشی پسودات ہر چی شمئے ھیال اِنت''۔آ ئی درائینت آئی ایشان ءَ تئی سرا دوردا تگ پمیشا منا اش بدئے من ایشان نیکیں کارے ءِ دیم ءَ دئیں..................

من زران ءَ آ ھانی دیم ءَ اپر کُرت ءُ پدی بوتوں دومی روچ ءَ ''چوکویت'' منی گورا اَھت۔ءُ پہ ہورکیں دپے گشت یے آ جنین ءَ واگنے ہم اداا شتگ تاں؟ تو آ راچوں کنئے؟ منا کار نیست من گشت۔اگہ تو برئے بہ برے من واہمیشی برگ ءَ اَہتگوں۔من ایشرا وتی مبدھ ءِچلّ یے جوڑکنیں۔

آروگا اَت۔بلے من آراتوار پرجت۔آ ئی یک پیریں ہسپے ءُدوکچک ھم ہستنت۔ترا ایشانی کار نیست چوں؟''آ اوشتات۔ھیران منت ءُ درائینتے انا!من ایشاں چوں کنیں؟ آھاں وتی دل ءِ پیادر ءُ دست بکنت۔پدا آ کندگا لگت ءُ وتی دست ءَ پمن تچک کرت من آئی دست گپت۔من پرتو دگہ چہ کرت کنیں یک ملکے ءِتھابائد اِنت کہ داکتر ءُ درمان کوّاس وت من وت دشمن مبن۔''

کچکان ءَ من وتی گورا داشگنتت۔'' ملاءِ پسیل مزن اِنت۔ہسپ آئی وتی گورا برت۔چہ وَاگن ءَ چوکویت یک کپنے جوڑکرت ءُ آ ئی چرے زراں پنچ ایل ءِ دگے ''بانڈ'' گپت۔''اے یکیں محکمیں دوستی اِنت کہ من وتی زند ءَ دیستگ۔داکتر چپ بوت۔مار کونیس گوں پرارسیں چماں گین سارتے کش اِت راست اِنت۔تھناھمے زال ءَ زانتگ کہ محبت چہ اِیت۔

تھکے بندیک

مو یاسان

بدل: نعمت اللہ گچکی

سودائیءِ روچ اَت چہ گوڈرو یلےءِ کلیس دگاں بزگر گوں وتی جنین آں بازارءِ نیمگا آھگا اَتنت۔ مردیں آدم لہم لہمی ءَ رواں اَتنت۔ گوں آیانی چنگ ءُ نزوریں پادانی ہر جز گےءَ آہانی جون دیم ءَ چوٹ ترّان اَتنت آیانی پادانی چنگ ءُ چوٹی چہ سکیں کارءُ جک ءِ گرانی کہ چرائی آیانی چپیں کوپگ برزشتگت ءُ آہانی ڈیل ءُ بالا دبےڈول بوتگنت۔ چہ گلھ ءِ رُنگ ءِ وھد اں پہ جوانیں مُزّ ےءَ ھٹانی پراہ پچ شانگ ءُ چہ ملک ءِ کلیس ست ءُ دردئیں مزوری ءِ سبب اَتنت آھانی موش داتگیں سبزیں جامگ ہنچو ترپتت گشئے شُشتگنت۔ جامگانی آستونک ءُ گردن دوچ کرتگنت ءُ آھانی ھڈیں جانانی سر چو گواتوئیگا گوات گپتگنت۔ ءُ تھنا آھانی دست ءُ پاددراھتنت لہتین ءَ را گوک مہار اَتنت لہتین ءَ را گوسک آھانی زال بول دلوتانی لِنگا پہ شنک شت کشاّن اَتنت۔ تانکہ آزوت تر برینت۔ آھان ءَ مزنیں سندوکٹور گوں اَتنت۔ کہ چراھاں برے برے چِکٌ یاں بٹانی سردراہتنت۔ جنیں آدم چہ وتی مردیں آدماں گیشتر گشادءُ چاڑکھ اتنت۔ آھانی کماں میانیں جان یک چادرےءِ تھاماں پتاتگنت ءُ آچادر آھانی گورانی سراترِک جنگت۔ آھانی سرا اسپتیں گدماں پوشتگت کہ گوں دانچک ءَ گمایانی موداں لچیتگنت چریشی سربرگواش سرا ات۔ پدا یک ویگن ئے گوست۔ اےاجب ستاّن ءُ جلان اَت ایشیءِ تھا

دومردیں کرّ پہ کرّ نشتگلتنت ءُ یک جنیں آدمے آئی تھا جدا نشتگت آئی چہ پھنادءَ سر کشتگت ءُ ویگین ءِ چیسک چیسکاں گوش دارگا اَت۔

گوڈرو یلے ءِ بازارءَ یک مزنیں مچکائی یے اَت۔ اے مچی ءِ تھا بنی آدم ءُ دلوت ہور اَتنت۔ دلوتاں شاہ سیر تریں بزگرانی کلاھ گوں برزیں ٹھباں ءُ جنیں آدمانی گوشوانی کنّک چہ مچکائیءَ سر برودی اَتنت۔ زنڈءُ بارگیں چڑ سیک ءُ جگاّ ھاں ترسناکی اے پیدا کُرتگت بلے برے برے اے کوکار کسے کسے ءِ کندگ ءُ ٹھک ءِ تواریانکہ گوں لوگ ءِ پُل بستگیں مادگ ءِ بانسگ ءِ چیرا گار بوتنت۔

دلوت ءُ مردمانی گندءُ گس۔ شیر ءُ شیلانچ ءِ ڈولیں آھرے درتلگیں چی۔ کدءُ ھا جگاھ ءُ ھید ہنچیں نہ وشّیں بُو ھے کنگا اَتنت کہ آراز میندار یں مردم زانتنت ءُ بس۔

''بریوٹے'' ءِ واجہ ھاشی کوے ہنوں گوڈرو یلےءَ سر بوتگت ءُ بازار ءِ نیمگا روگءَ اَت کہ آئی یک تھکے بند یک دیست کہ زمین ءِ سرا کپتگت۔ واجہ ھاشی کوءَ مال ءِ بارواپکائیں نارمن ٹیپے پیاات۔ آئی ہمے ھیال کُرت کہ ہر کار آمدیں چی چنگ ءُ ساتگ بیت آ گوں سک جنجالیءَ جھل بوت پرچا کہ آرا آلماسک ءِ نادراہیءَ گپتگت۔ آئی بند یک ءِ تارءَ چیت ءُ کم کمءَ پتایگا ءِ لگت چیا کہ آئی دیست کہ ہسپ ءِ سنج ءُ زین جوڑ کنوک واجہ ملاڈین وتی دروازگ ءِ دپءَ اوشتوک اَت ءُ آراچارگا اَت۔ آ پیشتر اسپ ءِ نوارءُ لاپ کش ءِ سادانی جوڑ کنگ ءِ کارانی تھا شریدار بوتگنت ءُ وت من وت وش نہ اَتنت پرچہ کہ آ ہر دو گپءَ سک دلءَ آروک اَتنت۔

واجہ ہوشوکوے کمیں پشل بوت۔ چیا کہ آئی دشمنءَ آرا چہ ھاکانی تھا یک ٹکرّ

بند یکے چنگا دیستت ۔ آئی وتی چگلیں چی ساری ءَ وتی جانگ ءِ چیراچیر دات ۔ پداوتی شلوار ءِ کیسگا ءِ کرت ۔ ءُ گل زمین ءَ ہنچو چارگ ءَ لگت گشئے آ چیز کہ آ چارگا اَت تینجاری درنہ یھتکت ۔ آئی وتی سر جھل کُرت ءُ بازار ءِ نیمگا رواں بوت ۔ درد ءَ آئی سرارا گیشتر جھل کنائینگت ۔ آزوت بے ءُ شرءُ تھا دلگوش جگا کنان ءُ مداں مدان ءَ روانیں پچی ءِ تھا گار بوت ۔ بز گرشت ءُ اھتنت ۔ چہ ردکنگ ءِ ترس ءَ وانگ اَتنت دل اِش کُرت نہ کرت ۔ باپاری ءِ چمانی تھا چارگا اَتنت تانکہ آئی رپکاں یا دلوت ءِ عیباں دربگیجیت ۔

جنیں آدماں وتی سند پادانی دیما اِیر کرتگتنت ۔ سُھر بُلّیں مرگانی پاد بستگ ءُ چم اش درگُرتگ اَتنت ءُ زمین ءِ سرا ایر اَتنت ۔

(وھدے) آیاں وتی مرگانی لوٹگ ءِ گپ اِشکُت ائت وتی سردیں نھر اش گوں پراستیں دلے ءَ گشتنت ۔ یانکہ گراک ءِ گشگ ءِ پدا نھر ءِ کم ترکنگ ءِ گپ ءِ سرا زوت فیصلہ کنگا ءُ رند ہما کم کم ءَ ردانیں گراک ءَ را توار اِش برجت ءُ گشت اِش ''شر واجہ آ تھرنے ! من ترا ہمنکر ءَ دئیں ۔'' بازار کم کم ءَ دمب ءُ درہواں بوت ۔ وچہ اجگلیس ءِ توار ءَ ہما مردم ءِ دست اش کٹ ءُ ہشکا نشتگتنت ۔ وتی دکانانی تھا تالان بوتنت ....

''جوڑین'' جاگہ ءَ مزنین بان چہ مردم ءَ پرات ۔ ءُ ورگ چرگ ات ہنچو گندگا اہت گشئے واڑے چہ ہروڑیں سواری ءَ پرات ۔ ریڑی یک ہسپی ٹانگہ، دوھسپی ٹانگہ وا گن چہ لیگاری ءَ زرد زرد چیزے پچگ ءُ چیز ماں داتگت ۔ آہانی دارو چودو دست ءِ پیا برزا مک اَتنت یا جھل ءَ زمین ءَ سک اَتنت ءُ شکون دیم اَتنت ۔

شام کنوکانی دومی نیمگا یک میزے ءِ سرا مزنیں جل دَانے چہ سُھریں اشکرا پرات

وایرات۔اے راستیں دست ءِ مرمانی پشتاں جواں گرم دیگا اَت۔ سےَ درپ چرّ گا اَتنت کہ گسی مرگ کپوت ءُ پسی لنگ اَتنّت۔ چہ برہنگیں گوشت ءُ کبابانی زرد تر تگیں پوست ءَ پیگانی چرّ گا چہ چل ءِ تھانچیں چڑیسگے پادآ ہت کہ مردم ءِ دپ ءَ آپ دات ءُ چہ گل ءَ بال بُوت۔ دُرستیں کوہنیں مرد ماں واجہ جوڈین ءِ گورا ورگ وارت واجہ جوڈین شراب خانہ ءِ واہند ءُ ہسپانی سر ءُ سودا کنوکیں لپنگا ہے اَت بلے آ راز رہستت۔

درکابی دست پہ دست ءَ ہنچو ہورک بوتنت کشئے سوپ ءِ شراب اَتنت۔آ ھاں دَھل ءِ بارواگپ جت گشت اش کہ زید پہ سبزی ءَ شرِ انت بلے گلہ ءَ جواں نہ اِنت۔ہمنکر ہمے لوگ ءِ دیم ءَ پسیل ءِ تھا دُھل ءَ توار کُرت چہ لہتیں بے گذریں مرد ماں ءُ ابیدا ایند گہ کل گوں پُریں دیان دز مال من دست ءَ دروازگ یا تاک ءِ نیمگا تچاں بوتنت اولسی جارچین ءَ دھل ءِ جنگ بس کُرت گوں لرزگی توارے ءَ وتی بے ردیں گپ ءِ جارے جُت۔

گوڈرویل ءِ نندوک ءُ اے بازار ءِ تھے کلیں مرد مان ءَ حال دیگ بیت کہ مروچی سُہب ءَ نہہ ءُ دہ نج ءِ وھد ابنیز ویل ءِ سڑک ءِ سَرا پوست ءِ یک سیاھیں بٹوا ہے گار بُوتگ گوں درگیچوک ءَ دست بندی اِنت۔ کہ ایشان زوت ھاکم ءِ دفتر ءَ یا مینے ویل ءِ واجہ فار چون ہولبریک ءَ راسر بکنت۔آ رابیست فرانک چنوکی دیگ بیت۔

پدا مردک شُت۔دُھل ءِ گرانیں توار ءُ مرد ءِ بار پدا دورد گہ جاگھے ءَ ہشکنگ بوتنت: آنوں ہمے معاملہ ءِ بارواسکں سُک ءَ لگتّت ءُ گڈ ءُ منج اش کرت۔ کہ باریں واجہ ہو لبریک وتی بٹوا ءَ درگیجیت اگہ نا؟ چرّ اگرّ اکُٹت۔آ وتی کافی ءِ ورگا اَتنت کہ ہمنکر پراشکانی یک مستریں دروازگے ءِ دپ ءَ ودی بوت۔آئی جُست کُرت ''بریوٹے'' ءِ واجہ

ھاجلکم ہمداانت؟''

واجہ ھاجلکم دری نیمگا کشتکت پسودات: ''من ادااوں'' افسرءَ درائیت ''ھاجلکم !واجہ تو ھلاک بے۔ بلے گوں من تاں ھاکم ءِ دپترا کائے ناں؟ ھاکم گوں تو تراں کنگ لوٹیت ۔ بزگر ھیراں منت ءُ ھبکہ ءُ وانگ بُوت۔ آئی وتی برانڈی ءِ شراب ءِ گلاس یک گٹ ءَ تنکت ءُ پاداہت۔ اے رندی چہ سُہب ءِ پیا چوٹ ترِات۔ پر چہ کہ چہ دم ءِ بالا آرگاءُ رند (اے ڈولیں بیماریں مردے) اولی لہتیں گام باز سک بنت۔ آ نزنڈان ءَ رھادگ بُوت۔ ایش اوں من! اے من اوں ھاکم یک کرسی ءِ سرا نشتگ اَت۔ ءُ آئی راھ ءَ چارگا اَت آ یک رھتیں ءُ گرانیں ءُ وتی ہند ءِ نام ءُ دپیں مردے اَت۔ گون وتی زنڈ زنڈیں گالاں آ گشت'' واجہ ہوشے کوے ترابنز ویلی ءِ دگ ءِ سرا مینیو یلی ءِ واجہ مول بر یک ءِ گار گُرتگیں بٹوا ءِ چنگا دیستگش۔''

بزگر ھیراں منت ءُ ھاکم ءِ نیمگا چارگا لگت۔ ءُ آ دِتی سرا اے شک ءِ سبب ءَ کہ چراَئی آئی ھپت ءِ رگ ءَ یک ءَ ہم نہ جت سک تراس گپتگت ....

''من ....من........ ... من بٹوا پتگ؟ ھاں تو! تئی جندا'' راستی! من ہچی ءَ سھی نہ اوں'' ....

'' بلے ترا دیستگش؛

''منا دیستگش؟ کئے گشی کہ آئی منا دیستگ۔'' ''مونشیو ملا ڈین ہسپی سنج ءُ زین جوڑ کنوک۔

پیر مرد سر پد بوت یات ءَ کپت۔ ءُ چہ زہر ءَ سھر ترت ءُ بند یکے واجہ آئی منا دیست

کہ من اے بند یک چپت۔" آئی کیسگ ءَ پٹّت ءُ بند یک ءِ تھک ءَ در کت۔

بلے ھاکم سدّک اَت وتی سرءَ سرینت۔" واجہ ہوشے کوے منا باور نکنت۔ کہ واجہ ملا ڈین ءِ پیمیں راستیں مردے اے بند یک ءَ بٹوا بکشی"............ بزگر ءَ زھر ءَ زھر وتی دست چست کرت ءُ پہ وتی گپ ءِ راست کنگ ءِ واسطہ آ ستو نک لا چٹنت ءُ گشت، واجہ اے ھچ راست نہ انت منا حدائی سرانت من اے گپ ءَ وتی ایمان ءُ رگک ءِ خاطرا ہو جنیں۔ ھاکم ءَ درائینت، وھدے کہ تو چی اے چپت۔ تو چودوک ءِ پیا جک بوت ئے ءُ تاں دیراں ھا کانی تھا چارگ لگ ات ئے کہ بلکیں پیسہ ءُ پیھے بن ءَ کپتگ۔ پیر مرد چہ ترس ءُ ھجالتی ءَ گٹگیر بوت" کئے چوگشت کنت............ یک ایماندار یں مردم ءِ بےعزتی ءَ کے چشیں گپے جت کنت آئی دست ءُ دپ ھشک بوتنت کس ءَ آئی گپ باور نہ کرت آ گوں ملا ڈین ءَ دیم پہ دیم اَت آ وتی گپ ءِ راست کنگ ءِ سراز ور دیگا اَت تاں یک کلاک آ ھاں یک دومی ءَ رابدءُ رد گُرت۔ ہوشے کوے ءِ جندے گشگ ءِ پدا آرا پٹّتش۔ چرائی ہچی در نہ کپت۔ رندا ھاکم سر بیر بوت ءُ آئی آرا پادترپ دات ءُ گشت کہ من سرکاری وکیل ءَ جُست کنین ءُ گڈا رندا ھکمے دئیں۔

اے ھبر شنگ بوت وھدے کہ پیر مرد چہ ھاکم ءِ دفتر ءَ دراھت۔ آ را مہلوک ءَ چپ ءُ چاگرد کرت ءُ پہ ھیراں ءُ ھبکھی چرائی جست اِش گُرت۔ آ بند یک ءِ گپ ءَ گوشت۔ کس ءَ باور نہ گُرت ءُ آئی سرا ھندتش.......................

آ رواں بوت ءُ ہر جا گھہ کہ وتی براھندگے دیست اوشتات زنگ ءُ ماسیاتے آ ورت۔ وتی کیتو ءَ چپی کرت ءُ پیش داشت تانکہ مہلوک بزاں آرا ہچی گوں نیست۔ ہر کس ءَ کہ دیست

گشت اِش ''بر و سرا پیں استرگ سر!''

آسک زہر بوت۔ آ چہ زہرءَ سھر تریتکت۔ کہ آئی سرا کس ءَ باور نہ کُرت۔ نہ زانتے کہ چوں بکنت۔ ہر وھد امُو منوئے کُرت۔ شپ کپت آ رار وگی اَت۔ آ گوں وتی ھمساہگاں رھادگ بوت۔ آئی آ ھاں ھما جاہ پیش داشت۔ کہ اودا آئی بند یک ءِ ٹکر چنکت۔ درستیں راہءَ آئی ھمے گپ جت۔ بیگاہ ءَ آ بر یوٹے ءَ اھت تا نکہ مہلوک ءَ را اے گپ ءَ بکشی گوں۔ بلے ہر کس بے باور اَت۔ ایشی آ را شپ ءَ تپی کرت............

دومی روچ ءَ یک بج ءِ وھد اموریس پا میلے میتیو یلی ءِ واجہ ھولبر یکے ءِ بوٗا گوں آئی تھے کلیس چیزاں آ ورت ءُ سر کرت۔ پا میلے چہ دیما نو یلے ءِ مستر واجہ بریٹن ءِ نوکراں یک بڈی اَت۔ آ مرد ءَ گشت کہ من اے چیز کشک ءِ سرا چنکنت۔ بلے من وانگ نہ زانیں۔ ہمیشا من وتی واز دار ءِ گورا برتگ اَنت اے گپ کرّ و گوراں تالا ن بوت۔ بز کاریں ہوشے کوئے ءَ ھال رست۔ آ گل بوت۔ آئی وتی قصہ دل ءَ آورت۔ آئی سوب برتت۔

چہ اے گپ ءَ گیشتر منا دروگ ءَ توراتگ۔ چہ دروگ ءِ بندگ ءَ گندتر دگہ ہچ شرم ءِ گپ نیست۔

آئی تمامیں روچ ءَ گوں ہر کس ءَ ھمے گپ جت گوں رھگوزی مردماں۔ گوں شراب خانہ ءِ تھے ہما مردماں کہ شراب ءِ تنگگا اَتنت ءُ دومی یک شنبہ ءِ روچ ءَ چہ گرجا ءَ در آ ھتگیں کلیس مردماں آئوں چپ ات بلے یک چیزے ءَ آ را پریشان کرتگت۔ بلے نہ زانتے چہ اے اَت۔

اے گپ ءِ گوشدارگ ءَ رند مہلوک ءَ تواز ھ کرت آ ھان ءَ باور ے نہ کرت ۔ آ ئی ہنچو

ھیال کرت کہ گشئے مہلوک آ ئی باپشت ءَ ملنڈ کنت ۔

دومی ھپتگ ءَ سہ شنبہ ءِ روچ ءَ آ گوڈ رو یلے ءِ بازار ءَ شُت ۔ پر چہ کہ آ را اے گپ ءِ جنگ

ءِ ھُب ءَ کجتگت ۔

ملا ڈین وتی دروازگ ءِ دپ ءَ اوشتوک اَت ۔ دہوے آ را گوزگا دیست کندگا لگت

.... پر چہ؟ ''آ کر کیٹوٹ'' ءِ یک زمیندارے ءِ کراِنشت ۔ آ ئی آ را چہ گپ ءِ کٹینگا ءُ

پیش من لاپ ءَ مُشتے جت ءُ دیم ءَ دیم گشت اے ۔

''تو مزنین بدذاتے اے ۔'' پدا آ ئی آ را پشت پر کرت بزگیں ہوشے کومے ہیران اَت

کہ آ را پر چہ بدذات اِش گُشت وھدے کہ آ جور ڈین ءِ شراب خانہ میز ءِ دیم ءَ نشتگت

آ وتی بسائت ءِ آ رگا لگت ۔

مینو یلیز ءِ ہسپانی سروسودا کنوکیں مردے ءَ آ را توار جت ''بیا...... بیا...... پیریں استرگ

سر......اے کھنیں ر کپے من تئ تھکیں بندیک ءِ باروا شرزانیں .... ''ہوشے کوے

تک ءُ نک بوت ۔

''بلے بٹوا دراہت'' ۔ دومی مردا پسودات '' بس کن ناکو............ یکے جنت اے ءُ دومی

ھال دنت ۔ ہر چون اِنت تو ایشی تھا گون ءِ گوں ۔

بزگر ہشک ءُ ہیراں منت ۔ آ سر پد بوت کہ آ را اے ملامتی سرادیگ بوتگ کہ بٹوا آ ئی چہ

وتی ہمرا ہے ءَ سر کنگا یگتگ آ ئی ءَ نہ منت میز ءِ دیم ءِ کلیں مردم ہندگا لگتنت آ ئی وتی نان

وارت نہ کُرت ءُ آہنگ وکھکھانی تھادراہت ءُ درشت گٹ گیرات۔ آئی دل گیشتر چہ وتی نارمینی، ھارسی ءَ سرشتگت پر چہ کہ چرائی آراملامتی سراکپتگ اَت۔ بلے آئی دل ءَ ہنکت پہ اے ھارسی ءِ سوب ءَ چڑت آئی سر بریں ہیال ءِ پدا آئی ءِ بے گناہی ءِ ثابت کنگ نہ بوتگی گپے اَت۔ پر چہ کہ مہلوک آئی ءِ تیزی ءَ سر پد بوتگت۔ ءُ ناھکیں شک ءَ آئی دل دور داتگت پداہر وھدا آئی کار ہمیش اَت کہ آئی ہرروچ وتی قصہ آورت ءُ ہر روچ نوکیں ثبوت ءُ گیش ترءُ محکم تریں بیان ءُ ترندیں سوگند۔ کہ آئی تھنائی ءِ وھد اوتی دل ءَ آورتنت قصہ ءِ تھاہورے کرتنت آئی کلیں ھیال ہے گپ ءِ نیمگا اَت۔ آراہنچو سدّ ک ات گشئے آئی ثبوت تچک ءُ ساپ نہ اَتنت ءُ آئی ءِ کلیں بھث ءُ تران نزوراَتنت۔

مہلوک ءَ آئی باپشت ءَ گُشت '' اے درھا دروگیں گپ انت'' آئی ہمے ھیال کُرت۔ وتی دل ءَ جیڑت وترا بے سُوتیں ...... ھیالاں رنجینتے آدم ءِ دیم کٹت۔

نوں پچ ءُ ملنڈ کنوکیں مردماں پہ وتی دل ءِ وشی ءَ آرابندیک ءِ تھک ءِ جُست اش کرت ہنچو گند ءِ یک سپاہی یے جنگ ءَ بروت گڈامردم چوں چرائی جنگ ءِ گپاں جست کن انت۔ آئی ءِ دل کہ چوٹپ ءَ ھازگ اَت۔ نوں نزور گشت دسمبر ءِ گڈ سراں آوتی نپاداں کپت۔ آجنوری ءِ اولی روچاں مُرت ءُ مرک ءِ ساہت ءَ ہم آئی ءَ وتی بے گناہی ءِ جارجت ءُ گشت۔ یک تھکے بندیک .... تھکے بندیک .... بچار!

واجہ میٹو! .... ایش اِنت ....''

دی وال

ژان پال سارتر

بدل: عبدالحکیم

ماراٹوھیں اسپتیں بانے ءِ تہاتیلانکش دات ۔ منی چماں تری مری کرت ۔ چیا کہ روژنائی ءِ سک اِش نیست اَت ۔ دمانے ءَ رند منی چم پہ یک میزے ءَ کپت ۔ او پما چاریں مرد ماں کپت کہ آ میز ءِ سرا ایریں کا گدءُ کوالہاں چارگا اَت اَنت ۔ ہر چاریں مرد فوجی نہ اَت اَنت ۔ ہمے مردمانی پشت ءَ دگہ بازیں قیدی اوشتا تگ اَت مارا برت اوگماہاں ہوارش کرت ۔ چریشاں من بازیں مردے پجار کارت اوایندگہ من درس نہ کرت انت ۔ آزانہ در ملکی اَت اَنت ۔ منی دیما دو گرد دیمیں سُہر گیں مردم جکیتگ اَت ۔ ہر دوکانی دروشم یک رنگ اَت ۔ اوانچو دراش کرت کہ اے فرانس ءِ مردم انت، کستریں مردگوں وتی پتلون ءَ گلائش اَت ۔ اوسک سر بیر گندگ ءَ کا تک ۔ سئے کلاک انچوشی ءَ گوست، منی سرگوات کنگ ءَ اَت ۔ گوش ءِ منا سر چرے ءَ گپتگ اَت ۔ بلے اوتاک گرم ات ۔ منا سک وش بوت ۔ چہ گوسگیں ہشت پاس آن ما آچ پہ چم نہ دیستگ اَت ۔ او یک پیادرھگ ءَ اتیں، گاٹ ءِ سپاہیان قیدی یک پہ یک آورت او پیش کرت اَنت ۔ ہمے چاریں مردان ہرکس ءَ را آئی نام او کار ءِ جست کرت ۔ اوبس ۔ برے برے ادوا ودی جستے ہم کرتش اوگوشتیش ''تو سلاح اوتیرانی گار کنائینگ ءِ سازش ءَ گوں بوتگ ءِ؟ یا نکہ تو ہمے ماہ ءِ نہہ ءَ صباہ ءِ سرا کجا اتے او چہ کنگا اتے؟'' بلے آیاں پدا وتی کتگیں جستانی جواب گوش نہ داشت یا کہ انچو درا کرتے کہ

آ گوشدارگ ءَ نہ اِنت۔ تان دمانے ءَ ہچ اش نہ گوشت۔ اوپدا نوشتہ کنگا لگت انت۔ ہمیشاں ٹام ءَ راجست کرت۔ ''تو انڑنیشنل بریگیڈ ءَ بوتگے''۔ آئی ءَ بیدّ منگ ءَ دگہ چے گوشت کرت۔ چیا کہ چائی کوٹ ءِ کیسگاں انچیں کاگد دراتکگ اَت۔ البت آہاں جوآن ءَ دگہ ہچ جست نہ کرت۔ بید چرآئی نام ءَ، آئی انچو کہ وتی نام گوشت۔ اے نوشتہ کنگ ءَ لگت اَنت اوتاں شریں ساہتے ءَ نوشتہ اش کرت۔

''منی براس جوزی انارکسٹ اے'' جوآن گوشت اوشمازانے کہ آ ایداں نہ اِنت۔ منا گوں سیاست ءَ کارہست اونہ من ءَ گوں سیاسی پارٹی آن''

آہاں ہچی نہ گوشت۔ بلے جوآن گوشان ءَ روان ات۔ ''من ہچ نہ کرتہ۔ اومن پہ دوہمی ءِ کرتگیناں سُچگ نہ لوٹیں۔''

آئی زبان بہ للّہ بوت۔ اولنٹے لرزگ ءَ لگت انت۔ گاٹ ءِ سپاہی ءَ پانچلاں گپت۔ یک کرابرت اونون منی باری ات۔ ''تئی نام پابلو ابیتا انت؟''

''ہو''

مردک ءَ کاگدان ءَ چارت۔ ءُ چہ من پولت'' رامون گرس کجا اِنت؟''

''من نہ زانین''

''تو آ راچہ ہے ماہ ءِ شش ءَ بگرتاں نوزدہ ءَ وتی لوگ ءَ چیر داتگ۔''

''انا''

ایشان ءَ تادمانے ءَ نوشتہ کرت پدا گاٹ ءِ سپاہیاں منادرابرت۔ ٹام ءُ جوآن دوسپاہیان ءَ گوں ات انت او ما یکجا رہادگ بوتیں۔ راہ ءَ ٹام ءَ یکے سپاہی ئے ءَ راجست

کرت۔ ''گڈا؟''

سپاہیءَ گوشت ''گڈا چے؟''

اے انچو جست پرس کنگات انت۔ یاں فیصلہ کنگا انت''

''فیصلہ'' سپاہیءَ پہ کلکوتی درائینت۔''

''باریں اے گوما چون کن انت''؟

سپاہیءَ درائینت ''حُکم ہموداشمے کوٹوے اندرءَ گوشدار ینگ بیت'' مئے کوٹو اسپتالی دراجیں اوتاکے اَت۔ اوسک سردات، مادراہیں شپءَ چہ گہرادرہینت، روچ ہم شرتر نہ اَت۔ من چہ گوسگیں پنچ روچاں یک انچیں کسانین جاہےءَ بند بوتگ اَتوں۔ کہ آ مزنین دیوالےءِ ہونڈےءِ پیما اَت۔ اودوسۓ پشتءَ سرجوڑ بوتگ اَت۔ بلے جاہ نیست اَت۔ قیدی سک باز اَت اَنت۔ ہر جا کہ ہونڈے رست آہان قیذی آنءَ بند کرت۔ چونا من پہ وتی سری جاہءَ زہیری نہ اَتوں۔ اوداں چوش گہتر نہ اَت۔ بلے اوداں من ایوک اَتوں۔ اوایوکیءَ را کہ کمیں دیر بگوزیت۔ مردمءَ را پہ وتی جندا بدکیت بلے ایداں ما باز مردم یک جا اِتاں۔ جوآن اصل گپ نہ کرت یکے واآ راترست اے اودوہی سک کسان اَت۔ چہ بگوشیت۔ بلے ٹام جوانین گپی این مردے اَت۔ اوآئی سپین ءِ زبان ہم جوانی زانت۔

اوداں یک بنچے ایرات ءُ چارتگر دتالاں ات انت۔ ماتاں شرین ساہتےءَ بے تک ءُتو ارا نشتیں، بلے نیٹ ٹامءَ گوشت۔ ''ماشگین یار''۔

من گوشت منی دل ہم انچو گوشیت، بلے منی خیالءَ آ اے گونڈیں زہگءَ ہچ نہ کن اَنت''

''ہوآ ہانءَ گور آئی چہ ضدے اَست: بید چریشی کہ ملیشیاوالا ئےءِ برات انت''۔

من جوآنءَ چارت، بلے انچو درا کرتے کہ آ گوشدار گءَ نہ ات۔

ٹام گوشان ءَ شُت۔

''تو سئی اے کہ ماں سارا گوسا ءَ اے چون کن انت۔ مردم ءَ دگ ءِ سرءَ واپین انت ءُ لاریاں چراہانی سرا گوازینت۔ مارامراکش ءِ جتگیں مردے ءَ اے حال داتنت او گوشتے کہ تیرانی زوال نہ کنگ ءَ پہ چوش کنئت۔''

من گوشت ''بلے پیڑول تو خرچ بیت''

منا پہ ٹام زہر آہگ ءَ اَت۔ آرا چو گوشگ نہ لوٹتگ اتے بلے آ گوشان ءَ شت ''او افسر اے دراہیں کاران ءَ دگ ءِ کرّا اوشتا تگ او چار انت دست اِش کیتوان انت او سگریٹ کش انت۔ پرتئی خیال ءَ اے ڈول ءَ یاران یک زو کن انت۔ انا چوش ہم نہ کن انت.......... برے برے آ تاں یک یک کلاک ءَ دگ ءِ سرا کپتگ ءُ نہر دنت۔

من گوشت ''منا باور نہ بیت بلے اگن آ ہانی گورا تیرسک باز کم بہ بنت گڈا گپ اِیت۔

روژنائی اے چار کڈک ءَ اَتک او برزا بان ءِ چپیں نیمگ ءَ یک دگہ ٹولنگے پاچ کنگ بوتگ اَت کہ چرائی گوات ہم اَتک او برے برے آ زمان ہم گندگ بوت، چوناھا اے ٹولنگ بندات۔ کہ اوداں آ ہاں لوئلہ ءِ گونی ایر کرتنت۔ ہمے ہونڈ ءِ چیرا کوئلہ اوَ اشکر ءِ مزنین چیدگے اَست ات۔ اے ہند پہ اسپتال ءِ گرم کنگ ءَ کارمرز بوتہ۔ جنگ ءِ شروع ءَ نا دراہ چہ اسپتال ءَ درکنگ بوت انت۔ او اے کوئلہ ہموداں پشت کپتنت۔ برے برے ایشان ءَ ہور ہم ترکرت۔ چیا کہ آ ہمے کڈک ءِ بند کنگ ءَ بے حیال بوتگ انت۔

ٹام لرزگ ءَ لگت۔ او گوشتے ''منا سردی ءَ گار کرت من واسنڑ توں یا حضرت عیسیٰ۔''

آ یادا ہت او ورزش ءَ لگت۔ پدا آئی جانگ ءِ زنچک پاچ بوت او آئی اسپتیں سینگ او سہرین پٹ درا بوت اَنت۔ آ دل بالی ءَ وپت او وتی پادے برز کرتنت۔ او لگتری ءَ لگت

بلے آئی زنڈلگیں جون انگتہ درہگا ات ۔ ٹام چون ءَ تیار اَت بلے آئی چربی چہ گوشت ءَ زیات ات، من وتی دل ءَ گوشت کہ آئی جون ءِ ہاگیں گوشت ءِ تہا تو پنگ ءِ تیر یا نکہ سوٹ ءِ سرون انچو ماں کاینت گوشے کہ نیمگ ءِ مزنین جمپے ءِ تہار وگا انت ۔ اگن آ لاغراو بارگ بند بہ بوتیں تو منا الم ءَ اے ڈولیں خیال نیا تگگ اَت ۔

ھالینی چوسک گہرنہ ات ۔ بلے پمنی خیال ءَ منی باسک اوکو پگ گون نہ ات انت ۔ برے برے منا گمان بوت کہ منی چیزے گار انت ۔ من ایدا اودا چارت باریں منی کوٹ کجا انت بلے پدا منا خیال اتک کہ منا ایشاں کوٹ نہ داتگ اے ناوشیں یاتے اَت ۔ آہان مئے پچ درکرت انت ۔ او وتی سپاہی آن دات انت ۔ ادا ایوک مئی پشک اوسر دیں زین ءِ پتلون پما اشت انت ۔ بزاں انچیں پوشاک پما پشت کپتت کہ نادرہاں آہاڑ ءَ پرش کن انت ۔

دمانے ءَ رند، ٹام پادا َ تک او منی کرا نشت ھیسکگا لگت ۔

''چون کمیں گرم گپتے''؟

''اللہ من نہ زانین ۔''

شام ءِ ہشت بج ءِ وہدا یک میجرے گوں دو کسان اَتک آرا کا گدے دستا اَت سپاہی ءَ را پولتے اے سے ایں کسانی نام کے انت؟''

''سیتن بک، ابیتا، مابل''

میجر ءَ وتی چشمک چماں کرت ۔ اوکا گد ہورتی ءَ چارت

''سئین ٹک، سئین بک، ہو......ترا موت ءِ سزا دیگ بیتہ ۔''ترا باندا تیر باران کنگ بیت''

او پدا گوشتے آدگہ دوئینان ءَ ھم

''چوش بوت نہ کنت، من گون نہ اوں'' جوآن گوشت میجر ءَ ہبکی ءَ آرا چارت، ءُ

گوشت ''تئ نام کئے اِنت''

آئی گوشت ''جو آن میر بل''

آئی گوشت ''تئ نام ہم گون انت ۔ترا ہم ہمے سزا دیگ بوتہ''۔

جوان گوشت ''بلے من ہچ نہ کتہ''

میجر ءَ وتی کو پک سر ءَ ینتت ۔اود یے گوں من وٹام ءَ کرت ۔

''شما باسک ءِ''۔

''باسک کس نہ اِنت ۔

مرد زہرا بوت ۔منا گوشتگش کہ ایداں سئے باسک انت ۔خیر من دراہیں روچ ءَ آہانی چپا رندا بگریں ۔ہو ۔شما بزان نون ملا نہ لوٹے''

ماہچی نہ گوشت ۔

آ ئیا گوشت ''بلجیم ءِ ڈاکٹرے دمانے ءَ رند شمیگا کیت ،اوآ را اختیار دیگ بوتہ کہ شپ ءَ ہمدا ان بہ بیت'' آ فوجی سلوٹے جت ءُ شت ۔

ٹام گوشت ''من ترا نہ گوشت ،بچار ،انچو نہ بوت؟''

''ہو بلے'' من گوشت ،''بلے گوں اے کسانیں زھگ ءَ چوش مکرتین اش''

من اے خبر پر آئی دل ءِ وش کنگ ءَ گوشت چو نا منا اے بچک دوست نہ بوت ،آوت چروسک دپ ءُ دیمے اَت ۔پدا ترس اولرز ءَ ایشرا گندہ تر بد جلوہ کرتگ اَت ۔اودرائیں آزاہانی شکلے گشتگ اَت ۔سئے روچ سر جوانین زھگے اَت ۔الّما چو خراب نہ اَت ،بلے نون چو پیریں ءِ جن ءَ اَت او انچو درا کرتے گوش ءِ ایشی کسان سالی پہ چم نہ دیستہ ،اونون اگن یلہ

اے بد ینت ۔ آ پداورنا نہ بیت ، پریشی بڑّگ بوگ چوشیں خرابیں خبرے نہ اَت ، بلے منا بزگ
بوگ سک تو رینیت اومنا پہ پدردی ءِ جذبہ ءَ سک بدکیت ۔ آئی دیمترا ہچ نہ گوشت بلے آئی
شکل زردترات ، ڈغارانشت اوزمین ءَ کرونڈگ ءَ لگت ٹام وشدلیں مردے اَت ۔ آئی بچک
ءِ دست گپت بلے آئی وترا پہ زور چیلینت اوخلاص کُرت ۔ اووتی دیمے دگہ ڈول کُرت ۔

من پہ حلوت گوشت ''ایوک ءَ بلے نہ گندئے چون اِنت ؟''

ٹام پہ دل نہ کشی ، منی حبر زُرت ، آ بچک ءَ راتسلا دیگ لوٹ اِت ۔ چریشی آئی وہد گوست
اوآ راوتی باروافکر کنگ ءِ موہ نہ رست ۔ بلے منا پر آئی زہراَ تک ، من ءَ ہچبر مرگ ءِ خیال
نیا تلگ اَت اومرگ ءِ خیال ءِ سوبے دی نیست اَت ، بلے نون سوب دی است اَت ۔ او
بید ، ایشی دگہ چے ءِ خیال اَ تک کُت ۔

ٹام پداوتی دپ دڑی شروع کرت ''تو کدی کسے ءَ راجتگے ؟''

آ ئیا منا جُست کُرت ، من ہچی نہ گوشت ،

بلے آئی گوشت ، من اگست ءِ ماہ ءَ شش مردم جتہ ، پروشتہ ، آئی اے حالت ءَ را مارگ نہ لوٹ
اِت ۔ اومن زانت آ پر چا ایشرا مارگ نہ لوٹیت ۔ منی جندءَ ہم ایشرا پورئی ءَ نہ مارت ۔ من
گوشت باریں مردم ءَ سک تو ریت یا نہ ؟ من ءَ تیرانی خیال اہت اوآ ہانی وتی حون ءِ تہاروگ
اوسوچگ ءِ منا خیال اَ تک ۔ اے دراہ چہ حقیں حبر اابیداَت انت ، او پدا مارا دراہیں شپ گون
اَت ۔ ہمیشکہ ماہچ نہ گوشت دمانے ءَ رند ٹام بے تک اوتوار بوت اومن آ راپہ نیم چمی چارت ۔

آ ہم زردتریتگ اَت ۔ اواصل ختم اَت ۔ من وتی دل ءَ گوشت ''ہمیش اِنت نوں بنا
بوتہ'' نوں شپ ءِ سیاہی ءَ ماں شانتگ اَت ۔ چہ ہماکسانیں ٹنگاں مرمرانکیں روژنائی ءِ کسانیں
برمشے تہا اَ تک ۔ اوسر برا اریں سیاہیں اشکرانی جوہاں آزمان ءِ چیرا پولنگے ءِ پیا درا کُرت ۔

من چہ بان ءِ برزیں کڈک ءَ یک استالے دیست ۔ شپ الّم ءَ پھک او برفناک انت ۔

درگاہ بتک ، یک سادگیں مردے گوں دو سپاہیاں اندرا اَتک ، آ را اور دی پرات ۔

آئی مارا سلوٹ کرت ، او گوشتے ''من ڈاکٹراں اوں من ءَ موکل اِنت ، کہ شمارا ، اے ڈُگّی

ایں ساہتاں مدت بکنیں ۔''

آئی توار ناوش نہ اَت ۔ او مردم ءَ را دوست بوت ۔ من آ را جُست کُرت ۔ تو ایداں چے لوٹے ؟''

''من شمے دستاں اوں ۔ او ایدا اَتلگوں کے شمے ڈکی ایں ساہتاں تاں وتی وس ءَ

آسودگ بہ کنیں'' ۔

''تو ایداں پر چا اَہتگے ؟ اسپتال چہ دگہ مردم ءَ ہم پرانت ۔'' آئی پسہ دات ''منا دیم دیگ

بوتہ او پدا پہ اشتاپ گوشتے شما تمباک چکّ ات ۔ منا سگریٹ او سگار دوئیں گوں''

آئی پما انگریزی سگریٹ تچک کرتنت بلے مانہ زُرت من آ را پچمانی تہا چارت ۔ انچو درائے

کرت کہ آ را ابداھت من آ را گوشتوں تو ایداں پہ مئے تسلا دئیگ ءَ نیاہتگے ۔ او من ترا ازانین

، من ترا اہماروچی کہ منا گپتش گوں فاشسٹاں اِہما فوجی بیرکانی تہا دیست ۔''

من انگتہ دگہ گپ جنگی اتوں ۔ بلے گوں من عجبیں حبرے بوت ، منا ڈاکٹر ءِ اودءِ بوگ ءِ

یا نہ بوگ ءِ ہچ پرواہ نہ ات ، چونا من اگن یکے ءِ سرا بہ کپیں آ را چو یلہ نہ دئیں بلے گپ جنک

منی دل ءَ ہچ نہ لوٹ اِت من وتی چم ہم تریشنت دمانے ءَ رند من وتی چم چست کُرتنت

۔ ڈاکٹر عجبیں وڑے ءَ منا چارگ ءَ ات سپاھی تگردءِ سرا انندوک اتنت ۔ دراج او لاغریں پیڈرو

گوں وتی لنکوکاں لیب کنگ ءَ اَت ۔ او دوہمی ءَ وتی سر سر ینیت ۔ دانکہ واب مہ کپنت ۔

پیڈرو روانا گت ءَ ڈاکٹر ءَ را جست گُرت ۔ ''پر تو چرا گے بیاریں ؟''

آدگر ءَ سر سر ینت کہ ''ہو'' اے دوہمی مردم بد نہ اَت ۔ بلے آئی سر دیں نیلیں چماں پمنی خیال

ءَ سہرا گُرت کہ آرا عقل نیست ۔ پیڈرو دراشت او پداوٹی اے زُرت آورتے او ہمانچ ءِ کنڈے ءَ ایرے گُرت ۔ ایشی روژنائی شرنہ اَت بلے چہ نیستی ءَ گہہ اَت ۔ ماساری ءَ چٹ تہاروکی ءَ اَتنت ۔ مس تاں شریں ساہتے ءَ چراگ ءِ چھت ءِ تہی نیمگ ءِ شانکد اتگیں جوہان ءَ چارتوں ۔ من وتی حیالانی تہا گار بوتوں ، بلے من انا گت ءَ جاہ سرّتوں ، روژنائی ءِ جوہان گار بوت ۔ اومناہنچو معلوم بوت کہ من گرانیں بارے ءِ چیراچیر تریتگوں ۔

اے مرگ ءِ خیال نہ اَت او ترس ہم نہ ، ایشر انام نیست اَت ، منی دیم سچگا اَت ۔

من وترا چنڈینت او وتی دوئیں سنگتان ءَ چارت ، ٹام وتی دیم دستانی تہا چیر داتگ اَت او سرے جہل اَت ۔ من آئی اسپتیں گردن ءِ گل دیست ، کسانکیں جوآن چہ درساں گندہ ترات ، آئی دپ پاچ اَت او گرانزلرزگ ءَ اَتنت ۔ ڈاکٹر ءَ شُت آئی کو پگ ءَ وتی دست ایر گُرت ۔ زانہ پہ تسلا دئیگ ۔ بلے آئی چم سارت اَتنت من دیست کہ بلجیم ءِ ڈاکٹر ءِ دست جہل کپت ۔ او آئی دست ءَ سر بُوت ۔ ڈاکٹر ءَ آئی دست وتی دست ءَ زُرت ۔ بلے جوآن ہچ کمار نہ گُرت ۔ پدا آئی جوآن ءِ دست سے لنکوکانی نیام ءَ داشت او پشتے گوں مس کرت چہ وتی کیتوا گھڑی اے درکرتے او چارتے ۔ پدا آئی دست اے یلہ دات ۔ او آنچو جہلا کپت ، گشئے ساہے من نہ اَت ۔ ڈاکٹر شُت گوں دیوال ءَ تکہ دات ۔ اوا ناگت چہ وتی کیتو ءَ گونڈ ین کاپی ءَ درگُرتے او انچو نبشتہ ءَ لگت گوشئے آراسکیں اہمیں حبرے یات اَتکہ او آئی فیصلہ آراہے دمان ءَ کنگی اِنت آئی لہتیں سطر نبشتہ گُرت ۔ من وتی دل ءَ پہ زہر کنی گوشت "بلے اے بے پس کیت منی دست ءِ رگ ءَ چاریت ۔ من آرا اوں جوانیں شہماتے ہے شومیں دیماماں زبرّیں"

....

لے Fascist ۔ ہماسیاسی لیکہ ءِ منوک ءَ گوشنت کہ آہانی خیال ءَ استمان او ریاست شہ بنی آدمی آجوئی ءَ دیمترانت ۔

آنیا تک ۔ بلے من دیست کہ مرد منا چارگ ءَ اَت، من وتی سر چست کت او آرا پچمانی تہا چارت ۔ آئی انچو پہ بے کماری جست کت ۔ ترا ایدا گہر نہ کنت ۔ ''آوت چہ سردی ءَ چنگ تراتگ اَت ۔ من گوشت ''منا گہر نہ کنت''

آئی وتی ہم چہ من اصُل دور نہ کرتنت ۔ من انا گت پوہ بوتوں، من وتی دست دیما برتنت ۔ من چہ ہیدا میس اتگ اتوں، اے بانڈم ءِ تہا ماں زمستان ءِ کتر ءِ ہشکیں روچاں چش ہید! من وتی دست مودانی تہا برت ۔ منی دراہیں مودتر اَتنت، او منی جامگ گوں جان ءَ لچیتگ اَت، منا کلاکے بوت، کہ ہیدا توں، بلے من نہ زانتگ اَت، او اے منا فقیں بیلجیمی ءَ دراہیں چیز دیستگ اَنت، پمشکا منا چوش چارتے ۔ آئی وہدیکہ منی دیما ہیدان ءَ چُرّگ ءَ دیست ۔ تہ آئی الّم ءَ وتی دلا گوشتہ، کہ تُرس پہ نادراہی ءَ کہ سردر کاریت تو انچو درانگازی کنت، او پدا آئی وترا دیستگ اَت کہ آرا زمستان ءَ گہرا ے کرت چو ہمک جان سلامتیں مردم ءَ تو آئی پریشی پھربست ۔ من لوٹ اِت کہ آئی سراپروشیں بلے من چہ وتی جاہ ءَ نہ کنزیتکتوں کہ منی زہرکنی او شرمندگی ہردوک گار بوتنت او من بنچ ءِ سراپہ بہ کماری کپتوں ۔

من وتی دست مال زُرت او گردن ءَ پہک کُرت ۔ او اے ڈول ءَ وترا تسّلا دات کہ نوں منا وتی ہیدانی خیال گورانت ۔ آہانی ناوشی ءَ مس جوانی ءَ مارگاؤں ۔ بلے منی دست مال تیوگ ءَ تر بوت ۔ ہیدا نگہ چرگا ات اَنت ۔ پہ تریں دست مال ءَ پہک کنگ ءِ ہچ مانا نیست انت ۔ منی گلّگ سک ہیدات انت ۔ او منی تریں شلوار گوں بنچ ءَ لچیتگ اَت ۔

انا گت جو آن تران ءَ لگت ۔ ''تو ڈاکڑے اے''؟
بیلجیمی ءَ گوشت ''ہو''

''اے درد کنت ....تادیران؟''

بلیچی ءَ چو کماشیں مردم ءَ گوشت ''ہاں! چہ؟ نا، نا

اصل نا......اے زوت ہلیّت''۔ آئی انچو تران کت کہ آ پہ زرمال گروکیں گراکے ءَ راوش کنگا اِنت۔

''بلے من..........گوشنت کہ برے برے آ دوروندان تو پنگ جن اَنت'' بیلیچی ءَ وتی سر سر رینت۔ ءُ گوشت ''ہو'' برے برے چوش ہم بوت کنت۔ کہ اولی تیر چُشیں جاہے ءَ ماں نہ یاینت۔ تہ دوہمی رنداں پدا تیر جن اَنت''

''آ وتی تو پنگ آں دوارہ پر کن انت اونون تو پنگان جن انت''

آئی فکر کرت او گوشت'' گڈا دیر گوزیت''

آراڈک ءُ ایذاءِ بیمنا کیں ترسے ءَ مان شانتگ ات۔ او یک پیاہے بار وافکر کنگا اَت۔ آئی سنہ ہم انچو کسان ات۔ من اے بار وازیات فکری نہ اَتوں۔ شہ ایذاءِ ترس ءَ من ہید نہ اَتوں۔ من پاداہتوں او تاں اشکرانی جمپ ءَ شتوں، ٹام جاہ سرت اومنا پہ زہر کنی چارت۔ منی کوشانی چسکگ آرا ناوش بوت زانہ.....من نہ زانت کہ باریں منی دیم انچو ہمائی ءَ زردانت آئی ہید چُرگ ءَ ات انت۔

آزمان ءِ گیوار چہ استالاں سمبہتگ ات، تہاریں کنڈ انون ہماروژنائی ءِ برمش دی نیاتک۔ پہ شپ جنگیں گردون ءِ چارگ ءَ مناوتی سر کمیں برزکنگی ات اوبس۔ بلے اے شپ چو دوشی ایں شپ ءَ نہ اَت۔ کہ من چہ عبادت جاہ ءِ بان ءَ آزمان ءِ مزنین بہرے دیست کرت۔ ہر پاس ءَ پہ من یاتانی نوکیں چہرے آورت۔ سُہب ءِ سراپہکیں نیلیں

آزمان ءَ منا اٹلانٹک ¹ ءِ تیابانی یات ءَ پر ینیت۔

نیمروچ ءِ برمشنا کیں روچ ءَ منا سیویل ءِ کیف جاہ ءِ ترانگ دات۔ کہ اوداں من وتی پسند ءِ کیف، گوں زیتوں او بادام ءَ تنکت۔ بیگاہ ءِ ساہگاں کہ ماں شانت، منا ہما تہاریں جہلیں سیاھگ گیراتک کہ گوک میٹرینگ ءِ گردیں پٹ ءِ نیم ءَ راماں شانتے۔

تیوگیں دنیا ءَ اے رنگ ءَ ماں آزمان ءَ گندگ سک مشکل ات، بلے نون من آزمان ءَ ہر چینکہ بچاریں، اے منا ہچی ءِ ترانگ ءَ دور نہ دنت۔ اے منا دوستر بوت۔ من برتراتوں او ٹام ءِ گورانشتوں، شریں ساہتے گوست۔

ٹام مدان مدان ءَ تران ءَ لگت۔ آراگپ جنگی ات۔ اگن چوش مکرتین اے، آئی وتی جند شموشت۔ پمنی من ءَ آ گوں من تران ءَ ات۔ بلے منی نیمگا نہ چارتے، آ منا چارت نہ کرت، من زردتریتگوں او ہید چوکرّ اتوں، آراترستے۔ مادوئیں یک پیم اِنت۔ او چہ آ دینک ءَ پہ یک دوہمی ءَ گندہ تراتنت۔ آئی بیلیجیمی ءَ راچارت! زندگین ءَ را، آئی شہ من جست کرت، ”تو سرپدبۓ“ او پدا گوشتے ”من سرپدنہ بیں“ ”من مدان مدان گوشت“ پرچانہ؟ چے اِیت؟“

”گوں ماچیزے بوگی اِنت، بلے من نہ زانین کہ چے اِیت؟“

ٹام عجبیں بوۓ دیگا ات، او منا انچو معلوم بوت کہ منا بونوں زیات بوگا انت، من گوشت ”تو کمیں دیرءَ وت سرپدۓ“۔

آئی پدا گوشت ”اواے سہرانہ انت من اگن بہ زانتیں کہ چے بوگی ات۔ من دلیر بوتوں۔ گوش دارا! آ ماراگس ءِ دیما برنت، شر پدا آمئے دیما اوشتنت، چینکہ مردم کوشتی؟“

....

¹ Atlantic اوقیانوس ءِ مزنین زر

''من نہ زانین پنچ یا ہشت ۔ بلے زیات نا''

''جوان! بزان ہشت بنت، کسے گوشیت شست بگرات او من چم ءِ ت گندین کہ ہشت تو پنگ ءِ دپ گوں من اِنت من وتی دل ءَ گوشین کہ من دیوال ءِ تہا بہ رویں من وتی پشت ءَ گوں دیوال ءَ کجیّں۔ بلے دیوال نہ سریت۔ پدا من وتی وس ءَ زور جنین بلے دیوال ہما ٹکاّ اِنت۔ انچو کہ مردم ءَ وسپوک بگپت۔ من ہمینکہ زانین او من اے درائیں حبر اں وتی خیالانی تہا گندگا اوں۔ گندے تو ہم انچو بدیستیں''

''شرانت، شرانت۔ من ہم ایشرا زانین'' من گوشت،

''اے سک تورینیت او تو یک حبرے زانے، آدپ او دیما تیران پردارنت۔ دانکہ مردم ءِ شکل خراب بہ بیت۔ آئی پہ حسد گوشت'' من ٹپاں ساری ءَ مارگاؤں۔ منی سرءُ گردن چہ یک کلاکے ءَ درد کنگا انت۔ دل دلیں درد نہ انت۔ گندہ تر اِنت۔ او باندا من ہمے دردان مارین او پدا چے؟''

من زانت کہ آئی دل ءَ چہ ات۔ بلے من ہچ نہ گوشت بزان من نہ زانت۔ من ہم دردان مارگا اتوں۔ وتی تیوگیں جون ءِ ٹپانی دردان۔ بلے من وترا گوریشان یک نہ گرت۔ من چو ہمائی ءَ اَتوں۔ بلے ایشانءَ من مزین حبرے نہ زانت۔

من گوشت'' پدا تو پھلان گوجگا بۓ''

پدا آ گوں وتی جنداتر ان ءَ لگت او یک کش ہما بیلیجیمی ءَ چارگا اَت۔ بلے آ گوشدارگ ءَ نہ ات۔ من زانت کہ آ ایدا چیا اہتگ اَت۔

آ مئے گپانی گوشدارگ ءَ ہدوک نہ اَت۔ آ مئے جونانی چارگ ءَ اہتگ اَت۔ ہما جونان کہ ساہش مان اَت۔ بلے کریاب انت او مدان مدان ءَ مرگا اَتنت۔

ٹام گوشان ءَ روگا اَت: اے چوبیمنا کیس وابےءَ انت، تو فکر کنگ لوٹے وتی خیال ءَ کہ خبر چے اے بلے ہمے چے انچو درلکشیت ....

تہ توت ءَ چُٹّیت اوگار بیت۔ من وتاراوت گوشین کہ رنداچ نہ بیت۔ بلے من سر پدنہ بیں کہ اے چے اِیت۔ بلے دمانے ءَ من سر پد بیں او پدااے موڑ اروبیت۔ گار بنت، من پدا فکر کنین، خیال کنین ......دور ءِ باروا، تیرانی اوتو پنگ ءِ تو ارانی باروامس میٹرئیلسٹ اِےَ اوں۔ منا تئی سوگندانت۔ من گنوک ہم نہ اوں۔ بلے چی اے ہست من وتی لاشہ ءَ گندگاؤں۔ اے چوگران نہ اِنت۔ بلے من ایوکیں مردموں کہ وتی لاشہ ءَ گوں وتی جند ءِ چماں گندگاؤں ،منا فکر کنگی اِنت، او ہمے فکر کہ من چدءُ پد ہچی نہ گندیں اوااے دنیا دوہی آ نی بیت۔ باپلو! مارا چو ہمے فکر کنگ نہ لوٹیت؟ باور کن من سرا یک شیپے پہ چیزے ءِ ہیل ءَ گوازینتہ بلے آ چیز اے نہ اِنت۔ اے مارا ایلہ دنت روَت او ما پریشی وترا تیار گرت نہ کنین"۔

"چپ ءَ کن" من گوشت "تو لوٹے کہ من ملائےَ بلوٹائینیں"؟

آئی پسہ نہ دات، من زانت کہ آ پیغمبرے ءِ ڈول ءَ وترا پیش دارگ لوٹیت۔ منا پابلو گوشیت او بے سریں توارے ءَ تزان کنت۔ منا اے دوست نہ بوت۔ بلے آ ئرستانی دراہیں مردم زانا انچو کن انت منا کمیں انچو معلوم بوت کہ آ مس ءِ بوا کنت چوناہم منا پہ ٹام ءَ چنداں ہمدردی ئے نیست اَت۔ اونوں ہواریں مرگ ءِ نیمون ءَ ہم زیات ہمدردی ءِ سوبے نیست اَت۔ من گوں ایندگران دگہ پیم بوتکوں چوش کہ راموں گرس۔ بلے من جو آن او ٹام ءِ نیام ءَ ایوک اَتوں او منا اے دوست تر بوت۔ بلکنہ گوں راموں گرس ءَ من زیات جذباتی بوتین اوں۔ منی جذبہ سک سردانت اومن ہمے ڈول ءَ بوگ لوٹ ات۔

....

Materialist: انچیں مردم کہ ہمے دنیا او ہمدے شے آں منّیت اود گہ بدیں او چیریں ارواحی گپ آن نہ منّیت

آ ئی وتی لوز جات ودر کرتنت بلے سرابریں وڑے ءَ۔ آ گپ الم ءَ پرے سوب ءَ جت کہ آ وترا چہ فلر کنگ ءَ رکینگ لوٹت۔ آ ئی انچو مس ءِ بو کرت کہ پیش درد ءِ کہنیں نادراہ ءِ بکنت۔ من زانت کہ آ راست گوشیت او ہر چی کہ آ ئی گوشتگ اَت، من ہم گوشت کرت مرگ قدرتی شئے ءِ اِنت۔ اومناہچی قدرتی معلوم نہ بوت۔ اشکرانی جمپ۔ بنچ یانکہ پیڈ رو ءِ بدیں صورت۔ بلے منا ہما شے وش آہتت کہ آ ہانی بارواٹام فلر کنگ ءَ اَت۔ مادراہیں شپ ءَ ہر پنچ منٹ ءَ رند یک وہداں فلر کُت۔ من آ راچہ چم ءِ کوسان چارت۔ اے اولی رنداَت کہ آ منا عجب لگت۔ آ ئی دیم ءَ رامرگ ءَ مان پتا تگ اَت۔ منی مغروری پر شت بور بور بوت۔ گوسگیں ہشتیں پاساں من اوٹام رِکرّ پہ رِکرّ اتاں من آ ئی گپ گوشدا شگتنت او گورائی گپ دی جتگ ات بلے من انگت زانت کہ منی او آ ئی نیام ءَ ہوریں ہچ چی نیست انت اونون ماانچو یک پیم ات انت۔

گو شتئے ماجاڑیں براس ایں۔ چیا کہ ما یک جامرگ ءَ ایں۔ ٹام ءَ منی دست گپت۔ بلے منی نیمگا نہ چارتے او گوشتئے''

پابلو.... ....

من حیرانوں..................

من حیرانوں..................

حالیني اے راست اِنت کہ ہر چی کہ کٹیت''

من وتی دست چرائی دست ءَ خلاص کرت او گوشت

ہا'' وتی پاداں بچار، کچک''

آئی پادانی چیرءِ ہاک چوچّ ءَ اَت، او آئی شلوارءِ پادگ پٹوک کنگا اَتنت۔

آ پچ لرزت، او گوشتے "اے چے اے"؟ "تو وتی شلوارءِ تہا میزگ ءَ اے"

آئی پہ زہرکنی گوشت "من میزگ ءَ نہ اوں، منا مس ءَ نہ گپتہ، منا معلوم ہم نہ اِنت۔

بیلجیمی مئے کرّ ا اَتک او پہ منافقی جست ئے کرت "تو نادراہ تہ نہ ئے"

ٹام ہچ نہ گوشت بیلجیمی ءَ میتگیں جاہ ءَ را چارت او چپ بوت

"من نہ زانین کہ اے چے انت؟ ٹام پہ زہرکنی گوشت" بلے من ترسگا نہ اوں، منا سوگند انت من ترسگا نہ اوں"

بیلجیمی ءَ ہچ پسہ نہ دات۔ ٹام پادا ہت یک کنڈے ءَ شُت او مس ئے کرت وتی جامگ ءِ بٹناں بند کنان ءَ اَہت او چپی ءَ یک کنڈے ءَ نشت او بیلجیمی نوشتہ کنگ ءَ لگت۔

ماہرسے آرا چارتنت کہ آ زندگ ات۔ آ چو زندگیں مردماں سُرت۔ چو زندگین ءَ دلگوش کُرتے۔ آماں اے باندم ءَ چو زندگیں مردمانی ءَ چہ سارتی ءَ در ہگا اَت۔ آئی جون ہمائی فرمان ءَ اَت او سیر و خوشنود ات۔ او ماں ایندگران نہ زانت کہ ماراجون ءُ جسدے گون اِنت یا نا من وتی پتلون ءَ چارگ لوٹت۔ کہ باریں منی پادا انت کہ نہ بلے منا ہمت نہ بوت۔ من بیلجیمی ءَ چارت کہ وتی خیال اے گورا اَت وتی پادانی سرا او شتاتہ، او الم ءَ وتی دیم ءِ روچانی بارو افکر کنگ ءَ اَت۔ ماہرسئیں بے حونیں سا ہگ چو خون واریں مرگ ءَ آئی خون ءَ چونسگ ءَ اَتیں۔

آ گڈسرا کسانکیں جوان ءِ گوراشُت۔ آئی گردن ءَ دست اے ایر کُرت خدا بہ زانت آ وتی ڈاکٹری کار ءِ گزرانی پیلوی ءَ چِش کُرت یا کہ پرّے کسان سال ءَ بزّگ کُرت۔ اگن آرا

بزگ بوت تو درائیں شپ ءَ اے اولی رند اِنت آ راپہ کسے ءَ بزگ بوتگ اَت۔

آ ئی جو آن ءِ گردن اوسر ءَ دست اِیر مشت۔ بچک ءَ ہچ نہ گوشت او آ راچم اے سک دات انت۔ بلے دمانے ءَ رند آ ئی انا گت ءَ ڈاکٹر ءِ دست وتی دوئیں دستانی نیام ءَ زُرت۔ او انچو درا کرتے کہ سہرگیں گوشت ءَ۔ پھرنگیں اشکرے زوزے ءِ نیام ءَ اِنت۔ من گمان کُرت کہ نوں دوئیں آنی نیام ءَ چے بوگی اِنت۔ او منی خیال ءَ ٹام ہم زانت۔ بلے بیلجیمی دانی سر پد نہ بوتگ اَت۔ دمانے ءَ رند بچک ءَ سہریں پزوریں دست وتی دپ ءَ آرت او آ راگٹ پاچگ ءَ لگت۔ بیلجیمی ءَ وتی دست چیلینت او دیوال ءِ نیمگا درشت، دان دمانے ءَ آ ئی ھڑتگیں چماں مارا چارت۔ او پدا انا گت گوشتئے پوہ بوت۔ کہ ما آئی وڈیں انسان نہ ایں۔ من ھندگ ءَ لگتوں یک سیاہی اے جاہ سرت، دوہمی واب اَت او چم ءِ پاچ اَت اَنت۔ بلے آہان ءَ روک مان نیست اَت۔

منی ہمے وہداں بگوشتئے دم اہت او من چاڑ کہ بوتوں۔ او نون من نہ لوٹت کہ صحب یا مرگ ءِ بارواد گہ خیالے دلا بیاریں اونون دل ءِ جیڑگ ءَ ہچے مانا دی نیست اَت۔ پمن بیدلوزان یا ہورکی ءَ دگہ ہچ نہ منتگ اَت۔ اگن منانی شے اے دل ءَ بیا ہتیں تو ہما دمان ءَ تو پنگ آن ءَ دیستوں کہ دپش گون من انت۔ من بیست واران کُشگ بوتوں او پدا زندگ بوتوں۔ یک برے من حالیں انچو زانت کہ من مرتوں دان دمانے ءَ واب کپتوں۔ آمنا دیوال ءِ نیمگا گران برگا اَت اَنت۔ او من پہ رحم ءَ دستبندی کنگا اَتوں من انا گت ہچ لرزت او دریہہ کرتوں او بیلجیمی ءَ چارگ ءَ لگتوں۔ دل ءَ گوشتوں واب تھا من کو کار کرتہ۔ بلے آ وتی بروتاں گوں گوازی کنگا اَت آ ئی ہچ نہ دیستگ اَت۔ اگن من وپسگ بہ لوٹتیں

من کمیں و پت ہم کرت ۔ من چہ گوستگیں دوشپ اودوروچ ءَ یک پیما آ گاہ اَتوں اونون من وتی مسک جتگ اَت ۔

بلے من لوٹت کہ زند ءِ دو کلاک زیان مہ بنت ۔ آ گوربام ءَ کاینت منا پاد کن انت ۔ من وابینگی ءَ آہانی رنداروین چو کہ پس قصاب ءِ رندا بیت ۔ بلے من حیوانے ءِ پیما مرگ نہ لوٹت ۔ من پہمگ لوٹت ۔ او پدا منا چہ بیمنا کیں واباں دی سک ترست ۔ من پادا ہتوں کمیں گشتوں وتی خیالان بدل کنگ ءَ پہ وتی گوستگیں زند ءِ یاتانی تہا کپتوں ، یاتانی چندی ایں چہرمنی خیالانی زر اچول جنان ءَ شتنت ، وشیں نا وشیں یات ات انت ۔ آوہداں من اپشان ءَ انچو زانت ، منی دیما چہرگ اوواقعہ یک پہ یک آ ہگ ءَ اَتنت ، منی دیما گونڈ وکیں نو ویلر ءِ دیم اَت ۔ شہ منی ناکواں اے یکے ءِ دیم اَت اورامون گرس ءِ دیم اَت ۔ منا وتی تیوگیں زندگیرا تک ۔1926 ءَ من تاں سہ ماہاں چون بے کاراتوں ، اومن شہ گرشن ءَ مرگ ءِ سنداں سربوتگوں ۔ منا گربناڈا ءِ تیاب ءِ دیما گوازتگیں شپ ئے یاداہت ۔ من تاں سئے روچاں ہچ نہ وارتگ اَت ۔ من سک زہرابوتوں من مرگ نہ لوٹت ۔ منا پرے خیال ءَ حندگ اہت ۔ پہ وشی اوشاتکامی ءَ چوں چو گنوک سرگردان اتوں ۔ پہ جنین ءَ او پہ آجوئی ءَ چون گنوک اَتوں ۔ پر چا ؟ من سپین ءَ را آزات کنگ لوٹت من پی یا مارگال ءَ را ساڑات او انارکسٹ آں گوں کپتوں ۔ اولسی دیوان او مچی آنی دیما گشتا نک داتوں ۔ من ہرچی ءَ را انچو پہ دل زانتگ کہ گوشئے من نمیران اتوں ۔

ہمے ساہت ءَ انچو دراکرتے گوشے منی تیوگیں زند منی دیما اِنت اومن خیال کرت ۔ ''اے بیرگیں دروگے اِنت'' ایشی نون ہچ فائدہ نیست چیا کہ اے کٹتہ ۔ اونون من

حیران اتوں، کہ من چون سیل وسواد کرتگ اَت۔ چون پہ ٹھکارگ گون جنکان ہند یتگ۔ من وتی چوچی لنلک ہم نہ سرنتیگ ات۔ اگن من بزانتیں کہ من چوش مرین۔ منی زندمنی دیما اَت۔ چو پیلک ءَ دپ گیرات۔، بندات، بلے ایشی تہے ہر چیز سلامت اَت۔ نہ کٹیتگ ات۔ یک ساہتے ءَ من ایشرا مارگ لوٹت او گون وت ءَ گوشگ لوٹت۔ کہ اے زیبائیں زندے اِنت۔ بلے ایشی باروا من فیصلہ کُرت نہ کُت۔ اے بس کردے لکیر اَتنت۔ من وتی تیوگیں وہد نمیرانی ءَ را، بےسوب کنگ ءَ گوازینتگ اَت۔ بلے ہچ چی ءَ سر پد نہ بوتگوں، من ہچی بے خیال نہ کرتگ اَت۔ چشمیں باز شے اَتنت، کہ من شموشت کرتنت، انچو کہ منزالینہ ءِ تام یانکہ کادیز ءَ تیرماہی روچاں گونڈوکیں چمکے ءِ تہا جان شودی بلے مرگ ءَ درستان ءَ بےتام کرتگ ات۔

انا گت بیلجیمی ءَ شریں ھبرے سُجت۔ او مارا گوشتے ''منی دوستان! اگن فوجی کار مستر منا اجازت بہ دینت۔ تو من شے دوستان ءَ شہ شمئے نیمگا کلہ ءَ یانکہ نشانی اے اگن شما بدے پچائینگ ءَ تیاروں؟

ٹام ءَ زبان ءِ چیرا گوشت: ''منا ھچ کس نیست'' من ھچ نہ گوشت ٹام تاں ساہتے ءَ واہچ نہ گوشت بلے پدا منی نیمگا چارتے ءُ گوشتے ''تو پہ کونشا ہچی دیم نہ دیئے''۔

منا چشمیں نازرکیں لیکہ نہ وش بنت۔ بلے منی جند ءَ رد کرتگ ات من سرشپ ءَ گونشا ءِ گپ جتگ، بایدات، من چش مکرتیں۔ من تاں سالے ءَ گمائی بوتگ اتوں۔ سرشپ ءَ پدا پرآئی دمانے ءِ گندگ ءَ من چون ہدوک اتوں! پمشکہ من آئی گپ جتگ ات۔ ہدوکی شہ من زوراک بوتگ ات۔ بلے نون آئی گندگ ءِ منا ہچ خیال نیست اَت۔ منا گور آئی ہچ گوشگی

نہ ات۔ من آرا اماز کنگ ہم نہ لوٹ ات من چہ وتی جسد ءَ ترستوں، کہ زرد تریتگ او ہید چکرات، او منا ترس ات کہ آئی جان ہم منا انچو ترسیئیت۔ من کہ مریں کونشازار جنت، گریت، تاں لہتیں ماہ ءَ زند پر آئی بے تام بیت، بلے انگت منا مرگی انت او من مریں۔ منا آئی قدحیں چم گیر اتکنت۔ آ منا ہر دینکہ چارت آئی چمان منا کلیے دات، بلے نون من دلجم اَتوں کہ حبر ہلتہ۔ اگن آ نون منا چاریت تہ آئی چارگ جند ءِ چمانی تہا پروشیت۔ او منا سر نہ بیت۔ من ایوک اتوں۔

ٹام ہم ایوک ات۔ بلے منی رنگ ءَ نا۔ آئی کمر زانی بستگ اَت او بیخ ءَ سک چارگ ءَ اَت۔ او بشکریتگ ات۔ زانا ہبکہ ات۔ وتی دست اے شہارت او دار ءَ را انچو دستے جت گوشئے کہ پر آئی دست جنگ ءَ اے پرشیت، دست اے زوت کش اِت، او ہما وڈا نِشت ٹام ءِ بدل ءَ اگن من بوتیتوں۔ تہ من بیخ ءَ را دست نہ جنت۔ او وتر اوش آں نہ کرت۔ بلے اے ہم آ ءَ ستانی بے عقلی آن چہ یکے اَت۔ من ہم زانت کہ اے شے دگہ وڑ درا کن انت۔ آ زیات لڑہتگ اَتنت او تنک تر اتنت۔ چو سریگ ءَ نہ اَتنت۔ پمن ہمے بازات۔ کہ من بیخ ءَ را، وتی ءَ را او اشکرانی چیدگ ءَ را چارت۔ او مرگ مارت۔ چونا من وتی مرگ ءِ باروا.......... شری ءَ خیال کرت نہ کت۔ بلے من آرا ہر جا او ہر کنڈا دیست۔ ہر شے ءِ سرا دیست انچو کہ چیزرے پہ کپیت آ ہمودان کپتہ۔ انچو کہ مردم مروکیں مردے ءِ کراچون ہلوت کن انت۔ او ٹام ءَ بیخ ءَ را دست نہ جت، بلکنہ بیخ ءِ سرا اسہرائیں وتی مرگ ءَ را دست اے جت۔

من انچیں حالتے ءِ تہا اتوں اگن منا کسے ءَ بگوشتیں تو بے توار ءَ وتی لوگ ءَ برو، تر اتئ

تیوگیں زند دیگ بوتہ۔ من انگتہ انچو سارت بوتوں، کہ است اتوں۔ اگن مرد ماں نمیرانی ءِ ہگولی آپ یلہ بدنت۔ پر آئی لھتیں ساہت ءِ او بازیں سالانی چم ءُ چاری یک پیم انت من پہ ہچ چیز ءَ ہدوک نہ اتوں بلکنہ یک پیمے ءَ بے تک وتواراتوں۔ بلے اے بے تک وتواری سک بیمناک اِنت۔ آ ءَ ہم شہ منی جون ءِ سبب ءَ منی جون، آ را من گور آئی جند ءِ چماں چارت۔ او گور آئی جند ءِ گوشاں اُشکت۔ اونون اے منی جند نہ ات۔ آ وت ات۔ وت لرزات من آ را نون درس نہ کُت۔ آ را درگیجگ او گندگ ءَ پہ منا آ را دست جت انچو کہ دگرے ءِ جون ءَ مردم دست جنت۔ برے برے بلے من آ را مارت کرت او مارت کہ نوں اے آ نہ اِنت۔ انچو کہ بالی گراب ءَ مردم سوار بہ بیت۔ او آ گوات ءِ تہا سرمیٹکائی بوارت۔ او برے برے من وتی دل ءِ درہگگ اشکت انت۔ بلے انگت منا ہچ بیسہ نہ بوت۔ منی جون ءَ ہر چی پر من راہ دات، آ ہم تمام نہ ات۔ چونا آ گیشتر بے سدات۔ او منا ہشکائیں بارے معلوم بوت۔ او انچو درا کرتے کہ گوں من نہ وشیں چیزے لچتہ۔ او منا ہمے خیال بوت کہ گومنا ناوشیں ناہارے بستگ اِش۔ یک وارے منا خیال اہت کہ منا پتلونے پادا اِنت۔ چارتوں آ ہم ترات من نہ زانت کہ اے ہیدانت یا مِس۔ بلے من انگتہ ہم شُت او مس کرت۔

بیلجیمی ءَ وتی گھڑی درکرت۔ او چارات او گوشتے، ''نوں سے او نیم اِنت'' اے کوٹک ءَ پہ زانت چوش کُرت، ٹام جاہ سرت، مارا ہچ خیال نیست اَت۔ کہ وہد ہم گوزگ ءَ اِنت۔ شپ ءَ مارا بے شکلیں، او تہاریں ہڑانبے ءِ ڈول ءَ ماں پتا تگ اَت۔ او منا اے ہم یات نہ اَت کہ شپ کدی چہ وہدی شروع بوتگ اَت۔

کسانکیں جوآن گریوگ ءَ لگت آئی دست پہ دست لگاشت او کوکار کُرت ۔''من مرگ نہ لوٹیں''''من مرگ نہ لوٹیں''

آئی دست برزا کرت ۔ دراہیں بانڈم ءِ تہا تہت او پدا تگردئے سراشکون دیم ءَ وترا دور داتے او ہڑوسکگ ءَ لگت ۔ ٹام آرا پہ پرسیگیں چماں چار اِت ۔ بلے آراتسلادیگ ءِ انچوکیں خیالے ہم نہ داشتے اونون اینکہ جنجالی ہم نہ کرزت ۔ اے زھگ ءَ شہ مازیات کوکار کرت ۔ بلے چومئیگا مارگ ءَ نہ اَت ۔ آ انچیں نادراہے ءِ ڈول ءَ اَت ۔ کہ آ وترا اچہ نادراہی ءَ پہ تپ رکینگ لوٹیت ۔ بلے نادراہی بید تپ زیادتر سناک اِنت ۔

آئی گِریت اومن شری ءَ دیست کہ آرا پہ وتی جند ءَ بزگ بوگا اِنت ۔ من یک سیکنڈے ءَ گریوگ لوٹ اِت ۔ بلے من دگہ پیم بوتوں منی چم پہ بچک ءِ اڈوسکگ او آئی کوپگاں کپت، آسرگ ءَ اَتنت ۔ منا اے ڈولیں کارپہ بنی آدم ءَ دوست نہ بوت ۔ منا پہ وت او نہ پہ دگراں دوست بوت ۔ اومن گوں وت گوشت ۔

''من پہ پھکی مرگ لوٹیں''

ٹام پاداہتگ ات او چہ ہما گردیں کڈک ءَ روچ ءِ روژنائی ءَ چارگ ءَ اَ ت ۔ من پہ پھکی مرگ ءِ جزم کُرتگ اومنا ہمے خیال اَست اَت اوبس ۔ بلے شما کہ ڈاکڑ ءَ مارا وہدڈس اتگ اَت ۔ من مارات کہ وہد پہ بال اِنت ۔ اوپٹ پٹ ءَ تچگ ءَ اِنت ۔

دانی انگتہ تہار اِنت کہ ٹام ءِ توار منی گوشاں کپت ''تو آہان ءَ اُشکنگ ءَ اِے''۔

''ھو''

مردم بان ءِ دیما مارچ کنگا اَتنت

''اے نگٹ اے وہدی چہ لوٹ انت، تہاروکی ءَ آ تیر جت نہ کن اَنت'' دمانے ءَ رند ماہچی نہ اُشکت، من ٹام ءَ گوشت۔

''نون روچ اِنت''

پیڈرو، گاسان ءَ پاداَہت اووٹی اے کشت۔ اوگوں وتی سنگت ءَ گوشت ''چشیں آ فتیں سارتی''۔

دراہیں باندم چوپھُر ءَ اَت............ مئے گوشاں تیر کاری ءِ دوریں توارے اَہت، من ٹام ءَ گوشت ''ہمیش اِنت بنگیج اِنتے............ منی خیال بان ءِ ہماپشتی نیمگا کنگا انتے''

ٹام چہ ڈاکٹر ءَ سگریٹ اے لوٹ اِت بلے من نہ لوٹ اِت منی دل ءَ نہ سگریٹ کش اِت او نہ شراب چدءُ رند آہاں اصل تیر کاری بند کُرت۔

''توزان ءِ چہ بوگا اِنت''؟ ٹام منا گوشت

آ انگت دگہ گپے گوشگ لوٹ اِت۔ بلے چپے کرت او دروازگ ءِ نیمگا چارگ ءَ لگت۔ دروازگ پچ بوت، یک لیفٹنٹ ءَ گوں چار سپاہی آں تہا پُترت، ٹام وتی سگریٹ دور دات۔

''سٹین بک؟''

ٹام ہچ نہ گوشت۔ پیڈرو آ رانشان دات۔

''جوآن میربل''

''تگر د ءِ سرا''

''پاد آ ئے'' لیفٹنٹ ءَ گوشت

جوآن نہ سرت، دوسپاہی ءَ آ را بگلاں گپت اوشتارینت بلے انچو کہ یلہ اش دات ڈغارا کپت۔

سپاہی لیرز گو بوتنت۔

''اے اولی ناجوڑیں مردم نہ اِنت۔'' لیفٹنٹ ءَ گوشت

''شماہر دوک ایشرا برے آ اوداں وت اوشتار ینتے۔''

دیم اے گوں ٹام کُرت ''بیا کہ رواں''۔

ٹام سپاہی آنی نیام ءَ روگا اَت۔ اوجو آن دگہ دوءَ چار دست او پادر کُر تگ اَت او آہانی رنداا تنت۔ آنہ تستگ، چم ے درگڑ یتگتنت۔ اوارس گلانی سرار چان اَتنت، من ہم ڈن ءِ روگ ءَ تمیچگ کُرت۔ بلے لیفٹنٹ ءَ مناجلّت۔

''تو ابیتائے''۔

''ہو''

''تو ہمداں نند، آرندا پہ تو کا ینت''۔

آشتنت۔ بیلجیمی او جیل ءِ دوئیں سپاہی دی شتنت۔

من ایوک اَتوں من نہ زانت گوں من چے بوگی اَت، بلے من لوٹ اِت کہ اے زُوت زُوت خلاص بہ بیت، من ہر ساعت ءَ رندتو پنگ آنی یک کشیں توار اُشکت او ہر توار ءَ منا جسکینت، من لوٹ اِت کہ کوکار بکنیں او وتی موداں بہ رُوسینیں بلے من وتی دنتان درشتاں او وتی دست پتلون ءِ کیتواں سی داتاں، پہ چیکہ من پھکی وترادارگ لوٹ اِت۔

آ کلاکے ءَ رند منی، رندا اَہتنت۔ منا زرتش او او لی بادگیر ءَ برتش۔ ماکسانین اوتا کے ءِ تہا پُتر تیں، اوداں سگریٹ ءِ بوات اوگرم ہم سک اَت۔ دو افسر نندوک اَتنت، سگریٹ چکّگا اَتنت، اوکا گد اِش کٹ ءَ ایر تنت۔

''توا بیتا ئے؟''

''ہو''

''راموں گرس گجا اِنت''

''من نہ زانین''

ہمے مرد کہ منا جُست ءُ پرس کنگا اَت، پٹکیں زنڈیں مردے اَت۔ چشمک ءِ چیرا آئی چم نہ سرتنت۔ آئی منا گوشت

''ایدا بیا''

من نز یک ءَ شتوں پادا ہت ءُ منا باہڑان گپتے اوانچو منا چارتے۔ کہ آ پہ چارگ منا زمین ءِ چیرا دیم دنت، او منی باہڑ ءَ راگوں وتی پورئیں زورا کجتے۔ آئی منا ٹپی کنگ نہ لوٹ اِت۔ بلکنہ اے لیب آئی پہ منی ایر دست کنگ ءَ کُرت۔ اووتی دپ ءِ ناوشیں بوئے منی دماگاں ماپر ینگ لوٹ اِت۔ ماتاں دمانے ءَ ہمے ڈوَل ءَ اوشتا تیں منا حتدگ گرگی اَت۔ آ مردے کہ مرگی اِنت، آئی تر سینگ سک گران اِنت۔

اے لیب ءَ کار نہ کرت۔ آ منا تیلا نک دات۔ او پدا نِشت، آئی گوشت ''تئی ساہ ءِ بدل آئی ساہ اِنت، تو اَگن مارا آئی ڈس ءَ بدئے، تو ماترا ایلہ دئیں۔''

اے مرد مان ءَ وتی اپسی چابک دست ءَ اَتنت او ایدا اوداسِٹت او کپتت۔ بوٹانی توارزُوت کٹگی اَت، چوزوت نا بلے ئشمن اودمانے رند۔ آہانی گردن جہل اَت او پودتیگیں کاگدانی تہا چارگ ءَ اَت اَنت۔ دانکہ دگہ نام در بگیجنت۔ آہانی رندا بہ تچنت، آ ھان قیذ بکن انت۔ یا نکہ بکُش انت۔ آہان پہ اسپین ءِ آ وَ کیں روچاں لیکہ وسیم داشت۔ او

ایند گہ چیزانی باوراہم بہ اَ ہانی اے گونڈ وکیں کارمنا سک تورت اَنت۔ من چوآ ہانی ءَ بوت نہ کرت، من وتی دلءِ گوشت اے ریپتگ انت۔

پچکیں مردانگنہ ننی نیمگا چارگا اَت، وتی بوٹان ءَ پہ چا بک ءَ جنگ ءَ اَت۔ آ ہانی درائیں سروپرانی یک غرضے اَت۔ آ ایش اَت کہ آ وترا زندگیں او زوراکیں ناہارے جوڑ کنگ لوٹ اِت،

''واگڈا؟ سر پد بوتئے؟''

''من نہ زانین؟ گرس کجااِنت؟ من گوشت ''منی خیال ءَ آمساڈریڈ ءَ اِنت''۔ ایند گہ آ فسر ءَ وتی دست مدان مدان ءَ چست کُرت۔ اوا اے ڈول ہم آ پہ زانت کنگا اَت، من آ ہانی دراہیں کسانکیں سرءُ پران ءَ کہ چارت من حیران بوتوں کہ دنیا ءِ تہا چشیں مردم اَست کہ آ وتا پہ چشی وش کن انت۔

''تراماپانزدہ ملٹ ءِ موکل ءَ دئیں جوانی ءَ فکر بکن'' آ ئی سبک سبک ءَ گوشت۔ ''ایشرا پچ شودگ جاہ ءَ بہ برت او پانزدہ ملٹ ءَ رند بیارتے۔ اگن انکتہ نہ گوشیت گوں ہمے جاہ ءَ کُشگ بیت''

آ ہاں وتی دراہیں کار جوانیازانت انت، ماراتاں یک شپ ءَ من بانڈ مے ءَ داشتش، پدا ٹام او جوآن برت او کوشتش اومنا تاں کلاکے ءَ چم ءُ چارش کرت۔ اونوں منا ماں پچ شودگ جاہ ءَ بند کنگ ءَ انت۔ ایشاں الم ءَ وتی درچ ءُ بندسر شپ ءَ گیشینگ انت۔ آ ہاں وتی دل ءَ گوشتہ۔ کہ اے ڈول ءَ مردم ءِ ہوش روت او پدا آ شہ من حبرے کشئت۔

بلے آ سک ردانت۔ پچ شودگ جاہ ءَ من یک کسانیں دارےءِ سرا اِنشتوں۔ من سک

نزوراُتوں من نون فکر جت ۔ بلے آہانی دکّ ءِ باروا، چونا من زانت کہ گریس چہ شہر ءَ چار کلومیٹر دور گوں وتی ناکوزہکاں نشتہ ۔ من اے ہم زانت کہ من آئی باہوٹ جاہ ءَ نہ گوشین گوں دانکہ آ منا ایزامہ دینت ۔ او پہ منی منّ ءَ آہاں چشیں خیال نہ داشت من زانت کہ ہر حبر گیشینگ بوتہ ۔ او ہمے گیشینگیں راہ بند ءِ سرا کار بوگ ءَ اِنت پمشکہ منا چوزیات ہدوک نیست اَت منا بس وتی جند ءِ کرد ءَ سر پد بوگی اَت ۔ من گرس ءِ دست ءَ دیگ ءِ بدل ءَ مرگ لوٹ اِت، پرچا؟ اونوں منا رامون دوست ہم نہ اَت، منی پر آئی دوستی ہما وہدا اہلاس بوت کہ بام ءَ سر منی مہر پہ کونشا ءَ مرت ہما وہد کہ زند ءِ منی وا ہگ خلاص بوت بے شک من آئی سک عزت کُرت آ دلیریں مردے اَت بلے ہمے سبب ءَ من آئی بدل ءَ مرگ نہ لوٹ اِت ۔ آئی زند شہ منی ءَ زیات مانا نہ داشت او کسی زند نہ داشت مردماں اِش گوں دیوال ءَ ءَ بست او تنا وہداں تیرانی آماچش کُرت تانکہ آہان ساہ بہ داتیں نوں تری من بہ بیں، گرس بہ بیت یانکہ دگہ کسے ہچ فرق نیست ۔ من زانت کہ آ پہ سپین ءِ مقصد ءَ شہ من زیات کاردنت ۔ نون من گوشت، سپین او انارکی ءَ خدا برات ہچی ءَ مانا نیست ۔ انگت من آہانی دستا اُتوں من گرس ءَ دست ءَ دات ءُ وتی جند ءَ راچڑا ئینت کُرت کُت ۔

اوپہ منی خیال ءَ اے دراہ تواز ہے بلے اے منی مٹوکی اَت من وتی دل ءَ گوشت من سکیں مٹوکے اوں ۔ او من ءَ یک عجبیں وشی ءَ ءَ ماں رُپت ۔

آہاں اَہت او منا پدا ہما دوئیں افسرانی ءَ برت ۔ شہ منی پادانی چیرا مُشکے درشت ۔ مناحندگ اَہت من چہ ہمے سپاہی آں یکے ءَ را گوشت ”موشک ءَ را دیستئے؟“

آئی جواب نہ دات .... آسک مونجا مونجا اَت چیا کہ وترا مزنیں مردے لیکت اے

من حندگ لوٹت۔ بلے وتی حند گوں داشت، من ءَ تُرس اَت، کہ اگن من یک وارے شروع کرتوں۔ پدا بند نہ بیت۔ ہمے سپاہی ءَ بروت داشتگ اَت من پدا آ را گوشت" وتی بروتاں بہ تراش، احمق"! پمن اے عجب اَت کہ آ وتی پٹان ءَ بلیت۔ کہ آئی دیما ماں پچھت۔ آئی منا لگتے جت۔ بلے پہ دل نا۔ او چپ کرتے۔

افسر ءَ جُست کُرت "جوان گڈا، تو فکر کرتے؟"

من آہان انچو چارت کہ مردم یک عجبیں بولک گلے ءَ بچاریت من گوشت "ہوسئی اوں کہ آ کجا اِنت۔ آ قبرستان ءَ چیر اِنت، قبرۓ لحد ءِ تہا یا نکہ گور کوشے ءِ کڈک ءِ تہا۔

اے انچیں تواز ہے اَت من گوراہاں پمشکہ کرت۔ کہ باریں اے چون زوت زوت پاد کاینت۔ وتی لانک بنداں ترند کن اَنت۔ او چون پہ اِشتاپ ءَ حکم دینت۔

او حالینی اے مرد ہما دمان ءَ اوشتا تنت "بروان مولیز شہ لفٹنٹ پوینز ءَ پانزدہ مرد بگر۔ اوتو۔" ہمے ہورتیں مردک ءَ گوشت "من ترا ایلہ دیَایئیں، اگن تو راست گوشگا ئے، او اگن تئی دروغ بوتنت، او تو پمئے ردد یگ ءَ چوش کنگا ئے گڈا من گوں تو انچو بکنین تو وت زانے"۔ من ءَ گوں گاٹ ءِ سپاہی ءَ یلہ اِش دات۔ او پہ کوکار ءُ درشتنت، من ءَ دم پہ ساعت حندگ اَہت۔ کہ گوریشان من شریں تواز ہے کُرت اوداں رونت۔ ہر قبر ءِ دپ ءَ پچ کن انت۔ سنگاں دُور کن اَنت دراہیں قبرستان ءَ پہ سر زورنت۔ من وتی دل ءَ گوشت، اگن ایشان چم وت بدیستیں اوں چون وش بوتوں۔ او وترا چون مزن لیکتوں سپاہی گوں وتی بے فائدگیں بروتاں او وردی آن قبر بہ قبر زندگیں مردے ءِ در گیجگ ءَ چون سرگردان اَتنت۔

نیم کلاک ءَ رند پنچیں زنڈیں مرد ایوک ءَ اَہت ۔ من گوشت کہ اے من ءَ
کوشگ ءِ حکم ءِ دیگ ءَ پہ آہتہ ۔ آ دگہ ہموداں قبرستان ءَ بنت ۔
افسر ءَ مناچارت ۔ او گوشت ''ایشر ءَ گوں ایندگراں درابہ برت فوجی کاروائی کہ
خلاص بنت گڈا سرجمیں عدالتے ایشی فیصلہ ءَ کنت'' من سر پد نہ بوتوں ۔ کہ ایشی مطلب
چہ اِنت ۔ من جُست کُرت،
''بلے آ............ آ من ءَ نون کوشگانہ اِنت''
''نا، نون، اورنداہر چی بہ بیت من آئی ذمہ دار نہ اوں''
من انگتہ سر پد نہ بوتوں ''بلے پر چہ............؟''
آئی ہچ جواب نہ دات، وتی کوپگ چنڈینت اوڈن ءَ شُت ۔ مناسپاہی آن گس ءِ دیم ءَ
بُرت ۔ اوداں صد قیدی ءِ کساس ءَ بوتنت ۔ زہگ، زالبول، او پیرمرد ہم گون اَتنت، ہمودا
یک کاہی کوٹگے اَست ۔ من ہمیشی تہا گرد گ ءَ لگتوں ۔ حیران اَتوں کہ اے گُل چہ بوگ
ءَ انت ۔ نیمروچ ءَ مارا ورگ اِش دات'' سے مردم ءَ مناپول گول کُرت ۔ من آہاں درس
الم ءَ کُرت بلے ہچ جوابوں نہ دات ۔ من نہ زانت کہ کُجا اوں ۔
بیگاہ ءِ وہداں ، دگہ دہ نوکیں قیدی اش آورت ۔ من گارشیا ءَ پجہ آورت ۔
ہموداں نان اے پہت آئی گوشت ''تو چونیں بختاورے ئے مناتئی زندگ ءَ گندگ ءِ ہچ
اُمیت نیست اَت'' ۔
من گوشت ''منامرگ ءِ سزا اِش دات بلے پدا بدل بوتنت ۔
او من نہ زانین پر چا؟''

گارشیا گوشت ''من ءَ دونج ءِ وہداں گپت اِش''

''پرچا؟'' من وتی دل ءَ گوشت گارشیاءَ گوں سیاست ءَ ہچ سر و کار نیست۔

من نہ زانین'' گارشیا گوشت'' اے بس ہر کس کہ چو آہانی ءَ مکنت آرا گرانت۔ آئی وتی تو ار جہل جت۔ او گوشت ''ایشان گرس ءَ ہم گپتہ۔''

من لرزگ ءَ لگتوں'' کدی؟''

''مروشی صبح ءَ۔ آ ہم گرگ بوت۔ سہ شنبہ ءَ آئی گوں وتی ناکوز ہکاں حبر ے ءِ سرا جرّا جرّا کرت۔ آہانی جاہ اے یلہ دات۔ آرا چیر دیوکیں مردم سک بازات۔ بلے آ کسی منت واری ءِ زیرگ ءَ تیار نہ ات۔ گوشتے من ابیتاء ِ جا گہہ ءَ شُت اودترا چیر ادات۔ بلے آرا ہم گپتگ اِش پمشکہ من وترا قبرستان ءَ ڈکیں۔''

''قبرستان ءَ''

''ہو چونیں بے عقل اے اَت۔ آ مروچی ہموداں شتنت، چش الم ءَ بوّگی اَت۔ آرا گور کوش ءِ کڈک ءَ دیستش۔ آئی لہتیں تیر ہم جتنت۔ بلے گر جاہ بیت۔''

''ماں قبرستان ءَ!''

پئی خیال ءَ دراہیں روز مین چرگ ءَ اَت۔ پدا من چارت تہ من بنا ءِ نشتگتوں۔ من ٹہکارگ ءَ حند توں۔ او پدا کوکار ءَ لگتوں۔

انصاف ءِ تخت

سمرسٹ ماہم

بدل: عبدالحکیم

پَر وتی واری ءَ چوں پہ صبر چم ءُ چارئے تنت! بلے صبر پراہاں نوکیں چیئے نہ یت۔ چُشیں صبر آھاں باز رنداں دیستگ اَت ہر سیگاں مدام پہ جوانمردی اے بلاہ ٹیلیٹگ اَت ءُ سی سالئیں عمر پہ ہنچشی گوازیٹگ اَت۔ کلیں زندمانی پرے کتر ہے ہیل ءَ گوستگ اَت! نون! نون ساہت آھتہ۔ باریں چے بیت! آدی چم ءُ چارنت۔ گوں سدّ کی۔ اگن گوں وَت سکّی نہ۔ بلے اُمیت ءُ ہمت ءَ گوں!...........

شہ زحما تیز و مود ءِ ٹالا بارگیں راہ اِش گِپتگ اَت اوھما وھداں کہ گناہ ءِ وش رنگیں پل چوں پہ ھدوک شنگ بوتنت گناہ ءِ وش رنگیں دروشما آھاں ریپینت نہ کُرت۔ دل تر سگا اَہت بلے چم جھلی میاراَت۔ اونوں زیرّ ءُ کنٹگاں پُریںّ راہ کٹیتگ ات مسافر وتی منزل ءَ سر بوتگ ات۔ نین مزدر سیت۔

ہر سےَ جوانیگا یک دگرا زان اَنت۔ گالور چیا کن انت سدک انت! بے ساہیں جونانی اندراشکرے ساہ کپتہ خلاصی ورستگاری ءِ ساہ۔ اژھیل ءَ خلاصی ءِ ساہ......

مروچی دیما مدامیں زندانت۔ چوں درفشگا انت۔ اگن چند روچیں زندے راہ اِش بگپتیں۔ مرچی آھانی دل ءِ حال خدا زانت۔ مرشی گنوخ بیتگ تنت۔ یا دل اِش ترکیتگ ات! مروچی ہنچو ہبکہ ءُ بے سدانت۔ نہ زاں انت۔ مرتگ انت کہ زندگ انت

چشمیں ہچ کارے شاھانی دستانہ بوتہ۔

کہ وترا ایرجن انت..................

پرشتگ سئت مستاگے گوں انت ساہت اتکہ دیمارو ئے۔ وتی کار پداں گندگ ءَ وش انت پہ زانت وش انت شہ وتی فرض ءَ بے یال نہ بوتگ انت۔

کترہے یک نیمگا بوت انت مزنیں پچی ئے اَت۔ ہر ٹک ءُ بولک ءِ تنگویں ورنا سرمچاریں چوٹ بروت دیم پہ انصاف ءِ تحتا روگا تنت۔ گشئے بیمنا کیں مزنیں جنگے اَت۔ سکیں دِہ دہ ءُ کوکا رو جگائے اَت!..................

بلے بے تواریں کوکا رو جگائے اَت۔ ہچ نہ ہلوکیں سرپے دیم پہ تحت ءَ انصاف ءِ تحت ءَ روان ات انت۔ زالبول ءُ زہگ گوں اَتنت۔ چہ ظلم ءُ زوراں چیر تَرتگیں چہ شدہ گرشن ءُ لنگڑیاں مرتگیں۔ چہ ہوپ ءُ نادرائیان مرتگیں۔

جنگ ءُ جدلاں فنا بوتگیں..................

بزاں ہر رنگیں بنی آدم اے مچوکائی ءَ چولولکا باز انت۔ بلے ایدا اے آزمانی درگاہ ءَ ہچ پیمیں حیرانی ءُ ہبکی نیست ات بلے! ہے جنگ ءُ کوکار ءُ بگاہ ءِ سوب ءَ آھانی جان ءَ ترسے کپتگ اَت زرد تریتگ اَتنت۔ چو بیدا الرزگا اَنت۔ چہ گارغ گمساری ءِ ترس ءَ جان ءُ میری دوئیں آپی جہازئیا سوار اَتنت۔ جہاز ءَ راتار پیڈو ئیا گرگ گُرت ءُ وت ءَ را بازیں کاراں پروشتگ اَت وت سک پہ پدوک گُرت انتے۔ آیانی ہر جان بوت ساہے مان اَت۔ پہ اُمیت زندگ اَت پہ ودارے۔ پر وتی مہراحال اے رست آبیراں بوتہ دل ترک بوت کڈاں بُوت ودوروچیں کوڑ وایلو دات۔

جان اگن وتی لوگی ءِ رکھینگ ءِ جہد مہ کرتیں تہ وت پشت کپتگ اَت۔
چوناا ے زال آراسک نا دوست اَت دل ءِ بنائے زانت۔ بلے ہر وھد آئی پر مانا یت کلیس ناز ءُ تہروزے پورا کرت اَنت۔ آئی اگس ساہ کند نئے ساہت ءَ جن بُوگا بشتیں تہ جندے منتگ اَت۔ بلے مڑاا ے کرت ووت نا دوستیں جن ءِ وڑالی بوت۔ واری اُہت پریشتگا دیم پہ انصاف ءِ تحت برتنت۔ تن یک ساہیا واجہ ءَ آوانی نیمگا ہچ کمار نہ کرت۔ راستیں حبر ہمیش انت کہ آرا جوسکا جتگ اَت ساعت اے ءَ رند فلاسفرے اُہتگ اَت پر وتی فیصلہ ءِ گوش دارگا......! وانصاف ءِ گرگا۔ زند مانیں واجہ ءَ را گوشتے او دیم پہ دیم ءَ من ترانہ منیں۔'' پرے گپ ءَ تہ بادشاھانی بادشاہ تنگ نہ بوتگ اَت۔ بلے فلاسفر ءَ روئے زمین ءِ حالت گیرا ہت۔

ہمانا ہودگ ءُ ناشرین گوشتن آرایادآہت انت واجہ ءِ نہ منگا ہڑنودنہ بوت۔ دلا جیڑات گوشتے۔ دگنیاءِ حالت یات کائینت۔ تہ ''پیلویں زوراکی'' و''پیلویں جوانی ءَ کے منیت دلیل دیگا لگت ءُ گوشتے۔ کئے نہ زانت بدی من دنیاءَ زندگ ءُ سلامت انت۔ گڈا واجہ بدی ءَ داشت نہ کنت۔ پہ طوراسر جمیں زوراکی ءِ واجہ اِنت۔

اگن بدی زندگ اِنت۔ تہ پیلویں جوانی ءَ چہ طوار واجہ اِنت............

پیلویں زانت کاراپہ اے نوکیں گالورے نہ اِیت۔ بلے حبر ءِ گندگ او گوش دارگ ھم آئیا جواب کتگ حقیں حبر ہمیش اِنت واجہ ہرچی زانت بلے اے پوجی ءِ پسوءَ دات نہ کنت۔ آدی دودو یکجا کنت ہچ نہ بنت۔

فلاسفرءَ وتی وڈیں فلاسفرانی پیا ہمت کرت ءُ گوشتے گڈا من چشیں واجہءَ چون پجہ کارین
کہ سرجمیں قوت ءِ واجہ نہ انت ءُ پیلوین جوانی ءِ مالک نہ اِنت۔
مدام زندمانیں واجہءَ پسو نہ دات۔ دیے ہمے سئیں سائیگانی نیمگا ترینت۔ آ پہ عاجزی ءُ
اُمیت واجہ ءِ حضورءَ اوشتوک اَتنت..................

دنیا ءِ زند چون کسان اِنت۔ بلے زندگیں مردم وتی باروا چوں باز حبر
کنت......او......مرتگیں مردم کہ آئی دیما چ نہ ھلّوکیں زیندانت۔ شُماوت زان ات کہ
چینکہ بے پائدگیں حبر کُرت کنت۔ بلے قصہ کوتاہ آواں چو وتی حال دات!......
جان ءُ میری ءِ عاروس بوت۔ تاں پنچ سال ءَ گوں مہر ءُ محبت ءَ آوانی سال گوست اَنت۔
جان ءَ روش دپ کپت گنوخ بیت مہر ءُ محبت ءِ درشانی بنگیج بیت۔ روش ہژدہ سالگ
اَت شہ جان دہ سال کستر وش رنگ ءُ ماہ دیمیں دُتکے ات۔ انا گاھیں وش رنگی ءَ گون
اِتے ہنچو دروشماوش رنگ ات ھمے پیا پیم ءُ زانگ ءَ شر رنگ ات......اے ہنچو پہ دیمیں
واہگ ءَ نہ یت۔ کہ آوان ءَ مان شاتنگ اَت۔ دلا گوشت اِش دنیا پراواں ٹاہینگ بیتہ۔
شہ!، ل ءَ ن ابدا سجو یں تواریخ پراواں یکجا بوتہ ءُ اے رنگ اے گپتہ..........
گوشئے پہ یک دگرا چوں حانی ءُ شہ مُریدا ئے تنت یاں چومست ءُ سموءَ رپتگی ءَ رندمہرا پوہ
بیت اَنت۔ دل گراں بوت اَنت خانوادہیں مردم اَنت۔ وتی عزت یقین سدک ءُ ایمان
ءِ عزت چاگردءِ پاس۔ رنج سیادوارثانی یاں چون کن اَنت۔ جان حیران اِنت۔ یک
بزگیں ناپوھیں جنکوءَ کہ چون یلہ دنت۔ او......روش سُور کرتگیں مردے آراچ کنت
..........زانت اِش میری آوانی مہر ءِ حالاں سہی ات....................

میری ءِ دلا شک حسد و کینگ ءِ لہڑے ءَ کو باہند گُتگ اَت پہ کے؟ پروتی دوستیں مردا! آئی سے ءَ صد ءُ شش رگ ءَ یک سی نہ اَت۔ کہ آئی دلا چوشیں یال ءَ پادا حت کنت۔ برے برے سند ءُ سیل ءِ شک اے بوت۔ دلے سہت۔ دل ءِ مستریں مڈی دست دوت روگائنت۔ دلا عجبیں دردے چہ مہر ءِ دردا زیات سوچاک اِنت۔ برے برے دل ءَ جیڑتے آ ھن آ من ءَ یلہ دنت تہ من زندگ بین؟ چون زانتے کہ آ بے چارگ ءَ دست ءِ وت نہ کُرت۔ انا گاہیں باہندے ءَ آرا بے وار کُرتہ۔ چون آرادی ملامتی نیست۔ دُعا کُرتے گریتے گونڈل گونڈل ءَ اَرس کپت اَنت۔

جانؔ وروتؔ ہر دو کان میری ءِ بزگی دیست بلے چون کن اَنت۔ سکیں دراجیں ءُ تہلیں جہدے اَت وارے وارے دلا ن نزوری کُرت دل ءِ آس ءِ برانزان ہڈے مجگ سہتگ اَت۔ بلے بغانہ بوت اَنت گوں بدی ءَ جنگ اِش کُرت دل اِش ترگا اَحت۔ بلے پا کدامنی ءِ سراپہرش بست پہ مروچیَیں روچا اِش ایمنیں زنداش دیم حونی کتگ اَت۔ اوپہ واجہ ءِ دیم ءَ سر بوگا...................

روش ءِ دل ءَ مہر ءِ لہرے پر کتگ اَت۔ دگہ مہر ءِ جاہ اش نیست اَت۔ دلگوش پے خدائی ءُ نیکیں کارانی یمگا گور کرت۔ بلے گون سنگیں دلے ءَ چواو بزگان ءِ نان دات ورود ینت کردے روش رند آئی ماہیں دیم ءَ راغم ءِ آس ءَ سُہت۔ ماہ دروشمی نہ منت نرم ءُ نازرکیں انارک سیاہ تریثت۔ چو آئی دلیگا سکی ءُ تر ندی ءِ راہ ءَ را مذہب زانتے۔ درد واری کرتے بلے پہ بے دردی گڈ سران کینگ۔ وت سری ووت زانتی آئی ءِ مستریں مڈی اَتنت۔

اوجان وتی روچاں ٹیلنگ ءَ ہت ۔ مرگے دواءَ نشتگ اَت ۔ دل تنگ ءُ ملورات ۔ بلے پہ جوانمردی زیندءِ نہ وشّین ساہتے تیلانک دات اَنت زندءَ ہچ مانا مطلب نہ داشت جھدے کُرت ۔ سوب ءَ سوب کرت دلائے ہچ نہ ھلّوکیں وش نیاتکی ئے اَت ۔ پرِ وَتی جنین ءَ چونا پرائی سک مہربان اَت آئی نیمگا مُدام دلگوش اَت ۔ فرنگی ءُ خانوادہیں مردے ءِ پیما آئی ہرچے نازءُ تہروزے پورا کُرت ....

میری جوانیں وفاداریں جنے اَت ۔ مردءِ پرمان ءَ ات ہچ برمردارااِیرنہ جتے کہ چوگنوک ءُ شیدائے بلے دپ اے ہروہداں چہ گلگ ءَ پرات ۔ ترشپ ترشپیں حبرے کرت ۔ پدا وتر املامت کرتے ۔ بلے آئی وس ءِ حبرے نہ اَت ۔ مردوش نہ بیت چون کنت ساہے پہ مردااِیرگتگ اَت بلے سہتگیں ءُ برہنگیں زیندو زیندءِ واہگانے دیست دلائے ارش کُرت گوشتے آ وشّیں روچ مہ گندات ! من ءَ چوش گارءُ گمسارے کُتگ ....

ہو ہرپیم بوت ۔ جوریں نہ وشّیں زندے گوست ہچ گناہ اِش نہ کُرت اونوں آ وانی مزد دست دپائنت ....

داستان ھلّت بےتک تواری ءَ ماں شانت ہنچو گشئے ! پاکیں درگاہ ءُ مکسکے شم نہ ژونکیت

"دوذخ ءَ بُرا واتئے"

پاکیں لنٹانی سرا ہمے لوزے اَتنت اے حکم پہ اے ڈولیں مرداں ؟

بلے آئی دیم تہار گُشت ۔ وتی دلا گوشتے ! پرگُجام ساھت ءَ من اے درفشوکیں روچ ٹاھینتہ کہ بے پادیں ءُ جھند میں زرءِ سینگ ءَ برمش دَنت ءُ برف جڑشک انت من

برزسریں کوھانی سرا..................

چمگ وش زیملیں سازان جنان پہ جھلگاں کیت بیگاھ ءِ کوش سوزیں ڈ گاراں مرزیت..................

واجہ ءَ گوشت'' چوکہ استال من چات ءِ لردیں آپ ءِ اندرا روشنا انت من آزمانان نہ انت..................

سئیں ساھگاں وتی قصّہ گوشتگ اَت.....................

ہوشتو کے اَتنت نہ وشیں داستانے اَت۔ بلے سدّ کی ءُ دل جمی داستان اش پور ہی ءَ گوشتگ اَت واجہ ءَ ھپ کرت..................

ہنچو کہ مردم روکیں ٹالے ءَ راھپ کنت.................. گنداا ے بزگیں روچ کجائت؟

ہچی نیست.................. گوشتے! من حیرانوں مہلوک جتینی اداا ودایان ءَ اینکہ مزن پر چے زانت اگن منی کتاباں بوانت تہ وت سہرابیت۔ کہ من انسان ءُ انسانیت ءِ نزوریانی بارو اسک دل بوتگوں.....................

نوں دیمے فلاسفر ءِ نیمگا ترینت۔ کہ ھنکتاں وتی پکرگا ہوشتاک اَت..................

مدام زندگیں واجہ ءَ گوشت چونیں نون منّے.................. پیلویں زوراکی ءُ پیلویں جوانی چون پہ شری یکجا کرتنوں..................''!

شاعر

سمرسٹ ماہم

ترینوک: نسیم دشتی

من مزن نا ئیں مرد مان گوں زیات واہگ نہ دارئیں او نہ کدی منی دل ءَ اے حیال
بُو تہ کہ من گون مزن گندین مرد مان دست من دست بباں چوش کہ منی باز سنگتانی عادت انت:

وھد یکہ منا یک مزنین منصب دار یا مردم اے ءَ دوچار کپگا گشنت تہ من
نیمو نے کنین ہمے پیا کہ ٹور ءَ مناں سینٹ آنا ءَ دُچار گیجگ ءِ ارادہ کرت تہ من چہ وتی سرءَ
پر ینت سینٹ آنا ہمامرد ءُ زمانگ ءِ ہنچیین حالتان گون دُچار کتگ اَت۔ کہ مرد مان ماہُرن ءِ
ڈولیں شاعرے ءِ ساہ پہ پونز ءَ رسیتگ اَت آئی ہم وتی زندمانی ماہرن ءِ پیا گواز ینت آئی
شاعری زند ءِ آدینک انت او ہمے شاعری آئی مزنی ءِ سوب بوت من آئی شاعری ءِ
ڈولداری ءِ نگدءَ شر گُت نہ کنیں بلے وھد یکہ اولی وارا من آئی شعرونت انت تہ آھدی منی
عمر ۲۳ سال ات او منا بے کساس وش بُوت۔ آئی شاعری ڈولداری ءُ تپنا کی ءِ باز رنگ
رنگین حیالان پرات۔ آئی شاعری ءَ منا گو ستکین یا تانی وشی وشادمانی ءَ پر ینت ہمنکس وشی
وشادمانی کہ من وتی ورنائی ءَ دیستگ اَتون ءُ بس:

منی حیال ءَ سینٹ آنا اے ناموری ءِ چیٹ حقدار اِنت۔ کہ آ ئرا ہسپانوی گشو کانی نیمگا
رستگ آزمانگ ءَ آئی شہد وشکلیں شعرانی گال ہر ہسپانوی ورنا ءِ دپ ءَ اَتنت ءُ منی سنگتانی
گور ءَ مدام آئی گپ ءُ قصو اَت۔

منٹورءَ راجُست گُرت کہ نون اے شاعر گند گاچون اِنت۔

''زیبا'' آئی پسودات:

من گشت آئی گورءَ آئی بُت اَست:

ناگہاں ٹورءَ افارے جت ءُ درائینت کہ ''دریکتین منی کرّ ءَ آئی بُت بوتین'' ٹورءَ منا گشت کہ وھد یکہ سینٹ آناءِ عمرسی ءُ پنچ سال اَت تہ آئی بُت ءِ کشگ ءَ وتاراہچ جنجال نہ گُرت بلکین آئی لوٹ اِت کہ نوکین پسائندگ آئی پیری ءِ نابلکن ورنائی ءِ بُت ءَ بکند اَنت.................من گون سینٹ آناءِ اے خیال ءَ ہم تپاک اَتون چیا کہ من زانتون کہ آوتی ورنائی ءَ بے کساس شررنگ بُو تہ ءُ آدستونک کہ آئی ورنائی ءِ گوزگ ءُ پیری ءِ آھگ ءِ وھد ءَ گُشتگ اَنت۔ جواُن سہرا کنت کہ کُجام بدین چمان آئی ہماکسان ءَ چاراِتگ کہ یک وھدے آئی شررنگی ءُ زیبائی ءِ منوک اِتاں بلےنون؟

بلے وتی سنگت ٹورءَ سرءَ پرّ ینت ءُ ہمیشی جلّ اتون کہ من وت گون اے مزنین شاعرءَ دُچار کپان کہ آئی شعرمن مدام ونتگ اَنت ءُ آئی وشین شاعری مرچی ہم منی دل ءُ دماگ ءِ تہانشک اَنت پش کپت دچار کپگ تو من اے حیال کرتوں کہ یک روچ اے گردان ءَ ''عیش جاہ'' ءَ روان کہ اوداشاعرواجہ نندوک انت منی حیرانی ءِ حد نہ اَت کہ ہماروچ ءَ من عیش جاہ ءَ شتون تہ بیگاہ ءَ منا یک کاگدے رست اے کاگدوت سینٹ آناءَ دیم داتگ اَت۔ ءُ منی عیش جاہ ءِ روگ ءِ حال منی ہمبل ٹورءَ پیسرترا داتگ اَت ءُ نون نیمون کنگ چہ منی دس ءَ ڈن اَت ابیدایشی کہ آئی بگندین:

آہوٹل ءَ کہ من نشتگ اَتون مزنین بازارءَ اَت بہارگہ ءِ موسم ءَ صحب ءِ سرءَ اے بازار شرزیب ناک ءُ ڈولدار ات من شہر ءِ حدوءُ ہیل ءَ چہ ڈن درآحتوں تہ دگانی سرءَ بے وانکی

ءَ مان شانتگ اَت ءُ کدی کدی سیاہیں پوشاکانی تہالہتیں جنین چوکوہ سری کبگ ءَ لڈان عیسائی
مسیتان چہ دیم پہ لوگاروگا اَتنت۔ عیش جاہ یک کرانیں شہرے ءَ اَت اودا گام گام ءِ سرءَ
عیسائیانی مسیت اَتنت ءُ مسیتانی بُرزیں تاکچھان مرگان کدو بستگ اَت۔ من یک ساعتے
اوشتانون ءُ گوزوکیں حرانی یک کنارے ءَ سیل کنگ ءَ اَتون آیانی سرءَ مزنین مزنین گوالگ
ترانتوں کہ چیاپراتنت یک زمانگ اے شہروتی مٹ وت بوتہ ءُ سینٹ آنا ادا یک زنڈیں
ماڑی ءَ نندوک اَت من مزنیں ماڑی ءَ نمادارین دروازگانی نزیکا اوشتاتون ءُ مزنین شاعر ءِ
باروءَ فکر کتون............... من ٹلّو جت بلے باز دیرءَ چہ رند ہنگت دروازگ پچ نہ بوت من
پداٹلّو جت تہ یک پیرزالے درآحت من آئی وتی گندوکی کاگد (ملاقاتی کارڈ) دات ءُ گشت
کہ منا تئی واجہ ءَ گندگا لوٹائیتگ۔ آئی آہن ءِ دروازگ پچ کُت اَنت ءُ منا تہا بُرت۔

اے بان کمین سارت اَت ءُ ہما مزن نامیں شاعر ءِ گریبی ءِ اندازگ اَلّم ءَ جنگ
بوت پرچا کہ بان ءِ نیمی بہر پرشتگ ءُ حراب اَت بلے دومی نیمگا سپاہ ءُ ڈولدار اَت من ساری
ءَ سئی اَتون کہ سینٹ آنا گریبیں شاعر اِیت بلے آئی ایشی ہچ بَر پروانہ کُت۔ اے چٹ
پیداوار اَت کہ نون آ وتی زندگی ءَ پہ بزگی ءُ خواری گوازینگا انت۔ بلے گریبی ءَ چہ بےساہ آئی
پراہین بان ءِ تہا یک دراجیں میچ ئے ایر اَت ءُ آئی چپ ءُ چاگردءَ کرسی جنگ اَت میچ ءِ سرا
لہتین روءُ کمین مہتاک ایر اَت من پکرءَ اَتون کہ اے شاعر ءِ دماگ ءَ چے چے حیال کئیت؟
وھد یکہ سگریٹ ءِ دوتان بال دیان ءَ آ اے بان ءَ نندیت ءُ شعر پر بندیت...............
اے بان ءِ کلیس چی آ شاعر ءِ مزنی ءِ احوال ءَ دیگا اَت من دل ءَ گُشت اے شاعر وتی تمام عمر
ءَ ہمے بان ءَ گوازینیت...........اے ویرانیں بلے جلوہ ناکیں بان ءَ............منا گُہر سردی

بُوت دا ئینکس نندگ ءَ دل سیاہ بوتگ اَتون پدا ترس ہم منی جان ءَ کپت من سگریٹ بُن دات ءُ کشگا لگتون ۔ من وہد ءِ سرءَ اَتکگ اتون اے بے چڑ کائی پمن عذاب بُوت من پادانی تواراُش گُرت منی دل سک جنگا لگت منا ترس کپت پدا من چارات پدیا نکانی سرءَ یکے ایرآ ہگا اَت منی گندوکی کا گداے دست ءَ اَت آئی بالاد باز دراج ڈیل نزورءُ لاگراَت آئی دیم چوکوہنیں فیلی دنتان ءِ رنگا اَت سرءُ مودءُ پُٹ اے دگہ وڑ اَتنت بلے مچاچ اے سیاہ ءُ بزاتنت ءُ اے مچاچانی چیرءَ آئی چم زیات ترسناک اَتنت ۔ من حیران بوتون کہ اے عمرءَ آئی ءِ چم پرچے چوسیاہ ءُ ترپناک انت؟ آمنا روک روکا چارگا اَت چوکہ پجہ نیاریت آئی سیاہیں پچ پوشتگ اَت ءُ گندگا سک بیم ناک اَت من ہمے اندازگ جت کہ بروبرآئی اِچ وتی شعراں باز کسانی دل آ گاہ گُتہ ءُ آبیتگ یک بے درور یں شاعر ایت.......... پدیا نکانی سرءَ ایرآیان آمنی نزیکا آ تک آئی چم چوشاہینی چمان پچ شانت انت پمن اے گونڈین چکاسے نہ اَت پرچیا کہ من گوں یک مزنیں شاعرے ءَ دیم پہ دیم اَتون من کمیں شرمندہ بوتاں بلے قسمت ءِ شری ءَ من پیسرءَ چیزے گپ ءُ رپ شوہاز کراتگ اَت، واجہ ایشی من وتی وش نصیبی زانین ءُ پہر بندین کہ تو گون یک درآمدےءَ ائینکس مہربانی کرت کہ آئی ءَ تئ ڈولین یک مزنین ءُ دُر بیانین شاعرے ءِ دیدار نصیب بُوت:

منا ہنچو سماء بوت کہ آئی ترسناکیں چم منا کلاگ زیرگا اَنت ءُ یک دمان ءَ ءَ گُذ آئی لُنٹانی سرءَ یک بچکندگ اے شہم اِت ءُ پدا آئی چوگشت واجہ! من شاعرا ے نہ اون بلکین سوداگرے اُوں ءُ پڑم ءُ مودءِ باپارکنین تو ردءِ، بینٹ آنا ہمے لین ءِ دومی لوگ ءَ نندیت:

نون من زانت کہ من رَدیں کسے ءَ آ ھکون:

چاشت

سمرسٹ ماہم

بدل: تاج جمالی

نمائش ءَ منی چم پر آئی کپت من شُت ءُ کرّ اا ے نشتوں گڈی رندءَ کہ من آ ئرا دیست نون بازیں وھد ے گوستت ءُ منی گمان ءَ اگہ کسے ءَ آئی نام مہ گپتیں، مشکل اَت کہ من آ ئرا بزانتیں آئی پہ وڑ دلی درا ئینت!

بازیں سال گوستہ کہ ما یک ءُ دگرءَ دیستگن وھد چون گوزیت پما کسے ہم نون دگہ پدی ورنا نہ بوت۔ ہماوہد گیر اَت کہ اولی گشتاں من شمار ادیست؟ منا پہ چاشت ءِ ورگ ءَ لوٹتنت۔'' چومنا گیرنت؟

بیست سال پیشتر من پیرس ءَ زندگانی ءِ روچان گوازینگا اتُن۔''لائین'' ءِ محلّہ ءَ منی گونڈکیں آپارتمانے (فیلیٹے) ات کہ ادیرہ ءِ نزیک ءَ اَت۔

آئی منی کتابے ونتگت ءُ آئی باروءَ وتی خیالاں پمن نبشتگ کرتگنت۔ من پسوءِ داتُن ءُ بازمنت وار بُوتن۔ ءُ باز وہد گوست چہ آئی نیمگ ءَ منا دگہ کاگدے رست نبشتگت کہ چہ پیرس ءِ راہ ءَ گوزیت ءُ دل لوٹیت کہ گوں من کترے تران بکنت، بلے وہد باز کم اَت ءُ بید چہ پنچشنبہ ءَ دگہ یک ساہتے ہم آزات نہ اَت۔ صحب ءَ ''لوگز ابورک'' ءَ گوازینگی اَت۔ ءُ دل ءِ میل ہمیش اَت، کہ بزانت کہ آیا چہ ایش رندفوبوت ءَ گونڈیں چاشتے ءِ ورگ ءِ سرءَ منی مہمان بوت بنت؟''فوبوت''، ہنچیں رستوارے نہ کہ اودا فرانس ءِ

سناتور (پارلیمان ءِ باسک) نان ورنت ءُ منی روگ اوداا چمنی وس ءَ ہمنکہ ڈن ءَ اَت کہ ہچبر خیال ءَ ہم نیاحت۔

بلے منی سرءِ ہوش شُتت ۔ دیکتہ ہمنکہ ورنا اَتن کہ بانکے ءَ ردین جوابے دات نہ کُرتن ۔ ہنگہ اے کار ءِ ہیلاک نہ اَتن ۔ گون من ہشتادفرانک (طلاءِ فرانک) استنت کہ تاماہ ءِ آخر ءَ منا بس اَتنت ءُ یک معمولی ایں چاشتے ءِ ورگ ءَ چہ پانزدہ فرانک ءَ گیشتر خرچ نہ بوت ۔ اگہ دو ہفتہ ءِ دگہ کافی موارتیں ہر چی ءِ شون جوان بوت ۔ من کا گد ءِ پسوءَ داتن کہ وتی دوست ءَ پنچشنبہ ءِ روچ ءِ دوانزدہ ءُ نیم ساعت ءَ رند بہ (فوبوت) ءَ دیست کنین ۔ انکہ کہ منا انتظاراَت ہمنکہ ورنا نہ اَت ۔ ءُ چہ وش دروشمی ءَ گیشتر پرہیبت اَت ۔ اصل ءَ چل سالگیں بانکے اَت کہ اے سن ءَ جنین مردم ءَ پرامنت ۔

گپی ئیں جنینے اَت ءُ چو کہ درابوت منی بارو ءَ تران کنگ ءِ نیت ءَ داریت ۔ من پہ شوق آ ئی گپانی اُشکنگ ءَ راضی بوتن وہدیکہ ورگانی مینو (ہوٹل ءِ ورگانی نامانی کاگد) آورتنت ۔ منا ترس ءَ زرت پر چہ کہ ورگانی بہا چہ منی اندازہ ءَ باز گیش اَتنت ، بلے آ ئی منی ترس ءَ راکم کرت ءُ درائینت من مدام چاشت ءَ ہچی نہ ورین ۔''

من چوسخیاں جواب دات ۔''اوہ ، اے چہ حبر ے !''

من ہچبر چہ یک چی ءَ ءَ گیش نہ ورین اگہ من ءَ جست کنت ۔ مرو چاں مردم باز ورنت من بلکہ کمکے ماہی بورین ، نزانین ماہی دارنت ، یانہ ؟

بلے شر سال ءِ اے موسم ماہی ءِ نہ اَت وورگ ءِ مینو ءِ سرءَ ہم ماہی ءِ نام نبشتگ نہ اَت ۔ بلے من چہ پیش خدمت ءَ جُست کُرتن کہ ماہی گونش اَست یانہ ؟''

بلے یک شریں تازگیں ماہی ءِ آورتگنت اے اولی ایں ماہی یے اَت کہ پہ آوان آختہ
من جُست کرت کہ تانکہ ماہی تیار بہ بیت دل چی ءَ میل کنت یانہ؟ آئی جواب دات نہ
من ہچبر چہ یک چی ءَ گیش نہ ورین۔ بلے ہاں خاور یار وارت، خاور یارا ءَ ہچ عیب مان
نہ انت۔''

منی دل کمکے جہل کپت، زانتن کہ چہ خاور یار ءِ بہاءِ جنجال ءَ در کپت نہ کنین، بلے آ ءَ اہچی
گوشتن نہ کرت ہرچون کہ اَتت پیش خدمت ءَ پر ماتن کہ خاور یار بیار یت۔

من پہ وت ءَ چہ درساں ارزانیں ورگے کہ اسپیتیں گوشت (پس ءِ گوشت) ٹکرے اَت۔
گچین کرتن۔

آئی گوشت ''منی پہم ءَ گوشت ءِ ورگ چہ عقل ءَ درانت من نزانین کہ چہ اے رنگیں گرانیں خوراک
ءِ ورگ ءَ رند شما چون کارگُرت کن ات۔ من لاپ ءِ پُرکنگ ءِ لوٹوک نہ اُن۔

پدا تنگک ءِ حبر یات بوت۔

آئی گوشت من گوں چاشت ءِ ورگ ءَ ہچی نہ تنگین من زوت جواب ترینت۔ ''من ہم
ہے رنگ ءَ'' بلے آئی وتی حبر ءِ پد ایلہ نہ دات'' بید چہ اسپتیں شراب ءَ فرانس ءِ اسپتیں
شراب باز سُبک انت، ورگ ءَ ہضم کنت۔''

من پدا ہم پہ مہمان نوازی ءَ جستن کُرت۔'' شمے میل چہ انت؟''

بلے نون گیشتر خوشنودی پیش نداشتن۔ آ پہ دوستی گوشت ''منی ڈاکٹر نہ منیت کہ چہ شما پاین
ءَ ابید چیزے دگہ بتنگیں۔''

....

ا۔ خاور یار یک خاصیں ماھیگ ات کہ باز لذیذ و باز گران انت گیشتر چہ روس ءِ قطبی آپاں پیدا بیت۔

منی گمان ءَ کمّے منی رنگ بدل بوت ۔ نیم رنگے ءِ پرمان داتن پہ بے رضائی گوشتن کہ منی
ڈاکٹر ءَ منا چہ شراب ءِ تنکگ ءَ منع کرتگ ۔

'' گڈا تئی خیال ءَ تہ چے ورے؟''

'' آپ''

آئی وش وش ءَ خاور یار ماہی وارت ءُ ہنر (آرٹ) و موسیقی ءُ ادبیات ءِ بارو ءَ تران کرت ۔ بلے من آ پکر ءِ تہا اتّن کہ خدا بزانت ورگ ءِ بل چنکہ بیت وہد یکہ پس ءِ گوشت رست آئی مناسک ملامت کرت ۔

من گندین کہ شما گرانین چاشت ءِ ورگ ءَ ہیل کرتگت من شرزانین کہ اے جوانین کارے نہ انت ۔ پر چے منی ڈول ءَ نہ کن ات ۔ بس یک چی اے نہ ورت؟ انشاءاللہ اے دستور شمارا دوست بیت ۔ وہد یکہ پیش خدمت پدا برترت ءُ مینو ءَ آورت من گوشتن ''من چہ یک چی یے ءَ گیشتر نہ ورین ۔''

آئی چو احمقائی ءَ پیش خدمت ءَ اشارہ کرت ۔ نہ، نہ، من چاشت ءَ ہچی نہ ورین ۔ بس یک لنقہ اے ءَ چہ گیشتر ہچی نہ لوٹین ءُ آ ترا اہم پہ مجلس آراستگی ءِ خاطرا ورین ۔ منی خیال ءَ ہچی نہ ورین ۔ بلے ہاں اگہ شرتریں مارچوبہ [۱] بیت بے مارچوبہ ءِ ورگ ءَ پیرس ءَ یلہ دئین باز افسوز ءِ جبر ے ''نون پہ راستی دلن جہل کپت ۔

دکاناں مارچو بہان دیستگن ۔ باز بے کچ گران انت ۔ ءُ چنت واران، چہ آ وانی گندگ ءَ دپن چہ آپ ءَ پر بوتت چہ پیش خدمت ءَ جستن کرت کہ بانک ءِ میل پہ مارچو بہائت مزنین مارچوبہ دارنت یا نہ؟

۱۔ مارا چوبہ اطالیہ ءِ مردمانی مشہوریں ورگے کہ چومائیگ ءَ دراجیں چیز انت بلے چہ مائی چک ءَ بازز نڈ انت ۔''

وتی وس ءَ باز کوشش ان کرت کہ آ ئرا آمادہ کنین کہ بگوشیت ''نہ'' آئی پر اہیں لنٹانی سرءَ چہ گل ءَ بشخند گے نقش بوت، منا دلجمی دات کہ آ وانی مارچو بہ پہ مزنی ءُ جوانی ءَ گچین انت۔

منی مہمان ءَ آہ سردے کشت ءُ گوشت۔ منی لاپ ءَ جاگہ نہ منت بلے شما کہ نون اسرار کنت۔ عیبے نہ داریت۔ لہتیں مارچو بہ وریں۔ ''من پرمان داتن''۔

زانین باز مرد مان ءَ مارچو بہ دوست نہ بنت۔ راستیں حبر ایش اِنت اے گوشت کہ شما ورت شمے دپ ءِ تام ءَ بارت۔

ماچار گا اتُن تا نکہ مارچو بہ پچنت۔ من لیرزگ بوتُن۔ نون حبر اے نہ ات کہ پہ ماہ ءِ متکیں روچاں دگہ چنکہ زرمانیت، بلکہ حبر ایش اَت کہ آیا انکہ زرگوں من اُتت کہ ورگ ءِ بہا حلاص بیت؟ اے پمن میارات کہ اگہ دگہ فرانک کم بیت ءُ من مجبور بیبن ءُ چہ مہمان ءَ وام بکنین۔ اے کار ءَ وت ءَ را آمادہ کُرت نہ کنین۔ شرزانتن کہ گو من چنکہ زر اَست ءُ نیتّن کرت کہ اگہ بل آئی چہ گیشتر بوت۔ دست ءَ بہ کیتو ءَ ببرین ءُ پہ کلپی پریات بکنین ءُ چست بہ بین ءُ بگوشین کہ منی کیسگ ءَ در تکنت۔

البتہ باز بدیں حبرے بیت۔ اگہ آئی ہم زرنداشت۔ آ وہد اتہنا کارے کہ بوت کُرت ایش اَت کہ وتی گھڑی ءَ اودا ایر کنین ءُ بگوشین کہ پدا کائین ءُ زران ءَ دئیں ءُ خلاص کنین۔

مارچو بہان ءَ آورتنت، باز جوان گرستکنت ءُ اشتہاءَ تیز کنوک اَتنت، آپ بوتکیں نمگ ءِ بوءَ منی گین ءَ حرکت دات۔ آ شومیں جنین ءَ دیستن کہ چون مارچو بہ ءِ ٹکران ءَ وتی دپ ءَ مان کرت ءُ پہ لذت ایر بُرت ءُ آخر خلاص کُرت۔

من جستن کرت، ''کافی؟''

جواب دات ''بلے یک آئس کریم ءُ کافی ئے۔''

نون حبر چہ احتیاط ءَ گوستت۔ پرمان داتن کہ کافی یے پمن ءُ کافی ئے ءُ آئس کریمے پہ آئی بیارنت۔

ہنچو کہ آئس کریم وارت گوشت !'' زانت کہ من یک چی ے زانین ءُ آ چی اِیش اِنت کہ مردم وہد یکہ چہ نان ءِ سرءَ پاد بیت ۔ بزانت کہ کمکے دگہ ہم وارت کنت ۔''

من پہ بازنرمی جستین کرت ''شما ہنگہ شدی ئت ؟''

'' آہ ، نہ شدی نہ اُن ۔ زانت من چاشت نہ ورین ۔ من کافی ءِ گلاسے صُحب ءَ و یکے شپ ءَ ورین بلے چاشت ءَ چہ یک چی ءَ زیات نہ ورین من پہ شما گوشتن'' ۔

'' بلے سر پند بوتن ۔''

رندءَ عجبیں واقعہ اے پیش آحت ہما دمان ءَ کہ ما کافی ءِ راہ ءَ چارتن پیش خدمت گوں بشخند گے ءَ کہ امارا متوجہ کنگ ءَ پہ دروشم ءِ نقش بستگ ۔ اے میز ءَ گوں پیسٹر یانی پرین سبدے ءَ احت رست اے پیسٹری جنکانی بے گنا ہیں دروشم ءِ سہری ءُ اطالیہ ءِ سوزیں سرزمین ءِ ندار گانی رنگ ءَ داشتیش ۔

بلے آ وہد پیسٹری ءِ ورگ ءِ نہ اَت ۔ خدا بزانت کہ آ پیسٹر یانی بہا چہ اَت منی مہمان ءَ ہما رنگ ءَ کہ حبر دراج کرتگت ءُ بید چریشی کہ ہوش ہمودا موجود اَت چہ پیسٹریاں یکے چت ۔

بل ءَ آ ورتنت وہد یکہ من ادا کرتن دیستن کہ کمکے زرمنتہ کہ یک ناچیزیں الغامے (ٹپ) دات بکنین ، آ ئی چم بہ ہماسے فرانک ءَ کہ پیش خدمت ءَ بہ میز ءِ سرءَ اشتن کپت انت ۔ حیران بوتنت ءُ من زانین کہ وتی دل ءَ منا خیسس زانت ۔ بلے وہد یکہ من چہ ہوٹل ءَ درآحتن تیوگیں ماہ منی دیما اَت ءُ منی جیب ءَ یک شاھی ئے ہم نہ اَت ۔

ہما وہد ءَ کہ بہ رخصت ءِ بوگ ءَ دستان ءَ گپتن آ ئی گشت ''منی طریقہ ءَ اختیار بکنت ہچبر چاشت ءَ چہ یک چی ئے ءَ گیش مہ ور'' ۔

من پہ ترندی جواب داتن چہ ایشی شرتریں کارے کنین ءُ بیگاہی شام نہ ورین وہد یکہ ٹیکسی ءَ سوار بوت گوشت ''چرکی ! باز چرکی ئیں مردے اَت ۔''

ڈیکی ءِ بت

ای ۔ دی لوکس

بدل ۔ کریم دشتی

من دنینگہ ترا نگ ءَ کپان منی جان لرزیت ہے وڑ ءَ منی سنگت ۔ ما ہے خبرءَ اَت اَنت، کہ جن، پری، پریشتگ ءُ غیبی زور، اے کل چہ انت ءُ گوں بنی آدم ءِ زندءَ چہ طور ہوار اَنت ۔ گنداَنت ۔ بلے گندگ نہ بنت ۔

چشین گپ بے نف انت بلے بے تام نہ اَنت:

اے بیگاہ ءَ ما کلیں سنگت ڈینی ءِ لوگ ءَ نشتگ ءُ تران ءَ اَتیں، چہ ما ہر کس ءَ قصّہے، حالے، تجربتے ہر چی کہ اشکتہ سرءَ گوستہ، آورت ۔ چہ درآمداں کہ گوں مانشتگ اَتنت یکے رڈسن وائیٹ پچاروک کنائینت یک لاغریں زردگیں بچک اے اَت کہ سک گوں دلگوش ہے گپاں گوشدارگ ءَ اَت ۔ لوگ ءِ واہند ڈینی ءَ پرائی ءِ دلبڈی ءَ لوٹ ات آئی ءَ گپ ءُ بہ پرمائیت، درائینت ءُ ترا چشین قصہ ءُ تجربت گیر نہ ایت ۔؟؟ ہود مان ءُ ءَ پد پسوءُ دات بلے چو اے دگہ قصہاں نا ۔ چشیں قصہے نا، کہ یک ءُ چہ دومی ءَ دومی چہ سیمی ءَ اُشکنت ءُ چشیں ہم نا کہ شما سنکتاں آورت ۔ من زاناں کہ بازبرءَ مردم چہ گواچن ءَ آزمانک ءَ گیشتر باور کنت ۔ چونائی ءَ ہو، بلے ہنچیں گواچن بیت ۔ کہ چہ آزمانک ءَ تامدار تر انت ۔ من گوں شما ہنچیں قصہے کاراں کہ منی سرءَ گوستہ ءُ اے قصہ ہمیش اِنت ۔ مروچی بیگاہ ءَ توام بوتہ ۔ ماں گوں آئی دست بندی کت کہ زوت ہے قصہ ءَ بنا بہ کنت ....!

''یک ءُ دوسال بیت کہ من گریٹ آزمانڈسٹریٹ ءَ یک کوہنیں لوگ ئے ءَ نندوک اَتاں
چہ من ساری ہمے لوگ ءَ یک دہقان اے نندوک بوتگ ءُ آئی ءَ واب ءِ وتاک ءَ راجوانی
ءَ اسپتیں رنگ جنگ اَت چہ نمب ءُ ناس ءَ ہمے بان ءِ منی تحت ءِ حد ءَ یک جاگہے ءِ دون
لڑ اِتگ ءُ دورا تلگ اَت ہمے بُرتگیں جاگہ ھنچ اَت کہ گشّے مردمی بت ءِ ہمدا اوشتوک
اَت۔ برابر مردمی رنگ ءِ۔ بلے ہنچیں مردم ئے کہ ناکہ من دیستگ اَت ءُ منی نزءَ اے
وڑیں مردم اگن اَست اَت۔ گڈا یک واہما کہ آئی ءِ بت منی وتاک ءَ اوشتوک اَت۔
صُحب ءُ بیگاہ شپ ءُ روچ، نشت ءُ پاد آ تکاں ہر وقت ہمے بت چار اِت، کم کم ءَ من گون
ہمیشی ءَ ہنچو ہم تب بوتاں کہ منی نزءَ اے منی ہمبل ءُ ہمراہ اَت عجب تریں گپ ایش اِنت
کہ ہنچو کہ چشیں پچ لڑانت کستر بنت دگہ ڈول بنت۔ اشی ءِ چہرگ ءُ دروشم ہچبر بدل نہ
بُوت'' یک برے کہ من ءَ کمیں نادراہئی ئے ءَ گپتگ اَت من دگہ کار گُت نہ گُت۔!
بیدوانگ ءَ دل ءِ جیڑگ ءَ اے تو کاں اے بت ءَ گوں من ءَ گیشتر پیڑ اِت ءُ من ءَ گیشتر
گوں وت ءَ بست یے من بگشاں منی حیالانی مہار ہمیشی ءِ دست ءَ بُوت نوں ایشی ءِ
پیشانی پہ وڑے ءُ پونز پہ نزوہ ئے سج اَت:
من چہ وتی نادراہی ءَ دراہ بواں بوتاں بت ءِ ویل ءُ وسواس منی چَکّ ءَ ودان بُوت نوں
گشّے من پہ اے بت ءِ واہند ءَ گنوک بوتاں من ءَ ہمے وسواس بوت کہ ہرچ پیم بیت ہمے
بت ءِ جسہ ئے مردم یا ہما مردم ءِ کہ بت انت آرادر بلیجاں من شوہاز ءَ در کپتاں من گشّے
دل ءَ سدک آں کہ ہنچیں مردم اے الّم ءَ اَست ءُ منی آئی ءِ قسمت ہوار اَنت۔ نون منی کار
ہمیش اَت کہ ہموداکہ مردم یکجا بہ بنت۔ وعظ ئے بہ بیت پچی ءُ میڈے ئے بیت، سیاسی

پارٹی یے مچی کنت ۔فٹ بال لیب بیت۔

ریلوائی ءِ ٹیسن ، مسافرانی سرکپگ ءُ ایرکپگ ءِ ہندچشیں جاگہے نیست اَت ۔ کہ من ہموداں نہ شُتاں بلےنون من اِنچک زانت کہ دنیاءَ چہ وڑ چہ وڑیں مردم اَست اَنت:۔

اے شوہاز ءَ سر پہ گنوکی کشت، من اے دگہ کلیں کارشموشت اَنت، بازارانی دمکاں، ہموداں کہ مردم گیشتر گوزنت مدام اوشتاتگ اتاں مردمان من ءَ گنوکے زانت ءُ پولیس ءَ منی سرءَ شک بُوت کہ پر چہ من دمکاں اوشتاں ءُ مردماں چاراں۔من ہچبر جنین نہ چاراِتنت،مردین،مردین،مردین“ آئی ءَ وتی دستگ گشے دمبرتگت ءَ پیشانی ءَ برت ءُ جہل کُت ۔ ءُ قصہ پدا بنا کُت ،منی درکپتگ ءَ آباڑہی موٹل ءَ سواراَت، پکا ڈلی ءِ رودرآ تکی تک ءَ روگ ءَ اَت ۔من پہ رتگ رنداے کپتاں۔ ہمے دمان ءَ انا گت دگہ بارے ہوٹل ءِ چما دیم ءَ ہورک ءَ پیداک اَت ۔گپت تہادورکت ہما موٹل ءِ رندءَ دات ما ہمے جہد کت ۔ کہ پیسری موٹل چہ مئے چماں اندر مہ بیت ماں داں چارنگ کراس سر بوتیں۔من میدان کت پہ پلیٹ فارم ءَ من وتی مردم دیست کہ گوں دوجنیں آدم ءُ یک کسانیں جنک ءَ ءَ فرانس ءِ روگ ءِ چِن ءُ لانچ ءَ اَ ت۔من وت ءَ برت دیمترءَ کہ گوں آئی ءَ گپ بکناں بلے چہ من ساری سنکتاں جیپ ءُ چاگردکُت ۔من خبر کُت نہ کُت ءُ آدیم ءَ کنزان بوت اَنت دیم پہ ریل گاڑی ءَ۔

”من ہم پہ اِشتاپی ٹکٹ ءَ زُرت کہ آداں آپ ءَ بروت۔ساری ءَ ریسنان ءَ بلے فولک ون ءَ چہ من پیسرا گوں وتی سنکتاں آپی گراب ءَ سوار بوت ءُ مزنیں پرائیوٹ سیلون ءَ کہ بازیں کیبن ہوارا تنت شت نون زانگ بوت کہ آ زنڈین زردارے اَت:

منی تپر کہی ودان اَت ۔ من ءَ ہمنچو زرگون اَت کہ من ءَ باوَ لگئے ءَ پچار ینت گُت اِش ، من جزم اِتاں کہ راہ ءَ الم ءَ پہ سیل ءُ سواد ءَ در کئیت ، من دپ ئے کپاں بو لگئے ءِ نوں پر کت ءُ سوار بوتاں ءُ ہمائی ءِ سیلون ءِ دپ ءَ نشتاں ۔ نون من ءَ ہچ ءَ سر ینت نہ گُت ، نیم کلاک ءَ پد سیلوں پچ بوت ، واجہ کار گوں جنکوئی ءَ درآ تک منی دل ءَ درھک ئے زُرت ، گشئے مرکب ءَ چہ انجن ءَ ہم گیشتر سرینگ ءَ اَت ۔ من ہچ ردنہ وارتگ اَت چھرگ ہما اَت بت ءِ کلیں دروشم ہمائی ءِ پیشانی دراہیں کر چک یک یک ءُ من اے چار اِت ءُ بُڑز ءِ سرکپگ ءَ بوت ۔ من حیال گُت کہ وھد ہمیش اِنت اگن ناگڈ اہچبر دوبر نہ ئیت:

واجہ! من ءَ پہل کن منی زبان لرزگ ءَ اَت وتی کارڈ ءَ منا پیش ندارئے؟؟ من سک گٹان لوٹاں کہ گوں توئے واجہ ءَ خبر بکناں:

''گشئے ہبکہ بُوت بچارے کت ءُ من ءَ کارڈے شہا ورت وت گوں جنکو ءَ برز ءَ سر کپت ہر کس زانت کہ من ءَ گنو کے لیکت اے ءُ ہمے خیال گُت ، کہ من ءَ سلائے بدنت:

''من کارڈ زُرت پہ اشتاپی شُت جا گہے نِشت ءُ ونت منی سرگشت چماں سیاہی آورت پر چہ کہ ایش ءَ نوشت اَت مسٹر آرمانڈ واں نام ۔ نندوک اِنت پیٹبرگ امریکہ ءِ ، چد ءُ رند من ءَ ہچ ہوش نہ کنت! بیداشی ءَ کہ وہدے کہ من سارگُت من............دارو جاہ ءَ نادراہ اتاں ، لہتیں روچاں ہمودانا دراہ کپتاں ۔ مروچی ءَ چہ ماہ ئے بیت کہ من چہ اودا بیرہ گُت ۔ آئی ءَ دمان ئے آ ہچ نہ گُشت مئے اے بیگاہ ءِ سجائیں دیوان ءِ گپاں اے کسانین زردکیں بچک ءِ قصہ تامدار ترات مئے درستانی چم پرائی ءَ سک اَتنت:

''من پدا گریٹ آرمانڈ اسٹریٹ ءَ شُتاں'' دمان ئے ءَ رند آئی ءَ پدا بنا گُت ۔ ہنچو کہ

رستان پٹ ءُ پول ءُ شوہاز پدا بنگیج کُت منی شوہاز ایش اَت کہ من بزاناں منی بت ءِ واہند کے اَت چہ کار کنت۔ من پیڑک کا گدروان دات۔ ءُ جُست کُت، امریکہ ءِ احوال کاران ءَ نویست، لندن ءِ امریکن آئی ءِ مات ءُ پت انگریز بوتگ اَنت۔ ءُ مات پت لندن ءِ نندوک بوتگ اَنت۔ بلے لندن ءِ ڈس ءُ نشان اش چہ بوتگ؟

اے جُست ءِ من ءَ پسو نہ رسیت:

''ہمے پیم ءَ روچ گوزان بوت اَنت تاں زیکیں صُحب ءَ من سک دم بُرتگ اَت وَپتگ اتاں داں بے وہد ءَ سک دیراں، اے وہدا کہ من بُست کُت، روچ ءِ برانز بان ءَ پُتر تگ اَت، ہنچو کہ منی عادت اَت من چم کہ بچ کُت اَنت اولی پدابت چار اِت، ہبکہ بوتاں وہدیکہ من دیست کہ بت ہنچو کوردیم اَت۔ کہ ہیلہ یے گندگ بوت۔ گوسگیں شپ ءَ اے ہنچو رژنا اَت۔ کہ بگُش ءَ ہنچ کہ گوشے گان گوں من ءَ تران ءَ اَت۔ بلے، اے صُحب ءَ گشے ساھگ اَت۔

''منی گشے سرگشت من ہیران ءُ تپرکہی درکپتاں، بیگاہ ءِ احوال تاک بہا بوگ ءَ اَتنت: احوال تا کانی مزنیں احوال ءَ ایش اَت۔ کہ امریکہ ءِ مزنین مالدار ءِ موٹل ءَ ڈوک وارت۔ من پہ اِشتاپی تا کے بہا گپت ءُ ونت۔ احوال ایش اَت کہ ٹیمبرگ امریکہ ءَ زنڈین زردار مسٹر آرمانڈ وال گوں وتی ہمرایاں وتی موٹل ءَ سوار چہ سپینسز یا دیم پینا ءَ روگ ءَ اَت کہ آئی ءِ موٹل ءَ دگہ ویگن ءَ ڈوک وارت مسٹر وال سک ٹپی انت:

من پداوتی لوگ ءَ آتکاں، ہنچو کہ تپرکہ ءُ ہنچو حیران گشے گاں منی پچمانی دیم ءَ سیاہی ءِ ءَ مانشانتگ اَت۔ وبت ءَ دیم ءَ نشت چارت منی چمے سک اَتنت کہ بت گار

بُوت پدارندترءِ احوال تاک درآ تک انت۔ اے احوال اش مان ات کہ امریکہ ءِ مالدار مسٹر آرنلڈ وال بیران بوت پدا آ بےوانک بُوت۔

عجب انت مردم ءِ سر در نہ روت۔ کمال انت چشیں قصہ ھم بیت؟؟؟ مانشتگیناں درائینت۔ "ہو" پدا آ ئی ءَ درائینت" اے قصہ ءِ لاف ءَ سہ عجبیں گپ اَست۔ اول ایش کہ ماں لندن ءَ بانی ڈیکی ءِ دون ہنچو بُلڑیت کہ چرائی ءَ امریکہ ءِ مردم ءَ بت جوڑ بہ بیت ءُ اے پت گوں ہما مردم ءَ ہنچو بندوک بہ بیت۔ کہ ہرچی کہ مردم ءِ سرءَ بہ کینت بت ءِ سرءَ بگوزایت۔ دومی گپ ایش کہ ہما مردم ءِ نام ءِ بہرے ہم گوں ھما جاگہ ءِ نام ءَ دیک بہ بیت ہموداکہ آ ئی ءِ چہرگ ءُ بت چہ غیبی زوراں جوڑ بیت۔ ہنچو نہ اَنت، بلے......؟

ماں دوستاں گوں آ ئی ءَ تپاک کُت ءُ مئے جن ءُ پریشتگ ءُ غیبی زورانی بارو ءَ تران دگہ جوان تریں ماں ترے ءَ سر بوت۔ آ ھم پہ روگ ءَ نیشت ءُ چست کُرتہ۔ گڈا اے قصہ ءِ سیمی گپ چہ اَت؟

"اوہو......من ءَ پہل کن اِت۔ من بے ترانگ بوتگ اتاں۔ اے قصہ ءِ سیمی عجبیں گپ ایش اِنت کہ اے قصہ نیم کلاک ءَ ۔ ساری من وت جوڑینتگ اَت۔ اچہ نون من ءَ موکل اِنت۔"

مئے درستانی بےہوشی ....وہدیکہ ماسار کُت ، نا قصہ آروک گندگ بُوت۔ ءُ ناکہ رڈ سن ویٹئے۔

گنوک

ہمینگ وے

بدل: نسیم دشتی

مانٹرءِ ٹیسن عجب جلوہ ناک اَت اوٹیسن ءِ روژنائیں ہوٹل ءِ پلگاریں میزانی سرءَ وش بوئیں پھلانی گرنچ ایراَتنت، نقشی ایں کرسی پہ ننذگ ءَ چوش بدنہ اَتنت کہ مردم زنگ ءَ یے بجنت اودیوال ءِ یک کنڈےءَ گھڑیال یے درتگک اَت او یک کیف جاہ ئے ہم اَست اَت۔

دوحمّال شراب تنگک ءَ اَت اَنت۔ اے وہدی ڈن ءَ سک برف رچگ ءَ اَت۔ دگہ حمّال یے پترت، گوشت ئے

سمپلاں اورین ایکسپریس، سینٹ ماریس ءِ ٹیسن ءَ اوشتاتگ کلاک یے بگوزیت، گڈا کیت حمال ءَ گپ جت ءُ پدترت ہوٹل ءِ داشتہ واجہ وھیلر ءِ گورءَ اَتک آئی ءَ درائینت۔

''ایکسپریس کلاک ئے بگوزیت، بون درکیت، مَن پہ تو قہوہ بیاران''

''ہو! بلے چمانی واب ءَ مبارت۔''

''گڈا توورت بگوش''

''شرین، کمک بیار۔'' واجہ وھیلر ءَ پسہ دات۔

''مہربانی''

آئی ءَ مبدہ خانہ ءَ چے قہوہ آورت واجہ وھیلر ءَ ڈن ءَ سرکشت ءُ چارت، دانکہ برف ھنکت رچک ءَ اَت

''تو انگریزی ءَ ابید دگہ زبان ءَ گپ جت کنئے''

''ہو، من فرانسیسی ءُ جرمن زبان ءَ ہم گپ جت کنان۔

''شراب تنگ ئے''

''ناواجہ، اے ہوٹل ءَ پمن اے گپّ ءَ نہ منّ اَنت۔

''تمباک ءِ کار ءَ کن ئے''

''ایش کار ءَ من ہم پہریزاون''

''شرکن ئے'' واجہ وھیلر ءَ درائینت۔

آئی ءَ تاک ءَ ڈن چارت، پدا قہوہ ئے گٹ یے تنگ اَتے۔

''داشتہ'' آئی ءَ جنک تو ار گُرت، دمان ئے ءَ رند جنک ءَ آحت ءُ پُرس اِت۔

''واجہ، بگوش، وتی کار ءَ۔''

''من ءَ تئی جند پکارانت، آئی ءَ پسہ دات''

''بچار۔ من ءَ گلاگ مہ گر''

''راستی۔ من راست گوشان''

''من ترا گوشان چشین گپ ءَ مجن''

''نون گپ ءُ رپ ءَ بل'' واجہ وھیلر ءَ گوشت،

نیم کلاک بگوزیت گاڑی اداسر بیت، بروین، پہنامیں بالاخانہ ءَ تراصد فرانک دیاں''

''تو سر پدنہ بے۔ من حمّالاں حال دیاں''

''من ءَ حمالّ ءِ۔ اوسپاھی ءِ کارنہ انت من ءَ تو پکارے۔''

وھیلر ءَ درائینت۔

''واجہ پادابروتو گپ نہ زانے، جنک ءَ بیہار دات۔''

''من چیا؟ تئی جند بروت تو کہ روئے من وت سر ءَ نہ جیڑ ان''

داشتہ شت، وھیلر ءَ ہورت چارت بگندے گوں حمالاں آئی ءِ زنگ ءَ جنت، بلے ہچ ئے نہ گوشت۔

''جنک'' آئی ءَ پداتوار گرت، داشتہ اَتک

''دل سیاہ بے بلے شراب ءِ شیشگ یے بیار گون''

واجہ۔ شرین''

وھیلر ءِ چم ئے سک اَتاں۔ دانکہ جنک شُت، پدا آحت ءُ آئی ءِ میز ءِ نزیک ءَ اوشتات۔

''بچار، نون من ءَ دوصد فرانک ءِ دیگ ءَ ہچ عذر نیست۔

''گوں من ہچبر چُش گپ مجن، اش کتے''

''تو نزانے دوصد فرانک (فرانسیسی کلدار) بازانت'' جنک ءَ وتی مورک مجینت، اوپہ زہر گوشت ئے۔

''دوصد فرانک ...... منی نز ءَ تو سک، گندگین مردمے اے۔''

''من کہ گندگ ءَ اون، گڈا تو چیانہ روئے تو ادانہ بے، من گپ نہ جناں''

داشتہ ''کیف جاہ'' ءَ رہادگ بوت واجہ وھیلر ءَ کیف نوش اِت ءُ بچکندت۔

''داشتہ۔'' آئی ءَ پدا گوانک جت۔

''بگوش۔'' چے لوٹے

''تئی جند ءَ من ترا سے صد فرانک دیان''

''تو زرداریں مردے ئے۔''

''سے صد فرانک سوئز رلینڈ ءِ''

جنک شُت، او وھیلر آئی ءَ چارگ ءَ اَت، یک حمّال اے پُتر ت، ہے حمّال ءَ وھیلر ءِ اردآ ورتگ اَتنت۔

''واجہ۔گاڑی پیداک اِنت'' آئی ءَ فرانسیسی زبان ءَ گپ جَت۔

واجہ وھیلر پاداَ تک ءُ اوشتات

''داشتہ۔آئی ءَ گوانک جت

''من ءَ شراب ءِ چنکس زرد یگ''

''ہفت فرانک''

واجہ وھیلر ءَ ہشت فرانک میز ءِ سرءَ اِیر کُرت۔ جنک ءِ رُخصت کنگ ءَ رند ڈن ءَ درآ حت۔ بلے جنک یکپارگی آئی ءَ چارگ ءَ اَت اووتی دل ءَ گوشت ئے۔

چونیں گنوک ئے من چشیں گنوک وتی عمر ءَ نہ دیستگ۔ یک ہنچا ئین، ارزانین کارے ءَ

سۓ صد فرانک دیگ ءَ ہدوک اَت۔ ہما کار کہ من باز برءَ بے مزدءَ پہ ریا، پہ حب گٹگ۔ ادا نہ بالا خانہ ئے اَست اَت اونے دگہ پہنا میں جاگہ ئے درءَ روگ ءِ وحدءُ موسم نہ اَت۔ اوواجہ وھیلر ریل گاڑی ءِ ٹیسن ءَ اوشتا تگ اَت پہ ریل گاڑی ءَ چم چارا اَت دل ءَ ہمے ہلکٹ ءَ اَت کہ ادے یک کلاک ئے ءِ دردءُ دِلی ءَ دگہ تاوان ئے نہ دات، ورگ ءُ چرگ ءَ دروشم کن، شرابانی زر بس ہفت فرانک اَت۔ ہنگتہ یک فرانک ئے بخشش دات۔ اگاں سجائیں فرانک ئے ءِ بدل ءَ ہنتادءُ پنچ سنٹائم بخشش بداتیں گڈ ابیست ءُ پنچ سنٹائم پدا پمن پشت کپت۔ اے حساب درسان شرتر اَت۔ سوئزرلینڈ ءِ یک فرانک ئے فرانس ءِ پنچ فرانک ءِ بروبرات۔

الم ئیں گپ نون پدراَنت۔ واجہ وھیلر پیرس ءَ روگ ءَ اَت او آئی ءَ چہ جنک ءَ گیش زرءِ حیال گوراَت۔ اے ٹیسن ءَ مدام آتگ اَت۔ ایشے ساری ءَ زانتگ اَت کہ اے ہوٹل ءَ نہ بالا خانہ ئے پر............اونے پہنا میں جاگہ ئے۔ آئی ءَ مدام سارینی او ہوش و بود ین گپ جت۔

انگور ءِ در چک

میکس برانڈ

بدل: امام بخش بلوچ

اِشتاپی ءِ گپ دگہ ہچ نیست اَت۔ ابید ہمیش کہ آ ئیارا سک تن ءَ گپتگت۔ ٹک ءَ تہلی یے زُرتگ اَت۔ گشے کہ چنکے وادے وارتگ۔ ٹونی ءِ لوگ ءَ سربیگ ءُ سارت ءُ شیر کنیں آپ ءِ رسگ ءِ اُمیت ءَ وتی نک ءَ گوں لبز ءَ ترکنان ڈورانٹے مدان مدان ءَ گوں وتی اَپس ءَ دیم ءَ روان اَت۔ آ ئیارا اِشتاپی ءِ ہچ زلورت ہم نہ اَت پرچا کہ آ ییئے کرّا انگت پریں بیست ءُ چار کلاک ءِ وھد اَست اَت ءُ مہلوک ءَ را ہم آ ییئے گُتگیں ہون ءِ چہ سُہب ءَ پیسر مالوم بیگ ءِ ہچ خطر نیست اَت ءُ چہ آ ئیا رند ہم دگہ چیز ءِ ساہت دیر بیگ المی اَت۔ مجسٹریٹ ءَ را پہ سپاہیانی مچ کنگ ءَ وہد درکار اَت۔ واگہ آ وتی پرز ءِ پورو کنگ ءِ حُب ءَ ایوک تان آ ئے رند ءَ بیئت۔ پدا ہم آ ئیارا پکر کنگ ءِ ہچ ھاجت نہ یت۔

چہ یک کلاک ءَ گیش گوستگ اَت۔ ڈورانٹے ٹونی ءِ لوگ ءِ سر ءِ گواتچر ءَ گندگ ءَ اَت۔ بلے دراج ءُ پَراہ پہناتیں زمین ءِ سر ءَ رُسگیں انگور ءِ در چک آ ئیارا چہ بالو ءِ برزگ ءَ درکپگ ءَ پیسر گندگ ءَ نیتکنت۔ پرچا کہ آ جہلگ ءَ اَتنت۔

ٹونی ءَ باز بَر ءَ گوں آ ئیا گُشتگت۔ کہ ہور ءِ موسم ءَ چات ہمے جہلگ ءِ سوب ءَ چہ آپ ءَ پُر بنت۔ ہور گواریت پٹانی ریک ہور ءِ آپاں چوشیت ریک ءِ چیر ءَ کورکین زمین ءَ سَوب ءَ آپ جہل تچان ہمے جہلگ ءِ تہا کاینت ءُ یکجا بنت ہتم ءِ موسم ءَ چاتانی آپ ھم ہُشک

بنت ۔ بلے ٹونی چا تانی ہُشک بئیگ ءَ چہ باز پیسر آہانی آپ ءِ یک یک پِٹے گوں پَمپاں کشائینیت ۔ ءُ آسِن ءِ ٹانکیاں پُر کنت ۔ اے ٹانکیانی بُن ءَ آسن ءِ نلی اَست اَنت اے نلیانی سوب ءَ کموکموآ آپ انگورءِ درچکاں دات ۔ کہ داں زِمستان ءِ آ ئگ ءَ آ زندگ بہ مانِنت نومبر ءِ ماہ ءِ شروعات ءِ ہور ہم گوارگ ءَ بنا کنت باز وھدیں تنگیں ریک آپاں انچو چوشیت کہ زانگ ہم نہ بیت کہ ادا ہورءَ گورتگ ۔ پیسرا کہ ڈورانٹے اِدا اَتکگت آیئے چماں ریک ءِ آپ ءَ راچوشگ ءِ ندارہ دیستگت بلے ہتم ءِ روچاں آ چدءُ پیسر ھچبر نیلگت تت۔

ڈورانٹے ءِ چم آپ ءِ ٹانکیانی سرءَ کپت ۔ گشے کہ آئیارا کارون ءِ گنج دست کپت ۔ بلے یک انا گاہ ءَ چہ آیئے جان ءَ ایدپٹگ ءَ شروع بوت ۔ جہلگ ءِ گوات بند بئیگ ءِ سوب ءَ ساہ پر نیلگتت ۔ روچ سک گرم اَت ءُ سوچا نک اے روچاں درچک ہم پژمردگ گندگ ءَ اَتکنت ۔ آہانی سرءِ انگور اِش چِت ات شراب اِش کشّ اتگ اتنت ءُ نیں درچک گوں ھشگیں تاکاں اوشتاتگنت ۔

چہ جہلگ ءَ درکپت ءُ دومی نیمگ ءَ روچ ءِ سرءَ ہشکِ بیگیں ہشتاں گوں جوڑ گتگیں دیوال ءِ تہا ڈورانٹے پُتر ت ءُ ٹونی ءِ بان ءِ دیم ءَ پچیں جاگہ ءَ اَتک ءُ اوشتات ادا سئے نیمگ ءَ نمائداریں پُھل رُستگنت ۔ آھانی سرءِ زنڈیں ءُ مزنیں اسپتیں پُھل سک ڈولدار تنت ۔ ڈورانٹے ءَ اے پُھل ءِ نام نزانتگت ۔ اے پھلانی بو ہم سک وش ءُ شرَات بلے ڈورانٹے ءَ اے پُھلانی وشبو دوست نہ بوت ۔ ءُ چہ پھلانی بُو ءَ آیئے تُن ھم گیش بُوت آئیا وتی اَپس ءِ لگام یلدات ءُ بان ءِ تہا پُتر ت ۔ چُل ءِ کش ءَ باز کوہنیں دوڈلوا ایرا َت چپیں دست ءِ ڈلو چہ آپ ءَ وراستیں دست ءِ چہ شراب ءَ پرات ڈورانٹے ءَ چہ چپیں دست ءِ مَٹ ءَ آپ زُرت

وتی دست ءِ گلاس ءِ تہاماں کت ءُ سارتی ءِ مزگ ءَ زُرت۔ ''اوٹونی'' آ ئیا گوانک جت۔ بلے آئی توار چہ ہشکیں ٹنک ءَ لرزان ءَ دراَ تک۔ آ ئیا گلاس چہ آپ ءَ پُر کُت ءُ تنکِت شہکار گے جت گُٹ یے ساپ کُت ءُ گوں ساپیں توار ءَ گوانک اے جت ''ٹونی'' چہ باز دُور ءَ یک توارے آئی گوانک ءِ پسوءَ آحت آپ ءِ دومی گلاس ءِ تنگل ءَ گوں ڈورانٹے ءَ راوتی پچانی سر ءَ بدتگیں ریک ءِ بُوآ تک۔ یک ساہتے آ ئیا انچو ودی بُوت کہ گرمیں گوات چہ آئی جان ءُ پچاں درآ تک ءَ اِنت ءُ بان ءِ تہاری آئیا ورگ ءَ اِنت۔ ہمے ساہتاں ٹونی ءِ داریں پاد ءِ سنگیں زمین ءِ سر ءَ آ تک ءِ توارا تک۔ ڈورانٹے ءَ کندات۔ ٹونی گوں وتی دار ءِ نقلی ایں پاد ءَ لُڈ آن ءَ اتک ءُ رست آ یئے تپگیں دیم ءِ اید شہم کنگ ءَ تنت۔

''اوڈک منی شریں ڈُک'' چہ بازو چاں رنداَتکگ ءَ۔ تئی گندگ ءَ چہ جولیا سک وشی بیتگ اَت۔''

جولیا اِدا نہ اِنت۔ ڈورانٹے ءَ وتی دپ ءَ چہ آپ ءِ گلاس ایر کُت ءُ جُست کُت۔ او آنو گالیچ ءَ شتگ۔ ادا سک گرم اِنت۔ من آ ئیا را گُشت کہ تو نو گالیچ ءَ بُرو۔ اودا گوات بند نہ بیت۔ ءُ تو چہ گرم ءَ بچ۔ آ ئیا گریت۔ بلے من پہ زور دیم دات۔'' تو چہ گُشت آ ئیا گریت؟ ڈورانٹے ءَ جُست کُت ....

او آئیا گریت۔ جولیا۔ چون شراَنت ٹونی ءَ گوں مہر ءَ درا ئینت ''او سک شر اِنت۔ ڈورانٹے ءَ گُشت ءُ آپ ءِ گلاسے چست کُت۔ بلے داں دیر ءَ آ ئیا آپ نہ وارت۔ ٹاک ءِ دات ءُ گُشت ٹونی! منی اپس ءَ ہم کمیں آپ بدے۔ ٹونی گوں وتی داریں پاد ءَ لُڈ ان ءَ ڈورانٹے ءِ اپس ءَ را آپ دیگ ءَ شُت۔ ڈورانٹے تات ءِ سر ءَ تچک بوت۔ ءُ ریک اے پشتا بر کت بو کیں روچ ءِ روژنائی ءَ شہم کنوکیں ریک ءِ دھنز ءُ مُج ءِ ندارہ ءَ چارگ ءَ اَت۔ آ یئے جان

لاپ ءِ آپاں چوسگ ءَ اَت۔ ءُ آ ئیارا سک گژن ءَ گپتگت۔ چُل ءِ ہیرانانی توار آیئے گوشاں پیداگ اَت۔

کمودیر ءَ رندٹونی ءِ توار چہ چل ءِ سر ءَ اَتک۔ تو چہ ورے ڈک''؟ منی رِکرا کمولدی ءِ گوشت ہم اَست بلے آ ترا دوست نہ بیت۔ ہیر! من پہ تو میکسیکو ءِ مٹر ءَ جوڑ کناں۔ سک وشنت ءُ گرم من تئی دلپسند ءَ زاناں۔ ءُ منی رِکرا پہ تو سک شریں شراب ہم اَست۔

ڈک! چشیں شریں نان کہ من پچاں جولیا ہم پتک نہ کنت۔ ءُ کرگوشک ءِ ہم انتظام بکناں؟..............................

''کرگوشک چونیں؟ گوں تپنگ ءِ چھرواں جتگیں؟''

''اِناں۔ من کرگوشک ءَ گوں ٹُپنگ ءِ تیراں شکار کناں۔''

''تو کرگوشک ءَ گوں تیراں جنے؟ ڈورانٹے ءَ گوں ہیرانی ءَ جُست کُت۔ او منی کرا ٹُپنگ اَست۔ منی ٹُپنگ ءِ تیرانی دیم ءَ ہرچ کرگوشک کئیت۔ پدا زندگ ءَ نروت تو زانے کہ منی پاددار ءِ رِکنت من دور شُت نکناں۔ ءُ آ ہانی رند ءَ درک ءُ کپ ہم بیت نکنت۔ مناں گوں سک شیواری ءُ زانت ءَ ایشان ءَ جنگ کپیت سر پد بُو تے؟ سُہب ءَ کہ روچ شہم کنت۔ اے منی لوگ ءِ نزیک ءَ کاینت۔ ءُ وتی گوشاں سُرین اُنت۔ من تیر ءَ تچک آ ھانی پیشانی ءِ سر ءَ جناں۔''

چہ۔ چہ؟ کرگوشک ءِ پیشانی ءَ تیر؟ ڈورانٹے ءَ گُشت ءُ سک ہیران بُوت۔ وتی پیشانی اے پریشک دست اے چست کت۔ ساریادیم ءَ تریپنت۔ ءُ رند ءَ پیشانی۔ ٹونی ءَ ورگ آرتٔ اُنت ءُ دار ءِ یک کسانیں میزے ءِ سرا ایر کت اُنت ءُ پہ ورگ ءَ نشت اَنت۔ کش ءَ

دیوال ءِ سرءَ ایریں قندیل ءِ روژنائی ٹیبل ءِ سرءَ کپگ ءَ اَت ٹونی ءَ چہ ورگ ءَ پیسر وتی دست ءُ دیم شُشتگنت ۔ ءُ آ یئے نرمیں گلالک پشت ءَ تنت ۔ ریگستان ءَ اینکرگ آپ ءِ کہ ٹونی وتی دیم شُشتگت ۔ چہ بیست ءُ پنچ کلدار ءَ ہم گیش رست نہ کنت ۔ وٗگ سک وش اَتنت ۔ ٹونی ورگ اڈ کنگ ءَ سک ہوژار اَت ءُ شراب ءِ ھالی بُوَ کیں گلاسانی اِشتاپی ءَ پُر کنگ ہم آئیا زانتگ اَت ....

اے باز کوہنیں شراب یے۔" یازدہ سال کوہنیں پت ءِ دستانی کشتگلیں ۔ شیشگ ءَ چست بکن ءُ آ یئے تہے شراب ءَ بچار تہ تراسوریں رنگ ءِ تہا بزیں ناسی چکیں رنگ یے گندگ ءَ کئیت ۔ پت ءَ گُشتگ اَت ۔ کہ اے بزیں رنگ شراب ءِ تہا گوں وھد ءُ مُدت ءَ کئیت ۔ ....

"تئی پت ءِ مرگ چوں بُوت؟" ڈورانٹے ءَ جُست گُت ٹونی ءَ وتی دوئیں دست بُرزا چست گُت انت ءُ بے توار بُوت ۔ گشے کہ آ چیزے ھشکنگ ءَ اَت ۔ ءُ وتی ھیالاں یکجا کنگ ءَ اَت ۔ ....

"پت ءَ رار یک ءَ وارت ۔" مناں آ یئے اپس رست بلے آ ہم مرتگت ۔ آ ئے آ بدان ءِ بُن ءَ یک ٹنگے اَت ۔ بس چہ ادا پنچ میل دورساہ ءَ آئیا رایلہ دات ۔ جون واریں گوتوانی بال ءَ مارا مالوم بُوت ۔

پنچ میل ۔ بس یک کلاکے ءِ منزلے! اوھدا! ڈورانٹے ءَ گشت ءُ گوں ھیرانیں چماں ٹونی ءَ را چارت ۔

چہ اپس ءَ کپگ ءَ گوں مرانت؟ ....

"اِناں ریگستان ءَ دُراچہ تن ءَ مرانت ءُ دراھانی مرگ یکیں وڑا بیت ۔ ساریا آ وتی جاگہ

ءَ دِرّانت گنجپر اک ءَ چوش آ پہ سارتی ءِ اُمیت ءَ کش اَنت ۔ بلے آ ھانی جان ءِ پوست چہ گرمی ءَ زیات سُچیت ءُ آ ھانی نزاں ہرچ ییمگ ءَ آپ تچگ ءَ اِنت آ گوں وِتی دستانی زور ءَ ریک ءَ کونڈ انت ۔ چم ءُ پونز اِش چہ ریک ءَ پر بنت ۔ ءُ کوکار ءُ چیھال جن اَنت ۔ ریک ءِ کونڈگ ءَ چہ آ ھانی لنکو کانی نانکن پر شنت گوشت ءُ ہڈ اش در کا ینت ۔'' ....

ٹونی ءَ گپ داشت اَنت ءُ شراب ءِ یک زنڈیں گُلپے تنگت ....

توَ ریگستان ءَ ہچ بر کسے ءَ را چہ تن ءَ مرگ ءَ ندیستگ گڈا تو چوں زانے کہ چہ مرگ ءَ پیسر آ کوکار ءُ چیھال جن اَنت ۔ ڈورانٹے جست کُت ....

آ ہانی مردگیں جون ءِ دیم ءَ کوکار ءُ چیھال ءِ نشان گندگ ءَ کا ینت ۔ ٹونی ءَ گُشت ۔ بزیر وتی گلاس ءَ چہ شراب ءَ پر بکن ۔ مترس ادا ریگستان ترا ہچ کُت نہ کنت ۔ پت ءَ مناں ریک ءَ را چہ اے جھلگ ءَ دور کنگ ءِ سوچ داتگ ۔ ادا ما گوں بازمزہ ءُ وشی ءَ نشتگیں ۔ تو وت بکش ناں؟ ....

اوڈورانٹے ءَ وتی پشک ءِ جیگ پچ کُت ءُ گُشت''
گوں بازوشی ءُ مزگ ءَ ما اِدا نشتگیں ۔

اے کپاں چہ رندآ تاتہ ءِ سرءَ وپت ءُ واب کپت ۔ ہب ءَ چہ ٹپنگ ءِ توار ءَ آ یئے ہم چہ وشیں واب ءَ پچ بوت اَنت ۔ آ ئی چم آ زمان ءِ سرءَ کپت اَنت نیلگیں ساپ ءُ پراھیں آزمان یک ساھتے آ ئیا انچو معلوم بُوت کہ چہ بُرز ءَ جھلگ ءَ ندارہ کنگ ءَ انت ....

آ پاداَ تک ۔ ٹونی ءِ یک دستے ءَ ٹپنگ اَت ءُ دومی ءَ یک کرگوشکے چہ گوشاں گپتگت ءُ پیدا کت ۔

تو دیست ٹونی ءَ کندان ءَ گُشت ۔ سُہب ءِ سرءَ نہاری اَتک ءُ مئے درواز گ ءَ راجتے ۔
ڈورانٹے ءَ کرگوشک وتی دست ءَ زُرت ءُ چارت شررنگ ءُ بزوریں کرگوشک یے اَت ۔

تیرءَ گوں سرءَ ڈ یک وارتگت اے نشانہ اے گندگ ءَ چہ ڈورانٹے ءِ جان ءِ پُٹ پاد اَتکنت ۔ چہ ناری ءَ پیسر آ ئیا جان شُشت ۔ بلے پدا ہم جان ءِ پُٹ نہ وپت اَنت......
نہاری ہم چوشپ ءِ شام ءَ سک وش اَت بجّی آس ءِ سرءَ پتلگیں کرگوشک ءُ گرمیں کافی آھاں نہاری ہلاس نہ کُتگت کہ رودرآ تکی درءَ چہ روچ ءِ برانز اَتکنت ءُ آ ہانی اِید دراَتکنت ....

ٹونی وتی تپنگ ءَ بدے ۔ چاران یے چون اَنت''
ڈورانٹے ءَ گُشت او تُپنگ ءَ بچار بلے ایشی ءِ نام ءَ داگی مکن ۔'' ٹونی ءَ کندان ءَ گُشت ءُ پانزدہ وار کنوکیں تُپنگ ڈورانٹے ءَ داتے ....
پراِنت؟ ڈورانٹے ءَ جُست کُت ۔
''اولوگ ءَ آ تگ ءَ گوں من چہ درائیں کاران پیسر تُپنگ ءَ پر کناں۔'' ....
ٹونی تو گوں من ڈنّ ءَ بیا۔ ڈورانٹے ءَ حکم دات ۔ آ چہ لوگ ءَ ڈنّ اتکنت ۔ چہ گرم ءَ ڈورانٹے ءِ اید دراتک انت بلے زیت ھُشک بوت انت ۔
''ٹونی نوں مناں گوں تو ہرابی کنگ کپیت ۔ تو اودا منی دیم ءَ بوشت ۔ ءُ یک گام یے ہم مہ سُر ۔ ءُ نیں شری ءَ گوشدار مجسٹریٹ مروچی منی رندگیری کنان ادا کئیت ءُ رسیت ۔ آ پہ وت ءُ پہ وتی ہمبراھاں چہ تئی آپ ءِ ٹانکیاں آپ زیر اِیت ۔ ءُ منی پشتا کئیت ۔ سر پد بُو تے؟ ۔
بلے آ منی رندگیری ءَ ہماوھدی کُت کنت کہ آ ئیا آپ گوں بیت ۔ بلے آ ئیا آپ نرسیت ۔''
اوڈک اے تو چہ گُشگ ءَ اے تو چہ کُتگ؟ مجسٹریٹ چیا تئی پشتا کئیت ۔ ٹونی ءَ جُست کُت ۔''
بلے تو مترس من ترا یک ہنچیں جاگھے ءَ چیر دیاں کہ اوداترا ہچ کس ہم دیست نہ کنت ۔''

جسٹریٹ ءَ را آپ رسگ نلوٹیت ۔ من دگہ ہچ نزاناں ڈورانٹے ءَ گُشت ءُ تیرے جَت ۔
تیر ءَ چہ دراھاں پیسرنز یک تریں ٹانکی ءِ بُن ٹنگ کُت آپ گوں اِسپیت ءُ بارگیں پینوار
ءَ دراَ تک ءُ رتک ریکیں زمین ءَ آ ئیا راچوشت ٹونی کونڈانی سرءَ کپت ءُ پریات کُت ۔
اناں ۔ ڈک اناں ۔'' ڈک منی باغ ءَ بچار ۔ سبزیں انگور ءِ درچکاں بچارا ے چہ تن ءَ
مِر اَنت ۔'' اگہ تو ایشاں چارت نہ کنے تہ وتی چماں بند بکن ۔ نوں کہ من بنا گُتگ ۔ داں
آخرءَ رساں ۔''

ٹونی دیم پہ چیر کپت ۔ آ ئیا وتی دیم ریکانی تہا چیر دات وتی گوشانی سرءَ دست یے ایر کُت
اَنت ۔ کہ ٹپنگ ءِ توار آ یئے گوشاں مئیت ۔ ڈورانٹے ءَ یک پہ یک ءَ تیوگیں ٹانکیان ءَ
تیر جت ءُ ٹنگ کُت اَنت ۔

آ ئیا ٹونی ءَ راھکم دات کہ منی آپدان ءَ بذیرءُ چہ ڈلو ءِ سارتیں آپ ءَ پربکن ۔ ٹونی ءَ
ھکم اِشکُت ۔ وتی دارین پاد ءِ سرءَ اوشتات چاریں نیمگ ءَ چارت چمے انگور ءِ درچکاں
سک داتنت ۔ چہ ٹانکیاں اَنگت آپ رچگ ءَ اَت ءُ ریک آپ ءَ چوسگ ءَ اَت ۔ ٹونی ءَ
آپدان زُرت ءُ بان ءِ تہا پُترت......................

ڈورانٹے وتی اپس ءَ سوار بوت ۔ ٹپنگ ءَ چپین کوپگ ءَ کُت ءُ راستیں دست ءَ وتاس ءَ
زُرت ۔ سرجال ءَ ٹونی گوں آپدان ءَ چہ بان ءَ دراَ تک ڈورانٹے ءَ وتاس ٹونی ءِ نیمگ ءَ
داشت ءُ چہ آ ئیا آپدان ءَ زُرت پرچا کہ آ ئیا راشک اَت ۔ کُجا بیر گرگ ءِ ھاترا ٹونی دگہ
کارے مکنت ۔ بلے ٹونی ءَ چم ھم برزا چست نہ کُت اَنت ۔

''ٹونی ! تئی تہا بس ہمے یکیں بدی اَست کہ تئی تہا بیر گرگ ءِ لھڈ نیست ۔ اگہ کسے ءَ گوں

من چش بکوتیں۔ انچو کہ من گوں تو گُتگ۔ باور بکن من آ ئیارا چوروگ ءَ ئیشگت۔ بلے یک توءَ کہ ہچ نہ گوش ءَ ئےءُ بےتوارے۔

ٹونی ءَ گشے کہ آ ئی گپ ہم نہ ہُشکت دست انگور ءِ در چکانی نیمگ ءَ دراج گُت اَنت ءُ گشت یے اوھدا! چہ نیں اِے مرانت؟.....................

ڈوارنٹے ءَ وتی کوپک سُر ین تنت۔ پدا آ ئیا آ پدان سرینت۔ پہ اے چارگ ءَ کہ پُرانت۔ یانان بلے آ پدان انچو پُرّ ات کہ چہ سرینگ ءَ ھم آپ چہ وتی جا گھہ ءَ نہ سُرت انت۔ ڈورانٹے ءَ اپس ءَ راچا بک جَت ورادگ بُوت۔

ٹونی ءِ لوگ ءَ چہ نیم میل گوزگ ءَ رند آ ئیا ٹپنگ دوردات اے بیکاریں بار ءِ زیرگ ءَ چہ پائدگ؟ ڈورانٹے ءَ یکیم اَت۔ کہ ٹونی گوں وتی دار ءِ پادءَ داں ادا پہ ٹپنگ ءِ ہاترا نہ ئیت۔ بلے یک میل ءِ کچ گوازینگ ءَ رند آ ئیا چک جت ءُ چارت تہ ٹونی ءَ رادیست آ ئیا چہ ریک ءِ سرءَ وتی تپنگ چست کُتگت۔ ءُ آ ئی ءِ نیمگ ءَ چارگ ءَ اَت ڈورانٹے ءَ کرگوشک ءِ پیشانی ءَ گوں ڈیک وارتگیں تیر ءِ نشانگ یات اُتک ءُ چے آ ئی جان ءَ اید پٹگں ءَ شروع بوت ءُ نیں آ ئیا زانت کہ ھرچ نیمگ ءَ اگہ آ بلوٹیت شُت کنت۔ بلے پدا آ اے انگور ءِ باغاں شُت نہ کنت۔ نیں اودا پہ آ ئیۓ پیشانی ءَ درگ ءَ یک تیرے آ ئی راہ ءَ چارگ ءَ اِنت۔ بلے ھمے ساہت ءَ مجسٹریٹ ءُ آ ئی ہمبراہانی آ نگ وَ پدا بے مرادترگ ءِ ھیال ءَ چہ آ ئیارا کندگ آ تک۔ مجسٹریٹ ءُ آ ئی ھمبراھاں ٹونی ءِ لوگ ءَ شراب ءِ کمی نہ بیت۔ بلے بے آ پ ءَ گُجام انسان اے ریگستان ءَ سفر کنگ ءِ توپی ءَ نہ کنت۔ بلے اگہ آ ئی کراپہ سواری ءَ خچر ءُ اپس بہ بیت۔ ڈوارنٹے ءَ وتی پر ین آ پدان سرینت۔ اگہ بلوٹیت

آ چہ انوں ءَ آپ ءِ تنگلگ بنا بکنت ۔ بلے آ ئیا آپ نہ تنگت ۔ چہ کمیں تن ءَ اے ساہتاں آ ئیارا سک مزہ آ تگ ءَ اَت ۔

آ ئیا ریکانی سرءَ دُور راہ سرءَ چم شانک دات اِنگو آ نگو کپتگنت ۔ دور آ زمان ءِ نز یک ءَ بُرز ءُ جھلیں سیاھیں کشک کوھانی ڈس ءَ دیگ ءَ اَتنت ۔ داں دیم ءِ سُہب ءَ آ اے کوھاں رسیت......

چہ یک جھلیں کُنڈ ے ءَ یک گُرک یے دَراَ تک ءُ تچان ءَ دیم پہ وت شُت ۔ انچو لوڑ ءُ ھاک ءِ مُج گوات ءَ بال کنان ءَ روَت ۔ آ ئی سوریں زُبان ڈن ءَ دراَتکگت ۔ یک انا گاہ ءَ ڈورانٹے ءِ سجّیں بدن ہُشک بُوت ۔ آ ئیا آ پدان ءِ دپ پچ کُت ۔ ءُ دپ ءَ سک دات ۔ آ ئی تہا بوھے اَتک ڈورانٹے ءَ ھیال کُت ۔ بلکیں چہ باز دیراں اُرد ءِ تہا ایر بئیگ ءُ گرمی ءِ سوب ءَ بوکنگ ءَ اِنت ۔ آ ئیا دگہ ہچ ھیال نہ کُت ءُ تنگ تنت بلے آ شراب تنت ۔ آ ئیا چم چست کُت اَنت ءُ دور آ زمان ءِ نز یک ءَ کوہ ءِ سیاہ ءُ دراجیں کُہکر یے ءِ چارت اَنت ۔ بلے آ انوں ہم ھمنکرگ دور گندگ آ ئیگ ءَ اَتنت ۔ ہمنکرگ دور کہ سُہب ءَ گندگ ءَ اَتگ تنت ۔ بیس ءُ چار کلاک ءِ سفر آپ ءِ یک پٹے نیست ءُ شراب ءَ چہ پریں آ پدان ۔ منی ھال ھمیش بئیگ لوٹیت ۔ ڈورانٹے ءَ گوں بے وسیں جوش ءَ گُشت ۔ من کہ آ ئی سرءَ بیسہ کُت ۔ بمراِت شالا گوں باز کوشست ءُ آ ئی ءَ وتی دل ءِ تہا چست بیگیں لہڑ ءَ راداشت ءُ پیسلہ یے کُت کہ داں نیمروچ ءَ شراب ءِ یک پٹے ہم نہ وراں نیمروچ ءَ ہم آ یک گلے وارت ۔ اے وڈ ءَ آ گوازی ءَ کٹّیت ۔ آ ئی نزاں باز ساھت گوستگ اَت بلے وھدے آ ئیا وتی گھڑیال چاراِت ہئیران منت ۔ پر چا کہ ساہت دہ اَت ۔ آ ییٔ زھرگ باریں کُجا

شُت ۔ آ پدان ءِ دپ ءَ پچ کُت ءُ شراب تنکیت ۔ آ پدان ءِ دپ ءِ بند کنگ ءَ گوں آ ئی تن گیش بُو تگ ۔ آ ئیا پدا آ پدان ءِ دپ پچ کُت ءُ دل ءِ تب ءَ شراب وارت نیں آ پدان سک سبک اَت ۔ یک بھرے آ ئی اپس ءِ دیم ءَ تر ینت ءُ لوٹت کہ پدابرو...... بلے پیشانی ءِ سرءَ تیروار تگیں کرگوشک ءِ ہونی ایں دیم آ یئے چمانی دیم ءَ گردیت ۔ آ ئیا ھیال کُت ۔ انگور ءِ در چک ءِ مرگ ءَ اِنت ۔ آ ھانی سبزیں تاک رچک ءَ اَنت ودارھُشک بیَگ ءَ اِنت......

پہ ٹُونی ءَ اِے انگور ءِ در چک ہم انسان اَتنت ۔ ءُ ڈورانٹے ءَ آ انگور ءِ در چکانی مرگ ءِ کار کُتکت ۔ ھدا؟ آ ئیا چم کوھانی نیلیں کشکانی نیمگ ءَ شانک دات اَنت ۔ آ ئی ساہ درآ تگ ءَ اَت ۔ بلکیں چہ بھری ٹک ھُشک ءِ سوب ءَ آ ترس ءُ لرزءَ اَت ۔ تن ءِ سو بہ نہ ۔

روچ گوزان اَت ۔ آ ئی لاپ ءَ دردے ءَ ماندات دلے برگردگ ءَ اَت ۔ گشئے کہ انوں شانیت آ ئیا جھل ءَ چار اِت ۔ آ ئی گوش ہونین اَتنت ۔ اَپس ءَ راباز یں لگت جنگ ءَ چہ آ ئی پالونک ٹپّی بوتگت ءُ نیں چہ آ ٹپ ءَ ہون رچگ ءَ اَت ۔ اپس ءِ رپتار ہم سست بوتگ اَت ڈورانٹے ءَ رانیں ھیال بُوت کہ آ چہ دیران اَپس ءَ تاچینگ ءَ انت ۔ لگامے چک اِت اپسے داشت

اپس ءَ وتی پاد پچ کُت اَنت ۔ ءُ اوشتات ۔ اپس ءِ سر جھل اَت ءُ لرزگ ءَ اَت ڈورانٹے چہ اپس ءَ ایرا َتک دیستے اپس ءِ دپ پچ انت ءُ زبانے ڈن ءَ درَا َتگگ ۔

اُپ اے مرایت من ہم چنکہ نازانت اوں ڈورانٹے ءَ ریگستان ءِ توام نہ بیوکیں بے تواری ءِ تہا گُشت ۔

داں کہ روچ ءِ برکت بیَگ ءَ اپس نُمرت ڈورانٹے ءَ ابید وتاس ءَ دگہ دراہیں سامان گوں

اپس ءَ یلدات اَنت ءُ وت پادان ءَ دیم ءَ روان بوت ۔ چہ کلا کے ءَ گڈ آ ئیا وتا س دوردات اے ہم نیں پہ آ ئیا یک گرانیں بارے اَت آ ئی لنگ ہم ژند بوت اَتنت ۔ ءُ دیم ءَ روَگ ءَ جواب اِش داتگت ۔ آ ئیا چم بُرزا چست کُت اَنت ءُ آ زمان ءَ راچارت یک ساہتے استال پہ شری ءَ شہم کنگ ءَ اَتنت بلے پدا چوسوروا سپتیں رنگ ءَ آ یئے چمانی دیم ءَ اَتکنت ۔ آ ریکانی سرءَ تچک بُوت ۔ چم یے بندکُت اَنت ءُ جان ءِ گرمی ءِ کم بئیگ ءِ انتظار ے کُت ۔ بلے گرم اَت کہ کم نہ بوتگت اے تہاری ءَ چم بندی ءِ تہا ساہ کشگ ءَ چہ انچو ودی بوتگ اَت کہ گوں گوات ءَ ریک ماں پونز ءِ تہا پُترگ ءَ اَنت ....

آ پادا اَتک ءُ مدان مدان جزاِت پد آ ئیا گامان ترندکُرت ءُ تتک ۔ نوں آ ئیا راہر ساہت ءَ یات آ ئیگ اَت کہ ریگستان ءِ تہا چہ تن ءَ مرگ ءَ پیسر مردم گنوک بنت ۔ آ ئی ءِ زُبان گوات گپتگت ءُ زنڈ بوتگت ۔ چہ ایشیا پیسر کہ اے سچہا زنڈ بہ بیت ءُ کُٹ ءَ بند بکنت ۔ پرچے ناں آ وتی زبان ءَ بُر یت؟ ساہ ءِ نہ آ تگ ءَ چہ آ نمریب ءُ ہون ءِ تننگ ءَ چے آ ئی ءِ تن ہم کم بیت ۔ بلے پدا آ ئیا ھیال اَتک کہ ہون سور اَنت ۔ چہ آ ئیا تن ھتم نہ بیت ۔ بلکیں گیش بیت ۔

کسانی ءَ آ یک بَرے گوں وتی پت ءَ یک کوہستانی گیابانے ءَ چہ گوزگ ءَ اَت ۔ اودا آ ھان ساپ ءُ تیشگیں آ پ ءَ چہ پر یک تلاوگ یے دیستگت چو آ دینک ءَ شہم کنوکیں تلاوگ آ ئی ءِ آ پ چو برپ ءَ سارت اَت ۔ انوں ھما تلاوگ ءِ نداره آ ئی چمانی دیم ءَ گردگ ءَ اَت ۔ آ ئیا آ زمان ءَ چار اِت ۔ بلے اِستار گندگ ءَ نیتکنت ۔ تہار ءُ سک تہار اَت ۔ آ ئیا ریگستان ءِ چشیں تہار ءُ بیمنا کیں شپ ہچ بَر ندیستگت ۔ آ ئیا ھیال کُت آ ئی چمانی روک کم بئیگ ءَ اِنت ۔ آ ئی ءِ چم کور بئیگ ءَ انت چہ اے ھیال ءَ آ سک ترِست ءُ بیم

دل ءِ مان اَتک سُہب کئیت ءُ آدوریں کوھانی نذارہ وتی منزل ءَ دیست نہ کنت ۔ راہ نزانگ ءَ چہ ھمداچپ ءُ چاگردءَ چاریت ءُ داں کہ مریت ۔

استار گار اَنت گوات بند اِنت گوات ءِ بندی ءِ سوب ءَ چہ پیشتر گلیں جاگہ ءِ بو پیدا کت آ ئیا وتی پشک چہ جیگ ءَ گپت ءُ گوں ژ پگ ءَ درت ۔

اَنگت ھم آزمین ءَ گندگ ءَ اَت ۔ اگہ چہ آزمان ءَ اِستار گار تنت ۔ آنوں کوری ءِ نز یک ءَ اِنت ۔ انچو کہ یک مشک یے ماں کورچاتی ءَ بکپیت ءُ وتی زندءَ چہ نا اُمیت بیت چہ ایشی ءَ گیش اَنوں آ ئیارا ہم زند ءِ ہچ اُمیت نیست اَت ۔ اوہ! اے اطالوی شیتان شراب ءِ تہا انچیں زہر ہوار کنگ ءَ زان اَنت کہ انسان ءِ وجود یا آئی دست ءُ پاداں بیکار کنت ۔

ٹونی ءَ شراب ءِ تہا کورکنوکیں زہر ماں کتگ ھداوت آ ئیارا کور بکنت ۔ آئی گوشاں آپ رچگ ءِ توار ءِ پیمیں توارے ھُشکت ۔ اے نرم ءُ نازرکیں ریک ءِ جال ننذگ ءِ توار اَت اے انچو نازرک اَت کہ گوں دستاں کونڈگ بیتگ اَت ۔

رندءَ باز ساہت ۔ رندءَ جمبری ایں ءُ بے اِستاریں آزمان ءَ چہ ہورءَ گوارگ شروع کُت ۔ ساریا کموم ردمانی گپ ءِ توار پدا دُور باز مردمانی گپ ءِ توار ءُ شور ءُ سُہب ءَ باز اُپسانی تچگ ءِ توار ءِ پیمیں ہور ۔

اے ترندءُ تیزیں ہور ءِ تہا مزنیں مزنیں سردراہیں مزن پاناتیں ۔ جون واریں گوتو ۔ رو اریکی امریکہ ءِ اپچی ءِ ریگستان ءَ بال کنان ءَ یکجا گہ ءَ مُچ اَتنت ....

آجاگہ..............

کہ اوداڈوراِنٹے ءِ جون کپتگت ....

گناہ وسزا

یوسف سباعی

قاضی عبدالرحیم صابر

منی ءُ آ ہی ءِ باز کوھنیں دوستی اَت ۔ آ ویرانیں کو چگ ءِ تہا من وتی فرصت ءِ وہد ہمائی ءِ گور ءَ گوازینتگت ۔ آئی ءِ نام ابراہیم اَت ۔ مزن حبر زانت ءُ قصہ آرگ ءِ تہا باز ہو شیار اَت ۔ اگر چہ آ ہی عمر باز اَت ۔ بلے وتی ھڈ ءُ بندانی مضبوطی ءِ سَبب ءَ آ برابر وتی چوکیداری ءِ فرض ءَ رااداکنگا اَت ۔ اے بری کہ من کو چگ ءَ اَتکوں تہ من دیست یک چیز اے کم انت آ خر من ءَ رایات اَتک کہ آ گاریں چیز ہما گنوکیں جنیں آدم انت ۔ من چہ ابراھیم ءَ جُست کُت ۔ کہ ناکو ابراھیم آ گنوک گُجت ؟ ہنچوش کہ پیسر ءَ کدی کدی گار بوتگت ءُ پدا ظاہر بوتگت ۔ اے بری ھم ہنچش اِنت یا نہ؟

ابراھیم ءَ جواب دات کہ واجہ نوں تو وتی متگیں زندگی ءِ تہا آ ہیارا دیست نہ کنے پر چے زاناں آ مرتہ؟ ابراھیم ءَ جواب دات کہ آ سگگ یعنی آ ہیارا وتارا وت سوتک ۔ اللہ ایشی ءِ ءُ مادرستانی سرا رحم بکنت ۔ گڈا ابراھیم ءَ آ س ءَ راگوں وتی غمزدیں چہرہ ءَ تادیراں چارِت ۔ ءُ پدا یک دِراجیں آہ سرد ے کَش ات ءُ گوشت یے ۔ دنیا ۔ من ہم افسوس کُت ۔ ءُ منی نگاھانی تہا ھما گنوکیں جنیں ءِ صُورت گندگا اَتک کہ چہ پیما کساں کسانیں بچکاں آ ہیارا تنگ کُتگت ۔ ءُ پدا گوشگتش او گنوک چہ آ س ءَ وتارا پھریز اے حبر ءِ اشکنگا چہ رندا آ گنوک ہنچو ترستگت گُشیگاں کہ آ آ س ءِ تہا سچگا انت گڈا آ فریاد جنان تتکگت ۔ ءُ

دور جنگل ءَ شتگت ۔ من ءَ را معلوم اَت کہ اے جاگہ ءِتہا ابراھیم آ ہی ءِ سرا مزن مہربان اَت ۔ آ ہی ورگ واب ءُ دگہ چیزانی حیالداری آ ہیا برابراَست اَت ۔ من خیال کُت کہ بیچارگیں گنوک ءَ زندگی ءَ چہ آس ءَ چکاّ ترستگت ۔ بلے پدا ھم آ ہی ءِ موت چہ آس ءَ بوت یعنی حیرانی ءِ حبر ایش اِنت کہ آ ئیاراوتاراوت سوتک ۔ ضرور آ بزّگ ءِ گوسگیں زندگی ءِ تہا ہنچیں یک غم بےاَتگگ اے خیال ءِ آ ھگا چہ رند من چہ ابراھیم ءَ جُست کُت ۔ کہ ناکو ترا آ گنوک ءِ گوسگیں زمانہ ءِ چیز ءِ حال معلوم اِنت یا نہ؟ آ یک گنوکیں جنیں آدم بےاَت ابراھیم ءَ جواب دات ۔ بلے ناکو من چہ تو دگہ جُست بےکنگا اوں ۔ یعنی آ ہی گنوکی ءِ زندگی ءَ چہ پیسر ءِ زندگی ءِ حال ۔ منی اے جُست کنگا چہ رند ابراھیم خاموش بُوت ءُ کمیں دیر ءَ رند آ ہیا گوشت کہ ہو من آ ئیارا زاناں ۔ شری ءِ سرا زاناں ھماوھداں چہ زاناں ۔ کہ آ چہ باز جنیں آدماں زِیات عقلمند شیوار نرم طبعیت نیک دل ءُ شرعادت اَت ۔ ھماوہداں چہ کہ آ دنیا ءِ مزنیں وش قسمتیں جنیں بےاَت ۔ آ یک آسودگیں ءُ وشحالیں جنیں بےاَت ۔ آ ہیارا زندگی ءِ تہا دگہ ہچ غم ءُ پریشانی نیست اَت ۔ اَبیدا ج موت ءَ و چہ وتی مرد ءِ پیسر یگیں جنیں ءَ ۔ کہ آ ھی ءِ نام زہرہ اَت ۔ زہرہ مزن زبان دراز ءُ بدعادتیں جنیں بےاَت ۔ آ ہیا حسینہ ءِ (گنوک ءِ نام) سرا باز حسد وارتگت ۔ حالانکہ حسنیہ چہ وتی نیمگا زہرہ ءَ را شکایت ءِ موقعہ نہ داتگت ۔ بلے زہرہ چہ وتی بدیں طبعیت ءِ سبب ءَ چہ حسینہ ءَ ہچ پیم ءَ وش نہ بُوت ۔ بلکہ ہروہد ءَ آ ہیارا نقصان دیگ ءِ کوشش ءَ اَت ۔ چہ زہرہ ءِ بدیں طبعیت ءَ آ ہی ءِ مرد باز نالان اَت ۔ اے واسطہ آ ہیا زہرہ ءَ را دگہ لوگ بے دات ءُ وت گوں وتی نوکیں جنیں حسینہ ءَ دگہ جاگہ بےنشتت کمیں روچاں رند حسینہ ءَ را خدا ھا مردیں چک بے دات ۔

زہرہ ءَ را بچک نیست اَت۔ وھد یکہ آ ہیا دیست کہ حسنیہ ءَ را بچک بے بُوتہ۔ نون منی مرد پہکا چہ من شُت پہ سبب ءَ آستک ءُ کباب بوت۔ ءُ ہروہداں جنگ ءُ جیڑہ کنگا لگّ ات۔ آخرکار آ ہی ءِ مرد باز تنگ بوت۔ ءُ آ ہیا زہرہ ءَ را طلاق دات۔ پرے حبر ءَ حسینہ وش نہ بُوت۔ بلکہ آ تُرست کہ زہرہ ضرور بیر گرگ ءِ کوشش ءَ کنت۔ پرچیا کہ آ ہی ءِ طبعیت ہنچوش اِنت۔ کہ آ خاموش نہ نندیت۔ آ ہیا ہمے لوٹت کہ وتی مرد ءَ بزوریت دگہ شہریا بروت۔ تا کہ چہ زُہرہ ءِ فساد ءُ ایذا رسانی ءَ چہ بہ بچّنت۔

طلاق ءَ چہ لہتیں روچاں رند وھد یکہ دوئیں جنیں آدم یعنی زُہرہ ءُ حسینہ یک جا گہیا دیم پہ دیم بوتنت۔ گڈا زہرہ ءَ حسینہ ءَ را گوشت۔ انوّں تو تہنائے مزہ بکن ہنچوش کہ تو ءُ آ ہیا منا را برباد کُتہ۔ من ہم شمارا برباد کناں۔

من آ ہی خوناں وراں ءُ من آ ہیا را پیش داراں کہ روز گیش اِنت۔ من تئی چُکّ ءَ را چورا (یتیم) کناں ءُ شمے اے وشیں روچان ءَ گار ءُ گمسار کناں۔ حسینہ وتی لوگ ءَ اَتک۔ بلے آ ہی ءِ دل چہ زہرہ ءِ حبراں باز رنجیدہ ءُ غم زدہ اَت۔ روچ ایرشُت۔ شپ ءِ تاریکی شنگ بُوت۔ حسینہ ءِ مرد ءِ آ ہگ ءِ وہد بُوت۔ بلے آ نہ اَتک نیم شپ بوت۔ بلے آ پدا ہم نہ اَتک نوں حسینہ ءِ پریشانی زیات بوان اَتنت۔ آ چہ لوگ ءَ درا اَتک اِدا اوداں ہر جاگہ ءَ کہ آ ہیارا معلوم اَت آ ہیا تلاش ءُ جستجو کُت بلے آ ہی ءِ لوگ واجہ ءِ حال آ ہیارا کس ءَ نہ دات۔ ءُ فجر ءِ وہد ءَ آ پدا گوں وتی نامرادیں دل ءُ پریشانیں خیالاں وتی لوگ ءَ اَتک آ کجا شُت اے پیا آ کدی بے گواہ نہ بُوتہ۔ انوّن کہ آ ھیا وتی پیسری جنین ءَ را طلاق داتہ۔ چرا ہیا رند یک شپے آ ھیا درا نہ گوازینتگ۔ چوش بیت کہ زہرءَ چیزے دشمنی کُتہ۔

ہنچوش کہ آ ئیا پیسرءَ منارا پاترا پ داتکت ۔ دومی روچ ہم شُت شپ اَ تک سرشپ ءَ یکئیا دروازگ جت حسینہ دیم پہ دروازہ ءَ تچان ءَ شُت ۔ آ ھیا یقین ات کہ آ ہی ءِ لوگ واجہ اِنت ۔ آ ھیا زُوت زُوت دروازگ پچ کُت ۔ آ ھیا دیست کہ یک چوکیدارے آ ھی ءِ اُمیت پرشتنت ۔ آ ھی ءِ نک تہل بوت ۔ چہ دپ ءَ حبر نیتک ۔ آ وَکیں چوکیدار ءَ درا ئینت کہ تچوکیں کورءَ چہ جون یے (لاش) سرکاری مردمان ءَ دست کپتگ کہ آ ہی چہرہ (دیم) خراب بوتگت ۔ ءُ بند بند پرشتگت کہ آ ہی ءِ پجا آرگ (شناخت) باز مشکل اِنت ۔ بلے سرکاری مرمانی ہمے خیال اِنت کہ آ تئی لوگ واجہ (مرد) ءِ لاش اِنت حسینہ گنگ بُوت ۔ پرآ ہی ءَ زمین ءُ زمان گردش ءَ اتکنت ۔ آ ھیا وتی سرءَ رائسر ینت ۔ ءُ چوکیدار ءَ را گوشت ءِ منارا معلوم اِنت ۔ پدا لوگ ءِ تہا شُت ءُ کمیں دیرءَ رند پادا اَ تک وتی چُک ءَ گوشت یے کہ من یک ضروری کارءِ واسطہ زُہرہ ءِ لوگ ءَ روگا اُوں ۔ جلدی پدا کایاں تو لوگ ءَ چہ دَرمئیا گڈا آ چہ لوگ ءَ دَرا اَ تک بازار ءَ شُت ۔ یک ڈبہ یے گاسلیٹ ءُ یک با کسے بہایے زُرت ۔ ءُ دیم پہ زہرہ ءِ لوگ ءَ روانہ بُوت ۔ زُہرہ ءِ لوگ چہ شہرءَ کمیں دُور یک گورءَ جنگل ءِ نزیک ءَ ات ۔

جپ ءُ چاگرد جنگلی درچک ءُ بوٹگ ءُ مچ شاخ ءُ بنڈ اَتنت ۔ حسینہ ءَ چاریں نیمگ ءَ چارِات گاسلیٹ ڈبہّ جہل ءَ اِیر کُت ۔ ءُ لوگ ءِ چاریں نیمگا تیل پرریتک کمیّں دیراں رند آس چست بُوت ۔ چاریں نیمگا لوگ ءَ بن کُت ۔ لوگ ءُ لوگ ءِ تہے دراہیں چیز سُتک اَنت ۔ بس دیم ترءَ ہچ نہ بوت ۔

من حیران بوتوں کہ ابراھیم ءَ اے دردناکیں قصہ نیم بندگ پر چیا گُت ۔ اے واسطہ من چہ ناکو ابراھیم ءَ جُست گُت ۔ کہ تو اے دراہیں قصہ ءِ تہا اے چیز بیان نہ گُت کہ گڈا حسینہ گنوک چون بُوت؟

ابراھیم ءَ آھے کشّ ات ءُ گوشتے ۔ حسینہ پدا جلد وتی لوگ ءَ شُت ۔ بلے لوگ خالی اَت ۔ آ ہی ءِ چک اودانہ اَت......................

من جُست گُت ۔ کہ گڈا چک کجا شُتگت ؟ ابراھیم ءَ جواب دات کہ چک تہنا اَت ترس اِت آوتی مات ءِ شوھاز ءَ زھرہ ءِ لوگ ءَ شُت ۔ وھد یکہ سُچگا اَت ۔ آ ہی ءِ چک ھم ہما لوگ ءِ تہا اَت ۔ آ سُتک یعنی آ ہی ءِ مات ءَ آ ہیاراوتی دستاں سوتک نوں تو سر پد بوتے کہ آ چون گنوک بوت؟

من ہما وھد اں دیست کہ ابراھیم آ س ءَ راروک روک چارگا اِنت ۔ آ ہی ءِ دیم ءُ دیم ءُ پیشانی ءِ کرچکاں یک بیم ناکیں صُورت یے اختیار گُت ۔ ءُ پدا آ ہی ءِ اَرس آ ہی ءِ دیم ءَ چکراں بُوت اَنت پدا آ ہیا وتی پیسر یگیں سوال دومی بر ءَ گوشت کہ نوں تو فہمت ئے کہ آ پرچے گنوک ئُ ت ۔ آ ہی ءِ گنوک بُوگ ءِ تہا حیرانی ءِ حبر ہچ نیست بلے مزن حیرانی ءِ حبر ہمیش اِنت ۔ کہ من پرچے تئیگا گنوک نہ بوتگوں؟...................

تو پرچے گنوک ہے ؟ من جُست گُت آ گنوکیں جنین ءَ گوں ترا چہ تعلق اِنت؟ من آ ہی لوگ واجہ (مرد) اوں سُتگگیں چک ءِ پت ۔ دوروچ ءَ چہ لوگ ءَ پیسے واسطہ گار بُوتگوں کہ وھد یکہ من پدا بیایاں ۔ وتی چک ءَ را بگنداں کہ سُتگ ءُ پر بوتہ ءُ ووتی جنین ءَ را بگنداں کہ گنوک بُو تہ ۔

من جُست کُت گڈا آ لاش کہ سرکاری مرمان ءَ دست کپتگت ۔ کئی بُو تہ ۔ ابراھیم ءَ جواب
دات کہ آ دگرے ءِ لاش اَت ۔ آہیارا من کُشتگت آ منی دُشمن اَت ۔ من آہیارا یک
پوشید ہیں جا گہیا بُرت ءُ آہیارا کُشت ءُ آ ہی ءِ دیم ءَ راہنچوش خراب کُت ۔ کہ کس آھیارا
پجاہ میاریت ۔ کہ کئی لاش اِنت؟
پدا من آہیارا تچوکیں آپ ءِ تھایلہ دات ۔ من اے دراھیں کار مزن کمال ءُ ہوشیاری ءِ
سرا کتنت ۔ ءُ چشیں ہچ نشانی نہ اشت کہ منارا گرفتاری ءِ خطرہ ءُ ترس ببیت ۔ من چہ وتی
جُرم ءُ گناہ ءَ چہ فارغ بوتوں ۔ منارا پورا یقین اَت کہ کسّ ءَ را اے باروا شک ءُ شبہ
نیست ۔ شہر ءِ کُجام طاقت یے مُجرم ءِ پد ءُ رندانی سراغ ءَ گپت نہ کنت ۔ چنانچہ تا روچ
مروچی منی جُرم ظاہر نہ بُوت ۔ ءُ کسیا ھم منارا آ جُرم ءِ سزا نہ دات ۔ ھاں یک ہنچنیں
طاقت یے ءُ مزنیں ھستی یے ضرور اَست اَت کہ آ دراھیں حبر ان چہ معلوم دار اَت ۔
ءُ منی دُرسیں کار ءُ کرداراں گندگا اَت ۔ آھیا منی گناھارا دیست ءُ منارا آ گناہ ءِ سزا یے
ھم دات بلے سزا اُف چونیں سزا؟

(انتخاب نو کراچی ءِ منّت ءَ)

زِردیرانت

کرشن چندر

بدل: مراد ساحر

نُہہ ساعت بیت..............................

بابُ الہند ءِ خُوبصورتی ءُ روآ باز کم بیت۔ لچیں زہگ درک ءُ دور کنان ءَ وتی نوکرانی پجّی ءَ موٹراں سوار بیت لوگاں شُت اَنت کلارکاں وتی جن ءُ چکان ءَ پہ سیل ءُ سوادے لانچاں سوار کنائینگ ءُ'' پکوڑا کا جا'' ءُ کوپٹرائے آپ ءِ وار ینگ ءَ ءُ رند چرچ گیٹ ءِ راہ گپت۔ گجراتی ءُ مارواڑی سیٹھانی منشیاں کہ وتی یارانی ملاقات ءِ وہدالم گنگت، آ وتی ھمادراہی ءِ پدا اسپتیں پوشاکاں گوں، نوکیں ترپنا کیں کوشاں ژیرچ، برچ کنان ءَ آ تک ءُ رست اَنت ءُ پدا آیاں وتی یاران ءَ چووام ءِ کتابانی ڈول مُہر گپت۔ وارزانیں ہوٹلانی راہ اش گپت۔ کسے جوہوءَ شُت۔ کسے وکٹوریا ٹرمنس ءِ توک ءَ کسے کولابے ءَ کسے ٹیکسی ءَ سوار بیت۔ کسے اَسپ ءِ گاڑی ءَ، کسے نیم سونین موٹراں ھمک منشی ءِ گور ءَ یک کتابے اَت۔

یک کتابے آئی ءَ ماں دوکان ءَ بند گتگ ءُ آ تلگ ءُ دومی کتاب ءَ راچپ کنگ ءَ روگ ءَ اَت آئی ءِ دل ءَ شیر باز ءِ وظیفہ اَت۔ ءُ دپ ءَ شراب ءِ گنش۔۔ چمانی تہا براھنگیں زنا اَت۔

نُہہ ساعت ءُ نیم بیت۔ بابُ الہند ءِ سرا دانگ دانگے مردم سرتکنت۔ نیم عمر ءِ جنین ءُ مردین کہ آیاں وتی ورنائی اَرمانانی ویرانہ ءَ گوازینگ ءَ ورند، آرام ءِ زند ءِ گوازینگ ءِ

طاقت اِش حاصل نُگنگ اَت ۔ بیچار گانی دل ءَ چہ زر ءِ وشّیں تیاب ءَ بہہ پادآ یگ نہ لوٹت اَت ءُ پدا چشّیں زِر! کہ ہمک دمان آئی ءِ تیاب ءَ ہزاراں ماہکانی شہم کنگ ءَ بنت ۔ ءُ انگریزی سازمحبت ءِ سوت جنگ ءَ بنت ۔ ءُ طلاہ رنگیں چول شیپ ۔ گران ءَ تاج ہوٹل ءِ ھمک رنگیں چراغانی روژنائی ءَ چو ہزار رنگیں تراشگیں لال مرواردانی پیم ءَ ترپگ ءَ بنت ۔ ودیر چم حیالے ، زر ءِ لاپ ءِ اوشتاتگیں آگوٹانی تہاوش وش ءَ ناچ ءُ صُحبت ءِ نزمیں توار آیگ ءَ بنت ۔ ءُ دیم ءَ ہر نیمگ ءَ زرتالان بہ بیت ۔ ءُ وتی دست یار ءِ بارگیں سرین ءَ ءُ یار ءِ عمر چلّ سال ءَ بُرز بہ بیت ۔ ءُ وتی عمر پنجاہ سال ءِ گار ماھے پنچ سد کلدار بیت شش زھگ بنت ءُ یک کسانیں موٹرے! گڈا تو وت بگش نُہہ ساعت ءُ نیم ءَ کئی دل چہ بابُ الہند ءَ پادآ یگ ءَ گشیت ۔ برابر نُہہ ساعت ءُ نیم ءَ کہ بابُ الہند آ دُراہ معلوم بیت ۔ باب الہند ءِ دیم پہ دیم ءَ تاج گرین ہوٹلانی ترپنا کیں پیش جاہ ءَ ناچ سک زور بیت ۔ کم حیثیتیں حانوادہ مدام ھشت ساعت ءَ کاینت ءُ رسنت بلے مزنیں سیٹھ ءُ زردار، لیڈر ءُ سروک ، مزن مزنیں زرگر، ہر ھما مزنیں دُز ، کہ دو یا چار کارخانیانی ، پنچ ءُ ہفت ہزار زدورانی، لکھانی کلدارانی واہند انت نُہہ ساعت ءُ نیم ءَ چہ رند عیش ءُ عشرت جاھاں کئیت ۔ ارزانیں پوشاک اِش پر بئے پہک ءُ صافیں لُنٹانی سرا یک شیرکنیں بچکند گے، چہ زر ءُ سُھرانی رُژنائی ءَ چہ ترپنا کیں چم گران قیمتیں انگریزی شراب ءِ بے ساری ءَ اوژنا کناں ہنچو کہ "لال سوئمنگ پول ءِ" آپی پری ،نیلیں آپ ءِ سراناچ کنان چشّیں شر رنگیں چم لکھانی مردمانی چمان ءَ کورکنگ ءَ رند، نیں ترپینت ۔ چشّیں پہکیں وشبو لکھانی بے ایما نیان ءَ لہڑ دیگ، چہ آیانی شیرگ ءَ درکنگ بنت ۔ اے رنگیں بچکندگ لکھانی دلانی واہگان

ءَ ساڑینگ ءَ چہ رند پیدا کنگ بیت۔ سیٹھ ہمینقد کم قیمتیں پوشاک پوشنت، آیانی یاران ءَ ، ہمینقد گیش ترپینا کیں ءُ زیبائیں پوشاک پر بیت۔ ءُ شُہر ءَ لڈیتگ بنت۔ چہ بوڈ رورنگ ءَ وتارا سنبینگ اِش بیت۔ سیٹھ مندر ءَ گوں وتی زال ءِ پچی ءَ روتنت بلے تاج ءُ گرین ءَ گوں وتی یاراں کایننت ءُ ہر موٹرے کہ یک روچے کارمرد کنت، اِند گہ روچ ءَ آئی ءَ بدل کنت۔ مروچی سیٹھ رنچھوڑ لال، یانیتا جی کیکا بھائی ،للولال، جی زرگر، یا یاسین بھائی پیر جی اسپ والا، کہ گرین ءَ کئیت، آئی ءَ سھرین رنگ ءِ پیکارڈ موٹرے گون بیت ءُ سبز کوچگیں یارے! ءُ دومی روچ ءَ کہ آ کئیت، گڈا آئی ءَ سیاہیں بیوک ایٹ موٹرے گون بیت ءُ اِسپیت رنگیں جینے بلے موٹر ءُ آئی ءِ یار ءِ ہر دو کانی ماڈل نوک بیت۔ گُشگ ءَ انگریز چہ ہندوستان ءَ شتگ اَنت۔ بلے مزنیں ہوٹلانی تہا دود ءُ ورگ ہنکت انگریزی رسیت پوشاک ہم انگریزی انت۔ شراب ہم انگریزی، ناچ ہم انگریزی، ءُ زبان ہم انگریزی، پدا ہم اُشکنگ بیت کہ انگریز چہ ہندوستان ءَ شُتگ اَنت ہر یک ہوٹلے ءِ ''میز ءِ'' سرا، ہر مزنیں سیٹھے ءِ بغل ءَ ترا یک زنڈین ٹرتیں انگریزے الم ءَ گندگ کئیت۔ پہ ظاہر پہمگ بینت کہ اے زنڈیں صاف سریں انگریز مروچاں ادا چے کنگ ءَ انت۔ وھد یکہ گوں تو درستی ءُ راستی بیت گڈا معلوم بیت کہ.......................

(۱) سیٹھ بنا سپتی ءِ ''میز ءِ'' سرا مسٹر'' جونز'' نِشتگ۔ سیٹھ بنا سپتی ءِ کارخانہ ءَ مسٹر جونز ءِ انگریزی کارخانہ ءِ موٹرانی ''پرزہ'' جوڑ بنت۔ ءُ ہمے وڑ ءَ اے موٹران ءَ ہندوستانی پوشاک پر کنگ بیت۔

(۲) سیٹھ مُنّی بھائی روگھٹ ءِ میز ءِ سرا مسٹر اِسمتھ نِشتگ ڈرائیور ءِ کمرہ ءَ کایننت ءُ مُچ بنت

وتی سراں جھل کنت ءُ بادشاہ ءَ را اسلام کنت۔ حبشی ئیں ڈرائیور جُست کنت۔''

مہرو! تو مرو چی چے آورتگ؟''

مہرو گجراتی اِیت۔ آ یک کیسگ بُرین دُز اِیت۔ چہ بیست ءُ پنچ سال ءَ بمبئی ءَ ہے کار بارءَ کنگ ءَ اِنت۔ کسی ءِ کیسگ ءِ بُرگ گنا ہے نہ اِنت۔ ھمک شریں تجاّر، ہے کاروبار ءَ کنگ ءَ اِنت۔ ھمک مزنیں کارخانہ دار ہنچوش کنت۔ ہمک مزنیں زردار ءِ کارءُ کسب ہمیش اِنت۔ مہرو ءِ ''زرد'' اے بابت ءَ برابر تچکیں راہ ءَ اِنت۔ آئی ءِ دل ءِ تہا ایمان ءِ قندیل ہنچو روک اِنت۔ ہنچو کہ برلا مندر ءِ تہہ ءِ روکیں چراغ۔ شش ہپت براں جیل ءِ روگ ءَ ہم اے قندیل ءِ رُژن گور نہ بیت۔ اے روژنائی چو پہ آسانی کور کنگ نہ بیت۔

ھمک جیل ءِ روک، اے ھبر ءَ الکاپی ءَ سرپد اِنت.................

مہرو جواب دات ''سے صدو نیم.................

یک صد کلدار اِینگو بیار!...............................

مہرو یکصد کلدار، آئی ءِ جیٔن اير کنت...........................

سوھن سنگھ! تو چے آورتگ؟...............................

سوھن سنگھ راجپورت اِیت۔ آ بمبی ءَ کوکین بہا کنت بلے چہ ایشی ءَ چے بیت۔ تو چے گشے زانان زحم پہ مُلک ءُ قوم ءُ عزت ءِ واسطہ جنگ بیت۔ زحم جنگی ہم پہ زرّ ءِ ہاترا بیت۔ سپاہی بیچارگ وت کجا جنگ کنت۔ آ پیسرا اِبھرتی کنگ بیت۔ پدا جنگ ءُ چوپ ءِ چیزے رَھبند سوج دیگ ءُ چوسواری اَسپ ءِ ڈول ءَ درآرگ ءُ ہژار کنائینگ بیت۔ پدا آئی ءَ را شراب چارینگ ءُ آئی ءِ دست ءَ تفنگ دیگ ءُ آئی ءَ را گشگ بیت کہ برو منی زھگ سدو،

محمود، رحمان، لکشمن، بہ مڑات ءُ آمڑیت اناں بزاں مڑائینگ بیت۔ ءُ پدا آئی ءِ قبر ءِ سرا یک مزنیں دروگے ءِ ماڑی اڈّ بیت۔ یک مزنیں لیڈرے ءِ گل ءُ وشیانی سر بلند بنت۔ یک ٹکے ءِ پاگ ءِ ڈُمبل بُرز بیت۔ بلےءُ ون یک ادنائیں سپاہی ئے بیت یکش ءَ کدی آزادی ءِ سپاہی بیت۔ کدی جمہوریت ءِ کدی قوم ءِ عزت ءِ کدی دو دور بیدگ ءِ دراصل ءَ آئی ءِ زند ءَ نہ عزت کئیت، نہ دودءُ ربیدگ، نہ آزاتی نہ جمہوریت، ءُ آوتی دوستیں چیزانی ارمان ءَ مان دل ءَ زیریت ءُ وتی شدیگیں لاپ ءَ داران ءَ مریت۔ ءُ دنیا آئی ءَ راراجپوت گشیت ءُ آئی ءِ توسیپ کنت۔ سوھن سنگھ ہم یک راجپوتے اَت۔ آچہ زحم ءِ شکل ءَ بیزارات۔ کدی کدی آئی ءَ گشت اَت۔

''منی پت ءُ پیرُ کانی زمانگ بازشراَت۔ آیاں زحم زُرت اَت ءُ درآ تک اِتنت۔ ءُ پروتا کسانیں بادشاہی ءِ جوڑاِش کرتت۔ بادشاہی ہے اگہ نبیت اَت، یک کسانیں جاگیرے، یا کسانیں ڈگارے! چیزے نہ چیزے آیان ءَ رست اَت..........

مروچاں زحم ءِ دست ءَ کنگ ءِ عوض ءَ داں جیل ءَ جتر ءِ دُرشگ ءَ ابید، دگہ چے رَسیت؟ کئے زحم ءَ دست ءَ بکنت اگہ مرم سپاہی بہ بیت۔ گڈا ھم زھم جنگی ءَ کُجام کلات ءُ ماڑی رسنت۔ ھُشک ءُ ھوادگیں شست کلدارانت کہ رسنت چہ ایشاں چُک ءُ چوریگانی راشن پورا نہ بیت۔ مردم گدءُ پچ اَش کوپر بکنت۔ چکاں چہ کُجا بوانیئیت پیریں پت ءَ چہ کجا درمان ودارو بکنت۔ جن ءِ گوشانی واسطہ سُھر ءُ چُلُنب اژ کُجا بیاریت۔ مروچاں گلی ءُ وشّی ءِ نہر ہنچوش گران اِنت۔ کہ شست کلدار ءِ پگاررداریں راجپوت گل ءِ لاکوٹے وشّی ءِ یک کیاسے شادہ ءِ یک ساعتے ہم ودی کُت نکنت..........

دراصل ہمے چارءُ بچارءِ کنگءَ رند سوھن سنگھ راجپوتءَ زحمءِ دوستی یلہ کُتگ اَتءُ ""کوکین""ءِ بہا کنگ بنگیج کُتگ اَت۔ پرچیا کہ ""کوکین""ءِ بہا کنگءَ زر بازرست اَت۔ آخرہنّی ئیں لیڈرءُ سیاست دان چہ کوکین بہا کنوکءَ شرتر اَنت؟ پیشی دھرءَ بادشاہءُ وزیرءُ سیاست داناں وت زحم جت اَت نیں مروچاں زحم جنیءَ زر نہ رسیت چمیشا کوکین بہا کنئت۔ مسٹر اسمتھ ءِ امریکہءَ ""درمان"" جوڑ کنوکیں مزنیں کارخانہ ایت۔ مسٹر اسمتھ منی بھائیءِ ""درمان"" جوڑ کنوکیں کارخانہءِ ڈائرکٹر اِنتءُ مروچاں دیسی درمان بہا کنت۔

(۳) سیٹھ یاسین بھائی اسپءُ والاءِ پچیءَ کہ لاگرءُ بارگ بندیں غیر مُلکی اِیت آیورپءَ فرانس، اٹلی، سوئیزرلینڈ، برطانیہ، ءُ امریکہءِ ہم ""درزنے"" ریڈیوءِ کارخانیانی واہُند اِنت۔ چہ آئیءَ رند معلوم بیت کہ یاسین بھائی اَسپ والا مروچاں ماں ہندوستانءَ یک ریڈیوءِ کارخانہ یے جوڑ کنائینگءَ انت بقول آئیءِ اے کارخانہءِ تہا استمانی ریڈیو جوڑ بیت۔ اے ریڈیو پہ ہندوستانءِ مردمانی بودنا کیءَ اِنت۔ ءُ بازارزان بیت۔ ایشیءِ قیمت یکسد کلدار بیت۔ ہندوستانءِ اولی ئیں استمانی ریڈیو کہ آ برطانیہ، فرانس، اِٹلیءِ مزنیں انجنئیر ے اَڈ کنگیں بیت۔ اے چونیں گپ جنت؟ مے ریڈیو! ہمے جمہوریءُ اُستمانی ریڈیو؟ برابردہ ساعتءَ ناچءِ گڈی بازی بنگیج بیت، ناچ یازدہ ساعت حتم بیت، پمیشا ہمینقد ناچءُ صُحبت کنگی اِنت بکن اِت شراب ہمینقد اورگی اِنت بے ور اِت۔ بارگیں سرینانءَ ہمینقد پرنچگی اِنت بے پرنچ اِت۔ بے پرنچ اِت کہ گلءُ شادہءِ راشن تا یازدہ ساعتءَ رسیت چہ آئیءَ رند راشنءِ دوکان بند بیت، ءُ انگریزی ساز بندئے ماترمءِ سُرءَ لرزینیتءُ بے توار بیت۔ سیٹھا باپاریاں تجّاراں، شئیر بازارءِ دلالاں گڈ کنت! بہ

تچت !انگریزی سازءِ الحانانی پچی ءَ رُنب کن اِت ءُ گل ءُ شادہ ءِ وشیں ساعتانی سراامیر
ہِبت ، کہ چومبیت ہمے وشیں ساعت چہ دست ءَ بہ لکشنت دوئیں دستانی ماں گٹ ءَ سکی کن
ات ءُ گُٹ گیرے کنت ۔ نبااِنت کہ آ چہ شما نجگر یت ءُ بے گواہ بیت پر چیا کہ اے گل ءُ
شادہ ءِ عمر کمّک اِنت ۔ ہمشا ناچ ءُ صُحبت کن ات، ناچ ءُ صُحبت کنان ہِت ۔ ہمے یکیں ٹکرءَ
!چپ ءُ چا گردءَ ! سرتر ءُ پر تر کنان ءَ ہمے جاہ ءَ !! چہ اے جاہ ءَ ڈن درمیا اِت ۔ پر چیا کہ
چہ ایشی ءَ ڈن پہ شُما مرگ اِنت، موت پہ شما اوشتا تگ ! دہ ساعت ءَ ناچ ءِ توک ءَ یک
دراجیں ءُ مزنیں گیراج ءِ تہا سیٹھ پھول چند کہ وتارا فول چند ہم گشیت ڈی سوٹو موٹر ءَ
سوار بیت درکپیت دیم پہ گرین ءِ نیمگ ءَ ۔ آئی ءِ روگ ءَ رند، گیراج ءِ توک ءَ سُھر ین بتی
یے رُوک بیت ، تنکیں دروازگ ءِ تہی نیمگ ءَ سیٹھ پھول چند ءِ پگار داریں حبشی ئیں
ڈرائیور، گوں وتی زرددوچیں جُبّہ ءَ یک مزنیں کرسی یے سرانِشتہ گندگ کئیت ۔ سیٹھ ءِ موٹر
ءِ چہ چماں اندیم بیگ ءَ کوکار کنت ءُ گشیت بادشاہ وتی تخت ءِ سرا نندوک اِنت، سلام
بکنت کچکاں !......................

ءُ پدا کچک یک یک، دودوءَ گیراج ءِ تہا حبشی ئیں پانزدہ شانزدہ سالے انت، واجہ نوکیں
مالے ! دستی بجن ئے نشان بیت ! سیٹھ ! چونیں لوٹ ئے ؟ مارواڑی ، گجراتی ، مراٹھن ،
پنجابن ، کشمیرن ، مدراسن ، راجپوتن ، گشے زاناں اے صوبائی ءُ قومیت ءِ لعنت زنا ءِ تہا ھم
ہست اَت !! اینقدا گشگ ءَ ہم کسے ءَ دلگوش نکُت اَت ۔ گڈا آئی ءَ وتی آخری حُکمُ
کارمرد کُت اَت یوروپین مال بیاراں ؟ انگریزی ، فرانسیسی ، پرتگیزی ، ولندیزی ، اطالوی ،
رومانوی ، ترکی ، پوش ، جرمن ، کڑے بڑے بکنت شراب بوارینیت ۔ موٹر ، بچلائیئیت ،

سیٹھ ءَ مزا بکنائینیت ! ہمے جاہ ءَ کہ آ گشان ءَ رست اَت ۔ گڈا شریں شریں سیٹھ ءُ مردم شکلین دیما کپت اَنت ....

شریف ءِ کار بازنیکیں کارے اَت ۔ بزاں کمیشن ایجنٹی ءِ یا شیر ءِ بازار ءِ دلالی ءِ ۔ ہنچو کہ یک مردے چیزے بہا گیپت ۔ او دومی مردم بہا کنت ۔ اے دوئینان ءَ وت ما وتاں دو چار پر بنیت ۔ ءُ وتی کمیشن ءَ نقد کنت ۔ آخر بیچار گیں شریف چہ ایشی ءَ ابید دگہ چے کنت ؟ ہمے کار ءَ شیر بازار ءِ دلال ہم کنت ۔ کہ بیگاہ ءَ قیمتی ایں موٹراں سوار بنت ۔ ءُ تاج گرین ءَ کاینت ۔ ءُ چہ شریف ءَ جنین بہا لوٹنت جنین ، ہم چو گُد ءُ پچ ءُ وردن ءِ پیم ءَ بہا گرگ ءُ بہا زیرگ بنت ۔ آیانی قیمت ہم کدی گران ءُ کدی اَرزان بنت ۔ کدی ٹاٹاڈیفرڈ ءِ قیمت گیش بیان اِنت ءُ زہرہ ءِ من گشاں اِشی ءَ حیران بیگ ءِ چے حبر اِنت؟

اگہ سوہن سنگھ ءَ زحم یلہ داتگ ءُ کوکین بہا کنت ۔ من گُشاں باز شر کنت ۔ بادشاہ نہر دگے جنت ءُ گشیت سوہن سنگھ تو چے آ وَرتگ ....

اِشتنت واجہ تئی دیم ءَ اِیر اِنت ، سوہن سنگھ جواب دات ۔ واجہ ءَ دوصد کلدار چست کُت ۔ اے پشمند واں ببر ۔ سوھن سنگھ بادشاہ ءَ درائینت شریف ! مروچی تو چے کُتگ ؟ بادشاہ گوں شریف ءَ جُست پُرس ءَ لگّ اِت ۔

شریف مزنیں بدمعاشے اَت ۔ اصل ءَ آ بدماشے نہ ات مردم بدماش اَتنت کہ چہ آئی ءَ جنین اِش لوٹت اَت شریف ءِ ہمے کارات کہ آئی ءَ مردمانی طلب پورو کُت اَت ۔ شریف یک ڈولیں ڈیپارٹمنٹ اسٹورے اَت ۔ کہ اودا ہر ڈولیں مال رست اَت ۔ ہنچو کہ

سیاہ ءُ اسپتیں قانون ءَ ہر پیمیں چیز رسیت، ہمے ڈول ءَ شریف ءِ گور ءَ ہر وڑیں جنیں رست اَت۔ ھمک رنگ ءُ ہر قوم ءِ ھمُک عمر ءِ بابُ الہند ءِ نزدیک ءَ الکڑی ءِ مِنگ ءِ ایر گوات ءَ آ، ھمک روچ پنچ ءُ نیم ساعت ءَ آ تک اَت واوشتات اَت۔ اسپتیں قمیص، سیاہیں کوٹ، ءُ سیاہیں کوش یے ءِ پاد ءَ گُت اَت۔ ءُ درآ تکت آئی ءَ گراک چہ دیر ءَ پجہ آوَرت اَت نزیک ءَ شُت اَت ءُ گُشت اَتے قیمت ارزان بیان اِنت۔ کدی کوہ نور ءِ قیمت کم بیتگ ۔ سےَ صد ءُ نیم ءَ رَستگ ءُ رام پیاری ءِ دوصد نیم اِنت۔ ءُ تماشہ ءِ گپ اشنت ۔ کہ، ہمے کہ ھمیشانی طلب کنوک کنت، ہمایانی گُشگ اِنت کہ اسٹاک ایکسچینج ءُ چکلہ ءِ نہر یک ڈول ءَ جہل ءُ برز بیت۔ ءُ اے حبر دروگ ھم نہ اِنت۔ پر چیا کہ دوئیں بازاران ہمایکیں سیاسی ءُ سماجی کاروبار پد بئیگ ءَ اِنت۔ پمیشا کہ گوسگیں روچاں یک ءُ دگری ءِ گُشت کشار، کہ زوران اَت، ہر وڑیں مال ءِ نہر سک کم بیتگ اَت۔ بیچارگیں شریف ءَ راہم وتی مال ءِ نہر کم کنگ کپت اَت۔ پدا کہ اولی جنگ ءِ زمانہ اَت ءُ قیمت برز بیان اَتنت ہشت ءُ نہہ کلدار زیروکیں جنکے ءِ نہاد شصت ءُ ہفتاد کلدار اَت۔ پمے سبب ءَ باز دلالاں سوداشئیر بازار ءِ بدل ءَ چکلہ ءَ کت اَت۔ آیاں جُست گُت اَت، کہ زہرہ ءِ نہر چے اِنت؟ گران اِنت یا کہ اَرزان ہما ڈول ءَ آیاں وتی مال ءِ سودا گُت اَت۔ زہرہ ءِ قیمت بُرز اِنت۔ ھمے ڈول ءَ آیاں وتی کرپاس ءِ نہاد گران گُت اَت۔ اگہ قیمت کپگ ءَ اِنت۔ گڈا اھما وڑ ءَ آیاں وتی ءُ طلا ءِ بہا کنگ شروع کت اَت پر چیا کہ حبر آخر ہما سھر ءُ طلاہ ءِ اِنت۔ مال اگہ کوکین بنت، یا جنین، یا کہ والمیا سیمنٹ شریف کہ وتی نام ءِ تو اَر اِشکت! لرزگ ءَ لگت چہ آئی ءِ دپ ءَ ھیلہ ءِ درآ تک وابہ ءُ پدا انگٹ

بیت۔ چیا حبر نہ کنے، نمک حرام ءِ اولاد، بادشاہ زہر گپت گشت یے۔ واجہ، سپاہی ءَ منا گپت، پریں روچ ءَ من تھانہ ءَ بیتگاں۔

کیا گپت ترا بادشاہ ءَ برانز گپت ءُ جُست کُرت۔ سپاہی ءَ ترا گپت منی مردم ءَ را......

راست گوشیت۔ بادشاہ ءِ مردم ءَ سپاہی چون گپت کنت! حیرانی ءِ واگیپ اَت۔

واجہ، آ نوکیں انسپکٹرے اَت۔ آ ہم تھانہ ءِ پچاہ آروکے نہ اَت واجہ شریف ءَ چوتو لگ ءَ دنتاں درآ ورتنت ءُ گشت دگہ برے آ چشیں ردنہ وارت۔

واجہ دراہیں گپ شر بیت، مات ءُ پت!

''ھوں'' بادشاہ سلامت ءَ نچکندت، ءُ چہ وتی نیمگا پنجاہ کلداری یے چست کُرت دات۔ گشتے پرواہ نیست دنیگہ سرشپ اِنت۔ بروپون ءِ پھل ءِ سرا یک نہ یک حداءِ بندہ ءَ ترا دست کپیت حداروزی رسان اِیت۔ آ دز ءُ ڈنگ ءَ ھم نگن دنت ءُ دلّا رءَ ھم!

ھمنچکا آیانی چم پہ من کپت اَنت۔ بادشاہ سلامت چہ وتی کرسی ءَ جہہ سر اِت۔ ءُ کوکارے کُت گشتے۔ تو کئے اداچیا آتلگے؟

چم ءِ سری کونس چیری ءَ نہ رست۔ بادشاہ ءِ آڑی واڑیاں کارچ ہڈکاپٹنت ءُ چپ چاگرد ءَ منا انگراش کُت۔

من گُشت، من لبز انت ئیاں۔ قصہ نبشتہ کناں۔ وت اشکناں ءُ دگراں ہم گوش داریناں ادا پہ قصہ ءِ شوھاز ءَ اَتلگ اَتاں، پرچیا کہ مرد چاں ہچ جاہ قصہ دست نکپیت۔ ہر قصہ ءَ کہ ہست اَت۔ بزاں ہر رنگیں خیال ءُ ڈولداریں دوستی یانی، جنتی پری یانی، شروک دیوکیں وابانی، درین وڑیں کندگانی او ہما واہگانی کہ چو قندیل ءَ روژنا انت۔ ھما قصہ ما

تہاردکیاں اربکنگ اَنت۔اوآیانی تہازہرہ اوار بیتگ ءُ آیانی شررنگی ءَ راکشگ وقصابانی دکان ءَ چو گوشت ءِ وڑ ءَ بہا کنگ بیتگ اومن تہاروکی ءَ یاں من روژ نائی لوٹاں، من مُلو راں من ٹہک ٹہک ءَ کندگ لوٹاں او چہ حقیقت ءَ ھنچو نزیکاں کہ من قصہ گوشدارگ لوٹاں۔
بادشاہ تو وتی قصہ ءَ گوں من بیارتو حق ءُ دل ئے تہاروکی ءِ بادشاہ ءِ ہما تہاروکی کہ چہ صدانی سالاں آدم ءِ اولاد ءِ سراساھیل اِنت۔تئی عزت ءُ شان چہ اندگر بادشاہاں ہچ ڈول ءَ کم تر نہ اِنت۔ ہما کہ تاج ءُ گرین ہوٹلاں ماں قیمتی پوشاکاں سبک گام ءُ وش رواجیں حوراں گوں ناچ ءَ انت۔اے دست بستگیں غلام تئی تابعدار اِنت۔
بادشاہ چہ منی تو سیپاں بے حدوش بیت، آئی ءَ وتی آڑی داڑیان ءَ رُخصت کُت۔پھک ءَ بےتواری بیت۔بایداِت کہ آمناجست بکنت، من چہ آئی ءَ جُست کنگ شروع کُت۔

واجہ تئی نام؟

سلیمان

واجہ، تو کجی مردے ئے؟

ابی سینیاءِ

ملکہ شیباءِ ملک ءِ؟

ہو

اوداتو چے کارگتگ؟

گلام اتاں

گُلا م؟!

ہواشی تہا حیرانی ءِ چے گپ ہست۔ منی زندءِ تجربہ ہمیش گشیت کہ انسان ءَ ظاہر ءَ گلامی ءِ رسم گارءُ گمسار گتگ بلے تاہنکتہ گلامی ءِ رسم گار نہ اَنت۔ آ تاہنکتہ گیشتر مُلکاں ہست انت انسان تاہنکت بہا بیگا اِنت۔

من گُشت۔ اے واقعہ ئے نہ اِنت، اے گشتانک اِیت گوش بدار۔ سلیمان ءَ گشت من شاہی ماڑی ءِ ادنائیں گلامے اِتاں۔ ابی سینیا ءَ آئیگا پیسر من ٹانگائیکا ءِ یک حبشی سردارے ءِ گلام اَتاں۔ وھدے کہ اطالوی ءُ حبشی جنگ بنگیج بیت۔ من گدّاری کت ءُ اطالوی یاں گوں ھُور بیتاں۔

من پہ ساڑائیگ گشت، واجہ تو برابر چو بادشاہانی پیم ءِ گپے کُت۔ سلیمان ءَ گُشت من اطالوی ءَ گوں ھور بیتاں۔ یک اطالوی کرنل یے منی سرا سک مہربان اَت۔ آئی ءَ منارا وتی ھوری ءَ روم ءَ آوَرت۔ روم ءَ منی دوستی گوں مہ دروشمیں جنکے ءَ بیت، مردماں منی کشگ ءَ لانک بست۔ پر چیا کہ من حبشی یے اتاں او ھنکت ھماڈول ءَ گلام اتاں من چہ او داجستاں ءُ یک آپی گرابے ہندوستان ءَ آئیگا اَت۔ من ادا آئیگا رند پھول چندءِ ڈرائیور بیتاں سیٹھ منی سرا ہمنچک اعتبار کنت کہ وتی جنین ءِ سرا ہم اینچو اعتباری نیست۔ من پہ ھلوت جُست کُت سیٹھ ءِ کاروبار ءِ تہا تئی چے قدا حصہ اِنت؟ بادشاہ جہہ سر ات۔ ہاں، تراچون، معلوم اِنت؟ راست بگش زیت بگُش؟؟

واجہ ہنچوش، پہ حیال، پہ عقل وزانت!!

بادشاہ سلامت ءِ لُنٹ لونجان بیت انت۔ گُشتے دراہیں جہدءُ جیا من کنان او کمائی ءِ سدءِ تہا ہفتاد سیٹھ زیریت۔ ءُ سی منا رسیت!

بس د گہ یک جستے ترا کناں، من گشت

گشتے ،بگش

تو وتی ھمکاراں گوں چو کُچک ءَ پر چی پیش کائے؟

چوشی ءَ ابید ھچ کس بادشاہ بیت نکنت۔ بہادر بیت نکنت۔ اگہ من گوں ایشاں کچک ءِ وڑ ءَ پیش میایاں۔اے گڈا منی برابری ءِ دعویٰ ءَ کنت۔تو وت زانے بادشاہی ءِ تہا برابری گُج انت؟ اگاں کہ مئے تہا کسے حدا ءِ چک نہ اِنت۔ درست انسان ءِ اولاد انت۔ بلے پدا ہم منا بادشاہ جوڑ بیئگ ءَ گوں آھاں گُشگ کپیت کہ من شاہ سلیمان ءِ اولاداں شاہ سلیمان ءُ ملکہ شیبا ءِ تخت سلیمانی ءِ سرا منی حق اِنت۔سر پد بیتے؟

من گشت ہندوستان ءِ بھت پادا تلگ کہ آئی ءَ تئی وڑیں بادشاھے رستگ۔ ہندوستان ءَ مزن مزنیں پیغمبر آ تکنت۔ بادشاہ آ تکنت، بلے تئی گپ چہ دُرستاں جتا اِنت۔تو تخت سلیمانی ءَ وابل تمامیں دنیا ءِ تخت ءِ واہندو لائق ءِ۔ھمک تخت ءِ تہا ہے شری ہست اَنت کہ تئی بادشاہی ءَ مان اَنت حدا تئی عزت ءُ شرپ ءَ روچ پہ روچ زیات کنات۔

من ھمنچک گشت ءُ بادشاہ ءِ پاداں کپتاں، پدا پادا تک ءُ پشت کائی گام جناں چہ گیراج ءَ ڈن دراَتکاں ءُ بابُ الہند ءِ نیمگ ءَ رہادگ بیتاں۔

باب الہند ویران اَت۔دریا ءِ چول بے ھُری سڑک ءِ کرّ ءِ دیوال ءَ ڈیک ورگ ءُ بریہہ بریہہ بیئگ ءُ پدا من دریا ءَ اوار بیئگ ءَ اَتنت۔سڑک ءِ کرءَ تاج ہوٹل ءِ دیم ءَ نوکیں موٹر وتی اژدہائیں دروشماں گوں اوشتا تگ اَتنت۔گشے کہ ترسنا کیں دیہہ اَتنت۔من پکر کنگا لگتاں۔تخت ءُ تنشو د ءَ چے فرق ہست، اصل ءَ اے دنیا ءِ تہا ہچ فرق نیست، ہرچی کہ

ہستگارءِ تخت انت ہما غریب ءِ تنشو د بیت ۔ انسان پر چاد نیگت ۔ بادشاہ ءُ گلامی ءِ تہا بہرءُ بانگ اَنت ۔ تہر تہریں سوال چہ منی دل ءَ یاد آیگا اَتنت ۔ ءُ ذہن ءَ راچو دریا ءِ چولانی پیما ہچ راہ نہ رسگا اَت ۔ ءُ نا اُمیت بئیگ ءُ دیوالاں گوں ڈیک ورگ ءُ پدا واتر کنگا اَت ۔ انا گاہ منی دیم ءِ برزیں تاج ہوٹل ءِ روژنائیں قندیل گُور آس بیت اَنت ءُ وش زیملیں ساز بے توار بیت اَنت ۔ من حیال کُت دست ماں بارگیں سریناں ۔ بگل بیت اَنت ۔ لسئیں باسک پرنچگ بیت اَنت ۔ تنکیں لُنٹ گوں برو بریں لونساں ڈکتت ۔ شراب ءِ بوچو مسک ءُ زباد ءَ تاج ءِ تہاریں قبرستان ءِ ھمک کنڈ ءَ زران انت او انسان کُجا واب انت؟ اودریا اینچو نز یک بیگا ابید ہم بے وس ءُ لاچار اِنت چیا؟

روگ روگ ءَ من چہ تاج ءَ دیمتر ، ریڈیو کلب ءِ نیمگا درآتکاں دریا ہما ڈول ءَ چول جنگ ءَ اَت ۔ او برابر تیاب ءِ دیوال ءَ گوں سرءَ ڈیک وارینگ ءَ اَت ۔ من پہ نا امیتی گشت ہنی ہچ نہ بیت ، ہنگت دریا باز دیر اِنت ۔ سک دیر!!....................

انا گاہ ءَ من گوں چیزے ءَ ڈیک وارت ۔ ترنبراتاں ، پردگے بکپاں ۔ منی گد چہ آپ ءَ تر بیت اَنت ۔ اے دریا ءِ مزنین چولے اَت ۔ کہ چہ دیرءَ آتکگ اَت ۔ گران ءُ زمبرشت کناں ، تیاب ءِ دیوال ءَ سرگوزان ءَ سڑک ءِ سرا اَتک ءُ منی گُدی تر کتت ءُ شُت ۔

من چک جت ءُ چارت ۔ تاج ءِ دیم ءِ تمامیں موٹر ہے گرونا کیں چول ءِ مقابیل ءَ اَتکگ اَتنت ۔ او نیں اے چول سرّ ان ، دور کناں کندان ، لیب کنان ، پدا دیم پہ دریا ءَ روگا اَت ۔ او آئی ءِ کندگانی تہا مناھنچو معلوم بیت گشے زانا کسے انسان ءِ سوب ءِ مغروریں سوت ءَ کشگا اَت ۔

گورکن

اشرف محی الدین

بدل: حمّل

شپ ءِ آخری پاس اَت ۔ آسمان سیاہیں جمرے ءِ تہہ ءَ گار اَت ۔ ہور ءِ یک شنز گے خلاص نہ بوت ۔ کہ آ دگہ پہ رند ءِ اَت ۔ یک گھپ گھپ کٹوکین لالٹینے پہ خواری چنت مردم ءَ راراہ پیش دارا گا اَت ۔ شش ءُ ہفت مردا تنت ۔ آ وانی کوپگ ءَ یک جنازگے اَت لالٹین تر بیگ ءَ گوں مرگ لوٹت ۔ بلے روک کنگ بوت ۔ ایش زوت زوت قبرستان ءِ نیمگ ءَ روگا اَتنت، ترمپ میت ءِ اسپیتیں چادر ءِ سر ءَ ٹپ ٹپ ءَ رچگا اِتنت زانا مردگ ءَ پہ گریوگ کس نہ اَت ۔

قبرستان ءِ تہاری سک ترسناک اَت ترمپ ءُ گوات ءَ روحان ءَ تالان کرتگ اَت ۔ کہ کوکار جنگا اَتنت ۔

میت ءَ یک نیمگا ایر کنگ ءَ رندا چ ایشان یکے ءَ پہ گٹّ ءِ پُر ءَ توار جت ۔ کسے اَست؟ کئے ئے؟ یک بیمنا کیں توارے اَحت چو گشے کہ مردگ بتر سیت ءُ فریاد بجنت ۔ ایدا بیا میتے آورتگن ۔

میت ہچ وقت ءَ پہ آرام ءَ نیلنت ۔ شپ ءَ واب ءَ نیلنت ۔ چشیں وقت ءَ مرنت کہ دگران خوارکن انت رنگ ءُ گپ گپّے اشکنگ بُوت ۔

پدا یک انچشیں مردے دیم ءَ آحت کہ اچ آئی گندگ ءَ جان پُرّ بوت ۔ کئے مرتگ آئی پہ دگہ وڑے جست کرت ۔

بے وارثیں میتے ۔ یکے ءَ جواب دات ۔

شازان ات ایدا بے وارثیں میت قبر نہ بنت من بے زرءَ کار نہ کنین ۔"براس شپ اِنت"
گورکن ءَ گوشت کہ ایشی کسے وارث نہ اِنت ۔تو من چون کنین؟ منا بیست کلدار گرگی
اِنت وتی گورءِ جنگ ءِ مزدءَ بگران ہماوختءَ کہ اے بے وارثءِ وارث پیدا بوت اَنت
ہور گوار گا اَت ۔ دگہ کجا بشتیں تئی جا گہ ءَ آ حتن ، تنکہ منا زر نہ رسیت من قبر نہ جنین، پیرمردءَ
حشک جواب دات بے وارثے گڈا بیست کلدار چہ کم قبرے جنگ نہ بیت!
شاہ صاحب! بے وارثے کفنے پہ چندگءَ بوتگ نوں دگہ بیست کلدار اچ کجا بیاران؟
گڈا دگہ جاہے ببرتے شاہ صاحبءَ پہ لاطمعی گشت ۔
تر اشرم نہ کئیت یک ورنائے شاہ صاحبءَ دیم ءَ گیت زانے اے بے وارثیں ورناتن
سے روچءَ گشنگ اَت تپ ءُ گشنءَ آیا کشت نون اچ تئی دستءَ قبرے ہم نصیب ءَ نہ
بیت ۔ آخر پرتو ہم یک روچے مرگ ہست ۔
چہ گشت ئے ۔ زر در کنت ! کار کنین اگہ نہ بروت ا"
واجہ ایشی ورنائی ءِ ترس ءَ بکن ۔
مئے ورنائی کجا منت کہ ایشی پشت کپیت
ایش اِنت یک ورنائے وتی دست ءِ گھڑی ءَ دات ایشا وتی زرّانی بدلءَ بزور پیریں مردءَ
گھڑئی دستی گرت ۔ ءُ قبرءِ جنگءَ لگت قبر تیار بوت مردگءَ قبرءِ تہا ایر گیتنت ۔ گورکن ءَ
واب ءَ گپتگ اَت آہاک ءِ گیجگا اِشتاپ اَت کہ یکےءَ توار جت دیما یے پیچ کنت؟ بے
وارثے کئے دیدار کنتے؟ ہنچا دیر کنائینیت ۔ گورکن کپت اوا ے شریعت ءِ حکم اِنت!
دیم اش پچ گرت ۔ دراہیں مردگ ءِ جوان مرگءَ پہ ارمان کنگا تنت کہ گورکن ءِ چم مردگ ءِ
صورت ءُ دیم ءَ کپتنت آئی بلائیں فریادے جت ءُ لاش ءِ سرءَ کپت ۔ منی بے وارثیں چک تو
مرتئے ابو کہ من نہ بوتن ۔ اچ ایشی پیش کہ مردم آیا چست بکننت آئی ساہ دات ۔

چوشیں زیملاں

قاضی نذرالاسلام

بدل: محمداسحاق

تو منی پرارسیں پچماں چہ دیرے یا چہ حکیں راہ ءَ!

منی واہگانی ساہ! منی اے دیری ءَ چہ وتی ساہ ءَ ہم نزیک بزاں نوں تو گوں نوکیں سادی ءَ بندگ بوتگے، تئ بشکندگ نوکنت ءُ ارس نوک۔ تئ واہگانی پیلونوکنت۔ ءُ چووش زیملیں شہراں ھشرت ءِ لوٹ ہم مقدس انت۔

بلے زاناں کہ منی زیملانی سر گجا بوتنت؟

منی بانک مروچی منی واہگانی پیلو نہ بیگ تئ واہندے دادانت مروچی منی خیالانی جھلیں امبازاں تئ وشیانی ماڑی ءِ بنیاد چست بیت سُھب ءِ بے برمشی من اُشکت۔

مادگے ٹیلوانی وشیں توار۔ من ویرن گوں زندءَ ناکامی ءِ ایکو۔

بانو! تو حدائے میارئے۔ وقت ءِ کٹگا گوں گوازی ہم گُٹّت۔

نی تو نوکیں مخلوقی ءِ

آ گندتئ ماڑی ہم نوکنت۔

بیگاہ ءِ بیم ناکیں تھاری ءِ تہارو گ روگا مناسما بیت کہ دنیا ءِ تہا ہامرد ما بے نصیب تریں مردم کے بوت کنت۔ کہ آئی ءِ کل ءِ چراگ ءِ روک کنگا پہ یک ورنائن کاڑے بیت۔

چہ آسمان ءِ پرائن سینگا، یک روژنائن استارے ءَ گوں آھرسیں پچمان منا اے ترانگ ءَ

پر ینت، وڑّانی بےتواریں گوات ءَاے گپ جت گوست۔
بیگاہ ءِ بلے یکیں استارتئ غماں سکیت۔
اگہ اے تہارویں بیگاہ ءَ یک مساپرے چہ وتی ہندوجاگاہ ءَ پہ دگہ میتگے مساپری ءَ در بیت۔
ءُ من آئی ءِ چماں بیگاہ اے استار چو جگر ءِ ہون ءَ بہ تلوسیت۔ تہ ھما زانت کنت کہ چو شیں سکرات ءِ وکت ءَ آئی ءِ ذہن ءُ پکر ءِ چہ حال بیت؟
من چہ ریک و بن سیاہ ڈناں وتی سفر بنگیج کتا۔ بے برمشی ءُ بےتواری ءِ اے حالت کہ دل ءِ توار ہم پہ جوانی ءَ اُشکنگا آئیگنت۔ بلے نزاناں کہ درچک ءِ کجام شاہ ءِ سرا کپوت نالگا ینت کہ آیانی وشیں زیمل چو کرپاسا چست بنت ءُ منی خاموشیں دل ءُ کلکلی کنت۔
ہنچو کہ شپ ویرانیاں مان شانیت، استار من ردا آزمانی زیملاں پر بندنت۔ ہم اے وڑا منی دلے تہا ہم گارین آزمانک ءُ شموشتگیں قصو جاہ جنت۔
منی ساہ ءُ منی جان، چم یک دردی ءَ گریوان اِنت۔ اف منی دل ءِ چیرن ٹومبگ!! بےحسابن ٹومبگ!!! پہ حدائیگی بگوشت کہ من وتی دل ءِ اے وشیں ءُ تہلیں قصوئاں چوں بہ شموشاں۔
ہنچو کہ سیاہ مار وتی مارموگ ءُ آئی ءِ ترپنا کی ءَ شموشت نہ کنت من ہم وتی درد ءُ غمانی مورگ ءَ فراموش کُت نہ کناں۔
من آچہ کسانی ءَ زانت۔ چہ ہما روچاں کہ بینگ مکسکان آئی ءَ بورزات ءُ پہ ایوکیں روچاں چم داشت۔ ھما وھدی کہ تننگا ورنائی ءِ چول آسودگ اتنت۔ ہما وہدی کہ ماہ ءِ روژنائی ھنگا گوں سیاھن جمبرانی کوکران گوں بند ءُ گلائیشت ءُ تنیگا من زمینا سر نہ بوتگت۔ اُف! آ ہم کوکران گوں بند ءُ گلائشت ءُ تنیگا من زمینا سر نہ بوتگت۔ اف آ ہم

چون رچتنت ۔ آئی ءِ کل گوں منی کلا دیم پہ دیم اَت ۔ ما گوں یک دگرا مہر کُتکت ۔ منا ہما وھدا آئی ءِ زلورت بیتگ کہ منی دستاں پہ کسی ءِ جنگ ءَ کچک داتکت منی جنگ ہم دگے وڑیں جنگی اَت ۔ مُپت ءِ حدا، آئی ءِ جنگ چلینزگا منا سکین وشی یے اَتلکت ۔ بلے پہ گناہ ءُ میار جنگا منی دست کدی ھم چست نہ بوتگت ۔ آئی ءَ ہم زاناں، گوں منی اے ردی ءَ چہ دوستی یے استت کہ اگن دو سئے روچا من آئی ءَ مجتنت، آوت کندانا اَتلگ ءُ گوشتگت ....تو زاناں زارئے دوسے روچن کہ تو منا نہ جتگ ءُ من وتی مورک مُجینتگ ءُ گوشتگا انانی منا نہ جنگ لج کیت، چریشی ءَ گڈ من وتا گوں وتی دیم ءِ ایرن چی آن گوں مسلما کُرتگت ۔ دانکہ اے منی داتگیں درداں بہ شموشیت ۔

کتاباں چہ شرشریں نکش ءِ درگ ءُ دیگ منی ہمروچ کارت چیا کہ منی ھیالا چد ءُ وش تریں ٹیکی دگے ہچی نیست اَت پمشکا مکتب ءَ ہم من مدام کتاباں حراب کنگا پہ کُرسی آنی سرا اوشتار ینگ بوتگاں ۔

یک روچ اے من چہ وتی کلپی ءَ پہ ہمے اُمیتا گریت کہ آ زلور ءُ کیت ءُ منی اَرساں گپت ۔ بلے آئی ءَ ہچ نہ گوشت ۔ من گوں وتی دستانی زور ءَ آئی ءَ راچلینت ۔ زانا کہ آ پدرد بوت ءُ گریتے ،آئی ءِ اَرس کہ ترتنت چہ زہرا منا گوشت یے ترانُ نہ بیت؟ دراہن مور دانگاں پروشانے تحپک بۓ ۔ من آئی ءِ بڈ سمارت ءُ گوشت گنوک! پہ ھنچکیں دردی ءَ کو کارکنگ!

دگے یک برے من آئی ءِ گوازی جاہ ءِ دراہن چی شنگ ءُ شانگ کتاں چے بری آئی ءَ پہ دل گوں یک حسکیں واری ءَ منی لنکوت جت ءُ زیکی کتنت آئی ءِ چرے جنگ ءَ منی لُنطان وت پہ وت یک بشکند گے ماں شانت ۔ وت اُتک ءُ منی میدے سمارتاں ءُ گوشتے منا

پہل کن، من ردوارتا، پدرد بوت ءِ؟

چیزے روچا گڈ یک روچ اے منی شنگ شانگیں مودے سمارتاں ءُ گوشتے او! چو نیئے موداں پچارے گوشے زاناں جنک ءِ ترا زاناں جنک بئیگے جسیں۔

اے سیاہ ڈنیں راہ ءِ کمیں برگا گڈ منی دلا جست کُت، گڈا چہ بُوت؟ دل ءِ دستونک گوش ءَ اے ملور، تھار ءُ خاموشین بیگاہ ءَ وتی کسوشموشگ لوٹت۔ بلے نزاناں باریں چیا منی گنگین زبانا سرسرے مانت۔ کہ ھنا ھنا!! من آروچی گوں ترا راہ برتگ۔ تو مناسک دوست ءِ۔

چد ءُ رند ہیمنا کیں ھاموشی ءِ تہا وش زیملیں تواراں جہہ جت ءُ آوانی سھاریں سراں رو دراَ تک ءِ واس ءَ گوں ڈک وارت ءُ یک مزن چست ءُ ایرے بنگیج اِش کُرت۔ ءُ منی مدام تُنی ئیں اَرواح ہم گوں ہمے وش توار یں زیملاں ہورتور بوت۔

ہمے پیامئے روچ ءُ شپ گوں تھل تھلیں وشیاں گوستت دانکہ یک وھدے ءَ گوں ورنائی ءَ دوچار کپت۔ نی آ چاردہ سالی دتکے اَت۔

نزاناں باریں گوں چونن غمی ءَ آئی ءِ جوانی ماہ گیشگت چرے غم ءَ آ تلوسگائت چہ آئی ءِ درداں منی ہوش ہم گار ءُ گم سار بوتگت بلے شُکر کہ ہمے زوتاں منا سما بوت کہ اے جان لرزگ منی زند ءِ ردوم ءَ داریت۔

دریا کہ وہدے چہ وتی مستی ءُ زرمبشتان ایرکئیت، آئی ءِ دلا گوشے چیزے چیزے جنت۔ ءُ کسے اگن آزاتی ءِ چکن سادا پہ زورگرنچ دنت۔ آئی ءِ وش وشیں واہگانی تہا یک گر ءُ چلّے چست بیت چرے واہگاں جنگ ءُ مڑ ءِ ساز ءُ زیمل جاہ سرنت۔ ہم اے وڑا کہ کسے زند ءِ راہ بندی ءَ بکنت، گڈا مئے آزاتی باغی بیت ءُ تباہی ءُ بربادی ءِ پیا ودی بیت۔

من ہم اے تہہ ماں تھیں حیالاں گوں دوچارتاں کہ یک انا گاہءَ یک گواتی ءِ ژپارگی ءَ چو گوشت ءُشُت ۔ ہماکہ توماں دلا جاہ داتا آئی ءَ زلور شوہاز بکن ۔

اے زہرءُ تھلیں برمشا گوں ردوار تگیں رنگ ءُ حسن ءِ سوگ دارگ بوت ۔ پرشگیں واھگاں آئی ءِ امبازاں آزاتی ءِ دروشم درواھت شتنت ۔ گڈا آ پہ وتی دل ءِ واہند ءِ شوھازءَ دراَتکگ ۔ وتی دلا گوشتے اگن من وتی زند ءِ ہمراہ ءَ در نہ گیجاں، الما وتی راہ ءَ شموشاں اے آزاتی ءُ بندی ءِ حیالان آئی ءِ دلا سورین آس ءُ انگر مانداشت ۔ بلے راج ءِ لج ءُ میاراں جار جت ءُ گوشت ۔ وتی سرکشی ءَ یل کن ۔ ما اے پولاتن دیوان تئی راہ ءِ سرا اوشتاریتا ۔ بناکنے چدءُ آدیم روے ۔ چرے دیوالاں بازینے دریاءِ گورماں لڑینت بلے آ ھن دیوال گوں شرتگ ءُ گورماں ہم لڑینگ نہ بوت ۔

راج ءِ اے بدیں کاراں منی دل ءِ وشی سستگنت ۔ من حیال گُرت کہ آئی ءِ دوستی ءِ آس سرانمب ءِ ترمپا چپا اِیر مریچاں! چیانہ من آئی ءِ یات ءَ چہ وتی دلا فراموش، بہ کناں بلے ارمان من ہنچو آئی شمشگ ءِ جہدا کناں، آئی ءِ دوستی ءِ آس منی زحمی ئن دلا بن دنت ۔ بلے پرچے منی دل ءِ جوش مدام چوش شرتگ ءِ بوجیگ پہ لرزان بیت ۔ چے من دانکہ زندگاں اے آس ءِ تہا سچان بہ جان موتک آران بیاں؟

زرءِ چول کورءَ نیمگا روگا ئنت ۔ کور گوں تیز ترندیں زرمبشاں دیم پہ ایدا آیگا اِنت ۔ بلے افسوز سیت کسانہ دیت ۔ آسرا اے بوت اے ہردوئیں شنگ ءُ شانگ بوتنت ءُ وتی راھش گپت ۔ کئے زانت کہ اے دوئیں کدی گوں یک ءُ دگرا دوچار کپنت ءُ ہم گلائش بنت؟

چرِیشی ءَ گڈ مئے دوئینانی دوچاری نہ بوت۔ پہ قضاماڈک وارتگ ہم چہ راج ءِ لجّ ءُ میاری
چماں چہ چیریا چہ گوات گراسرونک کتگت۔ بلے آ ءُ کہ اے کمیں دیدا مئے انگرانی سرا تیل
پرشاتگت۔
پنچ سال گڈ!
یہ روچے من اُشکت کہ آ ئی ءِ سورگوں میتگ ءِ مزن زمیندارے بی اے پاس بچّا گوں
بئیگیں ءُ سورے گوما منے ماپرے دوستی ہم کٹتگیں اے زانت ءَ گوں منی دل سرا ٹک ءِ ایر
بوت ءُ گوشئے کسے شیشگیں دلا ہردگ ہردگ کنگا اِنت۔
بلے وھدے زانتوں کہ آ ئی ءِ زندزرءُ تلایانی امبازاں بیت من وتی دل ءِ دردءُ غمانی
شودگ ءِ جہد کُت۔ بلے اے پاہو چیئے؟ آ ماں سھر ءُ وشیانی ماڑی ءَ بانور بیت، روت
بلے منی گنوکیں دل چیّیا نہ منیت اُف قسمت اے حبرانی حیال کنگا گوں منی دل گوں موتکاں
وکشی بیت ءُ منی ڈنی وتھی جنجالانی نشک ودی بیت۔ من گوں ھاونداا ے تران جت ءُ وتی
وشیاں بھر کناں ءُ چہ دگراں بیراں گراں مجاز وسر مچاری منی سراانگا برزتر کنت۔
منی بانک وش حال بیت۔ اے حیال مدام منی دلا چست ءُ ایر بیت۔ یک روچے اناگاہ ءَ
منی دل ءِ رنج ءُ غم ءُ سوچک ماں وشی ءُ آرامی ءَ بدل بوتنت۔ گوشئے زاناں منی ویران ءُ
سوتگیں دنیا ءَ وشی ءِ تمبورگاں شورے پیدا کتگ۔ بچار کمیں کہ مزن ارس ریچی ءَ چہ رندمنا
نوکن جہانے رستااداشپ ءُ روچ ءِ جنجال گم ءُ گمسارانت۔
اے کُجام نڑ ءِ سحر کنوکن سازن۔ اشی ءَ منی مدیمی بے دردیں دلا راٹاپرینت ءُ واب
گیتگ۔ اف چہ ہنچو روچانڑ ءِ اے وشیں زیمل کُجا بوتگنت؟ آ روچی من نیم شپ ءِ سیاہ ءُ

بیمنا کیں تھاری ءَ چے بےوس اے شہر گوشگا ئتان۔

واھگاں جہانے شنگیئنگ زھیرونک گڈا چہ بازیں جہدارستگ ءُ دوستی زھیروک جنگ ءِ وھدا من دیست کہ دراجیں ءُ دیریں ڈنا بیگا ءِ ساھگ گوں یک دگرا آوار بیگ ءِ جہدا ئنت۔ ءُ دیر باز دیر دانکہ نظر کار کنت بانین لوگانی تہا چہ دوست دراَ تک ءُ گوں گواتا ٹُڑنا کنت۔ اشانی گندگا گوں منی گیمر تکیں دل چہ غمانی بارا ایر مرت۔ دریکت منی کلاہم چراگ ءِ بُن دیوکے بوتن! چہ من بدنصیب ءِ کل ہے تھاروکی ءَ مدام وتی سراپچ بجنت پدا منازانت بیت کہ چراگ ءِ دیما ہمائی ءَ کہ گشان وتی دیما داتہ نشتا۔ ارمان کہ اے گوں وتی گریئوکیں دردءُ دلا،...... ایوکن چماں گوں منی نزیکا بہ اَتکیں۔ من ہم اے حیال کنگا اَتوں کہ یک اناگا ءَ گوں کوش ءِ گوات ءَ درچکانی خُشکیں تا کان برمشے کُت ءُ یک وشیں آوازے منی گوشانی تہا پٹرت مسا پرمترس۔ نوں تئ بھرے برترارسکن۔

منی دل ءِ تاریک پارگی ءَ زجنت ءُ گوشتے اے حبر ان بل انو بگوش کہ گڈا چہ بوت؟ آوہدی ڈن ءِ چہارین نیمگ ءَ چوقبرستانا بےتواری ءُ ترسنا کی ءَ مان شانتگنت۔ مصیبت ءُ تکلیفاں گوں چمروکیں دوستی ءَ ہم منی چمانی وابیں مچاج ژنزلینت۔

ارسئیں چمانی پردگ ءِ سرا پشکپتگیں نقش چست بیانتنت۔ آئی ءِ سُور ءِ روچا چہ پیسر منی آئی ءِ گوما اولی ءُ گڈی ملاقات بوتگت۔ ءُ آئی ءَ گوشتگت منی سور ءِ حال واترارستگت بگوش نوچہ بیت؟ من گوشت تو آسودگ بئے۔''

اُشکنگا گوں گوشئے تلوست ءُ دل ءَ چن چارے دراَ تک آسمان ءَ روژنائن اِستاراں یک پارگی ءَ بش کندت۔ گڈا آئی ءَ گوشت، اے چون بوت کنت منی نپس! مئیگ ءُ تئی گپ

نون چون بئینت ۔ چنچو روچا چہ گڈ من آئی ءِ وشیں تو اراشکلتگت آئی ءِ ملورین مچاچ جار جنگا اِنت ۔ کہ آسو گیگنت ۔ من گوشت منی ساہ! من دراہ فھمتگاں بلے باور کن گمائی ءَ گوں کہ تئی سیادی بندگ بیگنت ۔ آمنا چہ زیات تر اشرپ دنت ۔ پہ تئی وش ءُ آسیدگ کنگا ہر چ پیمیں جہد کنت اوداروگا چہ گڈ تو مناشموش ءِ ۔

گوشگا وامن اے گپ گوشتاں ۔ بلے گڈ امن حیال کُت آمنا چہ زیات وانندوئن، ہوشیار ترن ۔ شر رنگ، وھاپ لاپ تریں بوت کنت بلے آئی ءِ حب ءُ دوستی چہ منی مہر ءَ گیش بوت نہ کنت ۔ اے حبر انی بازیں پکر کنگا چہ منی دل ءِ درائیں آس وانگر یکجا جم بوت ۔ ءُ یک آسی آپر چے بوتنت ۔ ءُ من گوشتءَ ہمائی ءِ تہا برتگاں بے سارین شرابی ءِ پیما ۔ آئی ءَ منی لنکوک وتی نرم نازُرکیں لنکوکانی گوما زور پر داتنت ۔ ءُ گوشت ھنا! ھنا! کدی ہم نہ!...... من گوں بے واھگی ءَ گوشت ھنا ھنچش بیت ۔ ترامنا چہ جدائی زورگ کپی ۔ ہما وہدی منی سرءُ ہوش چہ نزوری ءَ لرزگا ئثنت کہ آئی ءِ دپ پدا پچ بوت ءُ گوشتے منی دوست! تو ہماروچ شمشتان کہ تئی ترندیں دست منی بڈ ائتاں مرچی ہم ہما پیا بجن ۔

وھد ءُ زمانگ ءِ بازین پشکپتگیں بُرّ منی دل ءِ کتاب ءِ تہا ودی بوتنت منی مغروری ءَ وتی ہمتاراسُر دات ۔ مناگٹ کنگی اِنت من گون کندوکیں دپے ءَ آئی ءَ را گوشت اُگہ ترا باور نہ بی گڈ ابزور مرچی من حکیں حبر اتئی دیما ظاہر کناں کہ مناپہ تو دوستی نیست ۔

اے گپاں منی دل دات ءُ آئی ءَ چہ بیدھی آسکاں دور کت ءُ گوشت ۔ چے گوشتے؟ من درائینت ہو ھنچو روچامن ترا ردداتگ ۔ راست گوشاں کہ یک روچے ہم مناپہ تو حب ءُ دوستی نہ بوتا ۔

اے گپانی اُشکنگا چہ گڈ پہ زھر گوشتے برو! ٹگل منی دیما چہ منا ہم گوں تو دوستی نیست تو جلادے ءُ بید لےءِ دیرا چہ منی دیمانی من سگھت نہ کناں۔

چو گوشگا گوں آ چہ منی چماں دیر بیت۔ ءُ من اُشکت کہ کسی ءَ چکر وارت ءُ رپ لوگا کپت۔ آ ئی ءِ دپا چہ اے دردناکیں توار دراَ تک ''ماتی''۔ کورءِ ہما دستا یک میدے پر دردیں زیملے آرگائت۔ من ہم گنائی ءِ سُرا گوں سُر ملائینت ءُ گوشت اومید چشیں زیملاں میار شیشگیں دلاں میپروش۔ منی اے غمناک ءُ بےمرادیں زندا کہ بےمرادی ءَ ماں آ ئی ءِ سرا چوتر ونگلا بستگ۔ اشی ءَ بیار ماں تیاب ءَ سرکن یا گوں وتی چولاں ببر۔

دل ءِ تہا گیمر تگیں پُھل زرد ءُ ھشک ترّ اِتاں چے آ ئی ءَ اے فھمتا؟

ہما کہ من چہ وتی حیال ءُ پھما شرتر زانت۔ وتی ساہ ءَ ہم دوست تر داشت۔ آ ئی ءَ را وھدے غمانی ٹیکی دیگا پہ من وتی دل ءِ کُنٹگ پیش کُت۔ نزاناں چیا آروچی منی دلا درھلگے مانت۔ بلے ارمان! آ ئی ءَ نزانت۔ منی دل پہ ماہ رنگ ءَ ندر بوت۔ بلے اگہ آ شموشگ ءَ وتی دوست بزانت گڈا چو من چہ اے جور ءُ جیاءَ دَراَ تک کناں منی ھما زند کہ من حون زرس ءُ آس ءِ تہا بڈتا آ ئی ءِ کامیابی کجا چیرنت۔ اَرمان کہ اشی ءَ چہ زیات نیزگاری چہ بوت کنت؟

آ ئی ءِ سور بوت اودا گندآ ئی ءِ سھر ءِ ماڑی ءِ تہارنگ پہ رنگیں چراگ روک روشنائیت ءُ یکے منی کلیں کہ من تہاری ءِ امبر شتائن۔

شپ بیگا گون یک پہ یکاّ دراھیں چراگ روک بنت بلے منی کل چہ چراگ ءَ زبہرن۔

دومې برخه

گنوک

شیر محمد مری

آسمان نمازان ءَ سری تہار سری ءَ گوں وتی دیم ءَ اِچ روچ ءَ شودی ئیں پچماں بیڑ گا اَت۔ بلے اِستار خشکیں آسمان ءَ دل دورین ارسانی ڈول ءَ لرزگا اَتنت۔ خُدا بخش جیل ءِ تنکیں کوٹو ءَ نشتہ ءُ مروچی وتی چکی ءُ ورنائی ءِ وش ءُ سونائیں وخت ءِ سنگتاں گیرآرگا ئَت جیل ءِ گونڈین ءُ تنکین کوٹو ءِ تہا بگیر اچ یک پُرشگیں ڈیوہ ءَ تی خدا بخش ہچ سنگت نیست۔ لاچار ءُ بے وسیں ڈیوہ ءِ پہ وتی شپ ءِ پند ءِ گواز ینگ ءَ وختے وختے اچ دل ءِ زہر ءَ یک بار گیں دوتے کشتی، دوت اچ در کپگا پر کوٹو ءِ کوہیں دیوالاں گوں مان کاہت۔ پہ وتی شپ وتی سنگت ءَ موجہیں یک سیاہیں کشکے گوں سیاہی ءَ جوڑ ینت۔ ءُ کشک کہ پر ہر آوکیں قیدی ءَ جیل ءِ سیاہ دلیں حال دات بلے خدا بخش وتی چکی سنگت ءُ ورنائی ءِ وہا باں گیرآرگات۔ خدا بخش اچ وتی جاگہ ءَ کڑ و بیتہ اَتنگ کوٹو ءِ سک ءُ سوگہیں آسنین پنجروئیں دپ ءَ جکت ءُ پہ دوئیں دستاں سیخان گپت دیر باز دیر آسمان ءِ تہا چم ٹک کُتہ۔ ءُ گوسگیں روچاں پولگات بلے دہک مہ دہکی خدا بخش ءِ خیالانی نگاہ گوں بے وسی ءَ گڑت۔ (گشت) جہل ءِ آہنیں دروازگ ءَ مان کاتکنت۔

خُدا بخش ءَ وہابی در یہ کُتہ کہ چکیں چون رُنبان ءَ گوستہ۔ پہ یک تاچ آتکہ گوں نوک ورنائی ءَ ہوار بیتہ۔ چکی لیب گوں چکیں سنگتاں گوستنت۔ نین بروت ءُ ریشاں سبزگ کُتہ۔ خُدا بخش مروچی کین دری ءُ لنگڑی ءِ زوراں داران ءَ آتکو نوز دہمی سال ءَ پہینگا گوں بروتانی

سبزگ ءَدل ءَ ہکو دیرمجاں یک چیزے پولت ءُ وہاب ءَ ہمے رنگیں دنیائے ءِ تہاشُت ۔ کہ ہما دنیا نہ پجارتی ۔ خُدا بخش وت ہم سئی نہ اَت ۔ بلے یک حبرے ءَ خدا بخش مونجا گُت ۔ کہ چہ ایشی پیش سدو ءَ ہکو گوں من ءَ لیب گُت ۔ ما آ پتی دست مردنٹی بانکو بک دات ۔ نین سدو نے گون منا اولی ڈول ءَ لیب کنت ۔ او نہ جوانی ءَ کھندیت (حندیت) خدا بخش ءَ یک حبرے تی ہم چارتگ کہ نین سدو ءَ ٹوک دی اچ اوّل ءَ گران بیتہ ۔ جرگ ءَ دی مزنیں فرقے بلکہ سدو نین کہ ہروخت جنزیت وتی سری ءِ پلو ءَ ڈوبر ءِ چِک ءَ دات ۔ دو نوکین چی سری ءِ چیر ءَ دی چغلی جنت ۔ نین نے سدو ایوک ءَ چریت نے شپاں گوں چکاں لیب کنت ۔ خدا بخش ءَ دی ہمے بندی چک ءَ ناسئی زانتی دردے محسوس گُت کہ اولا ہکو سدو ءُ کا تک او منا اچ لوگ ءَ بہ لیب ءَ چکتی ۔ من بازیں وختاں نہ شُتاں ۔ بلے نین من روان سدو ءَ چکاں کاراں ۔ ایوک ءَ دوپہ دوئی ءَ لیب کناں ۔ یک دری زورے چکت ۔ خدا بخش پاداں داشتاں ۔ خدا بخش ءِ دل ءُ روح ءِ صلاح وت پہ وت پرشت ۔

خدا بخش ءَ گیر آ تکہ کہ چون یک روچے آ پہ گلا لکانی شودگ ءَ کور ءِ آپ شتگا کہ سدو دی پہ جرّ انی شودگ ءَ کور ءَ آ حتہ ۔ گوں سدو ءِ گاماں خدا بخش ءَ ہمے رنگ محسوس بیتہ کہ سدو گل زمین ءَ پیلوشان ءَ پیدا گنت ۔ خدا بخش ءِ جان لڑزتہ ۔ دل ءَ ناگمانی ءَ وناحق ءَ دریگے زڑتہ ۔ خدا بخش ءَ وتی گلا لکان میٹ نہ منتگت کہ سدو ءَ توار کتہ کہ جرّے پچے شودگی اِنت دے من شودانش ، گوں سدو ءِ ٹوک ءَ بتر خدا بخش ءِ جان ءِ ہڈ و بند نیم ساہ بیتہ ۔ چو کہ مردم ءِ چک ءَ نپت کپیت خدا بخش لڈ و لماں کپتہ کہ جرّ ان دیاں یا مدیاں ۔ آ خر پشتی (چادر) لانک گُتہ ۔ جرّ کشتہ آ ورتہ ڈولے گورا ایر کتگنتی ۔ سدو ءَ چم چریتہ گوں پاد پنیز ءَ حیال گُت ۔ گوں

حیال ءَ سدو چم وتی دیمی اچ لچ ءَ بنا کنگنتی۔ پوہ بیتہ کہ مروچی تھام زورئت۔ کہ منی چمانی پلگاں پہ زورڈ گار ءَ جنگا اِنت۔ حالانکہ بازیں سال من ءُ خُدا بخش گوں لیب ءُ دست مرونٹی ءَ گوازینتگنت۔ یک گُجہیں زورے ءَ ناگمانی ءَ خدابخش دپ پٹتہ۔ لرزان ولپرزان ءَ گوشتی:

سدو تہ نین مائیکا نین شپان ہچے مئے لوگ ءَ لیب کنگ ءَ پہ نیائے؟ اوروچ ءَ دی کہ منا گندے نے ٹوکے نے توارے کنے۔ بلکہ منا گندے چماں دی بُنا کنے۔

گوں ہمے ہبر ءِ پول کنگ ءَ دو ہید ءِ ترمپ اچ خدابخش ءَ دیما تڑ کُتہ زمین ءَ ہوار بیتگنت۔ خدابخش ءَ کہ نگاہ کڑوکتہ دیستیکہ سدو ءِ دیم ءَ دی ہیدانی لہلگنت۔

یات ءِ رفتار کہ تا ہمے ہند ءَ بجتہ۔ اچ خدابخش ءِ چماں دوترو نگلیں انڑسی (ارس) جیل ءِ کوٹو ءِ سلاخانی چک ءَ کپتگنت۔ جیل پارودار ءَ ہکل داتہ کہ قیذی شپ ءِ یازدہ وجتگنت۔ تو پرچہ گلو ءِ دپ ءَ جکتہ۔ استاراں لیکھگے؟ بروسپ خدابخش گوں وت ءَ گالات خدابخش ءِ گُلگلیں چم دیرماں مجاں چی ئے گندگا تنت۔ گوسگیں روچ یک پہ دومی ءِ رند ءَ گوں دل سارتیں یاتاں آتلگیں وخت ءَ گوزگا تنت۔ یاتانی بے پریں بال تاہماہند ءَ اَتکہ کہ ہماکور ءِ کچ بجتہ۔ کہ خدابخش وسدو حبر واقرار کتگنت۔ خدابخش ءَ سدو ءِ حبر گیرآحتہ کہ یک زمستانی جگرسوچیں آپ بندیں جڑے وریم وریم ءَ گوں استارانی شاہدی ءَ وتی ذالی گیوار ءَ دست ایر کُتہ۔ قول کتی کہ ''مرگی الگی کوڑی حبر گور ءَ برگی اِنت''۔

وخت ناوختاں دوتنی ایں دلاں اچ بےلج بےحیائیں ءُ زوراکیں رواج ءَ دیر جاہے ماں نیمروچ ءِ گرماں، جاہے ماں زمستان ءِ گوک تہاریں نیم شپاں، جاہے ماں سوہیل ءِ چاردہی مائیکان ءَ وتی قول پالتنت وخت پہ وتی رنب ءَ زمین جکتہ۔ تماشا کنگا آسمان بے

حیاءُ بےلجیں بھاگیہ (دولت مند) رواج ءِ چک ءَ حند گات۔ چمانی اگ ءَ ہماں روچ
اَتکہ کہ سدو ءِ سانگ گوں محمد علی ءَ بیتہ۔ محمد علی بازمزنیں زمیندار و بھاگیہ ءِ ات۔ پنچ ہزار
روپی روکیں داتہ۔ چڑھ محمد علی سدو ءِ بُت ءُ صورت گپتہ۔ بلےصدو ءِ دل ءُ زیند ءِ سودااو
لاگوں یک پوریاتی ایں ورنا ے ءَ بیتگت۔ خدابخش ءِ ناپوہی ءَ شُتہ محمد علی گال کُتہ کہ محمد علی تہ
مئے مزنے۔ مئے حلق ءِ بھاگیہ ءُ زمیندارے من بازیں وختاں گوں تو پوریات کُتہ۔ تئ
نمک واڑتہ ءُ تو مئے مات پتے تراحق نہ اِنت۔ تہ سدو ءَ مگر۔ پرچہ کہ سدو ءِ اومنی دلانی،
روحانی ءُ زیندانی سودااولابیتہ۔ مئے دوئیں تنئیں دلاں کڑو (جتا) مکن۔ دوسلگیں دل ءُ
بےقراریں روحانی نیام ءَ مکپ۔ بلے کروکوریں رواج ءِ ٹھیکیدار ءَ حند تہ ءُ جواب تریتہ۔
گھبرو! گنوک بیتگے۔ تہ یک لوچ ءُ لنگڑیں پوریتی اے۔ سدو ءِ ڈولیں زال تئ رنگیں پنڈو
کانی لائق نہ اِنت سدو ءِ سروانین چم (چوآسک ءِ چماں) چم بوریں بوت (بوز۔
دیم) شریں دست لوغاڑیں سغ (سر) نوک مودیں ءُ شیر سنبھر وکیں ورنائی ہے لائق
اِنت کہ سدو نشتگی ءَ زرّ ءُ گنجان لیب کنت۔ اوکوڑو ءِ مراداں گیرت ءُ ڈہ اِنت۔ کہ پداگوں
ہمے پنڈو کیں دپ ءَ ہمے رنگیں مزنیں ٹوکاں مکن۔ سدو پہ پنڈگ ءَ نہ رسیت۔ بلکہ سدو پنچ
ہزارروپی گوں من تول کُتہ گپتہ۔ ہمے کُشک ءُ جوریں سنگان اُشکنگ ءَ گوں اچ خدابخش ءِ
چمانی اگ ءَ تہارے لیٹتہ۔ زمین اچ پادانی چیر ءَ درکپتہ۔ جان دی لرزتہ۔ خدابخش گوں
پرشتگیں پاداں گڑتووتی لوگ ءَ آحتہ۔ آحتہ ءُ چپی ءَ وتی چتر ءِ چک ءَ نشتہ۔ خدابخش ءَ بے
دنتانیں پیریں مات ءَ حال داتہ کہ مروچی من پہ سدو ءِ سانگ ءَ ویل پجینگ ءَ کہ سدو ءِ
لوگ ءَ شتگہ۔ سدو ءِ سروانیں چم اِچ بے باوریں گریوگاں ریٹو بیتگنت۔ منا اچ تئ پول

دی کتئی کہ خدا بخش دراہ اَت؟ ہنداَٹ بتر خدا بخش ءِ دل ءَ یک آسے روک بیتہ ۔ ءُ یک بارگیں دوتے درکپتہ ۔ خدا بخش نے چکے نے یکے پشتی تاتنو وتی چتر چک ءَ وپتہ ۔ چتر سہریں ہنگر و (اشکر) بیتہ خدا بخش دراہیں شپ اے پہنادواں پہنا دیتہ! اچ وہاب ءِ آ ہک ءَ ٹک ءُ دیخیں بیتہ ۔ یک ناگمانیں زورے ءَ خدا بخش وتی اچ چتر ءَ کڑ وبیتہ ۔ وتی تو پگ زُرتہ سر گپتہ ۔ بلے وت دی سئی نہ بیتہ ۔ کہ من تانگوروگاں پادوتی دیمی سدو ءِ لوگ ءِ نیمگ ءَ اشتاپی کڑ وایر بیگا تنت ۔ پشتی جھنڈ کُتہ ۔ سدو ءِ سراندی ءَ آحتہ پجتہ ۔ سدو ءِ سری تانتہ راستی دست ءِ کرءَ آئی لوغاڑیں سر چیر داتہ ۔ سارتیں ساہیان کشگات ۔ سدو ءَ چہ آئی سائیاں ءُ پادرفش ءَ سارکتہ ۔ ماری ریس گپتہ چو درینی امرستہ ۔ خدا بخش پچارتی ہر دوئیں دل زہیرانی ہوار بیتگنت ۔ ہمکر ندینک بیتگنت کہ یک دومی ءِ دلانی دریپگ اُشکت ۔ دلانی آس اِچ ہر دوئینانی چماں زنڈیں انرس بہیتہ ۔

گواروکیں جڑ ءِ ڈول ءَ شلپگا تنت ۔ انرس حشک بیتہ ۔ چڑ وسڑکیائی بروآ رات ۔ جوانیں ساعتے ءَ چہ پدسد ءُ سڑکان ءَ وتی رکھ اِچ یک دومی ءَ ایک (ایوک) کنگ ءِ کوشش کُت ۔ بلے سڑکیاں گیٹ پر پختہ ۔ پہ کلائے سدو ءِ مرواردیں دنتانانی نیاگمگ ءَ لڑزان زبان جزرتہ ۔ زنکندن پرشگیں زبان ءَ سدو ءِ دپ ءَ اچ دی......د......گ......اگدی مزنین سڑکی ئے نیام کپتہ ۔ ٹوک ستی ۔ اگدی بازیں وساں گوتار کُتی دیدگ خدا بخش ءِ دپ ءَ اچ درکپت ج......ی...... اگدی جھٹے ءَ بے ننگ ءُ نامیں آسمان ءَ دوز ہیریں دلانی لاچاری ءُ بے وسی ءِ انرس بھیتگنت ۔ آخر سدو ءَ گوشتہ، کوڑی ءِ لنگڑ وئیں دریں رواج ءَ گوں بے لج ءُ بے حیائیں لبّ (ولور) ءِ ٹھیکیداران مروچی مارا پہ ہکو ہکوستہ ۔ دیدگ

اے مارا گوں زرءُ زوراں کڑو کتگنت ۔مگہ مئے زیندو دل و وہاب اچ ایشانی زردزوراں دیر و سکنت ۔محمد علی وتی زرّ وزورءَ رستری چنگلاں گوں منی بت ءُ سوہنائی ءَ وتی گُتہ نہ کنت ۔ بلے مارا خدادی کڑو کت نہ کنت ۔خدا بخش گوں ہمے حبراں بتر پر بیتہ بےٹوک و توارءَ چپی ءَ سدوءَ زورءَ گوں دہکہ داتی پداٹیلتہ ۔سر گپتہ گڑتہ وتی لوگ ءَ آحتہ ۔مات ئے یک رلی ءِ توک ءَ کپتہ نارگ ءَ اَت ۔چپی ءَ آہتہ مات ءِ سراندی ءَ چکت ۔دیستی مات ءِ کرشک کرشکیں دیم گوں ہرساہی ءَ گوسکیں ڈکاں گیرآرگا اِنت ۔خدا بخش ءَ ہمے معلوم بیتہ کہ مات گشگا اِنت ''منی بچ اے منی دیم ءِ کرشک ہمے بھاگیہ ءُ سیڑکیں بے لج ءُ بے حیائیں نظام ءَ گوں بازیں لنگڑی و پوریانی ڈکاں کتگنت''۔

اگدی اچ خدا بخش ءِ جند ءِ دپ ءَ ہمے حبر در کپتہ ۔گڈتہ سدو دی ہمے بے لج ءُ بے حیایاں گر یوینتنت ۔اچ منا کڑو کتنت ۔دل ءَ فیصلہ گتہ کہ من رواں وتی مات ءِ کرشکوئیں بے حونیں دیم ءِ ولعلیں سدو ءِ انرسانی مٹ گراں تو یک ءَ تیرماں گتہ ۔سر گپتہ آحتکہ محمد علی ءِ گلو درواز گ ءِ دپ ءَ جکتہ ۔تاک کڑ کینتی ،محمد علی در کپتہ ،بے پول ءُ بے پرس خدا بخش ءِ دوئیں دست کڑ و بیتہ ۔ءُ دراج بیتگنت ۔ناگمانی ءَ چڑ نگانی روشنائی ءَ یک دھکاۓ بیتہ ، گوں دھک ءَ محمد علی شلنجی لڑتہ زمین چک ءَ کپتہ ۔محمد علی ءِ دپ ءَ د.کپت خ...... وَ ا۔ آ گوں خرکاٹے ءَ سارت بیتہ ۔خدا بخش زورزورءَ یک ٹاہکہ ئے جت ،''مٹّ ئے ،مٹّ ئے منی مات ءِ دیم ءِ کرشکانی مٹّ ئے ،منی لعل سدو ءِ انرسانی مٹّ ئے ،لنگڑکیں دریں چکانی''۔دومی برءَ اگدی حند تہ ،ءُ تو یک چکتی راستی ہمسا یگ زال ءُ چک آحتنت ۔ہرکس ءَ غلغلہ ماں آحتہ ۔یک پوریتی پیرمردے اچ خدا بخش ءَ پول گتہ ۔خدو ! اے تہ چے دھندے گتہ ! خدا بخش ءَ جواب ترینہ کہ من ہچ دھندے نہ گتہ ۔اگہ شما دھند گندگ ءَ

باڑات شما دھنداں دیست کنت ۔ برہ ات منی مات ءِ بے حونیں دیم ءِ کرشکاں گندت۔
منی زیند ءِ کوڑی ءِ لعل سدو ءِ انرساں ءُ ریٹویں چماں گندت۔ اے بے حیائیں ءُ چم
جھلیں لب ءِ رواج ءَ گندت۔ بھاگیہ ءُ سیٹر کنی بزرگ ءُ سرداراں گندت۔
بازیں مرد مانی دپ ءَ در کپتہ کہ خدا بخش گنوک بیتہ۔
خدا بخش جرگہ ءَ ہتھکڑیاں پیش بیتہ۔ جرگہ والی کرءُ کوریں نظام ءِ واجگاں پول گُت۔ خدا
بخش محمد علی تہ کشتہ؟۔
بلے کہ من کشتہ؟ من پہ لاپ سیری ءَ نہ کشتہ۔ من وتی مات ءِ کرشکانی مٹّ گپتہ۔ من پہ سدو ءَ
کشتہ۔ پہ لنگڑوکیں دریں مرد مانی مٹّ کشتہ، شمے کلانی نیمگ ءَ مٹّ گارانت۔ جرگہ ءَ کرّ وکوری
فیصلہ داتہ کہ دہ ہزار روپی حون ءُ چاردہ سال قید با مشقت سزا، مروچی سری شپ ءَ چاردہ سال
ءَ اچ صرف یک نیم شپے گوستہ۔ خدا بخش نا گمانی در یہہ کتہ، دیستی کہ من جیل ءِ کوٹو ءَ بنداں۔
گوستگ وشتگیں روچ گوں وش ءُ زہریں وختاں دروازگ ءَ اچ ٹیلتہ آ تکہ وتی بسترہ ءِ
چک ءَ و پتہ ءُ محسوس کتی کہ جان ہمے رنگ پرشتی اَنت کہ ہر بندے ایک ءَ (ایوک ءَ) درد
کنگنت، یک مننگیں نگاہے، بے وس ءُ وتی وابیں لا چاریں سنگت ڈیوہ ءِ نیمگ ءَ کتی ڈیوہ
دی پہ مٹّ گرگ ءَ سارتیں ؛وتاں کشگت۔ بلے.... .... شپ گوستہ پنچ بجہ گوں
ککڑانی سری بانگ ءَ جیل ءِ بیل بسکگ ءَ مان آحتہ۔ قیدی پہ نماز ءُ وضور یلا پیلا ءَ وتی
کوٹواں در کپتگنت۔ قیدیاں پجیا خدا بخش دیتــــہ۔ کہ اے مرد ہمسا نگ اِنت۔ ءُ ڈگار ءِ
آپ ءِ سرا ایکیں نور محمد ہم جکتی اِنت۔ خدا بخش شتہ پجگ ءَ بیتہ کہ تی قیدی ءَ اچ نور محمد ءَ
پول گُتہ۔ کہ تو چے ءِ سرءَ جیل ءَ آحگے، نور محمد وتی قصہ ءِ شروع گُت۔ کہ من ذی وتی ڈگار ءَ
جوٹ ءَ بہائینگا تاں چو نیمروچ ءِ وخت ءَ من کھین آ ڑتہ۔ لٹ ءِ سرءَ ریتگ ءُ چم ہنچو وتی

دیم کہ کرٖکتگاں تہ من دیستہ کہ منی سنگت خدا بخش ءِ مزنین بنوءِ مزنیں کلیرءِ درشک ءَ گوں جری ئیں مردے لڑ لگنت ۔ من رنمب زڑتہ ۔ ہلشان ءَ پوشاں ءَ گوں پجگ ءَ من اچ بیڈگ ءَ کا ٹار کشتہ ۔ ءُ ساد گڈتہ ۔ نین کہ من ہیڑتی ءَ حیال کُتہ ۔ تہ من پچارتہ ! اے مۓ شہر ءِ منڈے (جنگلے) کہ نام سدو اِنت ۔ سدو ءِ رکھ (لنٹ) برشخند گا تنت ۔ گیوار گوں ارماں مشتی اِت ۔ لڑاریں چم پٹّتی اَتنت دیر باز دیر ماں مجاں آسمان ءِ برزی ہور گیں سبزی ءَ ٹک اَتنت ۔ من جھت کُتہ دست ءَ گپتہ ۔ گوانک جتہ لوڑینتہ ۔ سدو ! سدو ! بلے سدو منی گوانک ءَ چہ باز دیر شتگت ۔ من سدو ءِ سری کشتہ ءُ تانتہ ۔ سدو ءِ چک ءَ داتہ ءُ آحتہ وتی ڈھاگ بتکہ ءُ لوگ ءِ نیمگ ءَ راہی بیتگاں ۔ ماشتاپی آتکہ سدو ءِ مات دیتہ حال داتوں گوں حال ءَ ایشان پرات (فریاد) ءُ بوکڑ وزڑتہ ۔ منا گپتہ ءُ جیل ءَ آرتش ۔ گوں ہمے حال ءَ خدا بخش جلکتہ ۔ یک زوراکیں واہوۓ جتہ ءُ مزنین دروازگ ءِ نیمگ ءَ گڈ کپتہ ۔ گوں پنجگاں وتی سرآ سنیں دروازگ ءَ جتی قیدیاں جھٹ کُتہ ۔ داشتہ خدا بخش ءَ وتارا چکتہ ءُ پہ زور ءَ گوشتہ ۔ من ءَ یلہ دئت ۔ من رواں ہمو داروں کہ مرچی منی زیند ءِ ایتانی دنیا لعل سدو شتہ ۔ من ہمو داں رواں کہ ہماڈیہہ ءَ منی مات ءِ بے حونیں دیم ءَ نے کرشکے اونے انزس بنت ۔ من ہماڈیہہ ءَ رواں کہ ہمودا مڑدم پہ زراں بہا مہ بنت ۔ بھاگیہ ءُ سیٹر کینی بے حیائیں کردکوریں نظام مہ بیت ۔ گپتہ جیل ءِ بارو داران خدا بخش ءِ دست پاد بستگنت ۔ ڈاکٹر آحتہ لکھتہ و داتی کے اے قیدی گنوک بیتہ ۔ کرءُ کوریں ، گنگ ءُ گنوکیں راہ بند ءَ خدا بخش گنوک کُتہ ۔ بلے دامروچی ءَ ہماڈیہہ مردم خدا بخش ءِ ڈگار ءِ مزنین کلیہ ءِ درشک ءَ کہ سدو ءَ وتار گٹو دات ءُ کشتہ ۔ پہ وتی مراداں پیرائی منتاں کنت ۔ کلیرءِ حسکیں ٹانمب دانی گوں سرگواتاں زورزورءِ شاہدی ءَ دنت ۔

(بلوچی اگست 1956ء)

بے مرادیں ماسی

ط۔روحی

ماچہ شہرءَ کمیں دور شُتاں کہ دگ (سڑک) ءِ کرّ ءَ مارا یک کھڈے نظر اَحت یخیں گوات ہنگہ مئے پیشانی ءَ چکتّ موسم ءِ تہا زند ءِ درائیں کیف موجود اَتنت۔اچ دور ءَ آپ ریچانی (آبشارانی) شعرءِ وشّیں تو ارکات۔یک خاصیں وڑ ءِ مسکیں بوئے بہ موسم ءِ تل تل ءَ تالان اَت۔موسم ءِ ہر ندارگ ءَ چاپ جَت۔

یک گونڈیں سَاعتے ماہما کھڈل ءِ دیم ءَ اوشتاتاں ماچے گندن کہ یک اِسپیت کوچکیں (اسپیت رنگین) ماسی ئے حاک ءِ کونز گے ماں دست ءَ چہ کھڈل ءَ در کپت آئی چم بر ما کپت بلے زیات خیال نہ کُرت۔ہزارانی مسافر اچ آئی اے کھڈّل ءِ دیم ءَ گوستنت۔آہما چار راہ ءِ سر ءَ نشتت کہ چموداں ہر روچ انسان گوزنت۔آئی وتی یک جتائیں دنیائے آباد کرتت ءُ نشتت آ ترا چے معلوم اَت کہ اے مسافر کئے اِنت؟ کُجا روَت؟ پرچے روَت؟ اے ماسی ءِ عمر سی ءُ پنچ ءُ چہل سال ءِ نیام ءَ اَت۔مگہ چہ آئی چمانی ایشک ءُ آشک ءِ سیاہیں نشان ءُ کرنچان آئی اَپچتیں جان ءِ بوسیدگی ءَ ہنچو معلوم بوت کہ آچہ وتی عمر ءَ پیسر پیر بوتہ، من دومی وار ءَ محسوس کُرتن کہ آئی مئے نیمگ ءَ پہ بے پرواہی سیل کُرت ہنچو معلوم بوت کہ مئے ڈول ءِ بے میاریں انسانان ءَ آئی بازوار زند ءِ چارراہانی سر ءَ دیستہ۔

من آئی نظر ءِ تہا یک خاصیں جھلی ئے دیستان۔نا اُمیتی و تاریکی ءِ خاصیں جمرّانی یک کہکرے آئی چمانی تہا درابوت۔

من وتی براہندگان ءَ مجبور کرتاں کہ یک کمیں ساعتے ایداں بوشتاں۔من وتی

یک براہندگے ءَ گشتاں ''واجہ! شما اے ماسی ءَ منّت کرت نہ کنت کہ آمارا پہ یک ودو گھنٹہ ءَ وتی مہمان بکنت ۔ منی براہندگ ءَ پہ اوگانی (پشتو) گوں ماسی ءَ گپّ جت ماسی ءِ چمانی گروشک ہنگہ زیات بوت آئی ہنچو زانت کہ آئی سرءَ ما یک بازگرانیں بارے دوردا تاں ۔ من وتی براہندگ ءَ گوشتاں کہ ہرچون بیت آہیے نااومیتیں ماسی ءِ زندءِ حالان معلوم بکنت چہ بازیں گروگپ ءَ پد ماسی ءَ وتی دستا تک پما جت ہنچو کہ آئی وتی قصہ شروع کرت آئی گوں پرّ بں چمان وتی زہگ ءِ نیمگ ءَ چارِت کہ آبہ دگ (سڑک) ءِ سرءَ لوچ ءَ لیب کنان ات ۔

من یک ماسی ے یاں ۔ ماسی ے اتاں دگہ ماسیانی پیم ءَ ۔ ماسی چہ کسانی ءَ ہنگہ ڈنّ ءَ قدم ایرنہ کرتہ تاں کہ منی سرءَ انچیں خواری ے آحت وکپت کہ تامروچی کیں روچ ءَ چہ منی زندءِ سرءَ آئی سا یگ نہ ٹلیت من پہ ہچ ڈولے نوں دوار چو ماسیانی ءَ زندگ بوت نہ کناں ۔ من یک سائگے یاں کہ ایدا یا اودا ئُر اں من اے کو ہانی تہا بید چہ ترسینوکیں سائگاں دگہ ہچّی نہ گنداں ۔ منی اے تہاریں گس ءَ روچ ءِ براز (زیر) ہم روشنائی کرت نہ کنت اے منی زہگ منی زندءِ تکہ انت مگہ تکہ ہم چکرءَ نزورانت ۔ منا اے دنیاءِ تہا ڈراہ گرگ نظر کاینت منا کسےءَ چمانی تہا رحم ومہربانی ومردم گری (انسانیت) ءِ ذرّگے نظر نہ کیت منا انچو معلوم بیت درندگیں نہار کہ انسانانی لیبس ءِ شکل ءَ ایدا اودا ئُر نت ءَ ترنت اے دراہ دز، رہزن ءُ ڈنگ ئت کہ صاف ءَ پاکیں ہچ ءَ پوشاک پوشتہ گت ہرجا چوڈنگ ءَ رچنت ءُ پاک دامنیں جنکانی لجءُ آبروءَ راہءِ سرءَ لٹنت ۔!

منی عمرءِ ہنگہ سیزدہ سال پورانہ بوتگت کہ منی پس ءَ جوفہ ءَ کپت ءُ حرص ءَ زرت آبے وس ءُ نا

دارت۔ باز وقت ہنچو بوت کہ یک بیل ءِ نان ہم مارا نصیب نہ بوت منی ماس ءِ دل ہر وقت سحت ءُ کباب بوت۔ چہ غریبی ءُ نادراہی ءِ دست ءَ مئے گس ءَ ہچ روشنائی ءَ نہ بوت مئے گس ءِ دیوالان ہچ حدگ ءِ ٹا کہ نہ اشکت آ خرآ تنگ احت آ ئی وتی دل ءِ سرءَ یک گرانیں سنگے اِیر کُت ءُ یک ہنچیں فیصلہ ئے کُرت کہ آ منی بربادی ءُ آ ئی خودکشی ءِ سوب بوت۔ مئے شہر ءِ مزنیں مردم ءَ را یک کسان زاتیں جنکے ءِ حاجت کپت۔ منی پسّ ءَ وتی دراہیں مجبوریان ءَ گوانک جت ءُ وتی دیم ءَ ایر کُرت ءُ منا ہمے مزنیں مردم ءِ خذمت ءَ پیش کرت۔

من گوں شما عرض کرتہ گاں کہ آ وقت ءَ منی عمر سیزدہ سال ءِ اَت منی بدن ہنگہ نہ پکّ ات منی خیالانی شما وت اندازہ ءَ جت کنت ءُ گوں دُتکاں بہ گس ءَ گوازی کنوکین ءَ مزنیں مردم ءِ خدمت ءَ پیش کرتنت من مروچی زانت کنین کہ من آ وخت ءَ باز حیران تاں کہ منا اے مردم انکسیں ٹوھین گسے ءَ پرچے برنت۔

منی پس ءُ منی ماس ہر دو گوں من گون اَتنت، منی پس ءِ نگاہ بہ برزیں محل ءُ ماڑی ءِ اسپتیں دیوال ءُ کنگران کپتنت ءُ پدی کاتنت آ ئی حال ہنچش ات چش کہ یک بادو کیں شرط جنے وتی گڈی ئیں گوازی ءِ سرءَ وتی پشت کپتگیں مڈی ءَ بہ شرط ءَ ایر بکنت۔

من آ وقت ءَ زگے اتاں ءُ وتی پس ءِ دل ءِ اندازگ ءَ جت کُرت نہ کُرتاں۔ مروچی جت کُت کناں۔ آ باز یک غیرت مندیں انسانے اَت۔ مگہ کہولے ءِ لہتیں زندگا نیانی چڑائینگ ءِ خاطر ءَ آ ئی منا بہ یک نہارے ءِ دپ ءَ دوردات ودست ءَ بہا کُرت۔ منا چہ وتی پس ءَ گلگ نیست۔ بلے چہ وتی شومیں بخت ءَ ضرور گلگ داراں۔ اے دنیائے تھانا داری ءُ مفلسی چہ مچان مزنین گناہے۔ چہ غریبی ءِ دست ءَ مردم چے نہ کنت؟ مفلسی ءِ تہا اگہ ہچی

مکنئے تو ذلیل بۓ۔ زردارا گہ ہر چی بکنت بکنت تو آیان ءَ کسے ہچی گوشت نہ کنت۔

من ہے ٹوہین گسان کہ دَاخل بوتاں تو منی دل ءَ باز ترس کپت من وتی پس ءِ لنکک ءَ

گپتاں کہ منی پس ءَ چکّت ءُ وتی لنکک ءَ راحلاس کُرت۔

منی جنک تئ گس اِنت۔ من سر پد بوتاں اینکس ٹوہین گس چوں منی بوت کنت۔ مئے

ڈولین مرد مان ءَ چوکیدار ہم چشیں گسانی تہا پہ روگ ءَ نیلنت۔ اے تو یک مزنیں حاکے

ءِ گس معلوم بیت منی چوں بوت کنت؟ منا یات نہ اِنت کہ اے گس ءِ تہا چنکس کوٹی

(کمرہ) اَتنت وقتے کہ چہ زند ءِ شومیں روچان شکست وار تگیں مئے اے گونڈیں قافلہ

اوداں رست تہ بازیں مولدے مئے دیم ءَ در کپت ئت چہ یک کوٹی ءَ بہ دومی گس ءَ چہ

دومی ءَ بہ سیمی ءَ وقتیکہ چہ سیمی ءَ بہ چارمی کوٹی ءَ شتاں۔ منی پس ءَ چمن سستنت آئی گڈی

وارءَ منی نیمگ ءَ سیل کُرت من تن مروچی ئیں روچ آئی چمانی ارسان ءَ بے خیال کرت

نہ کناں۔ آئی دپ ہچ ات آ منا چیزے گوشگ لوٹت مگہ گوشتگ نہ کُرت آ پہ گُٹ ءِ پرّ

گریوگ لوٹت مگہ گریت نہ کرت۔ دست کمیں ءَ بُرز بوت ءُ چہ آئی پد دروازگ بند بوت

منی ماسَ گون من گون اَت پمشا منی دل جم اَت مگہ من چہ ترُس ءَ لرزتاں اینکسیں ٹوہین

گس انکہ سازءُ سامان۔ ایشی تہا انسان ئت؟ ساعتے گڈ ءَ چے گندان کہ چنتے ماسی ہے گس

ءِ تہا آحتنت پمن زیباءُ جوانیں ہچ ءُ لبیس آورتنت من اے پچاں کہ دیستاں بازوش

بوتاں منی کسانی گوں زنڈیں ءُ ڈڈیں پچان گوستت۔ بلوکین ابریشمی ئین پچان ءَ کہ من

دیستان من چہ گل ءَ خندیتاں۔

اول منا غلسخانہ ءِ تہا برتش منی جان ءَ اش ششت چہ ایشی پدا منا ہما پچانش گورا دات دو

مولدان منی سرءَ پہ جوانی رستنت ءُ گوپٹنت منی جان ءُ سرءَ وش بوجنت ۔

من ہبکہ ءُ حیران تاں کہ منی اینکس پر چے خذمت ۔ چے منا عاروسی (بانور) اے جوڑ کنت منا یک بتے ءِ دیموئی کنت ۔ منا اے گپ ءِ ہچ گت ءُ گمان نہ اَت ۔ من کہ آبریشمی ئیں پچاں دیستاں چہ وشی ءَ گنوک اَتاں منی ماس چٹ (بالکل) چپ اَت آئرا مرک ءِ چپی ءَ گپتت ۔ من حیران تاں کہ منی پچان ءَ گندیت ءُ پر چے وش نہ بیت آ پمن و ترا پر چے ندر وصدقہ نہ کنت بلکیں آ گوں ماں کست ءُ کینگ کنت ؟ من چٹ عاروسی جوڑ بوتاں چہ ایشی گڈ منا ہوش نہ کپت کہ چنکس دیرءَ پد یک بدرنگیں شکلے زنڈ ءُ ہپار دپیں مردکے چونہارءَ تہا آحت دراہیں مولدان وتی سر برآئی دیم ءَ جہل کُرت ءُ سلام دات ۔ آزنڈیں ءُ بے وڑیں مردک ہورت ہورت ءَ منا سیل کنگ ءَ لگت من کہ اے مردک ءَ دیستاں منا چہ آئی بدآحت ءُ نفرت آحت مگہ آئی چوخرس ءَ (رچھءَ) وتی دنتان درا کرتنت ءُ منا سیل کرت منی دل ءَ ترس کپت من لرزتاں پر چے کہ منا معلوم بوت کہ ایدا ہمے مزنیں مردم ءِ حکم بیت :

اے نہارءَ وتی مولدءَ اشاروکرت یکدم ءَ باز جوان جوانیں وڑ وڑیں نان ءُ ورگ آورتنت ءُ اریر کرتنت ۔ گوشت ءِ برہنگیں رانے منی دیما ءَ اریش کرت من اےرنگ ءِ برہنگیں ران ہچ نہ دیستکتاں پمشا زوت زوت بہ ورگ ءِ لگتاں ۔ پداوش بوئیں کبابانش منی دیم ءَ اریر کت باز وڑ وڑیں چیز اریر کرتنت من حیران تاں کہ چے بوریں ءُ چے مہ وریں ۔ زند ءِ تہا اولی ئیں وارءَ چووارت ۔ من آروچ ءَ دیستاں چنیں وشیں ورگ مگہ منی ماس ءَ ہچی نہ وارت من حیران تاں کہ آ پر چے چشیں جوانین وراکان ءَ نہ وارت نان حلاص بوت ءُ پدا منا یک

مزنیں کُرسی یے ءِسرءَ نندار یتنت ۔ ساری ءَ من گشت کہ بلکیں من ترین آرتے ءِ سرءَ نشتگان ءُ من چیرءَ دست جتاں بازنر میں جاہے اَت مزنیں مردک ءَ منی اے حرکت ءَ را دیست خندت ءُ منا آئی حندگ باز بے وڑ معلوم بوت ءُ بدلگت ۔ ساعتے ءَ رندیک ءِ گوش ءَ حبرے گوشت ءُ منی ماس ڈن ءَ شت من ہم پاد اَختاں کہ گوں وتی ماس ءَ درءَ در کپاں مولدان منا داشت ءُ نہ اِشت کہ ڈنّ ءَ بروان اے وقت ءَ منی دل ءَ ٹرسے مان کپت منی درائیں بدن ءِ تہا لرزگ کپت من ہبکہ تاں کہ اے مردک پر چے منا انکس ورائینیت کمکے ءَ پد دیستاں کہ مولد دُ نگانی (بوتلانی) تہا بند سہرین آپ آورتنت ءُ منا پہ تنگگ ءَ گوشتنت من خیال کُرتاں کہ شربت ئنت ہمیشا زوت گولم کنان ءَ شُتاں ۔ مگہ آ شربت تحل اَتنت چہ شربتانی گولم کنگ ءَ پد ہمن ہچ ہوش نہ منت ہما وقت ءَ کہ منا ہوش آحت من زانت کہ منی دراہیں جان ءَ آچ زُرتہ من ژند کپتہ تاں دیستاں کہ دو مولد منی ہما پچان ءَ ڈنّ ءَ برئنت ہما کہ من ساری ءَ گورءَ کُرتہ تاں ۔ من نہ زانتا کہ منی ہما پچ پر چے ہونیں اَتنت بے ہوشی ءِ تہا منا آیان دگہ پوشاک گورءَ داتنت ۔

چہ ہما روچ ءَ رند من ہما ٹوہین کَس ءِ تہا منتاں منا مولدے ءَ گوشت کہ تئی پس ءَ ڈگار ءِ ٹکرے رستہ ءُ منا پس ءِ ئیمگ ءَ نفرت پیدا بوت من مولد ءَ را گوشتاں کہ منی دیم ءَ دگہ برے منی پس ءِ نام ءَ نہ گرئے ۔

من تن دو سال ہمے جنت ءِ ڈولیں کَس کہ ہمن چو جہندم (دوزخ) ءَ اَتت تہا بوتاں ۔ آخر مزنیں مردک ءَ اے حال رست کہ من زہگے ءِ ماس جوڑ بتاں ، منا چہ ہما مزنیں کَس ءَ درش کُرت ءُ گوں یک نابزانت ءُ بودلائیں مردکے ءَ نکاح اِش دات ۔

امّا آحتن ءُ ہمے کھڈل ءِ تہا کپتاں۔ اے زھگ ہما مزنیں مردک ءِ نشانی اِنت۔ من ہمے زاھگ ءَ رودینتگاں، منی مردمناہرروچ شگان جت، من چٹ تنگ بوتاں ہرروچ چہ گریوگ ءُ فریاد ءَ دگہ چارگ نہ منت۔

آخر یک روچے مرد ءَ ہم منا اِشت ءُ شُت نون من ءُ اے زھگ بس من ءُ ہمے یکیں زہگ کہ یک مزنیں مردکے ءِ نشانی اِنت۔ من پوریات کنان ءُ نان وران ءُ اے زہگ ءَ نان دیاں۔

بلے! منی دل ءَ شُت ءُ من شمارا نہ گوشتاں۔ کہ منی پس باز دیر زندگ نہ منت۔ آئی خودکشی کُرت باید ہم ہمیش ات کہ آ خودکشی پکرتیں شما بلکیں چہ منی اے دستا تنگ ءَ باز وش بوتکت مروچی من وتی قصہ ءَ را ہما مردمان ءَ اُشکنائیناں کہ وانندگ ءُ تعلیم یافتہ ءُ سرپدی ئنت کہ زند ءِ تہا مزن مزنیں گپ جننت ہما کہ پہ مردم گری (انسانیت) ءِ نام ءَ دنیا ءَ روشن کننت باز کم مردم ئنت کہ چہ منی اے قصہ ءَ سی ئنت، مگہ من وتی قصہ ءَ شمارا گوشتاں منا شمے کمک ءِ ضرورت نیست، من یک مزنیں مردمے ءِ گس بانک۔

چہ ایشی پد آئی حدت ءُ پدا حاک ءِ کونزگ ماں دست ءَ گپت ءُ دیم پہ چمگ ءَ آپ ءِ آرگ ءَ شُت۔

گرمیں سَاہگ

مرادساحر

کینگی ءَ وتی اُشترءِ بارءِ کلونٹ پہ ہشتادکلدارءَ بہا ئُت ۔ کلداردستمال ءِ لنب ءَ بستنت ءُ لانک ءَ ماں جتنت اُشترءِ کونڈ بست تنت ءُ بازارءِ تنک ءَ برزادبیت آئی ءَ چیزے سامان گرگی اَت آئی میتگ ءِ سوداگرءِ دُکان ءَ چوشیں الکاپیں سامان نیست ۔ عصر قضاءِ وقت ءَ آئی چہ بازارءَ واترئُت ۔ ہرچ سامان ءُتوشگے کہ آئی گپتگ اَت درست ماں لچاں کت ئنت اُشترءَ رہت پرکت کونڈ بوتک ئنت تنگ شرمہر بست ءُ دیم پہ وتی میتگ ءَ رھادگ بیت ۔ بازارءَ چہ دراَتک اُشتر جوکینت ءُ سوار بیت، اے وقتی مغرب ءِ تہاری ءَ ماں شانتگ اَت اُشتر پہ وتی دل ءِ میل ءَ بارگ ءُ چپ ءُ چوٹیں راءَ گلاٹ برّان اَت ءُ روگ ءَ اَت، مردم کہ ایوک بیت آئی ءَ بازیں خیال کایںت کینگی ہم خیالانی رنگ راہاں بُرزادبیت ءُ شت ءُ ہما گوسکیں روچانی وشیں ساعتاں شُت ءُ رست! ہمے خیالاں آئی ءَ را گونڈیں ساھتے یک جتّے ءَ برت ءُ رسینت بلے اے خیالانی جتّ چند ساعت اَت ءُ دمانے ءَ رندآپدءَ ھما اُشترءِ سرءَ سوار اَت ءُ یک سیاہیں وڈے ءَ ایوک ءَ روان اَت، نین آئی ءَ وتی دلگوش شپ ءِ اِستارانی نیمگ ءَ ترینت ،لکتّ اِستارانی چارگ ءَ ۔ دل ءَ خیال ئُت کہ اے تہاریں شپ ءَ اے استارچون ترپگ ءَ انت! اداں کسے ءَ اشانی پیداگ بیگ ہم یات نہ بیت؟! اے استاراں بازیں حبرے یات انت اے پیرہم نہ بنت! اے چوترپناک انت چیا؟ ہمنچک ءَ شعرءِ تو ارے آئی ءِ گوشاں کپت کمیں دیرءَ گلگّے دیم پہ ہمے راہ ءَ پیداک اَت گلگ ءِ ساربان یک پردردیں ءُ سوزناکیں شعرے جنگ ءَ اَت آئی ءِ شعرءِ سرحال ایشت ۔ (ع)

بیا کہ زھیر منارا نیلغتیں
رُنب رُنب ءَ جنک کاینت آپ ءَ
چوش صباح ءِ سارتیں گوات ءَ
من ءُ کس ندنت تئی شوندات ءَ
بیا کہ زھیر منارا نیلغتیں

شعرداں ہمدارستگ اَت کہ چماہاں یک زندگ دلےءَ کوکارکُت ءُ گُشت، بگوش اڑے بگوش ستکہ دل! کہ اے دیرسریں راہ ءُ سیاہیں شپ پہ بےتواری نگوزت کینگی ءِ خیال ءَ چہ استارانی تپاسگ ءَ بیروکت دیم پہ ہماشور ءُ کوکار ءِ نیمگ ءَ شُت کسے ءَ گُشے زانا آئی نیماں ءِ تاردست جت ئنت! آئی ءَ راچنگ ءَ نہ اِشت۔ گٹّ سک بلند ءُ وش اَت ھمے وش گٹی ءَ آئی ءَ مزنیں دردے دل ءَ داتگ اَت آئی ءِ ساربان ءِ شعر ءِ پسوگوں اے گالان بنا کُت:

باغانی کپوت وش آوازیں
بے توار ءَ وتی روچاں گوازیں
اِمروز ءَ وفانیستیں بازیں
بیا کہ زہیر منا نیلغتیں

کینگی ءِ دردمندیں دل ءَ چہ دراُتلگیں اے چاریں گال شپ ءِ سیاہ ءُ تہاری ءَ درّاں بیت ءُ شُت ءُ ہما گلگ ءِ سارباںانی گوشاں ایرکپت ئنت، ہردوئیں نیمگ ءَ یک بےتواری ئے ءَ ماں شانت! دانکہ گلگ ہم آ تک ءُ رست یکے ءَ دارئنت اڑے واجہ تو چہ کئی مرد مانئے؟ کہدا اشہسوار ءِ کینگی ءَ جواب ترینت۔ تو چہ بندن ءَ پیدا کئے؟ کینگی ءَ گوشت ہو۔ کلونٹ ءِ چے نہاد اِنت باریں؟ ہشتاد کلدار کینگی ءَ گُشت۔ تراما ہیگ گوں ماراچار دانگ بدئے؟

کینگی ءَ چیزے ماہیگ آھان ءَ دات ءُ آھان چیزے کلونٹ۔ ہر کس ءَ وتی راہ گپت ءُ شُت ئت بلے کینگی ءِ وتی گشتگیں شعر ءَ آئی ءِ دل کدینت۔ آوتی گوسگیں روچانی یک وشیں ساعتے ءِ دل سوچیں ترانگے ءَ کپت اے ترانگ ماہان اِت، آئی ءِ کسانی ءِ ہمبل! بلے آئی ءِ سیر دو سال پیسر یک مالدارے ءَ گوں بیتگ اَت ماہان آئی ءِ کسانی ءِ دوست اَت آ یکیں میتگ ءَ رستگ ءُ مزن بیتگ اَتنت بلے سیر ءَ رند ماھان ءِ مرد ءَ آئی ءَ راوتی میتگ ءَ بُرتگ ات۔ ماھان ءِ میتگ کینگی ءِ راہ ءِ سر ءَ اَت یک برے آئی ءِ دل ءَ باز مرّ کتگ اَت کہ ماہاں ءِ جاگہ ءَ مان تر بلے آئی ءَ وتی دل ءِ حبر ءَ راہچ کمار نہ کتگ اَت۔ نیں آئی ءِ دل زانئے چہ آئی ءِ جندا گیش ات ءُ آ یک ڈول ءَ ماہان ءِ بارہ ءَ خیال کنگ ءَ اَت کہ باریں ماہان چون اِنت.......... باریں چہ حال ءَ اِنت.......... ماہان ءِ دل ءَ انگت منی واھگ اَست......؟ اے یک سوال یے اَت کہ آئی ءَ گوں وت ءَ گُت بلے بازیں درد ءُ غماں چہ ٹپ وارتگیں دل ءَ ہچ پسو نہ دات پد ءَ وت جواب تر ینت کہ ماہان کدی منا بے حال گُت نکنت من ماہان ءِ چارگ ءَ الم ءَ رواں۔

ہما شپ ءِ بانگواہ ءِ وقت ءَ آئی ءِ اُشتر پہ ماہان ءِ میتگ ءِ نیمگ ءَ روَگ ءَ اَت ماہان ءَ ھم پہ کینگی ءَ سکیں دوستی یے است ات بلے دنیا ءِ اے دود انت کہ یک پیمانہ اوشمیت مروچی دز سال ءَ چہ رند کینگی پہ آئی ءَ میتگ ءَ روگ ءَ ات۔ نہاری ءِ وقت ءَ کینگی ماہان ءِ میتگ ءَ شُت ءُ رست یک مردے ءَ راجست گُت۔ آئی ءَ سوج دات آ ڈل ءِ دیم ءِ گدان ءَ گندئے ہما ماہان ءِ لوگ اِنت۔

کینگی ہما مردم ءِ سوج ءِ پد ءَ ماہان ءِ لوگ ءَ شُت ءُ رست اُشتر مشک ءِ دار ءَ بست اے وقتی ماہان شیر ءِ مَنگ ءَ اَت آئی ءَ کہ کینگی دیت ہنیزگ یلہ دات تگرد کشاں گُت ءُ گدان ءِ پیش گاہ ءَ پچ گُت۔ کینگی نِشت ماہان ءَ دیر دیران وش آ تک گُت

پادآ تک سودگے ناءَ پرکت قدھے شیر چہ ہنیزک ءَ ایریتک ءُ آوَرت ءُ کینگی ءِ دیم ایر
کُت انت ءُ وت یک کرّ ے ءَ شُت ءُ نِشت ۔ کینگی ءَ یک دپارے ناچہ سودگ ءَ زُرت ءُ
دپ ءَ کت قدہ ءِ شیران چہ یک گلاٹے گپتے چم چست کت انت ءُ ماہان ءَ چارگ ءَ لگت
دوئیں چم ماہان ءِ دیم ءَ سکّ داتگ اَتنت گشئے زانا ماہان ءِ دیم ءَ آچیزے شوہاز ءَ اَت
ماہان ءَ سر چست کُت دوئینانی چم دوچار کپت ئنت کینگی ءَ وتی ہوش برجاہ کُت ءُ گشت تو
مناپیچ کارئے؟ ماہان گشئے چہ واب ءَ پدّ رھت ہر دو یک دگرے ءَ ہنچش چارگ ءَ اَتنت
گشئے زانا یک دگرے ءَ راپچہ آرگ ءِ جہد ءَ ئنت شریں ساعتے پہ بےتوازی گوست ماہان
ءَ جواب دات اناّں ۔ اے اناّں پہ کینگی ءَ جوابے نہ اَت گشئے زانا کسے ءَ شِل سریں
کارچے آئی ءِ دل ءَ جت آئی ءَ ناہ ماں دپ ءَ جور بیت ئنت دست مان سودگ ءِ تہا
خُشک ترت! پہ مزنیں مشکلے ءَ دست چہ سودگ ءِ تہا درکت ئنت ءُ چادر ءِ لنب ءَ پہک کُت
پادآ تک سواس پادءَ کُت ئنت اُشتر مشک ءِ دار ءَ بوتک ماہان ءَ درّا ئینت تو باریں ناہاری
نہ کت؟ ساعتے بجلّ ناہاری بکن! منی لوگ واجہ چہ ہگ ءَ کیت گرم ءَ سارت کن گڈا برو
کینگی ءَ پہ پرتگیں گٹے جواب ترینت تو کہ من ءَ پجّہ نیارے پر من اے سارتیں ساہگ
گرم ئنت درآمد ءِ سارتیں ساہگ ءَ چہ وتیگ ءِ روچ ءِ سر شرتر اِنت، تئی ساہگ پر من نیں
سارت نہ اِنت کینگی ءَ وتی اُشتہ مہار کُت ءُ رہادگ بیت بلے نیں آئی ءَ راپاداں جواب
داتگ اَت آئی ءِ جندراہ ءَ روان اَت بلے آئی ءِ روح چو برّیں آہو ءَ ہمے ڈل ءِ دیم ءَ پہ
وتی جدابیگیں ہمبل ءِ شوہاز ءَ پریات کنان ءُ سر بندان ءَ روگ ءَ اَت ۔

گرند

مرادساحر

اے پنچمی سال ات کہ ہورے ترپے ءَ ہم نگور تگ ات ۔ یک قحط ءُ ڈکالے ءَ ملک ءَ ماں شانتگ ات ۔ گلہ ءِ دان پہ نشانی ءِ واسطہ ہم نیست ات چار کیاس سہر و پہ کلدارے مشکلے ءَ رستگ ات تا کہ ملک ءَ مزنیں وردنے است ات وردن ہمسنگ ءِ سہر ءَ بہا بیگ ءَ ات ماش ءُ برج پہ قضا یک نیک بختے ءَ راورگ ءَ رستگ ات ۔ غرض کہ پنچیں ڈکالے ملک ءِ تہا کپتگ ات کہ مات ءُ پتاں وتی ساہ ءَ چہ دوست تریں چک ماں سرءَ باراتنت ۔ کس کسی نہ ات ۔ ڈکال ءَ ہما محکمیں سیادی کہ مرگ ءَ چہ ابید گوں کسے ءَ سندگ و جتا کنگ نبیتگ اتنت بہر بہر ءُ ٹکر ٹکر کتگ اتنت ۔ کہدا اشہسوار ءِ ورنائیں نچ قاسم ہمے ڈکال ءَ ملک بدر کنائیتگ ات ۔ آ چہ شُد ءِ ساہار ءَ تتکگ و مسقط ءَ فوج ءَ سپاہی بیتگ ات کہدا چہ نچ ءِ غماں ہر وھد پر سیگ ات گشے آئی ءَ ڈکال ءِ پرواہ نہ ات ۔ اگہ کہ آ سک شدیگ ءُ وارات نچ ءِ غماں آئی ءَ راچہ ڈکال ءِ شد ءُ واری ءَ چہ ہم گیش پریشان کتگ ات ۔

مروچی کہدا اکا پر ءِ چیر ءَ تحت ءِ سر ءَ نشتگ ات ۔ ہمے کاپر ءِ چیر ءَ دادو پس ءِ پوست ءَ جنگا ات کسانیں چک ءُ چور یگ پہ پس ءِ پپ ءُ روتانی واسطہ آ گریتگ ءُ نشتگ اتنت ۔ کہ کدی دادو پس ءِ لاپ ءَ چاک بدنت ءُ ماراپپ ءُ رُوتے دست بکپیت ۔ اے پس کہدا ءَ پہ مزنین پیر ءِ نام ءَ خیرات کتگ ات کہ منی چک چہ مسقط ءَ پدا بئیت ہموشش ماہ ءِ سر ءَ یک پسے خیرات کتگ ات ۔ دادو ءَ پس ءِ پوست جت، پیسر ءَ کارچ زرت ۔ پس ءِ بڈ چانک ءَ

ایرآ ورت پس ءِ راستیں بڈ دست چہ بن ھُنڈ ال ءَ بُرّ ات ءُ جتا کت ۔ کارچ ءَ گوں گوشت برت ءُ دیر کت بڈ دست ءِ ہڈ ءَ روچ ءِ دیم ءَ ہیرت ہیرت ءَ چارگ ءَ لگت ۔ کہد اءَ گوشت ، دادو شری ءِ سرا بچارے باریں ، امبر ءَ ہور بیت یا نہ ، اے ڈکال ءَ مخلوق سیاہ گار کت ۔ دلوت ءُ ساہدار تن وشد ءَ کشت ئت در چک ءُ دار حشک و ڈنگر بیت انت اللہ وت حیرے بیاریت باریں ملک ءِ حال چے بیت.................!

دگہ ہم چار و پنچ مردم حیرات ءِ بوءَ گراں پتک ءُ اتلگ اتنت نیں درستان چم دادو ءِ کرچ وکوسین دیم ءَ سک داتگ اتنت ہیرت ہیرت ءَ چار گات انت کمیں دیر ءَ چہ رند دادو ءَ گوشت واجہ اے بڈ دست ءَ حالے گون ۔ دادو ءَ دنیکتا ھبر مان دپ ءَ ات کہ واجہ ءَ درّ ائینت گوشتے حال خیر! تو پدا شری ءِ سرا بچارے باریں بڈ دست چے گوشیت:

کہد اوتی دپ ءِ حبر توام نکت ءُ بڈ دست چہ دادو ءِ دست ءَ پچ گپت و ہیرت، ہیرت ءَ چارگ ءَ لگت ۔ دادو ءَ کہد اءَ سوج دات گوشتے واجہ ادا بچار اے جا گہہ ءَ گندے گوشئے زاناں دنزے ءَ ماں شانتگ منی زانگ ءَ مزنیں ہورو باران بیت اگہ ہور نہ بیت گڈ الم ءَ یک زنڈ ین سیہ گوات ءُ طوفانے ملک ءَ سر کنت بلے منی خیال ءَ ہورے بیت کہد اءَ درّ ائینت دادو تو شری ءَ بچارے خدا انت ہورے بیات ۔ دادو اگہ ہور بیت من تر اسر ءَ تاں پاداں پوشائینیں ۔

یک کماشیں مردے ءَ چہ دادو ءِ دست ءَ بڈ دست پچ گپت نین کا پر ءِ چیر ءِ تمامیں مردم بڈ دست ءَ چارگا اتنت گشے زاناں ہے بڈ دست ءِ تہا چیزے نوشتہ ات یا چیزے

گندگ ءَ اتگگ ات ۔ دادوءَ پس ءِ گوشت ونڈ جت کہدا ءِ گفت ءِ پدا کمیں کمیں گوشت
کش ءُ گور ءِ لوگاں رسینتے بلے گوشت ءِ مروچی کس خیال ءَ نہ ات دانکہ بیگاہ ءَ ہمے بڈ دست
تمامیں میتگ ءَ لوگ پہ لوگ ءَ ترّ ان ات چشیں مردم نیست ات کہ آئی ءَ یک برے ہمے
بڈ دست نہ چارتگ ات ۔ دانکہ یک ماہے ءَ ہمے بڈ دست کہدا ءِ کاپر ءِ بُلّ ءَ ماں جتگ
ات ۔ بڈ دست ءِ پیشیں گوئی ءَ چہ شش ماہ رند دوشنبہ چہ مسقط ءِ فوج ءَ موکل ءِ سرءَ اتگگ ات
۔اے وہدی کہدہ ءِ کاپر ءِ چیر ءَ دیوان اَت آئی ءِ چک ءَ پہ آئی ءِ واسطہ پنجاہ کلدار ءُ یک
ڈبی یے مشقطی حلواءُ چیزے گدوپچ ہم راہ داتگ ات ۔ درسان چہ وشتریں حال ہمیش ات
کہ آوت دیم ءِ آ گوٹ ءَ پیداگ ات ۔ ہمے کاپر ءِ چیر ءَ درستیں چیز دوشنبہ ءَ کہدا ءَ
راداتنت یک پیلکے ءِ تہا چنو وکا جامان ات ۔ دوشنبہ وتی دستاں گوں لاکوٹے لاکوٹے چک ءُ
چوریگان ءَ بہر کنگا ات پہ ہمے گل ءُ وشی ءَ کہدا ءَ دوشنبہ ءَ رامہمانی ہم کتگ ات ۔ کہدا ءَ ہما
وہدی مولدان ءَ حکم دات کہ چارکی ءِ توشگاں بدرش ات کہ آ آ گوٹ ءَ چہ یک دوروچ پیسر
کسانیں کہدا ءِ دیما بروت ۔ ہمے روچ ءَ بیگاہ ءِ وہد ءَ آسمان ءِ دیم ءَ جا گہہ جاگہے جمبر ہم
گندگ آ تگاں ات ۔ ہمے جمبر اں ہر کس پہ گلے چار ءُ بچکندگ ءَ ات شپ بیت ہر کس ءَ
سرا یرکت ءُ وپت بلے کہدا یک بیم ءَ وتی چک ءِ بابت ءَ خیال کنگا ات ۔ دل ءَ گشگا ات
کہ اے پانزدئیں روچ ہنی گوزنت منی چک کیت ۔ نین من آئیا را پدا روگ ءَ نیلان او
مزنیں حبر ایش انت کہ آئی ءِ دشتار نین مزن بیتگ ۔ خدا ءِ مہربانی ءَ چہ آ گوں وت چار
کلدار ہم کاریت من آئی ءَ را مزنیں دہل ءُ دمامیاں گوں سیر دیان ۔ آ ہمے خیالانی تہا ات

دانکہ واب کپت انسان ہم عجیبیں چیزے یک دمانے ءِ حبر ءِ زانت ءُ سالانی خیالان کنت آخر ہماروچ ہم اتک چارکی ءِ سبزیں کوانٹ پا کڑہ کت یک نپادے ءُ یک زنگی ایں ٹپرے پاکڑہ ءِ سرءَ تچت ءُ بست، وتی توشگ زرت ءُ ت چہ کہداءَ موکل گپت۔ دیم پہ بندن ءَ رہادگ بیت بلے مروچی آسمان جمبر اں الکاپی ءَ پوشتگ ات ہنچیں جمبر اتنت کہ گشئے زاناں ہنیں ہور بیت۔ تمامیں مخلوق گل ات کہ ہنی جمبر ایردینت ملک آبدان بیت اے ڈکال ءِ شومیں روچ رونت جنگل وڈ سبز بنت دلوتانی دپ پہ کاہے ءَ سک بیت۔

سے روچ ءِ مسافری ءَ چہ رند چارکی بندن ءَ رست۔ دوروچ ءَ رند آ گوٹ آ تک آئی ءِ واجہ گون ات چارکی ءَ چہ تیاب ءَ بوجیگ ءِ تہا واجہ ءِ ہر وبڈ کت ءُ آورت انت یک روچے ہمودا نشت انت اند گہ روچ ءَ چہ اودار ہادگ بیت انت تمامیں راہ ءَ واجہ اُشترءَ جمازات چارکی اُشترءِ دیما گون ات۔ دوروچ ءَ رند آ یک میتگے ءَ اتک انت اے میتگ واجہ قاسم ءِ یک دوستے ءِ ات۔ آیانی میتگ چہ ادا نیمروچ ءِ راہ ءَ ات واجہ ءَ چارکی ءَ را گوشت چارکی تو پیسر ابرو، مزنین واجہ ءَ حال بدے من اے گرم ءَ ہمدا سارت کناں خدا بکنت شپی من کایاں''۔

چارکی گل بیت۔ پرچیا کہ کہداءِ حال دیگا چہ آئی ءَ را یک پشکے ءُ یک شلوارے ءِ امیت ات۔ چارکی ہما دمان ءَ چہ اودار ہادگ بیت۔ مروچی ہم کہدا کا پر ءِ چیر ءَ نشتگ ات ءُ چم پہ راہ ءَ اتنت۔ آئی ءَ دیر ءَ چہ چارکی ءَ را دیت پُچھے آورت بلے آ سک حیران بیت کہ چارکی ایوک ءَ پرچے پیداک انت؟ کسانیں واجہ کج انت؟ اشتر کج انت؟ چارکی

ہم اتک ءُ رست ،سلام دات سلام ہنگت چارکی ءِ دپ ءَ ات کہ کہدا ءَ پہ ترس ءُ حیرانی جست کت چارکی تو باریں ایوکا آ تلگے؟ واجہ کج انت؟

چارکی ءَ کندت وگوشت واجہ کہدا محمود ءِ میتگ ءَ ناہاری ءِ وہد ءَ جلتگ ۔ منا پیسر راھے دا تگ ءُ وت شپی کئیت''۔

کہدا ءَ کہ اے وشیں حال اُشکت ، آئی ءِ دل ءَ گرگے جت ۔ سیاہک ءَ راھکل کُت کہ پادا چارکی ءِ دپ ءَ شیر کن بکن ۔ کہ وشیں حالے آورتگے ءُ تو بروچہ رمگ ءَ دوپس گچین کن ءُ بیار شپی کسانیں کہدا ءَ مہمانی کنین ۔ ساعتے ءَ رند ہمے حال چوگرو کے ءَ تمامیں میتگ ءَ شنگ بیت ۔ مزنیں تچ ءُ تاگے شروع بیت ۔ مولدان دان زُرت انت پہ جنتر ان شُت اَنت ۔ دادو مروچی پداوتی زنگی ایں کارچ ءَ تیز کنگا اَت ۔ یک کسے دار ءِ چنگ ءَ شُت بلے مروچی ہم سک جمرّ اَت ۔ روچ ایرشُت ءِ نیمگا یک سیہ گواتے ہم چست بیان اَت ۔ برے برے گروک ہم شہم کنگا اَت ۔ نماز ءَ چہ رند واجہ قاسم ءَ کہدہ محمود ءَ رُخصت کُت کہدہ محمود ءَ آئی ءَ راباز منت کُت کہ شپی بجل ۔ باندا برو، بلے واجہ قاسم ءَ نہ منّ ات ۔

سبزیں کوانٹ کشک ءَ گواز کنان اَت ءُ پہ نازے پیداگ اَت ۔ وتی میتگ ءَ چہ کمیں دیرآئی ءَ راہمے سیہ گوات ءَ گپت ۔ بلے گوات سک تیز کشگاّ اَت ۔ ہنچو تہارات کہ چم پہ چم ءَ میم نیا تلگ اَت ۔ کہدا قاسم ءَ کشک تاب کُت ۔ مچی ایں ڈگار ءِ بند ءِ سر ءِ کادانیں کہیر ءِ نیمگ ءَ روگ ءَ لگت ۔ آ تاں کہیر ءَ نہ رست کہ ہور ءَ ایر دات بلے ہنچیں طوفانیں ہورے کہ چومشک ءِ دپ ءَ رچگا اِنت ۔ ترمپاں گوں ہور ترونگل رچگا ات ۔ یک

یک ترو نگلے کدئے ہار گے بیت۔ کہدا قاسم ءَ اُشتر کہیر ءِ بنڈ ءَ گوں بست۔ وت کہیر ءِ بند ءِ بن ءَ تکہ بیت ءُ نشت۔ کمیں دیر ءَ رند گرند ہم گرندگ ءَ لگت۔ نین حمبر ہنچو گرندگ ءَ اَت کہ مردم ءِ جگر ماں لاپ ءِ تہا لرزتگ اَتنت۔

کہدا شہسوار لوگ ءِ تہا نِشتگ اَت۔ چارکی راہ ءِ حالاں گوں کہدا ءَ بیان کنگا اَت۔ بلے مروچی حمبر حمبر ءِ سر ءَ کہدا ءَ زور زور ءَ کندتگ اَت۔ آباز گل اَت پر چیا کہ مروچی پہ ودگار ءَ رحم کُتگ اَت۔ زر بیگا اَت۔ اینچو روچ ءَ پہ رند آئی ءِ چک ہم پیدا ک اَت۔ یک انا گاہ ءَ زبردستیں توارے بیت۔ گشے زاناں آزمان ترک ات۔ یک برے زمین ءُ آسمان روک بیت اَنت۔ دیر یک بوستگے ءِ توار بیت۔ گشے کہ کوہ ءِ کپّ یے پہ زمین ءَ کپت۔ کہدہ جاہ سرات۔ ہنچو ڈن ءَ درآ تک گوشتے چارکی منی خیال ءَ گرند پہ زمین ءَ کپت۔ چشیں توار بلے کسا نین کہدا ءَ دیر کُت۔ ہنگت نیا تک خدائیں کہ ہمودا بجلیّت۔ مروچی قہریں ہور ءُ گواتے۔ ہور ءَ کہدا پہ ڈن ءِ اوشتگ ءَ نہ اشت۔ پدا لوگ ءِ تہا آتک۔ بلے کہدا ءِ دل ءَ گشے زاناں یک ترس وسواسے ماں شانگا اَت۔ پدا سیاہک آتک، سیاہک ءَ گوشت، واجہ قسما توار اُشلت۔ خدا ءِ ! ت ءِ ڈگار ءِ کادانیں کہیر بُن اِنت۔ کادان ءِ سر ءَ گرند کپتگ۔ اے توار گرند ءِ اَت!

بلے نین ہور ست بیان اَت۔ میتگ ءِ مردم کادان ءِ چارگا روگا اَتنت۔ چارکی ہم گون اَت۔ اودا کہ شُت اَنت چارت اِش دانکہ کہیر دو کپّ انت۔ کہیر ءِ پُرشتگیں شاح ءِ چیرا کہدا ءِ سبزیں کوانٹ ءِ گردن گندگ آیگا اِنت۔ چارکی ءَ پریاتے جت ءُ کہیر ءِ

پر شکیں شاح ءِ سرا کپت نیں اند گہ مردم سر پد بیت انت۔ ہد کہیر ءِ شاح اش چست گت شاح ءِ چیرا کہد ا قاسم ءِ جون دراتک نیں واہ ویل بیت چارکی پر یات کنان ءَ دیم پہ میتگ ءَ پیداک اَت۔ آئی ءِ رند ءَ دگہ چار ءُ پنچ کس تچان اَتنت، وہد یکہ اے حبر کہدا شہسوار ءَ سر بیت آئی ءِ دیم چوتا پگ ءَ سیاہ ترّ اِت۔ دپ ءَ چہ یک حبر ے ہم در نیا تک۔ لوگ ءَ یک واءُ زار ے شروع بیت۔ اند گہ مردمان تحت زُرت دیم پہ میّت ءَ شُت اَنت۔ بلے کہدا ءَ خبر نہ اَت۔ کہ چے بیگا اِت۔ آ حیران ءَ نشتگ اَت۔ آئی ءِ چماں یک ارس ءِ تر مپے ہم نیست اَت۔

جمبر ان گورت ءُ شُت انت۔ ملک آباد بیت دادو ءِ بڈ دست ءِ حبر راست بیت بلے کہدا ءِ واسطہ اے آبادیں جہان تہار ءُ ویران اَت۔ ہما کا پر ءِ چیرا کہد اماں زمین ءِ سر ءَ نشتگ ءُ کشک ءَ چارگا اَت۔ نزاتے چیا آئی ءِ چم ہمے کشک ءَ سک اَتنت، حالانکہ آئی ءِ چک کدی پہ آ تلگ اَت ءُ شتگ ات ہم:

(بلوچی کراچی)

جنوری 1957ء

جڈّو

شیر محمد مری

اے اچ بیتن ءَ جَڈّ ونہ اَت۔

اے چہ مرچی ءَ سے سال ءَ پیش وتی مات ءُ پت ءِ چمانی دیدگ ءُ اُمیتانی ینھ پندات۔ ایشی ءَ مادواز دہمی جماعت ءَ ونت۔

یک وہدے اے مروچی ئیں جڈّ وءَ وتی جرّ (پُچ) مٹائینت۔ (بدل کُرت) وتی پُٹ (مود) گوں وشبوئیں عطراں مُشت۔ رابتی گیوار کشتگی ءَ کہ بانگھ ءَ پہ پڑھگ (وانگ) ءَ کالج ءِ جنکانی نگاہ یک برے ہمیر نگ ءَ چ بیتنتی چو کہ مرومن گارءَ (موران) جھور (پچ) بنت۔ کالج ءِ جنکانی وہاب ءِ ورنا روچ ءِ تیرورارانی (تیر دیگ۔ لاٹری) ورنا ہر بانگہہ ءَ کالج ءِ جنکان گوں وتی دزگھاراں تیر داتنت۔ کہ کوہ پروش کئی بیت؟ اے ورنا جنکانی تیر داراں ہر روچ گوں تیراں بہر بیت یکے حیالی کٹت ءُ یکے پر تیراں برائینت۔ پر کوہ پروش ءَ باج (بید) اچ یک جنکے ءَ کہ آں آ ہئی چکی سنگت ءُ بلوچی سٹریٹ ءِ ہمسا یگ گواڑگ پل اَت۔ تیالی (دگرانی) سرءَ مورومدگی حیال دہ نہ کُت۔

ہمیشی ءَ جنکاں ماں وتی نیادءُ دیواناں آنہی نام انڑتک (بے پرواہ) بستگت۔ کہ اے چوروا َچ وتی ورنائی ءِ گوات ءَ سوہنائی ہوس ءَ انوش (بے پرواہ) اِنت۔ نی کسی سرا ایشی تک دہ نکپیت۔ کوہ دلیں جنکانی ارمانانی دلاں پچڑ پچڑ (ٹکرٹکر) کنوکیں کوہ پروش مروشی شال کوٹ ءِ مزنیں سڑک ءِ کندھی (کرّ ءَ) ءَ وتی پادءَ دراج کتو نشتگی اَت۔ موٹر لاری، بگھی، انگو آنگو مرد ماں چہ پری ءَ روگا ئینت۔ اُردو، لشکرائی، ورنا یانی جنگر یزانی (مڑ وکانی)

لاریاں چڑ بستہ۔ ورنا ما اُردی (فوجی تنک) ءُ چکتیں جراں واہواں دار گائیتنت۔

مروچی آزاتی ءِ روچ اِنت، آزاد بیتگوں۔ ملک ءُ وطن آزات گُتیں۔ آزاتی ہکو بات۔ وطن آزات ءُ زیندگ بات!

کوہ پروش ءِ حیال اُردانی حبر ءُ ورنایانی واہواں وہاب برتگت کہ ناگمانی ءَ دستے ءَ کو یگ گپتو جھّی (جلکتہ) داتہ۔

''فقیراچ ایدا کڑوبی پرچے کہ مروچی آزاتی ءِ شادہ ءِ مراد اِنت۔ پہ اے دگ ءَ اے سڑک ءَ نین ملک ءِ مزنین وزیر کیت ءُ گوزیت۔ آ ہی ءَ روگی اِنت۔ اودا مخلوق پہ آ نہی ءَ حیل اِنت۔ آ مروچی آزاتی ءِ سرءَ گوشتا نک (تقریر) کنت۔ آزاتیں مُلک ءِ واجگانی حکم اِنت کہ پنڈوک اچ پنڈگ ءَ بند انت پنڈگ ءِ انیشک (پیشانی) ءَ ٹکے''۔

''کوہ پروش ءِ دپ ءَ اچ درکپت۔ شمے آزاتی پنڈوکان ءَ تہ پیدا کنت پر پنڈگ بند اِنت۔ اے چون بیتہ بیت''۔ وتی متگیں چم چرینتی ءُ ٹوک (حبر) کنوک ءِ نیمگ ءَ دیستی تہ پچھارتی کہ اے آ نہی کالج ءِ سنگت فتح محمد اِنت۔ گون نگاہ ءُ چمانی ہور بیگ ءَ ہر دوئیناں یک دومی پچھارتہ۔ فتح محمد ءَ جھٹ کتو زونڈ کونڈ ییتو، کوہ پروش بھا نکر (انباز) کُتہ۔ کوہ پروش اے تو ئے؟۔

کوہ پروش ءِ مجاروئیں (مجیں) چماں اچ سہریں لوارے سر گپتہ۔ کوہ پروش تراچون بیتہ؟ تہ کالج ءَ کہ یلہ داتہ پکوشتگے؟ چون کُتے اے تراچون بیتہ۔ تہ وتی ورنائی سونہانی (زیبائی) چوں کُتہ۔ ایرنگ پرچہ کُتے تو تہ جڈ وءِ دہ؟

برات! دُشگیں شیر گودان ءَ نہ رونت۔ تئی کلیں پولانی (جستانی) جواب ہمیش

اِنت کہ من تئی دیما گوں درتگیں جڑ، بدتگیں گلالک (مود)، پریں چم، برائیتگیں ورنائی ءَ گراں باریں مٹتگیں زیندءَ ڈھولگاں۔ دوئیں چوروی (چکّی) سنگت دانی پول ءُ گول ءَ اَتنت کہ سڑک ءِ آں سرءَ چہ یک لہکوکیں (ترپوکیں) دراجیں موٹرے مار ءِ ڈول ءَ تشکان ءَ دیما تلان ءَ پیدا گت۔ آنہی اچ اگ ءَ (دیما) دوار دی ورنا دروہانی (وتاس، پستول) بستگی ءَ موٹر سائیکلاں سوار اَتنت۔ او رند ءَ موٹرانی نہ سدوکیں چڑے (قطارے) گوں ہرزاتیں رنگاں۔

چوکہ موٹر سہرابیتہ، فتح محمد ءَ پول گول (سرسوج) ناپیلوی ءَ اشتو اِشتاپی دوگام ءَ دیما بیتو۔ سڑک ءِ کندھی (کرّ ءَ) پادانی، پنیز ہوارکتو دوئیں دست یل داتو (یلہ داتہ) چوکوہیں (سنگ ءِ، بت ءِ ڈول ءَ جکتہ، اوشتاتہ) کوہ پروش سئی اَت۔ زانتی کہ اے اردی سلام اِنت۔

چوکہ موٹر نزیک آحتہ کوہ پروش ءَ دیستہ۔ موٹر ءِ اگ ءَ نشتن ءَ (سیٹ ءَ) موٹر ءِ ہکلوک (ڈرائیور) موٹر ءَ ہکلائینت۔ پدی نشتن ءَ یک دوری ایں (بزوریں) واجگے کہ اچ لاپ سیری وڑداں (ورداں) سہریں گوجے اَت۔ چماں شیشگ چاٹ.تی ءَ (اِیر گُرتگ) نشتگی اَت۔

چپی راستی عام سئی زانتی یاپہ نہ سئی زانتی ءَ زور ءِ پُر ءَ واہودارگائینت۔ (نعرہ جتنت) مئے وزیرزندگ بات۔ آزاتی پادار بات! وطن آزات بات! کوہ پروش اچ موٹراں نگاہ تریتو وتی سرءَ پریتہ۔ برتگیں پاد، خُشک ءُ لاگریں سنگگیں کیلڑ ءِ ڈولیں (چوکہ مچ ءِ کرز جوڑ گرانت دستانی کرائی (باسک) اگڑیانی گرنچ چماں گوں گونڈی گندگ ءَ دوسارتیں

ارس ٹرکینتو (پٹینتہ) آنہی برتگیں پادءِ سرءَ پرینٹگنت پر آزاتیءِ واہوداروک ءُ موٹرءُ وزیراں نگاہ داروکیں مڑدماں نہ دیستکنت چڑ وکوہ پروش ءَ وت پرینتو وت دیستکنت۔ چو مذہبی قیامت ءِ ڈولءَ وت کاریت ءُ وت گندیت۔ موٹرانی چر یک پہ دومی رندءَ تلشکان ءُ تلان ءَ گوستو جہتگت۔ (حلاص بوتگت) نین چڑو یک لوڑاروئیں (چولوڑءَ) دھنز ے سنبھر گات کہ واہوداروکانی دیمار چگائت۔

فتح محمدءَ دیم چرینتہ گوشتی برات تہ باریں پہ منی روگ ءُ تئی ایوک ءِ الگ ءَ موبجھا (ملور) تہ نہ بیتگے؟ من لاچارتاں، منی ڈیوٹی اَت من سرکارءِ کرءَ دارءُ نوکراں؟

من سئیاں! کوہ پروش ءَ گوشتہ۔

تہ وتی قصوءَ تہ کن کہ تا اچ کالج ءَ ہما انٹرتکیں (بے پرواہیں) ورنائی ءُ ملگی ڈیل تاں اے جڈّ وئیءَ چون آرتے۔ فتح محمدءَ پول کُتہ ''بل او برات گوسگیں روچاں پرچہ ٹپاں واداں رتیچے، نہ کہ گوسگیں وہدگردیت۔ ءُ نے دوبرءَ کیت۔ نے کہ نین من گرت ءُ اولی وہداں آرتہ کناں۔ نین گوسگیں وہداچ گوانکاں دیر باز دیر ما گوسگیں مُجاں سر آحتکنت۔ (مننکنت) کوہ پروش ءَ جواب داتہ۔

گڈ دہ چیزے ڈس نکو (پیریں) زیندگ اِنت؟

نہ برات آنہی دیماجوان بات آنہی دہ اچ اے ڈُکاّں موکلائینتہ۔ (رخصت گپتہ)

تہ ہمکرءَ یک بگی والیءِ آحتگو گوزگ ءَ بیتہ۔ فتح محمدءَ چووا جہی ہکل داتہ۔ چورا بگیءَ داراے مردءَ منی بنگلہءَ دیستگے؟ برہمودا پچائیں۔ بگیّ والاءَ دوئیں دست بستو۔ سلام کتو گوشتہ۔ تئی ٹی (گلام) ان صاحب! ہمارنگ ءَ کہ واجہءِ پرمود!۔

کوہ پروش ءَ جھٹے نادنو اِنگوآ نگوئتہ ۔ پر فتح محمد ءَ آں بھانگر کتو، چک ءِ ڈول ءَ بگی ءَ سوار ئتہ ۔ بگی والا ءَ چابکے چکتو ۔ مادن (مادیان ۔ اسپ) ءِ ونگ ءَ تاپیٹو ھکل داتہ ۔ ''بور جُو (برو) آزاتی ءِ روچ اِنت تہ دہ پہ گہیلنگ ءَ تاچ ءَ سنبھر ءُ آزات بی''۔

بگی والا ءَ دھک ماں دھکی گوں پاد ءِ پنیز ءَ حیال ئت کہ تھانیدار صاحب ءَ گوں اے جڈ وئیں فقیر ءَ چہ کارے کہ وتی بنگلہ ءَ پچائیگی اِنت ۔ دل ءَ وت گوشتی مزنین مڑ دانی مزنین کارانت ۔ مزنین مڑ دوتی کاراں وت پوہ بنت ۔ ما چے زانوں ۔ لاگریں ڈھلتگیں بے وس ءُ بے زبانیں اولاک ءَ لٹان کٹان ءَ آرتہ بنگلہ ءَ ایر کیتگی ۔ بنگلہ ءِ دری گلو (دروازہ) ءِ دپ ءَ کوہ پروش ءَ وتی بر تگیں پاد دراج کتو نشتہ سڑک ءَ حیال پر نیتی دیستی اے سڑک منی ورنائی ءُ انڑتکی ءِ سڑک اِنت ۔ بازیں روچاں گوں کالج ءِ سنگتاں پچی ءَ پہ پاد دراہی ءَ ماہے سڑک ءَ کاتکوں یک مزنین توت ءِ در چکے ءِ چیر ءَ بیگہ ءِ دیما گورے من گورے پُلانی ترٹیتگوں ۔ (ڈک وارتکن) قول ءُ اقرار .... پدی پدی ماں رکاں دہ تنلگے داتہ ۔

کوہ پروش ءَ چم بوٹنو (چماں نزئتہ) زینہ ءِ پدی سر آتلکیں پندانی ئیمگ ءَ بھیڑتہ ۔ ہمکر دہ سئی نہ بیتہ کہ چکر وخت گوءِ تہ ۔ گوں موٹر سائیکل ءِ گڑ بڑ ءَ دریہگ ئتی ۔ دیستی فتح محمد موٹر سائیکل ءَ سواری ءَ جکنی انت ۔

فتح محمد ءَ جھٹ گوشتہ ۔ اڑے تہ ایدا درانتگی ئے؟ اندر ءَ پر چے نہ شُتگے، تئی نشار گواڑگ پل تراندیستہ ۔ آن استیں تہ لوگ ءَ اَت ۔ او گواڑگ پل! او بانک بیا رنبان ءَ کہ کوہ پروش آرتوں ۔ بنگلہ ءَ اچ چڑ و بینگ ءَ (کچک ءَ) لہونکتہ ۔

گواڑگ پل ۔ پلانی؟ کوہ پروش ءِ سر ءِ زمین اِچ چیر ءَ درکپگا ئت ۔ آسمان

جنتری چرگائت۔ گواڑگ پل۔ منی دوستی ءِ نام پلانی منی وابانی بانک۔ ورنائی ارمان، زیند ءِ وہاب برائینگیں شرط، کھر بیگیں بھیڈی؟ جھٹ ڈانگ زرتو رائی بیتہ کہ فتح محمد من اندر ءَ نیایاں مناں گوں تو کارنے منا پدا اِشتاپی گردگی اِنت۔ من رواں فتح محمد جھٹ کتو گپتہ۔ برات نین ترا کے پہ روگا کلیت۔ روگ اولی باز بیتگنت۔ گروداراں بل، جز اندر ءَ۔ لاچار ءُ بےوس بیتو جڈّ وءَ وتی لنگیں پادکڑپتان ءَ بنگلہ ءِ نیمگ ءَ رائی بیتہ۔ دانی گور پُل ءُ ریمان (کاہان) رؤگا اَتنت۔ کہ گواڑگ پُل سرردری ءَ درکپتہ۔

کوہ پروش ءَ کہ وتی شدی ئیں ءُ تستگیں نگاہ پرینتہ۔ گیران جزگ شمشتہ۔

پلانی مروچی گوں سہریں ابریشمیں شلوار، سہریں سروش آستنیں (اشک آستونکیں) پشک اوگوں گکھیں جیگ ءَ اچ سہتاں لڈتی اَت۔ گیسو کتو پدءَ چگل داتگی پٹ چو ہالوچنی (بگولا) ڈول ءَ انیشگ ءَ گرپیڑ گائتت چو کہ قصوانی سبزاں پری۔

گواڑگ پُل ءَ اِشتاپی پول کُتہ۔ ملوکان ءِ پت اے جڈّ وءَ تانگو برے ایشی حون کنت؟"

فتح محمد ءَ اشتاپی جواب ترینتہ۔ "بانک اے جڈّ وکوہ پروش انت۔ مئے کالج ءِ سنگت تئی بلوچی سٹریٹ ءِ ہمسایگ۔ کوہ پروش؟ تاں کوہ پروش؟ پچی پڑھوک (وانوک) ہمسروانی .... ٹوک (حبر) گھسٹ بیتہ پلانی ءِ رکھ (لنت) ہوار بیتگنت۔ نزینک آ تو چپی ءَ جکتہ (نوشتاتہ) کوہ پروش ءِ برتگیں پادءَ گرتاتستگیں چم ءُ بداتگیں پٹاں نگاہ پرینتی۔ ناگمانی اچ دپ ءَ درکپتی۔ کوہی (پلانی ءَ آنہی دوستی ءِ نام وہدے ءَ ایرکتگنت) تہ وتی باری چون کُتہ ءُ چش وارتہ۔ اے تہ گوں وتار چون کُتہ۔ اے تچے بیتہ۔ اے توئے؟؟

کوہ پروش برف ءِ ڈول ءَ سارت ءُ موت ءِ ڈول ءَ چیپ ات۔ جواب ترینتہ نہ کتی۔ فتح محمد

ءَ کوہ پروش ءِ کو یک گپتو جھمی داتہ۔ ''جزیں جزیں اندرءَ بروں نندوں، گڈ مہل ءُ صبری ءَ گوں حال ءُ احوال کنوں''۔ ہر سےَ اندر ءَ پیہتگنت۔ فتح محمد ءَ کوہ پروش کرسی ءِ سرءَ نیاستو۔ (نندارینتہ) گواڑگ پل ءِ نیمگا دیم چرینتی۔ بانک تہ پہ کوہ پروش ءَ چاہے وردے ورگ چرگے تکائی ءَ (زوت) کن تہ ہمکرءَ من غسل کناں جراں مٹائیناں کایاں کوہ پروش ءِ اچ حیرانی ءَ ہید بتکت کہ ایداچش نندااں پر زورزمین ءَ داتو نشتہ۔

گڑتہ حیال پدی پاداں اے ہماپُلانی اِنت۔ کہ وہدے منی ورنائی ءِ وابانی بانک اَت۔ منی چک ءَ گنوک اَت من کہ زہر گپتاں تہ پلانی چماں اچ کم کمیں انرسی (ارس) ٹیلتت۔ (رتکنت) کہ کوڑی اچ تو سوااے کوڑی گوں من نبیت۔ پر مروچی ہما ساگی ایں......تی مردے ءِ زال اِنت۔ گوں وتی نرمیں بھانکراں تی ءِ زیندءَ رانہ کتکنت۔ استیں تہ ہما اِنت۔ ہما زالی گیہوار، قول ءُ اقرار، لحمیں بھانکر زیند ءِ سنگتی ءِ سلام مروچی ساگی؟ من جڈوآس ملوکان ءِ مات من کل چی براتکگیں، آنہی فتح محمد ءِ بنگلہ ءُ ورنائی...... کٹتکنت۔ اے منی مردی ملنڈ اَنت۔ منی چاہوااَنت۔ تہ ہمکر فتح محمد آ تکہ اوکرسی ءِ سرا دیم پہ دیمی نشتہ۔

گواڑگ پُل سَری (گشاں) بوکاری کتی۔ یک مزنین تالی ءِ زُرتگی ءَ اندرءَ پہیتہ، آنہی اندر ءَ د چکانی پلگیں بر، بادامی مجگ، چاہی چاجوشے اوبازیں تی گنجے ایرا تنت۔ پلانی ءَ گوں وتی دستاں چہ جوڑینتو۔ کوپ چپی ءَ کوہ پروش اگت ءَ (دیما) تیلانک داتو گسیکنتی، کوہ پروش ءَ نندگ چوآس لنبوئی ماں آیگا اَت۔ پر بے وسیں مرد گوں لشکراں دہ گوں مباتنت پر چہ کہ مروچی گوسگیں روچ گوں آحتگیں روچاں اوارسوار بئیگا تنت کوہ پروش دو روچ ءِ لنگڑ ات۔ نہ وارتی ءُ ہمود کہ وارت کتی یا کہ دل ءَ پرورگ ءَ لوٹت پر چے کہ جڈ ودانی پر براتکگیں

کوہ پروشیءَ بلتگنت۔ کہ پلانی منی دیماءَ نشتگتی اِنت نوں............

پرمروچی نے اولی کوہ پروش ات اونے کہ پلانی۔

کوہ پروش ءِ دیم ءِ چھاپ ءَ دیما گونشتگیں روچاں آرتگت۔ پلانی ورنائی ءِ باگ ءِ پل ءُ برانی درچک، یکے جڈ و ءُ یکے واپانی بانک زمین ءُ آسمان ءِ دیری، بندہ خدا ءِ نیامی دراجیں مانینوکیں پند۔ فتح محمد ءَ گوشتہ۔ برات تہ وتی قصوءَ کنڈ کھ سکھ سکی سوری کئیت مردانی سرءَ۔ گوں تو چوں بیتہ؟ تہ دہ اے سندو ءَ چش (چوں) بجگے؟ ڈکھ تی اولی بیتگنت۔ نین تہ ڈکھی نوے۔ من ءُ تئی نشار ترا گوں چلو اں آپ دووَں۔

''یل دے فتح محمد مناں ڈکھی مکن پوشتگیں ٹپاں مہ گھرڑ (مہ ہاریں) مناں سرءَ گرتا پاد پینزءَ گند بس من وت قصوے آں''۔کوہ پروش گوشتہ۔

آخر پلانی کہ دانی چپی ءَ چکی ءِ واب ءِ تل ءَ نشتگی اَت۔ گوں پاد ءِ پنیزءَ حیال کُتی۔ شاید گیرآرگات۔ وتی گیران چ کنگات ناگمانی گا آحتہ اداتہ وتی ڈکھ ءِ پیرءَ دئے۔ مرچی سری روچ اَت۔ کہ پلانی ءَ دیدگ ءُ کوہی وتی جند ءِ بستگیں نام اشتو ادائے نام گپتہ۔کوہ پروش ءِ دل ایر بڈ تہ۔ سرگراں ترتہ، کہ پچارتگیں توارے مروچی ناپچارو بیتہ ناپچارتگیں نام گرگائت۔البت بیت وہداں مناں گیست (بیست) ءُ سئے سالی عمرے ءَ نادائی سندوءَ بجیتہ جھٹے چم ماں کوٹو ءِ دیما ٹک کتو پیرا (قصوّ) رائی کُتی۔

''اشکنت شما کہ نیلت۔ منی ٹپاں پٹت۔ ءُ گندت تہ گندت واشکنت۔ من سری سال ءَ کہ کالج اشتہ، جھٹے من پوریات پولتہ پر پوریات ءُ نوکری مناں نہ ملتہ۔ سدکیں (شاید) نیست اَت شمارا گیر اِنت۔ کہ ہماروچاں جنگ شروع بئیگی اَت۔ ہما وہدا مئے

کالج ءَ دی بھاگیہ ہستمند یں ماں ہمے دراجیں موٹران سر وکان ءُ لیڈرانی برو آرت۔ آنہانی گوشتن اَت کہ مروچی ملک ءَ اچ دشمن ءَ مزنیں خطرے پیدا بیتہ ۔مروچی مے لج ءَ خطرہ اِنت۔ننگ ءُ وطن ءُ آزاتی ءَ خطرہ اِنت۔ اگہ ما دشمن ءِ سیالی کُتہ۔ ما دشمن نہ بورینتہ ۔آنہی ءَ کٹتہ، تہ ماٹی بوں (گلام بن) مئے لج ءَ دشمن بہا کنت ۔ مئے مات ءُ گہار تیانی بھانکر......بنت مئے چک ٹی ءُ مولد بنت۔ مئے سرءَ گلامی کیت ۔گلامی ءِ نیمروچ تہاریں گنگ بیت۔شپانی نہ سدوکیں چرے کیت۔ بیاانت ورنا اُردءَ بھرتی بنت۔وتی ملک وتی قوم ءُ ننگ، چک ءُ لجاں بچیعت ۔من ورنا اَتاں ناپوہ ءُ انوشیں کالج ءَ سارتیں ساءِ پریں نہ چنڈتکیں درچک من حیالی گوں ہمے پارٹی ءَ گون اتاں من اردءَ بھرتی بیتگاں۔ چڑ و من نہ بلکن منی ڈولیں تی بازیں ورنا وتی مات ءُ پتاں دیدگ لعلانی کنڑو (وانگ) یارانی زیندن سانگیانی وہاب چُکانی پت،سندورو گیہوارانی جود، ہزارانی ہزار لکھانی لکھ اردءَ بھرتی بیتگنت ۔ پہ کشگ ءَ اوپہ زنب ءِ لاچار ءُ باگھیانی گشتن ءَ وتی کشائینگ مارءَ جھٹے ماں بلوچستان ءِ کوھانی سرءَ وستاد (بڑیٹنگ) کتش چوکہ مارا وتی ھنر ن کُشگ ءُ کشائینگ جوانی وسنا دکتہ۔ وت دی دلجاہ کتش۔حکم بیتہ کہ با ٔگہہ ءَ نہ تی (دومی) روچے مارا پہ جنگ ءِ پڑ (میدان) ءَ اچ شال کوٹ ءَ رائی بئیگی اِنت۔من اِچ رائی بئیگ ءَ چہار گھنٹہ پیش بلوچی سٹریٹ ءَ وتی پیریں مات ءِ گورءَ شُتاں کہ آئی ءَ موکلائیناں۔ کے زانت، ماتی دل سارتی دُعائے کنت۔ برات فتح مناں ہمار وچ پیڈ (بالکل) نہ شموشی (بےحیال نبیت) کہ منی مات ءِ کرشکیں دیم وحشیں چماں اچ ازرس ھوری گوارگائیتنت ۔ بےدنتانیں دپ ءَ گوں جھٹے پلّتی منت کُت۔ کہ............!اباجنگ

ءِ روے چوں کنئے؟ تئی پت کس ءَ نہ کشتہ۔ نواخدا فضل ءَ گنت ترا سو بے بیت گڈا تو نہ منی چم تڑ کیئنگنت۔ من اگ ترا ابرائینتہ گڈ وطن ءَ آزاتی کلتہ۔ پر ما چے؟

ورنائی ءِ انوشی ءَ من پرواہ نہ کتہ۔ کہ اے دیریں مردم چے زانت، آزاتی ءَ وجنگ ءَ منی دست گپتو چلتو۔ وتی دل ءِ سرءَ ایر کتو۔ سڈ کیاں (ہلگ) دیان ءَ گوشتی۔ ابا ماں پیرانی جھولی ءَ اے!۔

مئے اردتیار بیتہ۔ مالاری ءَ سواری ءَ گوں ہتھیار وسلاحاں پوشتی ءَ شال کوٹ ءِ ٹیسن ءَ اَتلگوں۔ شاید فتح محمد ہما روچی ہمودا نہ ئیتے۔ تی بازیں کالج ءِ ورنا آحلکی اَتنت۔ ہا! گواڑگ پل تہ دی اَتکی اَتے (گواڑگ پل چم بنا جتو، ہوں کتہ) مات ءُ پتانی نزمیں دوستیں کٹ سدگائنت۔ گہارانی دھیرو (تسلی) روگائنت۔ سنگتانی ٹاہکو سرائیگائنت۔ جنگانی لڑ اریں چم گوں انرساں دیریں درائیاں پہ کڑبئیگا ئیتت۔ مخلوق ءُ مردمانی یک دریائے اَت۔ ماں ٹیسن ءَ کہ اجھلاں (چھول) دیگا ئینت۔ برش کندگ وانڑس نگاہانی تئی ایں بروآر، موکل ءُ بھانکر زیند ءِ پلیٹ فارم ءَ وش، سوکھائی، واہو، نارگ ءُ ڈکھانی سبزیں جھنڈی ءِ بکتہ (چنڈتہ)۔ موکل ءُ سدگانی انرس آف ءُ شیری ہوار بیتکنت۔ گوں سبزیں جھنڈی ءِ رنگگ ءَ ریل ءَ یک دوریں واہوداشتہ، عالم ءَ واہوداشتہ۔

وطن ءِ انٹر تکیں ورنایاں آ وَکیں روچ شمیکنت۔ شا وتی لجانی سرءَ موت ءِ دپ ءَ روگا ئت۔ ماپہ شما حیلوں (خواہشمند) ریل ءَ دومی واہو داشتہ۔ انجن دھواں (دوتاں) کوکارگا ئیت۔ ریل گوں دھکائے ءَ جزرتہ۔ ٹیسن ھُشتہ درآحتہ ماگوشتوں دیما گھسکان ءَ آخرمنی ڈیہہ (وطن) اج منی چماں اوڈھر (اندیم) بیتہ۔ ریل شپ ءُ روچاں گڈان ءَ

منزل آں درزی دوچ کنان ءَ انجن دھوواں کوکاران ءَ مار برتو جنگ ءِ پڑ ءَ ایر گیجتی۔

یک درکے کوہ پروش چپ کتو۔ یک سارتیں ساہے کشتو۔ اگدے قصوائی کتی۔

''برات جنگ ءِ پڑ، توپانی رڑاٹ (توار) توپکانی ٹہکاٹ، تیرانی چیہانٹ، آس ءُ دھوؤانی نہ سدوکیں سرودنبی شورگ ءُ گوکرتے ہواریں زہپتیں بوگوں مردم، انسان اشرف المخلوقات ءِ گوشتانی لوساڑ (پیلوشگ) ونارہاٹ (نارگ) ءُ نفسانفسی زیندگران ءُ بازگران پرموت ارزان ءُ ڈینگہ (زیارت) ساءِ (ساہگ) ڈول ءَ نزینک نے کشوک ءَ وتی کشتگیں پچ کارت۔ اونے مروک ءَ وتی، کشوک مروک ہمے سئی نہ اَت کہ من پچے مرگاں۔ ہمے رنگ ءَ کشوک ءَ دی نہ زانت۔ کہ من یک مردمے یک انسانے وتی ڈولیں پچے کشگاں۔ پرموت ءَ ہر دوئیں پچہ کارتنت۔ من مرگاں اِتاں پہ وتی لجاں وتی ملک ءَ پہ آزاتی ءَ پہ لیڈرانی گشتن ءَ پچے کہ آزاتی کئیت ملک سیر ءُ سوکھ بیت۔ زیندارزان موت گران بیت۔ لنگڑوکیں دری گار بیت۔ من موت ءَ نزینک ءَ دیستہ دی مڑگااتاں۔ دوسال حون موت دھوؤں آسانی لاپ ءَ (توک ءَ) گوستہ۔ من ٹپی بیتگاں من موت شنگوں مڑان ءَ مناں ہسپتال ءَ داخل کتش، منی پاد ءَ تیرے ماں اَتکگ۔ ڈاکٹراں وس کتہ پر ٹپ شُنہ، چیڑابیان ءَ آخر بے وس لاچار بیتو۔ ڈاکٹراں منی پاداچ کونڈ ءَ برتہ۔ من یک پاد بیتو جڈّ و بیتگاں۔ جنگ ءَ منی ہٹ (تندرستی) ورنائی برتہ۔ مناں جنگ ءِ جرنیل لوٹائیتو۔ حکم داتہ کہ تئی یک پادے گوڈّگ بیتہ۔ تہ جڈّ وئے۔ نیں تہ جنگ ءَ داتہ نکنے ہمیشی نین ملک ءَ تئی گز رنیست۔ تراموکل اِنت۔ ہمود کہ تئی ہنداَنت، ڈس تراسرکار ءَ بجینی۔ نین جنگ تہ ماکٹتہ دشمن ءَ بائیتو ہتھیار چگل داتکنت جنگ جیہتکنت۔ کٹوک سئی نہ اَت۔ کہ من چے کٹتہ۔ نیکہ برائینوک

سئی اَت کہ من چہ برائیتہ ۔ من گڑتگاں ۔ منی واجیں (ڈولیں) جڈوئیں بے دست ءُ بے پادیں، کور، کر، ہر ڈولیں یک ریل ءَ سوار بیتواچ جنگ ءِ پڑ ءَ جنگ کٹتو، وتی بت ءُ ہٹ برائیتو ۔ جڈوگرتگوں ۔ ریل ءَ دوسال ءَ پیش شالکوٹ ٹیسن ءَ اچ سرگرگ واج ءَ اگدی واہو داشتہ ۔ انجن ءَ دہوؤانی کوکارگ شروع کُتہ ۔ ریل سرگپتہ ۔ پرائے دھک ءَ (رندءَ) چہ اولی، ڈول ءَ اِشتاپی نہ اَت ۔ چوکہ منی خیال اَتنت ۔ ماریل ءِ اندر ءَ آتی (وت مہ وت) پچار کُت جنگ ءِ ۔ نہ جنگاں انسانیت ماں اِنت ۔ بلکن وتی دوست ءُ عزیزانی سنگت ءُ دوستانی، یاروحیلانی مئے حیال اَت ۔ چوکہ ما وتی ڈیہہ پچوں ۔ عالم مخلوق، مات ءُ پت سنگت.........وزیر ءُ کبیر ۔ کل پہ مئے وش آحتن ءَ کا ینت ۔ پچے کہ مامروچی جنگ ءَ کٹتو پیدا گتوں ۔ ماوتی لجّ بکپتگنت، ما آزاتی زنتہ وطن مئے بیتہ ۔ نین ہچ وزتے نیست کہ ماوتی ورنائی انوشیں گوں ورنائی واب ءَ داتکت ۔ ہٹ جڈوکتگت ۔ او جنگ کٹتہ ۔ نین نے تہ شدو لنگڑی بیت ۔ اونے کہ بے پوریاتی ہرشے بیشمار بیت ۔ ہر تکے گنج بنت ۔ ہمے واب ءَ اَتنت کہ ماریل ءَ گندگا تنش کچوئیں حیالانی وت واب ۔ پچے کہ ماں نہ پچارتگیں ہزارانی ہزارکشتو وتی ہزارانی ہزارنا پچارواں گوں کشائیتو ۔ مانا پچارتگیں ڈیہہ بے گور ءُ کفن ءَ اشتو جنگ کٹتو روگاتوں، ریل اولی ڈول ءَ شپ ءُ روچاں گڈان ءَ منزلان درزی روچ کنان ءَ دھوواں کوکاراں ءَ تچگائت ۔ وابانی رنب ءُ ریل ءِ تاچ، من کہ چم پٹتو حال کُتہ ۔ اچ روچ آسان ءَ روچ ءِ سری پادگ (برانز) منی انیشگ ءَ ماں آ تگائت ۔ من جوانی ءَ حیال کُتہ ۔ من دیستہ ریل ماں بولان ءَ روگ ءَ انت ۔ بولان منی ڈیہہ؟ دوسال ءِ ستکیں سنگت پیریں مات، بلوچی اسٹریٹ، یک پہ دومی رند ءَ منی حیالاں پیدا گ روگا ئیتنت ۔ پر ریل

اَت کہ بولان ءِ چیراں برز ءَ پہ کلا روگا ئت ۔ جنگ کُٹگیں مٹگیں سپاہی ءِ ڈول ءَ ۔ پکوئیں نیمروچ ءَ ریل شالکوٹ ءَ پہت گنداں کسے کسے جلکتیناں چو کہ ریل ماں ٹیشن ءَ نزینک روگا ئت ۔ بیتاں ءَ منی جیل روگا ئت سداں ءَ ۔

جھٹے من گوشتہ نوا کہ چم مناں پرّ امگا ئت ۔ پر جوانی ءَ چمانی لوٹ ءُ پُٹ ءَ (تر ءُ پچ ءَ) چہ پد کہ جیال کتوں نین ریل ءَ دی من ٹیسن ءَ مان داتکت ۔ کس نیست چڑ وارد ءِ سپاہی گوں تو پک وہلار، وتی اردی جرّاں گورا کتو چر گا ئت ۔ من وابی در یہگ کُتہ، دھک ماں دھکی منی پولوکیں چماں اِنگو آ نگو شدی جیال کُت ۔ نوا کہ نوا کسے آحتہ بیت ۔ پر ہچی ماں ایر کپتگوں ۔ کس نیاحتہ ۔ اردی لاریاں سوار بیتگوں ہر کس ءَ چہ پول کتش تئ ہند پکوانت من وتی ہند ڈستہ ۔ منا بلوچی سٹریٹ ءَ ایر گیتش ۔ من وتی کگڑی یک پاد ءِ سر ءَ جلکتو دست گوں گلو ءَ (دروازگ ءَ) ٹیک داتو، اشتاپی گلو کڑ کیتہ ۔ یک بارگیں توارے آحتہ ۔ کہ کے ات؟ چے پولیت؟ زائیفگے ءِ توارت............. ۔ گلو ءَ بوجت من کوہ پروش آں...... من جواب تریتہ............؟

چشیں کوہ پروش؟ تاں کوہ پروش؟؟ ایدا چے لوٹے؟ مئے زیں کس ہند نہ اِنت !۔

من حیران بیتگاں کہ اے چے گوشیت ۔ اے من والی ہندانت ۔ من چشن بھلت باں کہ منی چکی ءَ ہمیدا چم پٹتو گوں ورنائی ءَ بہا نکر داتکنت ۔ من دانی ہے گرودار ءَ اِتاں کہ نکو (پیرزال) ماہناز حارانی اچ دیما پیدا گت ۔ منا پچار تو دست دراہی کتو منی دست چلکتو ۔ چمانی چک ءَ ایر کتو پول گول کُتی ۔ من اشتاپی پول کُتہ ۔ چاچی (تروئی) اے مئے ہند نہ اِنت ۔ آ ئی چون بیتہ ۔ ایدا اچ اندر ءَ کسے ءَ حالوار (حبر) نہ کُتہ ۔ ماہناز ءَ گوشتہ نیچ

اے ہندواجہ ءَ وتی اچ تئی مات ءَ پُلتہ ۔ چیا کہ جنگ ءَ گوں ہر چی گراں بیتہ ۔ ہمیشی ہندانی باڑو دی آ نہی ءَ باز کرہ کپتو تی باڑو دارے ءَ داتہ ۔ تئی مات مئے جگی ءَ اِنت ۔ منی سر چرتہ کہ من جنگ کنتہ ۔ ایدا وتی ہند برائینتہ ۔ من اشتاپی جگی ءِ نیمگ ءَ رائی بیتگاں ۔ گوں اِشتاپی جگی ءَ پیہگ ءَ منی سر جگی ءِ پیش دار ءَ ماں آحتہ ، منی ٹوپی کپتہ ، من سر دری ءَ بستگاں منی مات یک رلّی ءِ تو وپتکیات ۔ منی ٹوک (حبر) اُشکتو ، امر ہتہ (چست بوتہ) بس دیدگ ! منی بچ ! تو آحتگے ؟ پر ہٹ ءَ نہ بڑائینتہ (وس ءَ کمک نہ داتہ (من پول کتہ............ آئی (مات) ترا چون اِنت ؟ مات چپ ات چڑ واچ چماں انرسی رتکتی ، ماہناز ءَ گوشتہ ، ابا تئی مات ءَ اِچ نوزدہ روچ ءَ تپ گرگا ئینت ۔ نے درمان ودار وئے نیکہ چک ءُ یکے من وتی باری ءُ انوشیں ورنائی گوں وتی ہٹ ءَ داتوں ، چیز ے زرآ رتکت ہما من وتی مات ءِ سر ءَ پہ درمان ءَ پہ خرچ کتکنت ۔ پرآ نہی ءَ اچ من موکلا ئینتہ ۔ چوکہ من اولا ترا گوشتہ ۔ من گوں ، آ نہی جند ءِ سری ءَ کفن داتو پورتہ (کل کتہ) چیا کہ نین گوں من کفن ءِ قدرت دی نیستت ۔

آہ برات ! ڈھکانی چے پولے کنے............" کوہ پروش ءَ حیال کُتہ پلانی ءِ چماں اِچ ہیر تیں انرس روگا ئنت ۔ 'وفتح محمد چماں ٹک کتو آ نہی دپ ءِ نیمگ ءَ حیال ءَ کنگا ئت ۔ برات ! نین من پہ سر ءَ لَنگڑی پہ منی رند ءَ من دفترانی بروآ رشروع کُتہ ۔ اچ حارانی جگی ءَ بلوچی سٹریٹ ءَ صحب ءُ سنج ءَ (صحب ءَ مہالہ) کڑو بیت ۔ لنگین پاد ءَ کڑ پینان ءَ تا سکرٹریٹ ءَ شُتاں ۔ نواں کہ ملک ءِ واجہ وتی قول ءَ پالنت ۔ جنگ ءِ واسطہ داتوں کاگنذ ڈستوں ، پر نوکری نہ ملتہ ۔ ہر گلو ءَ کہ شُتاں بینگ ءِ ڈول ءَ ریسین جیتاں ۔ پرچے کہ مناں نے کلاہ واہری ءِ (سفارشے) اُستت ۔ اونے زرے ہے گرو داراں سالے

گوستہ، من جڈو ءِ اِتاں جڈوئیں آزاتی ءَ منادی جڈوکتگت ، ملک ءَ ڈکال کپتہ۔ دان سوداگراں چیر زمین جتہ۔ ہر چیز اِچ بازاراں گار بیتہ۔ لنگڑوکیں دری ءِ سیاہ دپیں دیوگوں وتی موت رستری چنگلاں زیندءَ برگائت۔ دپ ءَ کنان ءَ اولوڑھان ءَ زیند پہ لج ءَ بہا بیت۔ مروچی لج پہ دنیا بہا بیگائت۔ سڑکانی کندھی اچ انسانی لاشاں پُر اتنت کہ بینگ ءُ کرگس ورگائنت۔ بینگ ءُ کرگسانی سیرسالی ءُ کال اِت۔ مردم ءَ انسان ءَ پہ ڈکال، ملک چہارمہ کنڈی اِچ لنگڑاں سدّ کیاں دیگائت۔ وطن اچ کین دری ءَ برائینگ بیتگت۔ ہر یکے کہ دیم چرینتیں موت ءُ عزرائیل دریس (چاپ) جنگائت۔ چک ءُ لجانی سوداحون پہ ٹلنگگاں ، پدگڈ دی ہے موٹرانی واجگانی موٹر رگائیتنت۔ دراج بیان ءَ چہارمہ کنڈی انسانیت سڈکیاں دیگا اَت۔ ایشانی محل و ماڑی ءُ ماڑیاں اچ کندگ ءُ ٹاہکو کاتکنت۔ سوداگرانی نیشگ روگائت۔ دیما درکپان ءَ تجوری روچ پہ روچ روگائنت۔ اِچ زراں پر بیان ءَ موت، لنگڑ، پڑکوکیں انسانیت پر کنڈے پر ما جنگ کتگت۔ دشمن ءَ پرائیتگت۔ ماں جنگ ءَ چندیاں وتی ورنائی وتی ہٹ جڈوکتہ۔ چک چوری بیتگنت۔ چندی سندوریں گیہواریں بانکانی جیگ پٹ جتگنت۔ ماتانی کٹ اچ وتی دیدگ ءَ ہورک بیتگنت۔ بازیں گوں سانگ ءِ سہریں جڑاں اچ سیرءَ چیتں رن (جنوزام) بیتگنت۔ کٹتہ، آزاتی پر آزاتی جنگ ءَ بیتہ۔ آزاتی ءِ صلہ جنگ ءِ کٹّ والنگڑ، کین دری، لجانی بہا یک زنے، انسانیت ءِ بہا ٹلینگا ٹے، ڈونڈانی ڈھیر بینگانی دور، کرگسانی بال ءُ سرسائی ہے آزاتی۔ بس اِنت بس اِنت! من دیما قصوءَ نہ کناں۔ منی سر چرتہ۔ کوہ پروش ءَ گوشتہ۔ آ جنگ ءَ پیش ہے موٹرانی واجہ گوشتن۔ جنگ ءَ کٹوں، کس کس ءِ ٹی عبیت ، بے پوریاتی گار بیت۔

ہر کس سیرءُ سوکھ بیت۔ پرایشانی آرتگیں ڈکال برات، موت ءِ ہے دریس، زیند ءِ گرانی لجانی بہاتچے؟ جنگ؟ ماکردے سنگتاں یک ہند بیتو۔ پارٹی ءَ جوڑیتہ کہ اِچ ہے بھاگیہ لیڑ کینانی آرتگیں بے درمانیں بلاءَ ملک خلاص کتوں۔ سرکارءَ مارا آزاتی کٹوکاں وتی ورنائی ہٹ دیوکاں نام ءِ داتو۔ کردے ماں جیلاں پیہنیتہ۔ کردے تہ اِچ مازیندگیءَ گار کتگنتی۔ کہ تادانی ماسی دی نہ اوں۔ کہ جڈوئیں آزاتیءُ جڈوئیں وطن ءَ جڈوکتگیں چوں کُتگنت۔ من اِچ توپولءَ کناں ں۔ آزاتی بیتہ پرلنگڑیں بازلنگڑ بیتہ۔ کین دریں برہنگ بیتہ، لج پہ زنبان بہاچتگنت۔ انسانیت پہ زراں بہابیتہ۔ گڈااے چہ آزاتی اِنت؟ گوش ما جنگ پرچے کُتہ۔ ماچے کٹو، چے برائیتہ۔ جنگ کٹوءُ زیند برائیتہ۔ آزاتی کٹتہ۔ لج برائیتہ۔ لنگڑوکیں دری کٹو...... برائیتہ۔ موت کٹو انسانیت چیرزمین جتہ، ہمیشنت جنگ؟ کٹو.........اُف جنگ اسانیت ءِ دشمن، جنگ موت۔ نین مئے پارٹیءُ سنگتانی کارہمیشنت۔ کہ ماجہان ءَ جنگ ءَ نیلوں۔ جنگ ءَ اِچ دُنیاءَ گارکنوں۔ پہ بھاگیہءُ لیڑوکینی گشن۔ ءُ آنہی سیتءُ کٹواں پہ جنگ ءَ نہ دوں نیکہ وتی چُکاں چوری کنوں نے سندوریں گیہواران گیسوکنائینوں، پتن دیمیں ڈوبراں اِچ جیرگاں بے جیگ نہ کنوں، سانگی سہریں جوانی ارمان ءَ گوں رنی ہوار بیگ نیلوں۔ نیکہ کندوکیں رکاں پرسیگءُ موتکاں (مودگاں) نی نیلوں نیکہ انسانی واباں گوں دھوواں مچاروں کنوں اوکنگ کلوں۔ نیکہ نہ پچارتگیں مردماں کشن اونیکہ وتارءَ کشائینوں، شدولنگڑ، کین دری اوموتءَ اِچ ملکءَ دیرکنوں پہ یک انسانی سنگتءُ براتی دوستیءَ پچے کہ سیرسوکہی، آزاتیءُ انسانیت گوں حیرکئیت۔ حیرءَ دامن، اِچ دیماروت۔ کہ گوں جنگءَ مروچی من دی گیھلتو اودا

سڑک ءِ کندی ءَ (کش ءَ) آتکگاں ۔ کہ گنداں کہ منی کٹنگیں آزاتی کہ ہما آزاتی ءِ من وتاراجڈ و کُتہ ۔ منی چہ وتڈ اِنت اے شمے موت ءِ آزاتی گندگ ءِ چہ منی کٹنگیں آزاتی ءَ مناں سڑک ءِ کندی نندگ ءَ دی نہ اشتہ ۔ من پنڈوک نہ اوں ۔ پہ پنڈگ زیند نہ رود یت ۔ انسانی تاریخ اِنت ہمیش اِنت منی قصور''۔

ہا۔سنگت چم چریتو پلانی ہیمگ ءَ کہ خیال کتی دیستی پلانی اچ انرساں گوئتو ،سڈکیاں دیگائنت ، فتح محمد ءَ چم ءُ دیم چوسہرانگر ءَ بیتگنت ۔ تئی چے سلا اِنت؟ ماردوں ۔ (رِداُن) یا ٹھکاں؟؟ ۔

کوہ پروش مادی کوں پہ جیر ءِ کٹگ ءَ پہ جیر ءِ آرگ ءَ او جنگ ءِ گار کنگ ءَ بیائین ۔ ہر سے قول ءَ کنوں ۔ کہ جنگ ءَ نہ رووَں (جنگ نہ کناں) ہر ہما چیز ءَ اچ جہان ءَ گار کنوں کہ جنگ ءَ کاریت ، مڑوں تاسر ءِ وس ءَ پہ جیر ءَ کہ جیر آ تکناں زیندارزان موت گار بیت ۔ کہ جنگ زیند ۔ انسانیت ءَ گار کنت ۔ موت ، ڈکال ، لنگڑ .... کشار اَنت ۔ جیر زیندگ بات ! جنگ گار بات !!

ہمیش اِنت سنگت انسان ءِ آ وَ کیں زیندگوں وتی تاریخ ءَ !! کوہ پروش وتی جڈوئی شمشتو چم ماں فتح محمد ءِ چک ءَ کتو یک فاتحانہ بر چکندے کندگائت ۔ معلوم بئیگاتی کہ مرو چی جنگ ںٹور اارج جنگ ءَ ۔

پلانی ءَ گوشتہ ۔ کوہی ! تہ نین گوں ماٹک ! ایدابی!''

''نامنا کارکنگی اِنت ۔ جوان ! من نین رواں قول ءَ گیر آرت !'' دانی اچ فتح محمد ءُ پلانی دپ ءَ جواب نہ در کپتگت ۔ کہ کوہ پروش جڈ واچ بنگلہ ءَ در کپتو دیم پہ بلوچی سٹریٹ ءَ رائی بیتگت ۔

جولائی ، اگست 1957ء

بلوچی کراچی

ناکو

نسیم دشتی

''وتی تر وءَ بکند''

منی ناکوءَ یک زیبائیں جنک یےءِ نیمگا وتی دستءَ را اشہار دات۔

''ایشی!............؟من حیرانیءَ جُست کُرتوں۔

''ہو......ہو......ایش تئی ترو دُرگل اِنت''

دُرگل ءِ نام ءِ اش کنگ ءَ چہ منی دیمادہ سال ءِ یاتانی وشیں ندارہ گردگ ءَ لگت اَنت۔ آئی ءِ زیبائی، سکہ رنگ ءُ دانگ، آسکی دیدگ، کاٹارین پونز، کمانین بروان، مار پیچیں ملگور ہرورنائیں دل ءَ چہ بندو کاں نندار یت...... بلے منا آئی پُلیں دیم ءِ سُہریں لُنٹانی وشیں بچکندگ سک دوست انت۔ ہمیشا من ناکو ءِ اے گپ ءَ کہ تئی تُرو دُرگل اِنت، باز حیران منتوں۔ پر چا کہ آ چہ کسانی ءَ منی واب ءُ حیالانی ماہ درور یں دتک اَت۔ بلے نون کہ منی کماشیں ناکوءَ وتی لوگ بانک گُرتگ اَت تو ہمن پکر ءُ حیالاں چہ ابید دگہ ہچ پش نہ کپتگ اَت۔ ہے سوب ءَ منی چماں چہ ار مانی رگام شلت اَنت ءُ پہ دل ءِ بُن بندءَ اُپاراں باہند گُت۔ بلے پہ ناکو ءِ کوہیں ہاتر ءَ من وتی بے تاہیری ءَ را یکدم سہرا نہ کت۔ بلے چونائی ءَ ایش گمانی بار ہمنی نزوریں بالاد ءُ سگ ءَ گیش ات ہمیشہ من پہ ڈن ءِ روگ ءَ وتی گامان ءَ پہ گیگ واندام چست کُت گوشئے کہ دراہیں زمین ءِ بار منی چک ءَ اِت۔

اسلام اعلیکم......من ناکوءَ را اسلام دات ءُ گشادگشادءَ وتی بان ءَ درشتان۔

''وعلیکم السلام............ برو! تو حدائے میارے''۔

من وتی بان ءَ تحت ءِ سرءَ شکوں دیم بوتوں ءُ پکر واند وہانی طوپان ءَ مناں زُپت......من خیال کرتوں کہ مئے رواج چتکس بے ڈول ءُ بدرنگیں کاراں چہ وتی دامن ءَ راپولنگ گُرتہ.........منی ڈولیں چتکس ورنا پہ وتی حقیں ارمان ءُ واہشانی واسطہ تلوسگ ءَ انت بلے آ ظالمیں ، رواج ءِ دیما بےوس انت۔ من ءَ ہشتادسالی ئیں ناکو ءِ گوں کسان سالیں دُرگل ءَ سور کنگ سک تورت۔ بلے چون کنین؟ کماشان ءَ پنت ءُ سوج کنگ مزنین بے ادبی اِیت۔ ہمے سوب ءَ ہمن نا اُمیتی ءِ آہ اپاران چہ ابید دگہ ہچ پدنہ منت۔ ءُ من چہ پہکیں لاچاری ءَ گون حداءِ جُست ءُ جواب کرتون۔

او واجہ حدا! منی گناہ ءُ میار چی اِنت؟ چوش پرچا بُوت؟ چے تئی ہم واھگ ہمیش اَت۔ کہ دُرگل یکے ءِ انامت اَت۔ تو آ دگہ کس ءِ لوگ ءِ زیب ءُ براہ بیت۔ الیش یک واہ تو نہ اِنت۔ بلے نا! الیش واب یک الم ئیں احوالے ءِ بوت منی دیدگانی اَرس ناہودگ ءَ رتکنت۔ منی دنیاویران.........ءُ منی ناکو ءِ دُنیا آبادبُوت۔

دُنیا ءِ جہار بر کنڈاں تباہی ءَ مانشانتگ اَت۔ ہمے تہار مائیں شپ ءَ آزمان ءِ اِستال درپشگ ءَ اَتنت۔ بلے منی تہاریں شپ ءِ ہما درپشوکیں اِستال کہ بازدیرءَ رندڈ لگ بوتگت نوں مرمرانکوبوت.........ءُ منی اومیتانی دُنیا ہر ییمگ ءَ سیاہ ءُ تہارات، نہ راہے پدنہ دیم! چہ وتی دل ءِ ہلا ہوش ءَ زیارت ءُ پیران ءَ توار پرکتون.........وتی گرانین گمانی سبک تر کنگ ءَ دیم پہ مسیت ءَ شتوں ءُ گوں حداءَ واہ ءُ زاری کرتون۔ واجہ حدا! باریں چوش بوت؟ اچ مرو چی ءَ دہ سال ءَ پیش من ءُ دُرگل ءَ تئی پاکیں لوگ (مسیت) ءَ زندءِ سکی ءُ

سوریانی تہاہمراہ ءُ ہم کو پگ بوہگ ءِ سوگند وارت۔ بلے مروچی ءَ چہ دہ سال ءَ پد من چے گندگ ءَ اون؟ کہ منی زندگانی ءِ روژ نائیں ماہ دگرے ءِ لوگ ءَ شہم کنگ ءَ اِنت۔ راستے کہ دنیا سک بےرحم اِنت بلےتو چے بےرحم نہ اے۔تو بہ تو ہم کس ءَ راہچ گشت نہ کُرت۔ کہ دُرگل یکّے ءِ انامت اِنت"۔

یک روچے من وتی یک سنگت یے ءِ دچار کپگ ءَ روگ ءَ اَتوں کہ من دُرگل ءَ رادوہمی نیمگ ءَ آ ہک ءَ دیست من اوشتاتون بلے آ گوں وتی دز گہاراں گپ جنان چمن شگوست ءُ من ہُشک ءُ حیران بوتوں کہ آ پرچا چوش موازانیت۔

روچ شپ ءُ شپ روچ بوان ءَ گوستان۔ ءُ من ملور ملور بوتاں۔ ءُ ہر وہد ءَ پکر جت کہ دُرگل منی گور ءَ پرچا چوبے برمش ءُ توار ءَ گوزیت گوشیکہ من ءَ پجاہ نیاریت۔ من وتی دل ءَ نیت کرتوں کہ من دُرگل ءَ آ روچ ءِ موازی ءِ سوب ءَ ضرور جُست کنین ہمیشا من پہ آئی ءِ لوگ ءَ رھادگ بوتون۔ بلے وہد یکہ درواز گ ءَ سر کشت۔تو دیستون کہ آ دراجیں آ دینک ءِ دیم ءَ نِشتہ وتی مود ءُ ملگوران رندگ ءُ وتی جندے سہبنگ ءَ اَت۔ کہ یک رندرتکی جنین یے چوش نہ براہیت ءُ آئی ءِ حالت ءَ چہ من سک پدرد بوتوں۔ مس آئی ءِ بان ءِ تہا پیرتون ءُ دروازگ ءَ راہند کُت من سک بےتاہیر اَتوں۔ بلے آئی ءَ گون مزنین ھبرے ءَ درائینت۔

"بگوش چہ گپ اے؟"

"من............من............"

"ہو جی............جی............بگوش تو چیا تُرس ءِ"

''من..........من..........تو ناوش نہ بے''

''اِنہ..........تو بگوش نا''

''دُرگل..........!''

''جی..........''

دُرگل! مازندگانی ءَ یک دومی ءِ ہمراہ وہم کو پگ بوہگ ءِ سوگند وارتگت۔ بلے منی روگ ءَ چہ رند پرچے جوش بوت؟ من وتی دل ءَ چنکس واہش ءُ ارمان داشتہ پہ لوگ ءَ اَتکگ اَتوں بلے منی درسیں واہش ءُ ارمان گون حاک ءُ پران اَوار بوتان مرو چی من ترا ہمے جُست ءَ کنین کہ ایش درس چہ تئی واہگ ءَ بوتگت اگان نا؟''

''ہو..........چہ منی واھگ ءَ..........آ ئی ءَ وتی چمان ءَ جہل کُت ءُ یک نزوریں توارے ءَ پسو دات ''تو گڈا ہما سوگندان ءَ زُوت شموشت ءِ کہ ماپاکیں مسیت ءَ وارتنت۔''

''انا..........بلے''

''بلے..........چے؟..........''

''بلے نون زمانہ باز دیماشتہ ءُ ایش دیمارؤکیں زمانہ ءِ واسطہ.......... مال لوٹیت..........سہر ءُ زر لوٹیت''..........من آئی ءِ گپ ءَ راتوام کُت۔ ''تو نزانے کریم..........منا تئی ناکو ءَ گون ہچ واہگ نیست۔ بلے من آئی مال ءُ دولت ءَ گون حب دارین ءُ تئی ناکو مرچی نا باندات چرے دُنیا ءَ روت۔ تو دگر پرچا آئی ءِ دولت ءَ چہ پائیدہ بکشنت''۔

''بس کن وتی پوتاری ءَ من تئی ڈولیں مکر بازیں جنین ءَ زندگ ءَ پشت نہ گیجیں اَنوں تئی ہما حال بیت ہنچو کہ یک مزنین گناہ گارے ءِ تا نکہ تو وتی لچیں واہگ ءَ چہ دگہ کس ءَ برباد مہ کنے۔''

من یکدم درگل گٹگیر کُرت۔ ہنچو کہ یک شاہین اے جنجشک ءِ سرءَ ہیز بکنت، بلے منی دست لرزِت اَنت ءُ یک توارے منی گوشاں کپت۔'' .... پرچا وتی ناکو ءِ ارمان ءُ واہگانی دنیاءَ ویراں کنے .... ہما ناکو کہ تراحرچ ءُ درچے دات وانائینت ءَ .... ءُ تئی ہر ٹہل ءُ نازے پجت .... بلے مروچی تو آئی ءِ واہگانی دُنیاءَ تباہ کنگائے۔ من شُت ءُ میسیت ءَ تگرد ءِ سرادیم پہ چیر کپتون، بیگاہ شپ ءُ شپ نیم شپ بوت۔ ساعت دراج بوت وخت وتی جاہا جک ہوشتات منی ارس ءِ گوہر زمین ءِ ماتی دامن ءَ کپتنت۔ من پاداحت ڈن ءَ درآحتوں منی دل پرات گم وفا، دوستی، بے وفائی، زند، درگل، ناکو، درد، دل، رنج، زہر بار دوست، نادوستی، بے وفا، دگنیا مال زر، دوستی، درگل، بے وفا، مرک زند، کل آحت، ءُ منی دیما ہوشتیا تنت۔

کجا............؟ کجا............؟ من اچ وتی دل ءَ پرسِت۔

منی سر جہل اَت، ءُ گوں وتی گمان جیڑگ ءَ اتوں۔ زند چے اِیت، وفا چے اِنت، دوستی کُجام نام اِنت، منی راہ کُجام اِنت، دل ءَ پدا دردے پادآحت، اے کار چے اِنت، ناکو واب اِنت وتی ورنائیں جن ءِ بگل ءَ اِنت۔ منی چماں دیست، کہ درگل ناکو ءِ بگل ءَ اِنت آئی بادامیں چم بند اَنت، ءُ لُنٹ بے پچ اَنت۔ منی دل اِچ زہر ءَ پُر بیت۔

حون من رگان تیز بوت ۔لُنٹ گٹ چنتت ۔دست پہ وتی لانک ءِ کارچ ءُشت ۔گام تیز کُرتنت ۔ءُ پہ ناکوءِ لوگ ءَ راہدگ بوتوں ۔

انا گاہا کچک یے ءَ وک اِت ۔ءُ من اچ وتی واب ءَ آ گاہ بوتون ۔من وتی چماں چست کُت ۔ءُ برز ءَ چارئت ،زمستانی شپ ءِ بیستمی ماہ اپر روگی اَت ۔ءُ چو سالی نادراہا منی نیمگ ءَ گندگ ءَ اَت ۔زمین ءُ آزمان ماہ ءِ نور ءِ چادر ءَ واب اُتنت ۔آزمان صاف اَت ءُ اِستال جڑشلگ ءَ اَتنت ۔درچکانی کپتگیں تاک منی پادانی چیر ءَ چو شنگیں دل ءَ توار کتنت ۔من وتی چم پہ ماہ ءَ سک داتنت ۔ءُ اوشتات ،ماہ ءِ نور منی دل ءَ اچ نور ءَ پُرکرت ، اف ، اف زند ، دل ءِ تہاری ءِ تہا گروک یے ءَ جت ۔دوستی ءِ یک لہڑے پاد اَحت ،اے روشنائیں زرد رنگیں ماہ ءِ کپتگیں تاک ءِ مرتگیں پھل منی دردمنی زہر منی گم ءَ بہر کتنت ۔منی چماں اُرس آحتنت ۔دل چو آزمان پراہ بوت اِستال دل ءَ روک بوتنت ۔

اے ٹو ہیں پرائیں گل زمین ءَ بے وفائیں درگل ءَ جاگہ اَست ۔

اے زند پہ ناکو ہم وش اِنت ،اے ماہ ءُ استالی دنیا

اے سوز یں زرد پھلانی دنیا ناکو ءُ دُرگل ءَ نصیب بات ۔

من اچ وتی ناکوے لوگ ءِ راہا پد ءَ گشت ءُ دگہ راہے گپت ۔منی گام تیز بوتنت منی زبان ءَ وش وش ایں اے لوظ درآ تک ناکو ۔درگل من ءَ پھل کن اِت !!!

درور

کریم دشتی

تو گشے ہیل کتگ گشان ءِ دیم ءَ پردیگ ۔ تو وتی دیم چیر داتگ ۔ نوں گپانی پسوءَ
وش وش ءَ دیئے ۔ حبرے تہ بکن ! ۔ نام کپتگ اے کہ ترا لج کنت !! ۔ من گون وتی ماہو
گشت :۔ تئی وامود چہ بوچ ءَ پُراَنت ۔ تو گشے گون زہگاں گوازی کنتہ ۔ وتی لہمیں دستے
شہھار دات ۔ منی گوک ءَ چیزے دُور کُت منی مودے چنڈتنت ءُ پدا وش وش ءَ وتی
گشان ءِ لبے دست ءَ کُت :۔

''ماہو! تو گپے بکن ۔''

اے نوں چی یے؟''

گوں پلوءَ شار ءِ وتی گوازی کنئے ۔ تئی اے لج ءُ میار تنکدین ءَ روچ پہ روچ
گیش بنت ۔ تئی اے میار ءِ روچ تاں چنت ءَ بیگاہ نہ بیت؟؟..........نوں وتی میاراں
بل اے میار وت ترا اُزوت یلہ دیئنت :۔

نوں منی ءُ تئی سور د . رنہ اِنت گڈا ہنچو میار کنئے؟

''او کلکشاں سرءِ تو ک ءَ رستگ ۔ من چہ گنجیں دیرے کُتہ ۔ نوں شپ ءَ چے پشکپت ۔ ماہو
سر چست کُت ءُ برزءَ چارِت ۔

منی ماہل ! کلکشاں مدام تئی سرءِ توک ءَ اِنت اے دیری ءِ ڈس نہ اِنت.......... بلے ترا
اِشتاپ اِنت پہ چہ؟'' تو مناچوں گنوکان اے بامسارءَ اَنگت جلتگ عالم نون پدا پاد

اَہتگ ۔ گشان اے مان پوشت ۔ ءُ جنزگی بوت'' سر گپت ءِ منی ماہل! مدام سر سواری اِنت تئی بام رمبگ ءَ دیر نہ کنت مرچی گپے نہ جت کہ چون بہ بیت ۔ ءُ چون مہ بیت بس اینچک ءَ بجل! ....ساعت اے دگہ:

''من نہ دیستگ کہ تئی حبر کٹت ۔ چوشیں بر نہ بیت کہ تو من ءَ وت رضا بدیئے مرچی نا! آ وہدی کہ ماچوری بوتگاں ہر کس ءَ لیب کُتہ وتی گسان واب بوتکنت تو من ءَ راہ ءَ داشتگ کہ گپ جناں ۔ انگت جلگ ءِ وہد اِنت ۔

''منی ماہل! دیریگیں تنگے ءَ یک گٹے آپ دیگ ءُ ہنارکنگ ءَ ہما گہہ اِنت کہ آئی ہمے گٹ آپ دیگ مہ بیت ۔ ہمابسات ءَ میار ۔

'' بلے اے تُن ءَ رامن ہچبر پہ سیراپی ءَ نہ دیستگ ۔ ہر وہد ہمے تنگی ءُ ہمے ہناری ۔

''منی ماہل! آ روچ زُوت کئیت کہ تو بانور بے گڈ اباریں من ءَ بکند ہنار باں ۔ اگاں منی تن روَت ۔ گڈ اباریں چہ پیم شپ بانگواہ بیت ۔ آ وہد ءَ ہم تو گشے کہ نوں شپ پُلتگ آ وہد ءَ ہم ہنچو بامسار بیت!!!

''تو بچارانوں منابل کہ روئیں گشانے چنڈت ءُ گشتے:

ابراہیم جان! اوابراہیم جان! انگت واب ءِ وہد اِنت؟

پاداترا اواجہ لوٹیت ۔ پس ترالوٹیت ۔ اوتو لج ءِ پہ چیا؟ بوشت وتی گپان بجن کئے وتی گپاں بجنت؟ پاداترا چون اِنت؟ یکے منی سرءِ گورءَ اوشتاتکت ءُ من ءَ ٹوہینگ ءَ اَت ۔ ھاں من ءَ چون اِنت پر چہ؟ تو واب ءَ دیستگ مروگپ جن من چے کُتہ من پاد آتکن:

بلے نوں پاداروچ دیری در آحتہ ۔ من ءَ واجہ ءَ راہ داتگ کہ ترا پاد کنن زُوت بروترازوت

لوٹیت ،

من ءَ پس لوٹیت ؟ اِشتاپی ؟

ہوترا لوٹیت ۔ من ءَ گشتے پادے بکن ءُ دیے دیئے ۔ من کہ سار ئُت ۔ من الّم ءَ واب دیستگت اِداماہل ئُج ات کجاواب ءُ کجا گواچن (حقیقت) ۔

من پاداحتوں ۔ پس ءِ نیمگ ءَ شُتوں :۔

تو نوں چہ واب ءَ سار کتگ ۔ انگت دیم نہ شُشتگ وتی ؟ بروتی دیم ءَ شود منا پہ تو کارے اَست ۔ منی پس ءَ گشت ۔ من سر پد نہ اُتوں چہ گپے چہ احوالے ؟ مروچی واجہ ءَ پمن چہ کار کپتگ دست ماں آپ ءَ اَتنت دل ءَ جیڑگ ءَ اُتون :

جامی وتی لالائے ارزبند ءَ منی گور ءَ بیار ۔ بلے منی گور ءَ ارزبندیت ۔ من ءَ پرائی کارے اَست منی کستریں برات ءَ گوانکے حت جی ہو :

نوں من گیشتر حیران اُتوں کہ چہ حبرے بُوت تو اَنگت نہ گشیتگ ءِ ہچ بگی دیرے نہ کنئے تو ۔

من پیدا کوں واجہ ! من پسودات :۔ من ترا لوٹتگ کہ تو سر پد ہے کہ ترا من سانگ داتگ ۔ من گشتوں کہ وتی زند ءَ تئی مراداں بکندیں ۔ باریں تاں کدین ءَ من زندگ مائیں تو سر پد بوتے نا ؟

من ترا ازامات کرتگوں ! یک برے منی زبان بند بوت ۔ دل پر کتو گشتوں کجا منی جاگہ ءَ تہیتگ لبآ ؟ بی بی مہ گنج ءَ گون پس ءَ پسودات ۔ من حشک بوتوں منی دپ بند بوت گشے من دل ءِ گپاں ماں دپ ءَ آروکیں تنگ ست ۔ من دست پہ نگن ءَ شہاردات چنڈے نگن لڈینت ۔ دست دپ ءَ نہ شت پدا دل پُرکت ءُ گشت بی بی مہ گنج ءِ کُجام جنک

ءِ شاری ءَ کہ گرانازءَ؟ شاری ءُ گرانازءِ واسطہ منی دل اِش ریش کُتگ اِت۔ یکے شت ءُ یکے آحت پہ آیان من میر عالی ءُ میر تاج محمد ءِ زھگ زامات کُرتگ انت۔

نوں پہ بی بی مہ گنج ءِ جند ءَ ھم چنت کس آ ختگ من چارت کہ اے مئے مال پہ دگر ءَ پرچہ بروت؟ پہ آئی ترانام گپت کتوں مئے مال پہ دگر ءَ روت۔ مئے مال ءَ کئے بارت؟ من گشت نان۔ من گوشان مہ گنج ءِ اے مال مئے وتی اِنت۔ تو سر پد نہ بئے۔ مئے مال ءِ نیم تئی نا کو ءَ شت۔ آئی مرگ ءَ پد پرائی زھگ ھاشم ءَ شُت۔ نوں ھاشم ءِ مرگ ءَ پد امہ گنج دگرسا نگے بکنت مال پمائی وت روت۔ گڈا شرتر نہ اِنت کہ مئے وتی مال پدا پمابئیت؟۔ واجہ ماراوت ءَ مال بازانت۔ منی واسطہ بہتر ات کہ تو پہ دادااللہ ءِ جنک ماہل ٹاھینتیں آئی عادت ءُ ہیل باز جوان اَنت واند ھے۔ من گوشت ہو۔ تو سک زبرے بے مال ءَ کہ مردم شر بوتیں گڈا ہر کس شر بُوت۔ من وتی زھگ ءَ دادااللہ ڈولیں بے نان ءِ جنک ءَ بدئیں؟۔ من گشتگ تو سر پدی ئیں چکے اےٓ دادااللہ ءِ جنک ءَ تو سانگ بکنے مارا عالم چہ گوشی؟ مہ گنج ہر پیم اِنت مئے مٹ ءُ درورانت۔ زانا کدی مرد ءِ ءُ جن ءِ عمر یک بوتگ؟۔

پس ءَ وتی درور در کپتگت۔ آئی مراد حاصل اَتنت۔ منی دپار مان دپ ءَ جورات منی سرا دانی شپ ءِ بام ءَ داتگ اَت۔ منی واہگانی روچ بیگاہ بوگ ءَ اَت۔ پادا َحتوں رہادگ بوتون۔

سُور

نسیم دشتی

نیم روچ ءِ ٹاک اَت۔ گرماگی روچ ءِ تبد ءُ لوار آچ گواران اَت۔ آزمان روک ءُ گلزمین چوتینگ ءَ تپس اِتگ اَت آئی وتی ڈوڈین مشک ءُ گردوزُرت اَنت۔ اچ تمبگیں کڈک درآحت بلے پشتی نیمگا یکے ءَ توار جت۔

ماتی وتی پت ءِ جنڈین پشَل ءُ شلوار ءَ برگون کمین پشلاپ اے آ پدتر ئت پدا مان تمبگین کڈک ءَ پُترت۔ یک کلنڈین پیتی ئے ءَ پشک ءُ شلوارے درکُت اَنت کہ ہزار جاہ ءَ مان داتگ اَت۔ یک برے چم ئے چست کُرت اَنت پیرین نادرا ہے چارت مان کڈک ءِ کنڈا ایک پرشکین تحت ئے سرءَ کوہگا اَت۔ آئی وتی مشک ءُ گردوان ءَ زُرت گورم ءَ شت۔ روچ ءِ سوچوکین برانز زمین ءِ سینگ ءَ تپان اَت تبد ءُ لوار درچک ءُ داران ءَ بن دیان اَت۔ بلے آئی دل دگرے واہگانی برانزان سہتگ اَت۔ آئی کاگدین رک ءُ ماہین انارک دگرے ءِ دل ءِ واہگ ءِ روکین انگران سچان اَت۔ ہمیشا آرا تبد ءُ لوار ءِ درشکی ءُ روچ ءِ گرمی ءِ ہچ سانبست اَت آروان اَت۔ کَور ءِ سرءَ گزانی جنگل اَنت۔ ہمے درچکان............ ججشکانی چوی چوی بلبلانی کلی کلی اَت۔ شاتُل ءُ کپوتانی کوکوا اَت۔ یک پیریں گزے ءِ چنبان ءَ کپوت ئے نشتگ ءُ وتی دل ءِ سُوزمان ءَ نالگ ءَ اَت۔

آزمان روک اَت۔ ماتین گلزمین چو آچ ءُ انگر ءَ گرم اَت۔ تن ءِ ھلاھوشان گورم ءِ سارتین آپ چو آبِ حیات ءَ اَت۔ گواش ءِ کشارانی پانگ پانان، دلوت ءُ

ساہداران ءُ جنگل ءِ مرگ ءُ رستران، تن ءَ چہ کلنڈ ین ئک ہمدءَ ترُ کت :

یک روباہے وتی دراجیں دمب ءَ سر ریناں ۔ مان گورم ءِ نیمگ ءَ تچان اَت ۔ زوانے چہ گوازے ءَ درآ ختگ اَت ۔ بالی مرگ وا گوشے مان گورم ءِ لمب ءِ گونڈ ین درچکانی شاہان کماتگ اَتنت ۔

بلے آئی ءِ پاد دیماں چست بوان اَتنت ۔ زمین ءِ تتاب نز آیان اَت ۔ آ جنگل ءِ گزان چہ شگوست مان گورم ءِ شون ءِ نیمگ ءَ روان اَت ۔ بزین گزانی پاتراپ ءَ سبکین گوانک ءَ بُوت ۔

"مھنو ! اینگو بیا:

آ ئی ءِ دل درہت پا دلرزا تنت ۔ حیالان پنت دات کہ بروشوم مبو ۔ تئی بحت توار ءَ اِنت مرچی گریب ءِ باندا ہی بی بےءُ ۔ اچ آ ئی ءَ شرترین ترانہ رسیت : شر...... رین آئی ءِ پسہ ءِ یکیں لوز مان زوان ءِ سرءَ پرشان ءَ درآ حت ۔ وتی مشک ءُ جرے مان شون ءِ سرءَ چگل دات اَنت پہ ہما توار ءِ نیمگ ءَ رہادگ ، روان ات پہ وتی مراد ءِ مزل ءَ بیامنی ! گمانی تالان کنوکیں شا تل ، نز یک ءَ بیا ، اینکس دور مبو ۔

نا ، نا ۔ اشرف ! سورءَ چہ ساری من تئی نز یک ءَ نیاہان مہناز ءَ پسہ دات ۔ من ترا سور کنان بلے چن ءُ لانچ لوٹیت ۔ پس ءُ دان ہنی ءُ روگن ، بو ءُ بُس ، ویلین گُد ءُ کپچی توار وکین کوش ، دگہ مزنین لنش ءُ پتارے بہا زیرگ لوٹیت ۔ دانکہ جوانین سورے بیت کس مار اشگانی نکنت ۔

چوش نا ! بگوش ترا چی ءِ سوگند اَنت ۔

''مناوتی نماز ءِ سرءِ سوگندانت، ترا زانان منی زوان ءِ جبر باور نہ کنت۔ اشرف ءَ آئی نرم ءُ نازرکیں دستان ءَ گپت ءُ وتی نیمگ ءَ چکت:

چوش مکن مھناز ءَ جان کش ات ءُ درائینت۔ ''اے لجّ ءَ چہ ساری ءَ پروش'' اشرف دیما کنزان ءُ آرانزّ اران اَت۔ اے وحدی دو دل جنگ ءَ اَت مہناز ءِ جان شلنگ اَت ءُ دوئین چم نزاتان۔ بلے اَشرف ءِ ساہ گرم گرم ءَ روان اَت۔ شرین سہت ئے ءَ رند مہناز ءِ چم پچ بیتان، جان اے کشت ہڈ ءُ بندا نے تو ارکُرت۔

اشرف نون دیر گوستہ، من روان دریان پر کنان، پچان پشلا پان من نہ گوشاں کہ تو برو، بلے ترا داشت ہم نہ کناں؛ تو چے گوشے؟ دراہین روچ ءَ من تئی گور ءَ بنداں، ماہناز ءَ کندان ءَ گوشت ندر باتوں ! پہ تئی کندگان، وھدے تو کندئے تئی آمڑین لُنٹ پُل ریچگت۔ درجین دپ ہیر درنزّ یت۔ کمانین میان ءِ دوئین گونڈیں تیر منی دل ءَ سنب اَنت۔ تو گوشے اشرف گنوکے، بلے واہگ ءِ راہ ہمیش اِنت۔ منی راست اِنت تو واگنوکئے ءِ چشین تران کنے۔ ماہناز تئی راست اِنت، من گنوکاں۔ بلے اشکی گنوک ءِ اُون تو اِش نہ گتگ کہ اشکی گنوک سار نہ بنت۔ تو واگنوک ءِ وتی دل ءَ جیڑہ ءُ بس کن، بلے سن روان ونی کاراں کنان، ماہناز ءَ گشت ءُ رہادگ بُوت:

شرین تو برو!

من گنوکاں کہ گون دل ءَ جیڑاں
دل گنوکیں کہ گوں منا جیڑ اِیت

روچ، ماں زمین ءَ وحد ءُ پاسان چرینان اَت ساہگ ترتگ اَت نون بیگاہ ءِ

سارتین برمش مانشانان اَت،لوارءَ آس شانی ءَ دم بُرتگ اَت پوتان وتی زہیری نالگ
یلہ داتگ اَت............ چینک ءِ شوہاز ءَ اتان ہرکس وتی کارانی ٹہینگ ءَ گلاش اَت۔
اے وھدی ماہنازگس ءَ آختگ اَت، وتی نوکین جامگ ءِ دو چک ءَ اَت کڈک ءِ کش ءَ
پہنا میں جاہے ءَ جنتر (ہش)جتگ ات۔آئی ءِ مات دان ءِ درشگ ءَ ات جنتر ءِ دستگ ءَ
ٹہک ٹہک اے پرات۔سوچن مہناز ءِ موردانگانی تہا گدُ ءِ سرءَ دوچانی نکش جوڑیناں
ات............ بیرین نادرانارگ ءَ ات۔
ماتی مہو! منا سھتے ءِ دم بدے گون شش کیاس کرائی دان انت۔مروچی روز ردءَ الاس کنگی
انت مہنازی مات ءَ جنتر ءِ دستگ ءَ راتر ینان ءَ گوشت
گڈ اتو منی گد ءَ بدوچ۔
مہناز پادآحت۔جنتر ءِ گورءَ شت آئی مات ءَ گد ءِ زیرگ ءَ چمان ءَ چُست کُرت تہ
حیران بُوت اوشتات
مہو! تہی گُل ٹپ انت تران چون بوتہ؟
مہنازءَ دست گل ءِ نیمگ ءَ برت، پکرءَ کپت
ہو! مروچی من آبدست ءِ جنگل ءَ شتون۔اناگہ پادون اڑت۔من گزی بنڈے ءِ کرتہ
ءَ کپتون۔دگہ ہچ نہ بوت بلے ہمے بند ءِ کچلاّن منی گل ءَ راکرت۔اگاں منی سر بنڈ ءَ بلگ
اتین۔دپ ءُ دنتان بوتگ اتون شکرانت۔حداءَ رکینت ماہناز ءَ گپ جنان ءَ جنتر ءِ گرءَ
دان ان ریتک ءِ دستگ ءَ راتر ینت۔
ہو! سارہ تو کجائے؟

دگہ یک جنین آدمے ءِتوار آتک ۔ پدا دمانے گوست کہ تمبگیں کڈّک ءِ تہا پترت ۔

''شدری توئے مرچی ترا کجام گوات ءَ آورتہ'' منا گوات ءَ نیاوُرتہ تو مردچان ہچ گندگ نہ بے راستے من گندگ نہ باں گریبی ہچ ءَ نیلیت ۔شپ ءُ روچ کرائی دان درشان لاپے شوہاز کناں ۔دلمراد ءَ سہ ۳ روچ انت تپے ءَ گپتگ کہ پادا ہگ نزانت ۔نون واز دار ءَ چہ شریکی ءَ کشتہ سلامتی ءَ ہرکس منت کنت ملامتی ءَ کس وتیگی نہ کنت سارہ ءَ زنگ ءُ ماسیت ءِ دپتر ہچ کرتگ ۔ ات سوچنے گُد ءَ مان جت ءُ پتات ۔کٹور ءَ ایر کرُت ۔

ہمیشا کسترین بی بی ءَ پہ دلمراد چاردانگ کرُوچ ءِ ناہ راہ داتہ ۔ کہ نادراہ انت وارت اش بے ثواب نباں شدری ءَ بکچہ ءَ راچ کرُت یک مزنین پتیل ءِ کساس ءَ کروچ ءِ پوگسین ناہ اے دات اے پیلودرین ءِ گولی انت واجہ اشرف ءَ داتگ انت تپے یلہ دنت دانگے گون شیر ءَ بوارت ۔

بی بی گلبدن ءُ واجہ اشرف چہ پیم بزگرانی ترانگ ءَ کپتگ انت سارہ ءَ پرست واجہ اشرف واندہ ایت آ گوشیت ، واجہ ہما انت پہ وتی بزگران کارکنت ۔آیانی حیال ءَ دار یت آئی ءِ گہار ہم حدادوست ایت ءُ چہ آئی ءِ حبر ان: ناحبر نہ :یت......حبر مان شدری ءِ دپ ءَ ات کہ مہناز ءَ مزنین شاہیم ءِ سرآ ورت ءُ درائینت ۔

امان! درشگین آرت انت ۔

شرین ماتی ۔

شدری شُت ۔روچ وتی کنڈگ ءَ ایر روان ات ۔آزمان ءِ روک ءَ سیاہی اے مان پوشان ات ۔دور۔آزمان ءِ لمب ءَ روزرد ءِ سُہری چو جمبورین آس ءِ زبانک ءَ سرکشان ات ۔

روچ شپ، شپ روچ بیان اتنت ماہ گوزان اتنت چار ماہ گوست نون مہناز ءَ سما کپت کہ آئی ءِ لاپ ءَ تہم کپتہ۔ شپ ءِ ہنگام ءَ ات۔ استال درفشگ ءَ اتنت مہلوک واب ات بلے مہناز ءِ چمانی واب شتگ ات پکر ءُ حیالانی تہا گار ات۔ آئی ءِ دل ءَ وڑ وڑین حیالان پیچ ءُ تاب وارت آئی ءَ پکر جت۔ اگان اشرف مناسُور مکنت۔ گڈا چون بیت۔

'بنامی ہلک ءِ شگان، دز گہارانی سرزنش، پداوتی سیاہین دیم ءَ پیرین پت ءُ مات ءَ چون پیش داشت کناں۔

نا۔ نا، اشرف المی ءَ گون من آروس کنت آئی ءَ سوگند وارتہ کول کتہ۔

آ یک وانند ہیں حانوادہ ایت، وتی لوز ءَ نہ وارت، کول ءَ نہ پردشیت سوگند ءَ پشت ءَ نہ جنت۔

ہے گڑ ءُ منجانی تہا نزانین آوتی شپ چہ پیم روچ کُرت۔ طلاہین روچ ءِ ترپنا کیں برانزان جہانے ءَ رژن دات ہر کس وتی کاران گلائش اَت۔ بلے مہناز ءَ گون بے تاہیری ءَ وتی ودار ءِ سہت ءَ چم داشتگ اَتنت۔ مروچی آئی ءَ نیت کُرتگ اَت کہ نون آروس ءِ حبر ءَ المی کنت۔ روچ گوزان اَت وھد ءُ پاس پہ کس ءَ نہ بجلیت کے سوت بیت یا تاوان............ وھد ے نیم روچ رست، تہ مہناز دی راہی بُوت............ گورم ءِ سر ءَ، مان بزین گزانی جنگل ءَ وتی ہر روچی ئین ودار جاہ ءَ مہناز گون درہتگین دل ءُ لرزتگین پادان رست۔ گون ملور ءُ گمنا کیں تبے ءَ اچ اشرف ءَ دور ءُ گستا نشت۔

''مہنو! تو پرچی چو ملور ملور ءَ دور نشتگے، اچمن دلگران ءِ''۔

''اشرف من دلگران ......نہ ...... اون...... بلے ترا......نون...... چہ ...... چکے بوہگی اِنت......منی لاپ ......ءَ......تہم کپتہ...... ہمیشا تو...... منا......زوت......سوربکن...... بنام مبان......بس کجہ!من یک کجہ ءِ آروس بکناں، یک بدذاتیں،جنین ءِ بداراں۔ بروگم بو! بے شرم ...... بے حیا اشرف ءَ گوں زہرناکی ءَ گوشت......اشرف......وتی کول......ءُ اکراراں......بچار......وتی لبز......ءُ سوگندانی......ترا نگ ءَ......بکپت ساری ءَ......تو گوں من...... چے گوشتگ......اَت مرزبچی...... چونین گپ کنے ....اگاں من کجہ ....اون تو منا......کتہ......اگاں من بے شرم اون......تو کتگ ......منی دامن ءَ ......دگہ پلیتیں۔مکسکے ....نہ..........نشتہ،مہناز ءَ گریوان ءَ درائینت۔منی چمانی دیم ءَ ٹگل منحوس،حرام زادہ......کچک ......اشرف مہناز ءَ تیلانک دیان ءُ نہردیان اَت اشرف من ترا...... مردے زانت... ... تورستران گند ترے۔من ترا مسلمان ءِ گوشت..........تو حیوان ءَ بدترے۔تو منا ...... دگنیا...... ءَ بے مرادکت۔ ...... وشی مکنداتے۔مہناز وتی دل ءِ سوک ءَ چارین دانکان ، گوشت ءُ آچو دا برگشت...... ہما ترُسناکین ءُ جہلیں گورم ءِ نیمگ ءَ روان اَت کہ بازین بے پردگانی ''پردہ پوش'' اَت ۔

لَبّ

گلزار خان مری

من پہ شہرءَ در کپتگاں۔ کہ سابوزیٹ آ تگا گوشتی۔ گلاب ت ت تہ، ر، رو گے۔ من دیستہ کہ سابورنگ سہر بوتہ۔ چہ حماریں چماں ارس شتسکنتی ٹیلانا او جان لرزگاتی، من نامگانی گوشتہ۔

چو کناں؟ تانگو برواں؟ تئی پت پہ زران چتائیں .... تئی پت ءَ گوشتوں کہ جوڑائے ڈگاری استین آنہی ءَ بر۔ باقی ہزار کلدار نوکین آھاڑ ءَ گر، منی او سابوءِ سانگ ءَ کن گوشتی اول زراں دے گڈا سابوءَ بر۔ چیار ہزار ڈگارءِ ہزار نغد، پہ لج ءَ سابوءَ دیم لکیتہ۔ او منی وٹ (کرا) آ تکتو جکتہ (اوشتاتہ) نوی دادءَ (شہرءَ مزنین زردار بھاگیا ءَ) گوشتوں کہ ہزار کلدار پور (وام) دے۔ مناوتی راھک کن او نوکین آہاڑءَ وتی زراں گر۔ سابوسی اے مناں چہ جواوداتے؟ گوشتی "گنوخے"۔

گوں ہے تواراں سابوءَ سڈ گتہ۔ سڈکیاں منی دل چوکا ٹاری بھور بھور گتہ۔ منی دل ءَ نارتہ او من گوشتہ۔ سابونواں لغور بے! اے منی بلوچی قولیں کہ داسال گڑداں من روان پورھیات کناں او ہزار کلدار کٹاں کاراں۔ گڈا دنیاءِ یک زوزے مناوترا یک بوئگا داشت نخت۔ من پہ موکل ءَ دست کڑو (بڑز) گتہ۔ اِشی جواو سابو سڈ کیءَ۔

سیمی روچ ءَ من سیوی ءَ بجتگاں (رستگاں) کریم ٹھیکیدار ءَ گوں سہ ءُ نیم کلدارءَ روچے پر آئی کارکتوں۔

سابوءَ وتی کنگے گماں او وچانی لیکگا روچ قیامت بوتگاں برے نین گہیں جکاں۔ نیں بدیں نیکا نٹر کناں۔

کوڑ واچیاریں روچ ہرڈولے گزاں۔

دا سال گڑ داہزار کلدار جوڑ کتوں برے مزن لافیں سیاہ مار ٹھیکیدارءَ لیت ءُ پیت شروع کتہ، ہر روچ گوشتی کہ بانگہ زراں دیاں داں دو ماہ ءَ بانگانیا تکہ۔

پہ سابو دیدءَ چم کوربیتگاں۔ ہر روچ ٹھیکیدارءَ ریش آں گپتوں ءُ زاری کتوں، کہ ھدا ءَ بچھ بیار۔ دیر مخن ہے روچاں چہ منی وطن ءَ لڑ دے آتکا او حال داتئ کہ نوی داد ءِ ذال مرتہ۔ نیٹ روچ ءِ کافرءَ کاہک (رحم) آتکہ او زرمناں لیکو داتئ۔ من سدھائی وطن ءَ تکا (پلوءَ) رائی بوتگاں ....ہئی روان سابوءَ گشاں۔

گند! ....وتی بلوچی ہور (قول) پیلو کتوں .....گڈا.... سابو برچ کندی او گڑ دن ءَ ڈنگ ءَ دا.......... اللہ زانت نوی داد کہ منا گندی چون کنت۔ اول ..... تہ وام نداتئ! .....منی شورءَ گون لجی ایں چماں کیت نا؟

دوشپ ءُ روچے وگا گوستہ۔ سیمی روچ ءَ باندوخت مس شہرءَ سر جتہ زیستوں نوی داد ءِ نوکیس جڑ (پچ) جاناں منا دیستو کندانا گوشتی گنوخ منا موارکی ءَ دے! کہ منی سور گوں سابوءَ بوتہ!!!!۔

اے زندایت

نعمت اللہ گچکی

جُلگہیں ملک قہریں زمستان ءَ ماں پتاتہ ءُ آہڑیں گوریچ ءَ آ ڈھور کرتہ۔ کُلیں دگنیائے سرا زرتہ ءُ درچک ءُ وداراں زمستان ءِ سیاہیں چادرماں پوشتہ کشے پرسیگ اِنت، کئی سوگش داشتہ او یہ کیا پرسیگ انت؟ کس نزانت شپ شپ ءُ روچ شپ اِنت مرگ ءُ موروتی کڈ وکونڈ انی تہانز کُرتگ اَنت۔ ءُ وتی نز آور تگیں زمستان ءِ توشگ آں وتی زند ءِ دیمپان کرتگ اَنت۔

پیریں بَلُک ءَ چہ وتی ژندیں نپاد ءِ تہا وتی سر چست کُرت۔ ءُ گشتے گلو جان، باریں پچار ساہگ چرتگ ۔ چومی منی پیشیم ءِ نماز سردی ءِ وڈالی ہیت ۔ مزئیں مات! ساہگ چرتگ نا کو گوریچ ہم کپتہ پادا زوت کن نماز کن، آئی کستریں نماسگ گلو درائینت ۔ ہاں بابی چلگ ستہ نوں ہورے پرام اِنت۔ حدا حیرکن پما بے پوشاک ءُ بے بندراں، اے کڈک ءِ سرواچ اِ ت، نماسگ ءَ کہکہ اے جت ءُ گش ، بلک تئی پاد ءِ پنزگ چہ لیپ ءَ سر برڈ نا اِنت، تو اے نپاد کدی گپتہ اُف!......بابو تو پرچے چشیں جتہ کنے ءُ منی آرزدگیں دل ءَ............اے منی کہنیں ہمراہ ایث۔ اے تئی پیرک ءَ وتی سور ءِ وھد ءَ گپتگ اَت۔ من ءُ آئی وتی ورنائی ہمیشی تہا گوازینت۔ آئی وتی راہ گپت ءُ شُت۔ ءُ من زانیں اے نون منا ہم قبر ءَ سر کنت۔ تئی پس ءَ راچشیں جوازہ ءِ نیست کہ نوکے بکنت۔ شپ ءُ روچ گردیت۔ بے بلائی آئی دل آپ اِنت شمے لاپ ءَ پہ تلکانی ءُ ایشی

پہ منی نپادءَ چون کپی۔ آئی کٹ ءُ نپ آں ءُ دگہ بلاہ زور بھنگ ءُ پوپل ءُ نرم ءُ بوپ کنت ....ءُ وتی کین ءُ سہ ءُ شام ءِ دیمائش دیئنت۔''

بلک چہ بونڈ ءِ تہا درآہت۔ سدو جان ، باریں شیکن ءَ پٹ چنڈے نان ہست۔ اگہ نا بلکن انچکا منی دل ءِ واک بیت۔ بلک ءَ گوشت، تو ءُ من شیکن چنڈت انچو پتکلینک درآہت۔ من تین موش کرتوں چنڈے گلو جان بوریئنت ءُ وارت چنڈے تو بورو یکے پہ گلو جان ءِ پس ءَ ابر کن۔ آ گراز ءَ شُت ءَ ، گرشنگ بیت سدو گشت، بلک ءَ گشت چہ منی ڈیکیں سر ءِ بدل ءَ بلے ہما اِش نوش ءُ جان بکنت۔ دمانے رندا یشرک کراز ءِ بڈا ءُ چہ گہر ءُ گرشن ءَ چنڈانی چنڈانی ءَ احت کرازے تکہ دات۔ ءُ کڈک ءِ پیتاپ ءَ نشت ءُ سدو ءَ گوانک اے جت، سدو! اگہ چنڈے ہست۔ بیار.......... جورے کنیں۔ اگہ حُرماگ ہست دانگے بیار گوں۔ من تر انگشت کہ حرماگ ھلتہ! آ ہنزک ءِ پادگ کہ من پہ آھریں زمستان ءَ ابر گُرتگ اَت۔ ہمیش اَت کہ وامانی دیما دات۔ سدو پہ آزردگیں دلے گشت آیانی مستریں شش سالگی بچ باہوٹ تچان تچان آحت۔ جی جا من مرچی یک ڈُکاّ لک اے پہ کمک ءِ (تلک) گپتگ۔ من ہمو دا بروسینت۔ وادکجا ئینت۔ من ایشرا نچین، بچک ءَ پہ اِشتاپی گُشت۔ ہمو داوادان ءِ تہا پچارے سر ءِ ہوش ءَ مبر سیدو پہ ترندی گشت۔ زھگ ءَ پدا درائینت اما ایشی ءَ وادمان نیست۔ شریں باریں سوراواں ءَ (سورگ داں) پچار۔ اگہ آراماں نیست گڈا ہنچو ہوادگ ءَ چُلّ ءَ یے بجن ءُ بورے مات ءَ گُشت زھگ ءَ پدا توار گُت۔ لنکھے نان ابر بکنئے۔ من گوں گوشت ءَ ورین نے۔

ایڑک ءَ سدوءَ گُشت کہ گورنیچ کپتہ تو منی چادرءَ ماں پوش بروچہ واز دارءِ گس ءَ گڈگ اے نابزن ءُ بیارشپی من دازاروئیں۔ واز دارءِ ہلتگ اَنت۔ روچ کنڈگ ءِ دپ ءَ اَت چہ زربارءَ سیاہ ءُ تہاریں جمرے پادآ تکہ۔ ساعتا رند روچ ایرشُت تہار یا مانشانت۔ دمانے نہ گوست کہ دراہیں آزمان ءِ دیم جمراں پچ ات۔ یک نیمگا شپ ءِ تہاری ءُ دومی نیمگا جمرءِ لنج بوت، چم ءَ چم ءَ راندیست۔ کترھے رند ہورءِ ٹپ ءُ ٹاپ شروع بوت۔ ترونگل ءَ یلہ دات۔ چوش گورتے کہ گشے ہچبر نہ گورتے۔ دلوتاں بار بارءُ پلنگ پلینگے مان اَت۔ واجہ کاروتی بادگیرانی تہا بند بناس اَتنت۔ گریب ءُ بزہ کاروتی بنڈانی تہادندان پہ دندان اَتنت، دمانے رند ہورءِ ہروہار بند بوت۔ ساہ دار چہ تک ءُ توار ءَ کپت انت۔ بلے جاہے دمان دمان ءَ رندنہر دگانی توار ہشکنگ بوت۔ اے ہما بے وسیں چورو بزہ کارانی گٹ گریں آوازاَت کہ وتی لڈتگیں کڈک آنی تہا بے بنڈا دست اِش من گٹگ آن اَت ءُ نز کرتگ اَنت ءُ ہنچو گندگا کئیت گُشے .... گورگ ایں گورنیچ برہنگیں مردانی نپادانت۔

شپ ءَ وت ءَ رَچنڈت، دوپاس گوستگت۔ کروسان ءَ بانگ پہ بانگ اَت سدو تیوگیں شپ ءَ چہ گہراواب نکپتگ اَت۔ کروسانی بانگ ءِ اُشکنگ ءَ پادآ حت پرچہ کہ آرا واز دارءِ دان درشگ اِی اَتنت۔ آ پہ آپ دست ءَ ڈن ءَ دراَحت۔ دمانے نگوست کہ یک چڑینگ ءِ توار بوت۔ ایشرک کہ آراساھتے بوتگ اَت کہ دلے پہ واب ءَ ایرگشتگ اَت، جہ سرت ءُ پہ ھلاہوشی ڈن ءَ دراَحت دبست یے کہ سدوءِ دپ مس ہاکان اَت

ایشرک وتی دردانی شریدارءُ وابی پری ءَ راھُست کُرت۔ پانچلاں ءِ گپت ءُ گس ءَ راءِ برت۔ ءُ چرائی جُست کُرت۔ تراچہ بوت؟ پرچہ تو کوکار کُرت آئی درائینت منی دست ءُ پادچہ گوریچ ءِ زراب ءَ سنٹرت اَنت۔ من کپت اوں، ایشرک زوت زوت لوگ ءِ کنڈ اشت کہ چہ زہگانی روسینگ ایں سنس آں (پُنس آں) انچو کاریں ءُ سدوءَ گرم دئیں بلے کڈک ءَ رہتگ اَت۔ سنس درہا ترا اتنت۔ ناہلاجی ءَ پنجگے آرتے چہ سدوءَ جُست بے کرت۔ باکس کجا اِنت کہ آس ءَ روک کنین۔ آئی درائینت برہ کار باکس ءَ را وایک ٹالے مان اَت۔ آزی زھگ ءَ جت ءُ وتی مرگ پتک۔ مس یکنزا ءِ بندگ ءِ بناس کُرتگ اَت۔ آھورءَ گشت، ایشرک ءِ چم چہ اَرس ءَ گل گل بوت اَنت۔ دل ءَ دوت کُرت درستیں سنس ءِ یک نیمگ ءِ آماں برت اَنت۔ سدوءَ آبنڈانی تہاڈبت۔ گشت؟ شریں نوں منی ریگ ءِ وھد اِنت۔ وھدے تو گرم گرے وتی دان آں بدروش ءُ صہبا دست ءَ گیگ کن ءُ واز دار ءِ برنجاں، ہم پچوپ گوں آئی زی دیم داتگ اَتنت۔ من بلکن دیرءَ بیائین ناوھد بیت۔ آگڈا منا بدوردکنت۔

ھورءَ بس کُرتگ اَت۔ بلے گوریچ پداپہ دودست ءَ چَج اتگ اَت۔ ایشرک وتی حرجُل کُرت۔ وتی سواس پاداگر تنت۔ شال ءِ جنڈے چست کُرت کہ گورا بے کنیں کہ آئی کستریں زھگ کلانز کلانز ءَ لگت۔ پس ءَ جُست کُرت۔ اباچیا گریوے؟ تئی پچی ءِ دردکنت چوں؟ انااو بامنا گھرءَ گشت۔ مناپچی ءِ پردے منا لرزگ گشیت۔ زہگ ءَ پہ درہگ گشت۔

ایشرک ءِ نک ءَ گوں نادوک ءَ گپت ہشک ءُ حیران بوت ۔ یک نیمگا زھگ آنی پریات ۔ دومی نیمگا گوریچ ءِ نہرِدگ ، بلے زھگ دوستیں چی ءِ وتی پرواھے نہ داشت شالے چست کرت وزھگ ءَ رابرے دات ہرگ اے لانک ءَ ماں جت ءُ رہادگ بوت لہتیں گامے جت اوشتات ۔ ءُ وتی لوگی ءَ راتوارے پرجت ، سدوزی واز دار ءَ باریں انچو کیں حرماگ دات اگہ نان ۔ سدو چہ بُنڈ ءِ تہا درائینت بے چارگ من واچہ لوٹگ ءَ پشو مان بوتوں آئی منا یک رُح ءِ کشت ۔

ایشرک سوار بوت دیم اے دات پہ گیابان ءَ ۔ بلے جان درا تہنا گوں یک ....واز دار ءِ داتگیں گُہنگے ءَ گوریچ ءِ تابان وران ءُ دیم پہ کوہان مزل جنان ۔ آہر وھد ءَ ہنچو ہے نیمگ ءَ شُت ءَ بلے بیگاہ ءِ پیچ ترت ءُ اے رندی شُت کہ شُتاں بوت ۔

صُحب بوت ، سدو وتی ہش (جنتر) بالا کُرت ۔ وتی بڈ تگ ایں چمے کُڈک ءِ تہا شانک دات اَنت دیستے بلک ہنگا بنڈ ءِ تہا وپت ءَ دست ءُ پاد ءِ نز کُرتگ اَنت ۔ آ حیران بوت کہ پرچہ اے زال تنگی وپت ءَ ۔ آہچبر چودیر ءَ نوپتہ ءَ آ تگ تگ ءَ شُت ۔ ءُ وتی ترو ءِ سرون ءَ اوشتات ءُ آ راٹوھینگ ءَ لگت بلے آچشتیں وابے نوپتگ ، کہ پاد بیت ....

آ وتی بنڈ ءِ تہا حشک اَت آئی ارواح ءَ دیری آ رایلہ داتگ اَت ۔ سدوئی چم سرا ُشت اَنت ۔ آئی دل درہگ ءَ لگت چماّنے سیاہی کُرت ۔ امساہگ ءُ امراہ چ بوت اَنت ۔ مخلوک ءَ پہ حیرانی جُست کُرت ۔ کہ اے وار ءَ راچے بوت؟ سدو گوں دل آزردگی گوں دل ءِ آھے گشت گہاراں ہچے نہ بوت ءَ ۔ گریبی ءِ ہرجان بوت ۔ گہرا پروشت ، بے

وسیں ایشرک ادا نبوت کہ پہ دست ءِ وت کبراایر کُرتیں۔

حدا دوستان پیرزال ءَ را کبر وکونڈم کُرت ءُ ہرکس ہرکس بوت سدورادست مس سراتنت۔ موتکے چست اے کرت موتکے ایرے کُرت۔ کہ ناگاہ ءَ یک زال بول ءِ تچاں تچان ءَ روت ءُ پریاتے جت ءُ گشت، زار پر توشومیں سدوتئ دست ءُ دیم اول ءَ نانوں سیاہ بوت اَنت تئ چک چورہ بوت اَنت ایشرک ءَ آہریں تخ ءَ پروشت، چہ کوہ بن ءَ کاروان ءِ اے مردماں پتّگ ءُ آورتگ گوں۔ اے گپ ءِ ہشکنگ ءَ گوں گُٹ سدوءِ سرا پنتے کپت۔ آ گٹ گیر بوت تک ءُ تواراں کپت چم ءِ پسی بوت اَنت، دست ءُ پادے شلت اَنت۔ ءُ ہنچو شلنگ بوت رکرّ ءِ ننداوک آں دست چیر دات اَنت ءُ واپینت اِش ءُ گوات کنگ ءَ لگت اَنت۔

ہرسال ہمے پیا کہرئیں زمستان کیت ءُ ہمے وڈا گوریچ آ ڈھورکنت۔ ہمے پیا ترونگل گواریت ءُ ہمے رنگا درچک ءُ داروارپں ایشرک ءِ سوگ ءَ دارنت ہمے پیا بازیں سدوے جنوزام بیت ءُ ہزاراں تنگ ءُ تلائیں نچ چورہ بنت۔

شاملو

م،م طاھر

چہ ہما کسانی ءَ من پیروک شابوءِ کرند بستگیں موداں، دراجیں دوت بستگیں ریشاں، درتگیں پچاں گندگ ءَ اَتَن بلیں من ہچ برکوشست نہ کُت۔ کہ اے حورگ وارتیں دراچک ءِ دل ءِ تو کا پچارین اوا ے گم دیستیں پیرہ سال ءِ دردانی امپان ءِ د پا پاچ پکنین یا اے کوزتگیں دورءُ تاریخ ءِ درتگیں تاکاں بوانین۔ پرچیکہ ساری ءَ تو من کسان اتُن او کسانی ءَ وختیکہ ما کسان کسانین گپانی سرءَ ضد کُرتُن۔ گس ءِ مزن سر پہ مئے ترسینگا پیروک شابوءَ توار کُرت اَنت۔ او ما چہ آئی نام ءِ تُرس ءَ چپ کرتن۔ پرچے کہ آ وقت ءَ آ پہ ماچو کسانی ءِ آسمانک آنی دیئے وڈ ءَ اَت۔ کہ وشیں پریاں واب ءِ تہابڈ ءَ کُرتنت۔ او دوارگ درائیں عمر ءَ آ واں وتی قید ءَ ایر کرتنت۔ اوراستین گپ ہم اَت پرچیکہ پیروک شابوءِ برزیں قامت اوسیاہیں رنگ اوبیمنا کیں چم چہ اوشلگیں دیھاں کم نہ اَت۔

بلیں وقتیکہ کمیں مزن بوتن او برے برے پیروک شابوءِ کرءَ نشتُن دیستُن کہ پیروک شابوھینکہ سیم ناک ہم نہ اِنت۔ کہ کسانی ءَ گس ءِ مردمان گنت اَت۔ البتہ آ مردمانی گپاں دوست نہ داشت۔ او ہچ برگوں کسے گپ نہ جنت۔ ہر وقت ءَ آئی دیم ءِ سرا یک بیمنا کیں خاموشی سراجت۔

عمر ءِ گاڑی تچان اَت۔ شابوءِ زندگی ءِ روچ کم بوان اَت، او مئے عمرے دراچک وداں اَت۔ پیروک شابو ہر صُحب او ہر بیگاہ ءَ پہ وتی ٹک ءِ گرتک ءَ مے درگہ ءِ سرا

اَت ۔اے دگہ درائیں روچ ءَ ہچ کس ءِ چم پیروک شابو ءِ سرا کپت نہ گُت ۔

پیروک شابو مئے وطن ءِ یک فقیرے اَت۔ کہ چہ ہما ورنائی ءَ کوٹہ آہتت ۔ ہچ کس سہی نہ اَت کہ شابو چہ اصل نسل ءِ انسان اِنت۔ او آ ہم ہچ کس ءَ وتی بارو ءَ گپے نہ گُشت ۔ برے برے چہ دپ ءِ پیر بلانوش او ڈالبندین ءِ نام درکپت وقتیکہ مادالبندین نام گپتن چہ آئی چماں ارس ریت۔ سرے روچاں پیرک شابو چہ دگرانی گسان پنڈگ لوٹت۔ بلے وختیکہ ما کوٹہ ءَ اَتُن او آ سہی بوت کہ ایدا دالبندین ءِ مردم اَتگگ اَنت۔ چہ آئی رند آدگہ گس ءِ دپہ پہ پنڈگ ءَ نہ اوشتات ۔ آئی کوہ ءِ بن ءَ پہ وت کڈے جوڑ کت اَت۔ ہچ کس ءَ وتی کڈ ءِ تہا یلہ نہ دات۔ ءُ نہ جندے بازار ءِ نیمگ ءَ شُت بس صحب بیگاہ ءَ پہ وتی حیر ءِ گرنگ ءَ تن مئے گس ءَ کات۔ پرچے کہ مئے گس ہم چہ کوہ ءَ ہنکہ دور نہ اَت۔

شابو ءِ زند پہ مردمان یک سرے اَت۔ بازیں مردم شابو ءَ بزرگ گُشتت ، بازیں آ ہرا صوفی خیال گُت اَنت۔ بازیں آ ہرا پیرے زانت اَنت بلیں اے گس مردم آ ہرا پیرک گشتنت ۔او زہگاں چہ آئی ترسینتنت ۔ برے برے شہر ءِ زھگ آ ہرا تنگ کرتنت او سنگ جت اَنت ما اشلکگن کہ یک بازی یک بچکے آ ئرا ءُ بچاں لوچ کت، پیرک شابو گرئیت ۔او دومی روچا ہما بچکو موٹر ءِ چیرا اَت ءُ مُرت۔ چہ آئی رند مردم چہ آئی باز ترس اَنت ۔ او بچک دور ءَ جست اَنت۔ مطلب چوش کہ پیروک شابو یک چاچ اَت او ہچکس آ ئرا بو جت کت نہ کت۔

اے روچاں کہ من بی اے ءَ وانگ اتُن او کمیں دُنیا ءِ حالاں او مذہبانی تاریخ ءَ وانتن او بازیں نوکیں حبراں سہی بوتن دیستن کہ عیسائی ءُ بدھ مذہبانی تہا ہم پیروک شابو ءِ

وڑیں مردم اَست اَنت۔ او آوان ''تارک الدنیا'' گشنت او بازیں صوفی ہم چہ دنیا ءَ دست ءَ کشنت۔ دگہ منی دل ءَ لوٹت کہ پیروک شابوءَ نزیگ ببیں۔ او یک وڑے آئی زندءِ حال ءَ سہی ببیں۔ بلیں ہر وخت کہ من اے کوشست کُت۔ پیروک شابو چہ من زار بُوت۔ ہمے ارماں منی دل ءَ اَت۔ بلیں ہچ راہے پرے در نہ کپت۔ روچ گوزان اتنت۔ پیروک شابوءِ دنتان ریتنت۔ سیاہیں دیمے پنچ بوت اَت سرینے چوٹ بوت اَت۔ او دست چہ نزوری ءَ لرزتنت۔ آ سرے بُرز بالائیں شابونون شُت ہڈے بوتہت، بلیں واہم آ وتی عمری ڈول ءَ چہ دوار پہ وتی نان ءِ گرگ ءَ مئے گِس ءَ آت۔ اگہ آ ہراما بکشتیں کہ ماوت پہ تئی کڈءَ نان ءَ کاران۔ آ وتی سرءَ سر ینت۔ کہ نہ۔

یک روچے شپ ءَ کہ من گِس ءَ اتُن سہی بُوتُن کہ مروچی ہر دوبیل پیروک شابونان ءِ گرنگ ءَ نیاتہ۔ من گُشت کہ اگہ باند اُسہب ءَ ہم نیات دوارگ من وت پرے نان کڈے برین۔

صُحب بوت نیمروچ بوت او شپ بوت۔ بلیں پیرک شابو پہ وتی نان ءَ نیاحت۔ منی دل ءَ وڑ وڑیں خیال اَحتنت اوشُتنت کہ اے مرد کہ ہچ ناجوڑ نہ بوتہ۔ اے شابو کہ ہچ ردنہ گُرتہ اے پیرہ سال کہ زندءِ ہمے دونیل ءِ نان اِنت۔ پر چہ دوروچ انت کہ نہ کیت؟ چہ اے دُنیا ءَ شُتہ کہ چہ مازار بوتہ؟ یا دگہ ملک ءَ شُتہ؟ اے چہ سرّ ے؟ اے چہ حَبر ے؟ دل ءَ گوشت حال ءِ سوج بکنین۔ بلین وختیکہ آ ھی انکار کہ منی کڈءَ میایت۔ منا یات اَت۔ جرات نہ بوت۔ دگہ راہے ہم نہ اَت۔ آخر فیصلہ کرتن کہ مروچی ضلو رکڈا ئے رئین۔ چراگے دست ءَ گپتن ناں بگل ءَ کُت اُن او کڈءِ نیمگ ءَ رادگ بُوتن۔

کوہ ءِ بن ءَ رستن ، چیرا قبرستان اَت ۔ بُرز ءَ سَنگی ایں کوہ برے برے تو لگانی

توار چست بُوت ۔شہر ءِ کچک ہم وکت اَنت ۔ ہر نیمگ ءَ یک وحشی ایں پُچی ءِ ات اومن

پیروک شابو ءِ کڈ ءِ نیمگ ءَ رادگ اتُن ۔ دل چہ ترس او پول ءِ جذبہ ءَ دیک دیک کت

کڈ ءِ دپ ءَ رستن پیروک شابو ءَ توار کرتن ہمے توارے نہ ات سے چار توار جت اُن ہچ

توار ندات ۔ترس ولرز ءَ گام ءَ کڈ ءِ تہا ایر کت اُن کڈ دراجیں ءِ اَت ۔ دیم ءَ شُت اُن

دیستُن کہ یک کنڈ ءَ ریگانی سرا پیروک شابو کپتہ ۔ یک نیمگے یک آپ ءِ گڑوا ایر اِنت ۔

سرونک ءِ شُتن ،توار کتن ، جواب نہ دات ۔ چراگ ءَ ایر کتن دست ءَ پہ کوپگ ءِ برتن

کوپگ ءِ چوآچ ءَ سہرات ۔کوپگ ءِ سر ینتن ۔ آئی چماں پاچ کت ۔منی نیمگ ءَ

دیست،منی نام ءَ گپت ءُ دوارگ وتی چماں بست ۔ من گشتن کہ پیروک پہ تہ نان

آورتگن ۔ساعتے ءَ گڈ دوارگ چماں پاچ کُت منی نیمگ دیست اوگوشت ۔آپ !

من چہ گڑو ءَ تاسک ءَ آپ کتن ، شابو ءَ نان داتن او پدا آپ ءِ تاس ءَ

داتُن ۔آپ ءَ کہ وارت یک سردیں آہے کش ات اومنی نام ءِ گپت او گوشت ، زبر اِنت

کہ تہ آخر بی وحدا آتے تہ ہروخت چہ من بازیں حبر جُست کُت ۔بلیں من ترا ہچ چی نہ

گوشت نون سوج کن کہ بدبختیں شابو ءِ زندگ ءِ آخرین دم اِنت ۔

من کمیں چپ نشتُن دل ءَ گشتن کہ اے بے کس ءُ مسکیں کہ چہ تپ ءَ لرزان

اِنت اوشدی ءُ گشنی اِنت ۔ چہ آئی چہ سوج بکنین ؟ بلیں آئی دوارگ گشت کہ پر چہ جُست

نہ کنے ؟

من آ ترا گشت کہ پیروک شابو منی دل ءَ ہروخت ہمے آرزو بوتہ ، کہ من تئی زند

ءِ حالاں سہی ببین ۔

شابو وترا پانادی کرُت ۔ اوتران ءَ لگت کہ من ڈالبندین ءِ یک گُلامے اُن ۔ من وتی ورنائی ءَ یک مجلسی ایں ئین ورنائے اَتُن ۔ روچ پہ وتی واز داران خدمت کُرتُن ۔ ءُ شپان چہ وتی شئیران آ وانی دلاوش کُت چہ دور دراجین راھاں مردم پہ منی شئیرانی گوشدارگ ءَ آ حتنت او پہ من پیشکش ءُ ٹیکی آ ورتنت ۔ من چہ دُنیاءِ پکراں آزاد اتُن ۔ او چہ درد ءُ غم بے فکر ۔ بلے بخت ۔ چہ من گشت ۔ وتی ءِ روچ زوال بوتنت ۔ شپ ءِ نوک درآت ۔ بخت چہ من گشت ہے روچاں منی چم یک خانوادئیں جنک ءِ سرا کپت کہ منی دل ءَ جاگہ گپت ۔ جنکو ہم چہ منی شئیرانی سوب ءَ منا دوست داشت بلیں ملک ءِ رسم یک گلام او خانوادگ یکجا دیست نہ کُت ۔ او آ وترا چہ من چیر دات تنکہ دُنیاءِ دیما بدنام مہ بیت ۔ آ ہی ہے چیری پہ من بلا بوت ۔ آئی دوستی منی دل ءَ گیش بوت ۔ من شاعرے اتُن دل ءِ درد ءَ شئیرانی تہا بیان کُت اُن ۔

کائے نہ کائے من دور دئیں بوپے
شاملہ شوقی جت منا توپے

وقتیکہ مردم سہی بوتنت کہ من شاملو ءَ دل داتگن ۔ آ وان آئی بدی پہ من بیان کنگ شروع کُت ۔ بلیں آ منی دل ءَ چو جاگہ گپت اَت کہ چہ مردمانی گپان در پہ کپت این ۔ من گشتن

ہرکس ءَ گشتہ شاملو سیاہ انت
پہ من ءِ شہباز چاردہی ماہ انت

وعلیکہ چٹ دل ترک بوتن چاگہ ءِ وہیرے سروتگ ءِ شتن کہ فریادلئین۔

شورگ ءِ والہ زندگیں وہیرے

شاملو شوقی بجت منا تیرے

منی حال کہ تن اے قد ءَ رست درائیں شہر منی دژمن بوت۔ مردمان پہ ما بازیں گپ بست، من دل اڑ نہ گت ءُ من گشتن۔

پہ حلالی ءَ تو منی یارۓ

پہ حرامی ءَ تو منی گوارۓ

وہدے کہ اے گپ شاملوءِ ماس ءَ رستنت آئی شاملو چہ من چیر دات ءُ منی زنگ شکایت پہ سردار گت۔ چہ ہمیدا منی شومی روچ شروعات بوتنت۔ چہ آئی رند منی عمر ءَ چوشیں سیاہیں سکی ءُ سوری ءِ روچاں دیست کہ قیامت ءَ ہم آوان وتی ہوش ءَ بُرت نہ کنیں دل کہ منی سوت من گشتن۔

بدبختیں گرانو شامل ءَ چیر گت

اشکر ے روکیں منی دل ءَ ابر گت

من گلاے اٹن او جنک خانوادگ، سردار ظالم اَت او زمانہ بے رحم من بے وس اٹن او آزور آوردرائیں روچ چو حیواناں چہ من کار گپتنت اودرائیں شپ منا پاداں اوشتار ینت اَنت۔ تنکہ من شاملوءَ چہ وتی ہوش ءَ ببرین بلیں آ دل ءَ چو جاگہ نہ گپت اَت۔ کہ چہ ظلماں درپکپیت آخرءَ ناچار من پہ وتی زندءُ آئی نام ءَ وتی گرانین ملک ءَ شپ ءِ تار ماہ ءَ

یلہ داتئن او گُشتن ۔

ہچ نہ بی ڈالو گوں حکومت ءَ
من تئی دیدار منت پہ قیامت ءَ

چہ ڈالبندین ءَ پا پیادگ من چیروکائی دیم پہ ہنگوکتن ۔ دل ءَ منا گُشت کہ ملک ءِ وشی ءُ حلق ءِ حورتئ قسمت ءَ نہ اَت ۔ نوں دگہ خاک ہبیت کہ اے زندگ ۔

منی تئی قسمت، تئی قلم دورانت
ڈالو ءِ حلق ءَ جنت ءِ حورانت

چہ ہماروچ ءَ من اے کوہ بن آ تلگوں آ روچ او اے روچ نون پنجاہ سال بوت کہ من دُنیا ءَ نہ دیستکن او نہ دگہ گندگ ءَ آرزو ءَ دارین ۔

اے گپ ءَ کہ گوشت پیروک شابو ءَ چم ہنچو روژ ناہ بُوتنت ۔ چو کہ مزنین بارے پہ دل ءَ چست بوتے او سیاہیں پنچیں دیمے چہ گل ءَ سہر بُوت چو کہ کسانین زھگ ءِ دیم چہ یک مزنین کارے ءِ کنگ ءَ ببت ۔ شابو ءِ خُشکیں لُنٹ چہ دل وشی ءَ پاچ بُوتنت او چہ چماں دو دو ترمپ اَرس ریتک ۔ او دوارگ چمّے بند بُوتنت ۔ من کہ دیستُن جانے ساہ اُتہت او نبضے اوشتاتہت ۔

بلک سنگیں

قرۃالعین طاہر

حمل خان منی نپس اِنت۔حمل خان منی ساہ اِنت۔حمل خان منی چمانی روژنائی انت۔من پہ آئی ندر بیں۔من پہ آئی خیرات بیں۔شُکر اِنت کہ اے جاگہ ءَ رستہ، پروردگارآ راچوروچ ءَ بُرزبکنت۔ ہما پس ات، ہما رنگ اِنت پس یے ہم ہنچیں مزاریں مردے اَت ہزارانی توکا یکے پہ دوصد سواراں ایوکا بس اَت فرنگی ہم آئی دیما دست بہ سینگ ءَ اُشتات اَنت۔

اے بلک سنگین ءِ اولیں روچ ات کہ آ کرنل حمل خان ءِ لوگ ءَ آت اَت۔ کرنل وت کَس ءَ نہ اَت۔آئی لوگی ءَ کہ دیست کہ ہم لوزیں زالے آہر ابُرز ءَ نادینت۔ پرآئی چاءُ چلم ئے گُت۔

جاگہ ءِ جُست کُت تو سہی بُوت کہ بلک آئی ملک ءِ مردے چرآئی جُست کُت کہ بلک تہ کدیں چہ ملک ءَ در کپتگے؟

ہما سال ءَ کہ بشام ءِ سال اَت۔ بلائیں نانصیبین مدگانی جمر چہ رو برکت ءَ چست بُوت ءُ خشک ءُ تر ءَ وارت۔ در چک وداران لوچ کُت ءُ چہ ایشی رند مردمانی توکا گرومپک ءِ بلا کپت۔نیمیں مردم مُرت اَنت ءُ نیمیں پردیس ءَ جست اَنت من ہم چہ جستگین نانصینانان اُن منی مرد ءُ دوجنک گرومپک ءِ بہر بوت انت۔من ءُ یک زھگے منتاں ۔شد ءُ نادراہی دیمااَت۔گرومپک ہلقان پہ مردمان گردگ ءَ ات من چہ وتی جان ءِ ترس

ءِ وتی زھگ زورتن ودیم پہ ہمنگوکتن ءُ چہ ہما سالاں شہری ایں مرد مانی لوگاں مزدوری ءَ کنین وعمرءَ گوازینین ۔ منی چک ہم نون ورنا بوتہ ومزنین صاحب ءِ بنگلہ ءَ چوکیدار انت ۔
بلک تہ سردار شیر محمد خان ءَ درست کنے؟ کرنل ءِ جنین ءَ جست کت ۔
چون درست بیے نہ کنیں ۔ آ منی واجہ انت ۔ آ منی سردار انت ۔ من وتی واجہ ءَ درست نہ کنیں؟ سردار دوست محمد خان ءِ چک ءَ؟ میر ہیبت خان شہید ءِ براس ءَ؟ کہ گون دوصد مرد مان تن سے ماہ ءَ سیم ءِ سرا جنگ کت وتنکہ وتی خون ءَ نہ ریت بر نہ ترت فرنگی ہم آ ئرا آفرین گوشت انت ۔ پنصد فرنگی سپاہیان گون توپ وتو پک ءَ آئی مردگ ءَ چہ سیم سرا آؤرت ءُ پیرک ءِ گورءَ دفن کت ۔ بلک اے منی واجہ ہما میر ہیبت خان ءِ زہگ انت کرنل ءِ لوگی ءَ گوشت ۔
اللہ من پرے ندر ببیں ۔ من پرے حیرات ببیں ۔ من حمل خان ءِ لوگ ءَ آتکن ۔ وتی واجہ ءِ زھگ ءِ گس ءَ حمل خان منی نپس ...... حمل خان کود کے ات کہ من آہرا دیستکن ۔ پر چیکہ وختیکہ میر ہیبت خان سیم ءِ جنگ ءَ شہید بوت ۔ آ وہد ءَ حمل خان پنچ سال ءِ کود کے ات انگریزان چہ پیردک ءَ آہرا دپ لوت کت انت و گوشت انت کہ ما لوٹاں کہ حمل خان ءِ تعلیم ولایت ءَ بیت پر چیکہ حمل خان آ پس ءِ زھگ انت کہ کمیں ماسان آئی پیمیں زھگ آؤرتہ پیروک ءَ اجازت دات ءُ انگریزاں حمل خان پہ وانگ ءَ ولایت دیم دات ۔
بلک سنگین راستی ءَ چہ کرنل حمل خان ءِ گس ءِ حالان آ گہ ات ۔ آئی اے زانگ ءَ آہرا کرنل ءِ لوگی ءِ دل ءَ وش کت ۔ کرنل ءِ لوگی آئی ناکوزھگ ات ۔ تنگی وتی بلوچی دود ءُ ربیدگاں یل نہ دات ات یک سادگیں زالے ات وچہ اے نوکیں دور ءِ روژنائی ءَ تنگی

اثر نہ زرت ات وچہ انگریزی تعلیم وتہذیب ءَ بےسوج ات ۔ آ ئی ہمسا گیگ دراہیں درآمد اتنت یکےتو آ آیانی لوزسر پدنہ بوت دومی چہ آیانی راہ ورہبند انی سوب ءَ آیانی دوست نہ کت پرچیکہ دراہیں بےستر ہیں زال بول اتنت وگون وتی مردان دیم درابہ بازاران گشت انت وچوفرنگی آن شپ وروچ وترا لگاشت انت ۔

کرنل ءِ لوگی اینکہ سالان اے مزنیں شہرءَ تہنا کپت ات نہ کسی گس ءَ دیست ات سک دل تنگ بوت ات بلک سنگیں پہ آیاں یک آسمانی این ملکے ات ۔ زبر چہ گپ وگالان مروچی آ ئی وتی دل ءَ سردکت درریگ ءِ وخت ءَ آ ئی بلک ءَ بازیں سروسامان دات ءُ گوشت کہ بلک اے گس ءَ وتی گس بزان وہر وخت کہ دارے دیستے ہمنگو بیا ۔ بلک ءِ دعا واجہ خداءَ اشکت چہ شپ ءُ روچ ءِ تگ ءُ تاچ ءَ چُٹ ات گون ءِ ہما گپ بوت کہ چہ گرک ءَ جست دارانت کہ چے لوٹے ؟ آ ئی گوشت ہورلوڑ بلک ہم چہ ایشی گیشتر دگہ چے لوٹ ات نون بلک ات ءُ کرنل ءِ گس چرپ زبانی ءِ سپت ءَ واجہ خداءَ ساری ءَ آہرادات ات ءُ کرنل ءِ لوگی ءِ سادگی پہ آ ئی دگہ کو مکے بوت ۔ مدان مدان آ ئی وترا چو جاگہ دات کہ بے چہ آ ئی جست ءُ پرس ءَ ہچ کارسر نہ کپت ۔

بلک سہی ات کہ زال ءُ بولانی مرنیں نزورای آیانی مردانت ۔ آ ہچ وڑءَ اے گپ ءَ سگت کت نہ کنت کہ آیانی مرددگہ کسے راوتی دل ءَ جاگہ بدینت ۔ یا آیانی جند ءِ دوستی مرد ءِ دل ءَ کم بیت پہ اے مراد ءَ آیان ہرکس کہ ہر حبرے بگوشی آ سر ءِ عمل کنت ۔ بلک سنگین ساری تہ لہتیں پیروشہ کروگانی خوردگ کرنل ءِ لوگ ءَ دات کہ ہرروچ گمان آپ ءَ واجہ ءَ بواری ۔ آ ئی کہ دیست کہ گودی اے وڑا دست ءَ نہ ایت آ ئی وتی کاران تیزتر کت چہ

خوردگان تعویز و دم ءُ دعایان رست ۔ برے پہ آیانی جان سلامتی ءَ برے پہ رزق ءُ روزی ءَ برے زہگانی تعلیم ءُ ترقی ءَ چہ جاگھے تعویزے در گہت ۔

کرنل ءِ لوگی چہ بلک ءِ اے کومک ءُ مدت ءُ دردمندی آن سک رضا ات ۔ سالاں رند چوشیں دردمندی دیست ات کہ سکی وسوری ءِ پرے دست کوکے ات ۔ چہ ایشی ابید بلک پیرہ زالے ات و چہ گس داری ءِ وڑ و رہبند ان زبری ءَ آ گہ ات زہگانی کسانین نادراہی و ناجوڑی ءِ عمر ءَ گون ات ۔ کرنل ءِ لوگی ورنا ءُ جاہل ءُ سادگیں زالے ات و ختیکہ چوشیں حبرے پیش بیاتین آ حیران بوت بلیں نون بلک آوانی کارانی وغمانی دیمپان ات ۔ زہگانی سرا کمیں دردے بہ بوتین ۔ دارو درمان دم ءُ دعا خوردگ ءُ تعویزات وت بلک ءَ کرت ۔ جاگہے اگن بلک بگوشیتیں کہ پنچ کلدار خرچ بوتہ کرنل ءِ لوگی آ ہرادہ کلدار ردات ۔ گس ءَ زر ءُ دولت ءِ کمی نہ ات کرنل ءِ لوگی ءَ اے گپان ہچبر وتی دِل ءَ نیاورت ۔

بلک سنگین نون سک آسرات ات ۔ نان وہچ پرے فراوان ات ۔ گس ءِ مزن وکسان آئی عزت وحرمت کت انت کرنل ءِ لوگی چٹ آئی مریدات ۔ بے چہ آئی جست و پرس ءَ ہچ کاردست نہ جت ۔ بلین بلک ءِ دل ءِ ریش آئی زہگ ءِ سور ت ۔ مردمانی شگان بلک ءِ دل ءِ دا ہگ وزہگ ءِ عمر بلک ءِ پیری ءِ عذاب اتنت ۔ آ تپ ورو چ ہمے غمان گارات ۔

کرنل ءِ یک کسانیں جنکے ات ہر شپ آ ہراتپ گپت ءُ چہ تپ ءِ گرمی ءَ مدام واب ءَ ترست ءُ ناآرامی کت ۔ کرنل ءَ آ ہرادراہیں ڈاکٹراں پیش داشت ات وپرے ہر دڑیں درمان گپت اَت بلیں ہچ درمان وعلاج ءَ آ ہرا دُرانہ کُت ۔ وہچکس ءِ سر بہ آئی تپ ءَ برنہ بوت ۔ کرنل ءِ لوگی چٹ پریشان ات ۔ بلک سنگین ءَ چہ جاگہے پرے تعویزے وخوردگ

پچ گپت وآ ورت چہ اے تعویز وخوردگ ءَ لہتیں روچ رند جنک ءِ تپ چٹ زیان بوت ۔ بلک ات کہ چہ گل ءَ پادے چٹ ڈگارءَ اڑنہ کت ۔ سوب کرتگ اَت ۔ بابا جان من تہ گوشتن کہ تپے نہ دگہ سرے ۔ ڈاکٹری جانے نہ انت ۔ جنک ءِ دراھی ءَ بلک ءِ زانتکاری ءِ یقین ءَ کرنل ءِ لوگی ءِ دل ءَ گیشتر کت نون اگن گس ءَ کا سگے پرشیتن ہم فال گندگ بُوت ۔ وتعویز گرئیگ بوت ۔ بے چہ بلک ءِ جُست ءَ نشتے ہم چہ وتی جاگہ ءَ سر ینگ نہ بوت ۔ کرنل وت اے گپانی سر ایقین نہ داشت بلیں زال و بولانی کاران دخل نہ دَات ۔

کرنل ءَ وتی لوگی ءَ گوشت ات کہ لہتیں روچان ءِ مزنیں جرنل بہ دورہ آ یگ ءَ انت واگن چہ منی کاران وش بہ بیت و برز ءَ منی سفارش ءَ بکنت وخداہی خواست بہ بیت منا ترقی رسیت ۔ اے حبر جنین ءِ دِل ءَ ٹک نشت ات ۔ ہر نماز ءَ رند چہ واجہ خداءَ پہ وتی واجہ ءَ دعا لوٹ ات ۔ لہتیں ثوابی روچگ ہم گپت ات بلک ءَ پہ دم ءُ درود ہم گوشت پہ پیر ءِ وشنودی ءَ یک پاچنے ہم کشت ات ونیت کت ات کہ اگن خدائی خواست ءَ واجہ ءِ ترقی بیت پیر ءِ زیارت ءَ یک گوکے ہم خیرات انت ۔ بلک ءَ چہ جاگہے یک تعویزے ہم آ ورت ات وگوری ءَ گوشت ات کہ ایشر اہنچیں جاگہے بدوچ کہ ہر وخت گون واجہ ءَ بیت ، بلیں واجہ وت ہی مہ بیت کہ شکے دِل ءَ میاریت ءُ دراہیں اثرے مروت ۔

ماہے ءَ رند کرنل ءِ ترقی ءِ حکم اَت ۔ کرنل ءِ لوگی ءَ پہ بلک ءَ یک زبریں جوڑ ہے پچ جوڑ کُرت ءُ پہ مُلاءَ کہ تعویز دات نوکین جُفت پچ ءُ کوش ءُ مندیل ءُ صد کلدار راہ دات ۔

کرنل ءِ لوگ ءَ یک پیرہ سال در چکے اَت ۔ بلک سنگین ءَ مُدام چے اے در چک ءَ شک بُرتہ ءُ زہگان شپ ءَ چہ آ ئی چیر ءِ گوزگ ءَ داشتہ کہ شنکو! اے وڑیں در چک مُدام بے

نام آنی جاگہ بُوتہ۔ چہ ترس ءَ شپان ہچکس چہ مزن بالادین درچک ءِ گور ءَ نہ گوزت۔ بلک ءَ گوشت من وتی گناہگاریں چمان شپاں درچک ءِ چیراسائگان سرگ ءَ دیستگن:

روچے سرشام ءِ سر ءَ کرنل ءِ کسانین چُک کہ درچک ءِ سر ءَ سوار بُوت اَت۔

ایرآئیگ ءَ چہ درچک ءِ سر ءَ کپت ءُ باسکے پرشت۔ بلک کوکار ءَ لگت کہ من نہ گوشتن کہ اے درچک نادیستانی جاگہ اِنت۔ کرنل ءِ لوگی ءَ دومی رُوچ ءَ میست ءِ طالبان لوٹائینت ءُ قرآن شریف ءِ ختمے گپت ءُ خیر خیرات دات کہ شکر اِنت کہ بلائے اَت ءُ گوزت۔

ساری ءَ کرنل اے گپان ہچ دل ءَ نیاورت بلیں وختیکہ آئی دیست کہ نون گُس دم ءُ درود و تعویز مُلایانی جاگہ بُوتہ۔ ءُ آئی کو پگ ءِ کٹ ءُ کمائی ملاءُ شہ کردگانی لاپ ءَ روت آئی وتی جنین ءَ گوشت کہ چد ءُ رندمن اے دود و تیماران گُس ءَ گندگ ءَ نہ لوٹیں ءُ آئی گُس ءِ درگہ آنی سر ءَ کپتگین تعویزان سست ءُ سوت۔

ہماہفتگ ءَ گُس ءُ لہتیں پیچ درتگ گندگ بُوت اَنت۔ کہ آیانی نشان چوحیوان ءِ دنتان ءِ درگ ءِ نشان ءَ اَت۔ کرنل ءَ اے گپ ءَ وتی دل ءَ نیاورت۔ بلیں لہتیں روچان رند گُس ءِ مزنین فرشی این کونٹ ءُ قالین درتگ اَتنت ءُ آیانی درگ ءِ نشان ہم چوساری این درتگین پچان اَتنت۔ اے حبر ءَ درائیں گُس ءِ مردمان لرزینت کہ اے بنیادم ءِ کارے نہینکہ زنڈین قالین ءُ کونٹانی درگ دپ ءَ کئیت ءُ دوارگ ہماہفتگ ءَ چہ پیٹی آں سور ءِ سہت ءُ قیمتی این پیچ زیان بُوت اَنت۔ کرنل ءِ جنین وتی مرد ءِ پاداں کپت کہ حدائی دیم ءَ بگند ءُ ضد مکن۔ اے حُدائی مخلوق انت ءُ چہ مازار کپتگ اَنت۔ ملائے لوٹان کہ دم ءُ دُعا بوانی بلکیں واجہ حُدا امئے سر ءَ رحم بکنت۔

کرنل زار گپ کہ منی زر حرام ءِ نوںت کہ ملایانی نصیب بنت اے درائین بلا ھمے پیرہ زال ءَ آورتہ جنین ءَ آئی دستان گپت کہ خُدائی دیم بگند چوگوش بلک پہ من یک مزنیں کوکے، اگن بہ اشکنی دل بد بیت:

کرنل ءَ ہمار وچ ءَ درائین حالان پولیس ءَ دات، پولیس ءِ مردم گس ءِ درائین چیزان چارت اَنت ءُ حالان یک یک جُست کُت اَنت بلیں ہچ چیزے نہ گوشت اَنت ءُ شت اَنت ہما شپ ءَ گس بہ نپاداں آچ گپت ءُ نیمیں سامان سوت اَنت اے درائیں گپ ہر وخت کہ بوتگنت بلک سگلین گس ءَ نہ بوتہ:

دومی روچ ءَ پولیس مردم دوارگ اَتنت ءُ تن سہہ کلاک ءَ تفتیش ءَ مشغول اَتنت ہنچو کہ پولیس ءِ مردم شُت اَنت کرنل ءِ لوگی اطاق ءِ توکا پٹر یت ءُ پہ کارے وتی پیتی ءِ دپ ءَ پچ کُت ۔ پیتی ءِ توکا چہ ہما گار بوتگین پچ آن یک جامگ ءِ توکا مردم ءِ غلاظت بستگ اِیرَات یک نجسیں بوئے کرنل ءِ لوگی ءِ دماغ ءَ تہت ءُ آشنگ کپت ہنکہ شانت کہ چیپ بے سمابُوت بلین شانگ ءِ بند نہ بوت ۔ کرنل ءَ بہ تاچ ءَ پہ ڈاکٹر ان دیم دات جنین ءِ رنگ ءِ چیٹ چومر تگان زرد بوت ات ڈاکٹر اِن پہ یک مشکلے ءَ آیدا بہ ہوش ءَ آورت ۔

دومی روچ ءَ سہب ءَ مالا پولیس مردمان بلک سنگین ءِ گس ءَ چاپہ جَت ءُ چہ پٹ ءُ لوٹ ءَ رند آیان کرنل ءِ لوگ ءِ گار بوتگین سامان ءُ نقدین زر ءُ ہماپچ ءُ کوش ءُ مندیل ءَ کہ کرنل ءِ لوگی ءَ پہ مُلا ءَ دیم دات اَت درگیت ۔ چہ اے سامان آن ابید یک آھن ءِ دوتلین اوزارے کہ چو حیوان ءِ بوز ءَ اَت ءُ شش شش دنتان ہر نیمگ ءِ اَت درگیت اَنت ۔

استالے سِست

نعمت اللہ گچکی

سارتیں تیر ماہی روچے اَت گورتیچ دودست ءَ چَج اتگ۔ سیاہ ءُ تہاریں جمرے ماں کشتگ ۔نیم روچ ءِ ٹاک ءَ چوتھار ماہیں شپ ءَ لنج اَت۔ گرند چو مزار ءَ نہر دگا اَت۔ گروک دوچاپی ءَ اَت ءُ ہور ءَ چومشک ءِ دپ ءَ یلہ داتگ اَت:

پہ ایر دستگاں رحم!................. چمروک پردگ کن۔ اے نزوریں توار ھدامرزئیں بجاّر خان ءُ تروشاہناز ئیگت کہ ہورے ہزابانی تھامان پُرشت گنجل باریں آسمی پُلّ ءِ جان ءَ دست جن تیپے سستگ اگہ نا.........................

ماتی منی شومیادُردانگ ءِ جان تنتگی ہنچو گرم انت کہ دانکو ءَ پتا۔ سیرک ءُ سیا ہلکے ماسی بیار باریں بابی ءَ رکّ یےجنین۔ بجار خان ءِ جنوزاں گنجل درا ئینت ''مروچی منی دلا اَت کہ ملا دوستین ءِ گورا برئیں ءُ پہ پھل ءَ تائیت بگرئیں..........زی زبوک منا گشت کہ دوستین مزنین بیکّ، ایت مہلوک ءَ سک سِدک، انت۔ ہُداانت ہورزوت بس کنت۔ شاہناز گُشت بے ماسی نوں شپیاں آپ آرتگ مروچی نرامُلا ءِ بار،ر ءَ راہ نہ دنت۔ تو باریں ہما شیخ ءِ داتگیں بند ءَ بشودو بدے بلکن ہدایا حیر کُرت۔ گنجل گُشت ، ھاں راست گشی دم جنگیں گُندرک ہم چیرسو چگ لوٹنت ۔ بلک ءَ گشادگشاد اپاداھان ءَ گشت۔ ہمنکراڈناّ چڈکائے بوت۔ گنجل وتی گوشاں رُپت چمےّ گس ءِ دپ ءَ سک داتنت زالے آپ ءَ ریچان گس ءَ اتگ۔

''او ....و............ بز کاریں'' بز ناز بیا باریں ترا گُجام گوات ءَ آورتگ ۔
امبراں تو مارا چپٹ یلہ داتگ ۔ انگو چرّ ت ہم نہ جتگ .... ہو بے چار گیں بز ناز! اے
تئی گناہ نہ انت ے وتی بخت اَچ ماٹگلتگ ۔ نوں مارا سیاہیں روچاں گپتگ کے مارا وتیگ
کنت ۔ گنجل درائیت ۔ بز ناز وتی گدانی آپاں پرنچاں ءَ یک رَگرّا اوشتات ۔ ءُ وتی
مودانی آپاں چکان ءَ گشت ۔ چوں کنیں بی بی ۔ گنجل اے سیاہیں روچ گوں ہرکس ءَ
بھرانت ۔ من چہ وتی ہجالتی ءَ تئی نیمگا آحت نہ کُرتگ............ بز ناز وتی گپ نہ کوٹیتگ
کہ گنجل پاداَہت ۔ وتی لینگڑے درکُت کہ آ وتی میچڑ یں پچاں بدل بکنت ۔ بز ناز وتی گد
بدل کُرتنت ءُ نشت ۔ وش اَہت ءُ شادت ءَ رند بز ناز گشت امبراں من تئی دیما ہجالت ءُ موٹو
ل ۔ من ہچبر چو دست ہورک نبوتگوں شومیں ڈکال ءَ اماسک بد ہال انت پہ آیگا ہر وہدا دلوں
لوٹیتہ بلے دست ہورکا آحتوں نکُرتگ بے ہوری ءَ ہالکو یے ریکی نگواہیت ۔ لہتیں روچ
اِنت کہ منا آسمی جان ءِ نادراہی ءِ حال ءَ گپتگ ۔ من بے آرام بوتگوں میار جان ءِ پس ءَ
ہم منی سراستم کُرت کہ تو بروآسمی ءِ حال ءَ بگرءُ بیا ہمیش اِنت کہ من ءُ میار سرجنان کایں ۔
تو وتا راسک جنجال کُرتگ ۔ اے ہورءُ ہرّ گا تو وتارا پر چاعذاب کُرت ۔ گنجل گشت ۔ صبحی مار
ھادگ بُوتّن چہ جمرے پٹانی گندگا منا ہورءِ بوبُوت بلے من جاہ آرت نَلرت درکپتوں
مارا ہورءَ کاشی ءَ گپت ہمنکہ بوت کہ شیپ ءَ اے دست بوتن ۔ شیپ ءَ یک بلائیں آپے
آورت ۔ بز ناز درائینت نوں باریں چوں اِنت آسمی جان؟ ہمیش اِنت کہ یک پیما کپتہ
منی سرنکپیت کہ منی ماہیں بچ ءَ چے بوت کہ سراچست نہ کنت ءُ روچ پہ روچ بندءَ وت
کڈ ان اِنت منا ہچ تپاوت گندگا نہ ئیت ۔ گنجل آزردگیں ءُ بے وسیں پسوے دات ۔ شُما

باریں دوائۓ داروے کُرتہ اگہ نا؟ بزناز جُست کُرت۔ کارے پہ دوادارو ئے بیت ماوتی وس کُرتہ ماوتی زانت ءَ ہچ جک ءُ جوک پشت نہ کپتہ گنجل دارئینت۔

شما باریں سل بکرتیں ءُ بچارتیں بزناز سوج دات مارا پوست ءِ سوج ہم یک ھد اوائند گیا داتگ اَت آئی گشت کہ اے درزائیت ماہمیش اِنت بوریں ترشتر یۓ پوست زی کُتگ ۔ گنجل گشت باریں شُما دودنتانیں صیدی پوستے گورا داتیں۔ بلکن ہُدایا حیر کُرتیں بزناز گشت۔

''گڈا بزنازا اے تئی کارئیت تو میارءِ پت ءَ بگش کہ یکے پد جنت ہلاک بے بلے چوں کنیں منی دست ءُ پاد ہمے پیرزال اِنت ایشی تگ ءُ پادتاں کُجا بوت کنت؟ آ بیچارگ ءِ پادانی ہٹکی کپتگ برے پہ اے ملاءُ برے پہ آ شیخ ءَ۔ گنجل کمیں چپ بوتگاءُ رند پدا گشت دادا بزناز من تراچے بکشیں من وترا گون اے بچ ءَ سر پہ سر کُرتہ۔ منی درائیں گنجیں میراث رہن اِنت۔ منی کاریگر بھا بوتنت۔ نون منی ہست ءُ نیست منی گوش ءِ باڑی ءُ دگہ لہتیں ہُرت ءُ پرشتیں سُہر اِنت۔ اے ہم آیۓ بلاہاں بزورانت من قول کُرتہ کہ ہُدا منی پُل ءِ جان ءَ گہتر بکنت ۔ من زستان ءِ دیم ءَ قلندر بادشاہ ءِ سرا بریۓ''۔ ہوراسن گشیت باریں شما یک کارے کرتگ؟ بزناز جُست کُرت بکتس باریں گریبیں بزناز چے؟ بلکن ھدایا تئی نام وش نام کُرت تئی دیگیے گوں گھتنت'' گنجل پہ اِشتاپی جُست کُرت شما باریں داگ بدئیتے مے ھلک ءَ یک مردے ہستنت کہ باریں تاں گریشگی رھگوزی مردیا آرادل ءِ گُل ءَ داگے دات۔ ہمامردانت کہ چو گڈ اتر ڈی بزناز درائینت''او............ءُ شنکوں تئی دپ ءِ ہنچیں کارے بکن من تئی دستاں زیارت کنیں۔ گنجل پہ گل ءُ وشیں دپے گشت۔ شریں ہدا

صبحے بکنت ۔ بزناز جواب دات ہمنکر بلُک شاہناز ءُ نبُل جان آ ئی کرّا سر گوست، گنجل توار جت ۔ ماسی زبوءِ گپ ءَ نہ شموشے دوپ ءُ سوچکی ءِ گم ءَ بزورے ۔ دوپ ءُ سوچکی ءَ چے کنت ؟ بزناز پہ حیرانی جُست کُرت ۔ مے یک ہمسا ھگے زربانو نامیں ہست آ شریں کواسیں گواتی ئیں ماس اینت آ ئی منی زھگارا چارات ءُ گشتے کہ آ ئرا دگہ ہچ نہ اِنت دگہ ہچ تگ ءُ تاچ مکنت ۔ سوچکی تیار کنت پنچ شنبہ ءِ شپ ءَ دمالے دئیں ۔ بی بی گنجل پسودات راست گشی ۔ بی بی تئی بچ ءَ چُنت جماعت ونت ؟ آ سالی کہ من اداا ہتوں ۔ کودک ہر روچ دیم پہ اسکول ءَ گرّا اں اَت ۔ بزناز جُست کُرت ۔ دادا تو وت زانئے کہ آ پکوءِ پس ءَ رادل نہ بوت کہ آ چرائی دیما دور بیت وھدے پنچ جماعت دربرت ماشٹر ءَ گُشت کہ مزنیں اسکول ءَ راھے بدئیت ۔ بلے مارا دل نہ بُوت ۔ اے گرم ءُ جل ہور ہرگ ءُ قہریں زمستان ءَ دور بروت گڈا مے دل چون سکیت بلے ...... بزناز آ ئی ءِ پس ءَ وت آ ئرا ایلہ دات ءُ شت ملکموت ءِ زوران ھُدا امان بدنت ۔ گنجل گوں سردیں افار گیا اے گپ جتنت او گنجل شما چونے ! مارا اوا ہور ءَ میچل کرُتہ ۔ اے گرانا ز ءِ توار اَت کہ آ تچان تچان ءَ گس ءَ پتّر اِت ۔

بیا او گرانا ز من کدیں تئی راہ ءَ چارگاں اوں ۔ بگش باریں شیخ ءَ چے گشت گنجل آ ئرا چہ نندگاہ ءُ ساری جُست کُرت ۔ ماسی اے شیخ ءِ جست ءَ مکن چُشیں شیخ دُگنیا ءَ مکپیت ۔ اے یک ٹک انت ءُ ہنچو بگش کہ اِستال جو کینیت ۔ زی من گوں آ ئی تئی گپ جتنت منا گُشتے کہ صُحب ءَ بیا ترا حال دئیں اِشپی من حاضرات کنیں صحبی مھلا من ہور اریچان ءَ شتوں ہمیش اِنت کہ ہنوں چمائی گس ءَ پیدا کون گرانا ز ہنچو دم ءَ را کشت گشے اے درہیں گپے یک گین ءَ جنگتت ۔ ہاں باریں بگش چے گشت گنجل پہ اِشتاپی جُست کُرت ۔ گشتے

ماسی دگہ ہچ تگ ءُ تاچ مکنیت ۔ ہچ درودارومہ کنت ءُ نہ دگہ مُلاءُ طبیب بیارِات ۔ نوں
بل ات کہ منا کپتگ تئ بچ ءَ ہچ نہ اِنت آ ئرا سحرش کُرتہ آئی سحرءِ تائیت یک کوہنیں
قبرستان ئیا کنڈانت تئ بخت زوراک اَت کہ تو منا زوت حال داتہ گندے کمیں روچ دگہ
بگوستیں ءُ آ تائید زمین ءَ سرِ بیئت گڈا حبر چہ دست ءَ شتگت ۔ بلےنوں دل ءَ جم کن! مرشد
ءِ رضا بیت آئی سحر پچ رچنت ۔ بلے شیخ ءَ گشت کہ یک کارے بکنت ۔ گراناز گشت، گنجل ءَ
دست من گُل ءَ اَت ءُ چپ اَت ءُ نشت اَت ۔ گراناز ءِ گڈی گپ ءَ آئی ہنچو دلگوش کُرت
ھاں بکش باریں ہے؟ اگہ آزماں ءَ پدیا نک بندیں کنین ئے ۔ ''چشیں کرانیں گپے نہ
اِنت ۔ شیخ ءَ گشت کہ شُما ہپت نوکیں سوچن ہپت کوہنیں سکہ ہپت ٹکر آسمی ءِ دراجئے ہمک
رنگین گدشیشگے وشیں بوءُ ہپت دانگ کُچک شوھاز کنت ءُ بیارِات من اِش دم جنیں گداں
وشیں بوجنیں ءُ ہپت کُہنیں قبرستاناں کنڈ اش کنیں سوچناں شُمار ادئیں کہ آئے تحت ءِ
پادگ ءُ گورباسکاں اِش بجنت ۔ کچک ءُ سکھاں منی جِنّ برانت ۔ گراناز احوال دات
گندئے ماسی گنجل من ترانہ گشت کہ ناروایاں سحر کُرتہ؟ من ترا گشتہ بلے تو نہ منئے من
زانیں آئرا آئی اِستالیں تروءَ سحر کُرتہ کہ دلے گوما بیت ءُ نے زامات بیت ۔ بلے ھد؛
آسمی پل ءِ جان ءَ وش بکنت ۔ من آیان وشیں دردے وریں گوں بلکَ لہ کلہ ءِ تہا گوں وتی
نادراہیں نماسگا زشتگ اَت گشے سحر ءِ نام ءِ گرگا آئی دُنبل ءَ بُن کُرت ءُ آئی دنتاناں نچینت ۔

شریں گڈا من صُحب ءَ پدا کائیں شُماا ے چیزاں پدجن اِت ءُ اریکن
ات............اوراست گشی بزناز تو جوڑ بوتگے منا پھل کن ۔ من اِشتاپیوں من تئ یمگا
دلگوش نکُرت ۔ گراناز گشت شریں جیجکو پرواہ نیست اے وھدے ہنچیں تئ گناہ نہ اِنت

بزنازگشت دیریں تو گندگ نبوتگے تو نہ زانے کہ تئی شیرءُشارپتگءُ پنیروگُنڈ پامارا چوں گیر آھتگنت۔ گراناز درائینت ہودادا نوں شیرءُ شارپتگاں پہ گدارے ما بگنداں۔ رنگ ڈکاّل ءِ ہرجان بوت۔ ہورءَ داشتگ۔ جمبّر اں برتگت گوات ایرماد بُوت اَت ءُ آسمان ءِ دیم چو ششتگیں تاس ءَ ساپ اَت۔ نوں روچ بیگاہ گشتگت اِستال چو سرپتگیں آسمی پُل ئیگا آزمان ءِ دیما شنگ اَتنت۔ ءُ ہنچو گندگا آہتنت گشے ہورءِ شیشگیں آپ ءَ آھانی دیم ءِ دنز ششتگنت۔ گنجل ءُ بزنازگس ءِ دیم ءَ اوشتوک اتنت بزناز چمان ءَ برزا شانک دات ءُ درائینت یے ”گنجل گندے پورنوں دل ءِ سرارستگنت۔ کیچ ءَ ھامین اِنت مے ھامیں ہم دیر نہ کنت پون ءُ شری ءَ ورگی اِنت ناں؟۔

ہو بزنازدادا اے وھدی منادنیاءِ ہچ پکرنیست۔ ہر وھدا کہ آسمی جان وش بوت پہ من ہامین اِنت۔ منی دنیاءِ وشی ءُ گل ہمائی ساہ اِنت۔ ہمنکرا گنجل گٹ گیر بوت۔ آئی لنٹ لرزگا لگتنت۔ ہنچو آئی وتی سر بزناز ءِ بڈوک ءَ ایر کُرت ءُ گشتے بزناز منا چہ بوت منی دل درہیت۔ یک بے آرمی یے منی جان ءَ ماں کپتگ ھدا اَحیر کنت منا چے بوت۔ حدا منی یکوءِ ہیرءَ بکنت۔ ہے وہدا چہ رود رہتی نیمگا یک مزنیں روژنائی یے بوت گرانازی چمّے کپت ہنچو آئی دپ ءَ درشت اودا پچار! چونیں مزنیں اِستالے سست۔ آ اِنت کہ دیم پہ قبلہ ءَ روَ گا انت...... پہ ایردستگاں رحم! پردگ کن پردگ کنوک۔

گنجل گاروٹ تو نہ بوتے تئی چمانانی روک............ گس ءِ روژنائی............ تئی بخت ءِ اِستال سست گنجو گارءُ موٹ بلک شاہناز ءِ دل برّیں توار کم کم ءَ موتکانی جگر سندیں زیملانی تہا گار بوان بوت۔

ڈُکال

عبدالغفار گچکی

زمستان اِنت بش ءُ ساری ئے بہار گہ ءَ ہور ءِ ترپے نکپتہ۔ سال ڈُکال اِنت درچک ءُ دار خُشک اَنت۔ کوہ ءَ سبزیں یک بوچے ہم نیست۔ مالدار حیران اِنت ہرکسی ریش ماں دیما خُشک اَنت۔ پس ءُ گوکاں مرگ مان اَنت کوہ ءِ ہر چیز ءَ بگندے آئی دپ ءَ اِنت۔ ہور۔ ہور۔ بلے ہچی نیست فریادانی اُشکنوک کس نیست۔ کے اِش گوش بدار یت گُشے سبزیں آزمان کرانت اوا ے گریب ءُ بز کارانی فریاداں نہ اُشکنت:

باران وتی ڈیہہ ءِ مستریں مالدار ءُ ہلک ءِ کماش اَت۔ آئی ہلک چہ مہماناں ہچ برہورک نہ اَت۔ ہرروچ یک ءُ دو مہمان ضلور اَستنت۔ بلے ہرکس کہ آئی ہلک ءَ آتک گڈا چہ شیر ءُ شیلانچ ءُ شارپتگ ءَ بار بُوت ءُ شت۔ باران ہپت بندیں رمگ ءِ واجہ اَت آ وقتا باران میر ات، کماش اَت۔ آکہ شہر ءَ شُت۔ ہرکس وش اَت کہ باران منی لوگ ءَ بوجیت بلے حدائی کاران کس نزانت۔ نون ہما میریں باران اِنت۔ کہ پہ وام ءَ تچیت ءُ کسے ندنت! ہرکس گوشیت کہ حدا ہما نگر بیارتے کسے نانی چنڈے ہم ندنتے۔ ہلک ءَ کس نروت پرچا کہ تُرسنت بلکن چیزے ءَ دل مانگ بیت۔ دپ ءَ لونجان کنت ءُ بلوٹیت۔ اے کوڑ ہیں دُنیا ءِ سرا اعتبار نیست۔ ہما مردم کہ آوانی وردءُ وراک شیر ءُ روگن بُوتہ نون زیروکی تاک اِش وردانت۔ اگن دلش زنگ کاریت ءُ درد کنت گڈا نائی دپارے دپا کنت نان ءَ پہ چم نگندنت کہ چے ایت۔ اے درست پرچا چوش انت؟ شُما زانت کہ

سال ڈُ کال اِنت نون کوہ ءِ رمگداران ءَ ہچ نیست نہ شیر نہ روگن! نہ گڈ پا............ اوشار پتگ ۔ ءُ پڑم ءُ مود بے اُمیت اِنت کے اِش جُست کنت ؟ ہر کس ءِ وقتے انت ۔ گریب ءُ بزکاراناں کے جُست کنت ؟

شومی کہ کیت دست ءِ ہمراہ اِنت ۔ اے ڈُ کالین سال ءَ بل ءُ بزوراے ہڑین زمستان ءُ شرطگان! زمستان رست صُحب ءُ بیگاہ ءَ گوریچ کشیت ۔ باران گون وتی لوگی ءَ گُشت گنجی بے بہرنون جون کنئے ؟ من زانیں کہ اے چاریں پشلپتگیں لاگرءِ زمستان ءِ بہر بنت ۔ گنجی پسودات کہ تراہر وھد ءَ ہے بزو میشانی گم اِنت ۔ چک گڑ نامرگ ءَ انت ۔ ناہم کٹتگنت کہ موش ءِ یکیں وحدءُ بدیں ۔ دور وچ اِنت کہ ہچی ءِ نہ وارتہ اے زیرُ کان وارت نکنت ۔ باران بس کُت ۔ بارانی مسترین نچ گنگزار کہ آ ہرروچ رمگ ءَ اَت ۔ یک کرئیا نشتگت .... ءُ سواس گو پگ ءَ اَت گشتے ۔ ابا بارین تو کہدا بجاری ءَ بردبارین ترانائے دنت کہ ندنت ۔ باران گُشت ابا آہر ءَ زی من پہ وتی سر ءَ شنگ جنگ آئی ہم منا جواب دات پدا گُشتے ابا گنگزار! کہدہ میاری نہ اِنت ۔ من ءَ چہ اُمیت اَست؟ آروچ دگرے کہ وتی لڑ بنت ءُ آورت ءُ رسینت پہ چا کہ آ شیلا رنچ آ شیرءِ اَ پڑ، آمدر چہ نیست اَت مروچی کہ مناہچی نیست کس جُست نہ کنت :

باران ءِ مسترین جنک شاری گُشت ۔ ابا من چٹ برہنگوں نہ پشک است نہ چادرے آپ ءَ کہ روین گیڈہ بین ۔ باران گشت مادر ۔ من ءَ کہ ہر کسے گندی وتاراچیر دنت کہ بلکن دلمانگنت ۔ من ءَ کے وام دنت؟ او پدا اے مردگیں پسان کس ہنچا نزوریت

کہ یکے بہابکنن ۔ بارانی گپ من دپ ءَ اَت کہ گنجی ءَ توار جت او شاری بیا بُر وز یرک ءِ چنڈ کہ تئی کستریں برات ءُ گوھار گڑنگ اَنت ۔ شاری پہ نادل کشی پادا حت ءُ دیم پہ کوہ ءَ شُت ۔ ہلک ءِ دگہ دسگوھارے ہمراہ گُت اَنت ۔ نوری اچ وتی گدام ءَ در کپت ءُ گوانکے جت ۔ ادی شاری مروچی باریں کُجام گواش ءِ زیرکانی باری اِنت؟ شاری گشت اے نیمگ ءَ دُرستین کتگ اَنت ۔ ہنچو گشنت کے چمے شیپ ءَ بالا دسی ءِ گرءَ امانیمگ ءِ زیرک سبز انت ۔ نوری آ دورانت شاری آہ سردے کش ات ءُ گشتے ۔ گڈا چون کناں؟ لاچاران گڑنامران ءُ راہی بوتنت ۔

بارانی پچ گنگزار ءَ ہمے دُرسین گپان اُشکرت دل تنگ ءَ نشتگ اَت ۔ پادا حت سواسانی بندے ترند کُتنت شال ءِ جنڈک ءِ گورا گُت ۔ وتی شوانگی لٹ دست ءَ کتے پس اے سردات اَنت ۔ صُحب ءِ سرات ۔ روچ تنسو ءَ بُرزات بلے گورپچ کشگ ءَ اَت او سک گوہرات ۔ گنگزاری لاپ ءَ دردے مان نیستت چہ گوہر ءَ لرزگے چیر کپتگ اے ۔ پیاں مرگ دورے مان اَت ۔ ہر روچ دہ دوازدہ مرت ۔ گنگزار لاگریانی اندر ءَ چنڈان روگ ءَ اَت تانکہ چہ چمان اندر بُوت ۔ پیان شُت نہ گُرت آئی رمگ ءَ راہے نز یکیں کوہ ءِ گواش ءَ جت کہ مُرتگیں پوتار و کھانڈاراں بچرنت وت کوہ ءِ ٹل ءَ نشت ۔ آ نل ءِ جنگ ءَ زبرات ءُ سک ملور ءُ دل تنگ اَت ۔ یک برے ہمے سیاہیں کوہان ءَ چارت وتی رمگے دیست گڈا وتی جند ءِ حال ءَ راچارت آہ سردے کش اتے چم ءِ درآ تکنت ۔ وتی نل یے کش ات ءُ دل ءَ گوشت یے.......... گنگزار مرچی نل نجنے گڈا کدی جنئے؟ نل یے دپ ءَ گُت ءُ جنگ ءَ

لگّ ات ۔نل جت یے تانکہ روچ نیمروچ بُوت تست ءُ سرد بوت ۔ رمگ شنگ ءُ شانگ بوتگ اَت ۔ چست بُوت کہ رمگ ءَ بیرہ دہیں دیستے چار بز مرتگ اَنت حیران بوت بلے چمے کہ بُرز ءَ شانک داتنت دیستے جمری پٹہ ئے گل بُوت کہ ہور بیت پہ چوشیں پسان مرک ءَ پرواہ نیست ۔اگن بلے ہور بیت !! ساعت اے گوئست ۔ دُرسین آزمان جمران پُراگیپت سرگوات کشگا لگّ اِت ۔ جمر مست بوتنت گرندءُ گروک شروع بوت جمر ءَ کہ گومبار گے جت گنگزار گُشت ۔بگُر بگُر ۔ جی خُدارا!۔

گروءَ کہ سرکت ہور ءِ دہروءَ ایر دات چومشک ءِ دپیگایلہ بُوت پسان ءَ ہور ءَ جت تہ بازمُرت ۔ گنگزار ہورءَ وارندات کہ کودے شربکنت ءُ منند یت ۔ گوہرءَ پروشت آئی پسان ءَ سردیان لرزان ءُ کپان ءُ ڈہران مگرب ءَ ہلک ءَ رست ہنچو کہ رست کپت !حبر ءُ حالی نہ اَت ۔گنگزاری مات گنجی گوشت ۔شومین بارو! میدان کن کہ دست ءُ دیمون سیاہ بوتنت ۔ کہ رسگین نچ کہ آئی سُورمان دپ ءُ دستان اَت ۔لاگریانی گواچی بُوت ۔ چہ دومی گدان ءِ تہا شیران اہت آئی گنگزار ءَ گِدان ءِ تہا آورت ۔ گنجی آس روک گُت ۔ٹپرے آس ءِ کرءَ ایر گُت گنگزارش واپینت ۔ ہر دو نیمگاں آس روک اَت ۔ بلے ہور یک پیا گوارگ ءَ اَت ۔شئیران گُشت گنگوار ءَ ہورءَ پروشت ءَ چیزی مانے بریچ ایے گنجی گُشت گوماہچی نیست شیران گوشت بروئے گِدان ءَ نائی کوندہے کپتہ ۔ برو بیار بچنڈے موش بجن وہدیئے کہ لاپ ءِ گرمی بجنت ۔ گنجی موش ءِ جنگ ءَ لگت ۔

گوات بدل ئوت ۔ باران چہ گدان ءَ درکپت ءُ گشتے چکان سبکلن گواتے کشگا

انت۔اکس گوریچ بُوت گڈآ چہ پسان بزان یکے نیست۔دمانے رند گنجی موشان ءَ زُرت اوگنگزار ءِ دپ ءَ دیگا لگّ ات۔نوں گوریچ ہم شری ءَ کشگا لگّ ات۔جمبر ءِ پُلّ پُل کپتنت۔گوہرات ہرکس لرزگ ءَ ات۔پسان ءَ پلینگ پلینگ یے مان اَت۔بعض مرگ ءَ اَت۔ بلے باران اچ گنگزاری گمان ہچگی نہ اَت۔صُد وتوار کُت۔او اماں گوئرَ ءَ مُرتون۔من ءَ پردے! گنجی گُشت قہر وار بس کن! بوسپ پُڑ ہمیشنت کہ گنگزار ءَ پرانت.........گریوگا لگت۔گنگزار چمان ءَ چپّ کُرت او جستے کُت کہ صدوچیا گریت؟ مات ءَ گوشت۔کہ اباگوئرَ کنت۔گشتے گڈا پرچے پُڑ ءَ پرندیئے؟ باران گشت کہ اباپُڑ ہمیش اِنت کہ ترا پرانت۔گنگزار گوشت کہ چمیشاں یکے بدئے۔گنگزار ہمے گپاں جت ءُ پداچہ وتی سُد ءَ شُت ءُ پداہچبر سُد نہ کُتے۔دست ءُ پادے یلہ سرد بُوتنت۔تچکے کشّ اِت۔باران جت پریادے کہ دست ءُ دیم مئے سیاہ بوتنت۔گنگزار حدائی مال بُوت گنجی ءُشری زار کُت! موہتکے بناءاش کُت کہ بس کنگش زات:

اے شپ حلاص نہ بُوت یک دراجین شپے اَت کہ ہچ کٹگے نیست اَت۔ بلے بہارگاہ ءِ ہوران دومی شپ ءَ پدا گورت:

سروزئے مرک

ایم بیگ

شپ سک تہارءُ بیمنا کت، بلے من چہ میتگ ءِ رسگ ءَ باز دور گشتن منی دیم ءَ
شپ گون وتی کلیں ترسنا کیاں تالانت او برے برے دور من آسمان ءِ بُنا وھدے کہ
گروکے شہم دات گوشے شپ ءِ دل ترکت ءُ آوتی گرانیں واباچہ پچ لرزت ءُ جہانا گوں
روکیں ٹیلگاں روشنا کُت۔تاں یک شریں ساہتے لوگ ءِ ہب ءُ شپ ءِ بیم وت من وت
ءَ رگر وچیل بوتن۔........... کدی تُرس گیش اَت ءُ کدی ہب۔ بلے آ ہر لوگی مہر ءُ زہیرا
جہان ءِ بیم ءُ بلاہان زورا کتر بوتن او من تہمت کُت ءُ گوں وتی پُرّ کان شپ ءِ اے تہاریں
شپیامان کپتون:

میتگ شش میل دور اَت ءُ من چہ پنچ پریگیں سالان رند دیم پہ لوگ ءَ روگا تون۔
پنچ سال کودکی لیپے نہ اِنت اے مُدت ءِ تہا دُگنیا زمینے جہلا دیاں چست بیان ءَ آزمان ءِ
ہمابرزیاں رستگ کہ گون اِستاران لیب بکنت، بلے منی مات زمین ہما پنچ سالیں پیشی زمین
اَت آئی ءِ بُرر ءُ بالا دین کوہ ءُ گٹ آئی شیر آپ ءُ تچوکیں کور۔آ ئی پراہ پہنا تیں پٹ ءُ
ڈگار کل ہما اَنت۔

شپ تہار مزل دور ءُ من پاشپاد۔ بلے اے چپ........... ءُ چوٹیں راہ پہ منی
پاداں نوک نہ انت۔ پیسے ھاتر ءَ من پہ اِشتاپی گام جنان ءُ راہ ءِ تگردان پیچان روگا تون:
شپ ءِ یازدھمی ساہت ءَ من ہوشاب ءِ کور گواز ینت ءُ گروکے ءِ روشنائی ءِ تہا

من وتی میتگ پرائیں آسمان ءِ چیرااوشوابی ءَ دیست منی دل چہ وشی ءَ نیم بال بُوت۔ گام تیز تر بُوتنت ءُ دومی ساہت ءَ من میتگ ءِ چاہ ءِ سرا رستن بلے ایشی ءَ ساری کہ من دیمترا ابُر واں شگرب ءِ گوات گون یک درداں پریں گریوگے ءَ منی گوراا تک ءُ چہ منی گوشانی راہ ءَ منی کانپول ءِ تہاشُت ءُ بازیں سالانی یاتاں چہ وابی گراں ئیچ لرزینت۔

''اے گوشے شاہو ءِ سروزے ئے توارنت!''

جہہ سرا تگیں یاتاں گوشت:

ہو! منی دل ءَ درائینت بلے شپ ءِ اے ساہت ءَ بلکیں مہگل ءَ پہ گنوک بیتاواے سیاہ تہاریں شپ ءَ چو ہمسائیگی گوازینت:

''راست گوشتے'' یاتان جان کشت:

شاہو چہ دہ سال ساری ءَ پہ مہگل ءَ گنوک اَت۔

یاتاں منی ہوش ءِ دروازگ ئیچ کُت ءُ منا گیرا تک کہ میتگ ءِ تہا شاہو ءِ عشق گوں مہگل ءَ باز مُدتاں مشہورت۔ اے ہماز مانگی گپے اَت کہ من اَنگت گونڈا ئتن۔ شاہو پہ مہگل ءِ سانگ ءَ سے رندوتی کماش راہی کُتنت بلے ہر رند ءَ آ ماکام ءُ نامُرادبُوتنت۔ اے نامُرادی پہ شاہو ءِ اگل ءُ ہوتس ءَ یک زدے بُوت ءُ آئی ءِ کسیگی نہ کُت۔ مہلوک ءَ گوشت کہ شاہونوں گنوک بیتا۔ بلے شاہو گنوک نہ اَت آئی ءِ گنوکی ہمیش اَت کہ آ بے چارگ ہمروچ روز ردءِ وہدءَ میتگ ءَ چہ ڈن جاتیگ ءِ جمپ ءَ شتکت ءُ ہمو داتاں شپ ءِ نیم ءَ سروزی جنکت۔ چو کسا ہم نہ زانت کہ شاہو پدا میتگ ءَ کدی گردیت۔ بلے شپانی پاساں ہر وھدے کہ میتگ ءِ سیہ سران وتی شیر مچانی سہڑ ینگا پہ پاداتکلتاں آیاں شاہوئے سروزئے زیمل زلور اُشکتکت۔

لہتے جتیناںی ہیال ءَ شاہوڈراہیں شپاں جاتیگ ءِ جمپ ءَ سروز جنت بلے جمپ ءِ سرءَ کدین کئیت ءُ کدین روت ۔ اے کسانہ زانت ۔

شپ ءِ تہاری گیش بیان گوات ءِ رواج تیز بیان.......... سروز ءِ توارنز یک بیان ءُ من ہُشک ءُ حیران!

پدا یک زمانگے آ تک کہ مہگل ءِ مہلوک چہ شاہوئے اے گرونا کیءَ سک ناوش بوتنت ءُ آیان شاہو ءِ ہرڈول ءُ لالچ ءَ چہ مہگل ءِ پچاراں یل دیائینگ ءِ جُہد کُت بلے شاہو عشق ءِ ہما مزلاں رستگت کہ آئی پدا گردگ نی سک گران اَت لاچار آیاں پہ مہگل ءَ یک دیرسیادیں دشتارے داشت ۔ بلے اے کنٹگ ءَ ہم کارنہ کُت ۔ عشق اے دائما وتی دیم ءِ آیوکیں چوشیں کنٹگاں لپاشاناں روگان اَت ءُ من پہ وانگا دیم پہ کراچی راھدگ بُوتن:

سالےءَ رندمنا کراچی ءَ حالان گپت کہ مہگل ءِ سیر پہ وشی سلامتی بُوت ءُ مردی سک ترنداَنت البت چہ رسالان من شاہوئے باروءَ ہچ ہم نہ اُشکت ءُ آئی سروزی زیمل ہم چہ مناسک دیراَتنت.......... بلے ایشین بے چارگیں شاہو ہنگت ہما جُمپ ءِ سر اِنشتگ ءُ سروز جنگاانت گوشے گوں سُروز ءَ آروسی کُتگ:

یکے سروزے زہیراں ءُ دومی شاہوئے نامرادی ءِ پُرس ءِ پتر ءِ سرءَ نندگ ءُ آئی دلبڈی دیگ ءِ ہاترا من سروز ءِ موتکی آواز ءِ پدا گرانا دیم پہ جاتیگ ءِ جُمپ ءَ شتاں ۔

من آئی پشتارستن گوں مزنین ڈونکیا تکہ داتگ ءُ نشتگت دیمی ہما نگرت ۔ بلے پجہ آورتوں کہ واجہ وت انت ۔ دہ گام ءِ دیری ءَ ڈونکے ءِ سر انشتن ءُ سَاہتے داشتن کہ موتک ءَ

هلاس بکنت نز یکی برواں ءُ جُست پُرسی بکناں۔

شاہوئے دیم گون میتگ ءِ راہ ءَ سکّ انت ءُ سروزی شپ ءِ سیاہیں چادرءَ چاک دیانت۔

من اے سروز بلکہ چہ ہماوہداں اشکتا کہ انگا گوانزگ ءِ تہا وَپتگ ءُ موردانگ ءَ چوشیت۔

بلے نے کہ شاہوئے سروز۔ پیشی ایں مرداں راست گوشتگ کہ اگہ سروز گوں دل ءِ سوک ءَ جنگ بیت اشکنوک ءِ دِل ءِ تاراں سندیت۔ شاہوئے سُروزمنی دل ءِ تاراں یک یکا چلینگا اَت۔ ءُ من گوشے کپے کپے سار بوتن:

نزاناں تاکدیں من بےساریں گِڈگ دات۔ بلے اناگت ٹہلکگے بُوت ءُ سروز ءِ تار گون یک ژلانگگے ءَ ہاموش بُوتنت۔ دلترک بُوتن ءُ چمانی سیاہی اُن دوراَ تک ءُ چے گنداں، شاھوڈ گارا کپتگ ءُ دستپا دجنگا ئت۔

''اے کئیا شاہو یک زدگت''۔ چہ منی دپا کوکارے دراَتک ءُ درکان ءَ شتون ءُ شاہوءَ گپتن تیر من سینگی للنگت ءُ ٹپاہون ٹنگار دیگا اَت۔ من ہیال گت کہ چیزے بکناں بلے تیرءَ وتی کار گتگت ءُ دست پادی سردبُوتنت۔ زُوت زُوت ءَ پاداَتکوں ءُ تہاری ءِ تہا گاموں چست کُتنت کہ بُرواں شاہوئے کشوک ءَ دست بگراں۔ بے ناگت دگے ٹہلکگے بُوت۔ ءُ تیرے ءَ منی راَتیں گورباسک زدگت کہ پاد بیایاں ءُ پہ کمئے ءَ مہلوک ءَ گوانک بجناں بلے جونوں زُرت نہ گت ءُ دراج بُوتن۔ ءُ پدا نزاتن کہ چے بُوت!

بلے وہدے چم پچ بُوتنت .... ہیران بُوتن تھتے ءِ سرا دراج تن ءُ چپ ءُ چاگردءَ پس ءُ ماس ءُ لوگ ءُ میتگ ءِ اے دِگے ءُ آدگے دراجما اِتاں ءُ من ءَ گون بزگیں چماں چارگاتاں:

شاہوءَ چون بُوت؟

چہ شریں ساہتے ءَ گڈمنی دپ بچ بُوت۔ مہلوک ہیران بُوت۔ ءُ یک دیگرءِ دیما چارگا لگتنت۔

شاہو.............شاہو واسالے پیش ءَ کشگ بوتا، یک آوازے منی گوشاں کپت......او بازیک واسالی ءَ جتگ اش"۔ پیرزالی آوازے ات:

تاں ماھے پریگیں ٹپی اتوں:

رندا منا مالوم بوت کہ سالے پیش ءَ جاتیگ ءِ جمپ ءَ شاہو کسے ءَ گوں تو پک کُشتنت ءُ ہما شپی میتگ ءِ دگے مردے ھم کہ چہ شہرہ آ ئیگا اَت۔ شاہو ءَ گوں ہور پٹ بُوت ءُ کدرت ھُدائی آمردءَ ھم راستیں گورباسک ءَ تیرلکت:

شاہوءَ کیا کشت اے کساھم نہ زانت۔ بلے ہما شپی کہ شاہو کُشگ بُوت۔ مہگل ءِ مردءَ ھم دردے ءَ ماں پتات ءُ کُشتی:

من وھدے گوں مہلوک ءَ وتی ٹپی بیگ ءِ داستان گوشت کسے ءَ ہم باور نہ کُت ....

دانکہ دِگے سالے :ما روچ ءُ ہما ساھت ءَ میتگ ءِ۔ دگے یک مردے مَن راستیں گورباسک تیرے وارت دانکہ مہگل زندگت ھمک سال ہما شپ ءُ ہما ساہت ءَ ھے جنگ ءُ پروشگ اَستت مہگل پنچمی سال ءَ مرت ءُ گوں آئی ءِ مرک ءَ گوشے شاہوءُ آئی ءِ کشوک ءِ روھاں وت من وت ءَ سلا کُت۔

حانل پچے مُرتہ

عبدالرحمٰن غور

گورمن یک کاگدے آ تکہ آ نہی ءَ ماں یک دوستے ءَ ارمان ءُ افسوزءَ کھنا نا
ڈکھی ٹیں ٹوکاں ماں نوشتہ کھتئی۔ تھئی حانل مروشی مُرتہ اے درد دیوخیں حال ءَ شہ منی دل
آ مزنیں ڈکھے آ تکہ نین دی ابیدءُ پیشامن آ نہی ءِ مرغا ڈکھیں دلا گوں گریتـــــــہ۔ چھپئے
داں گنوخ دی بیغنت۔ ءُ نی اے رنگ ءَ پوہ کھنغاں کہ من وتی ٹکّل ءِ چھی پھلائیں
تونشتغاں۔ ایرنگا آں تہ پرمن نی مرتغنت۔ ظلمی ءِ ظالماں آں اِش من زبردستی ءَ
سستغنت۔ نی تہ راستیں آں مُرتہ۔ او آ نہی ءَ یک ہندے ءَ یک شونق ءِ اَت۔ آں دی
مُرتہ کہ آ نہی ءَ شہ ناگمان پیلوبے وخت آں شونق ایش ءَ گوں یک اَت۔ ہمے وجہ ءَ شہ
آں دی آ نہی ءَ گوں یک ہندی ءَ مُرتہ او منی دل ءِ اہرام ءَ ماں حانل ءِ ممی پلو ءَ شہ اے دی
دے آخری ئیں جیل ءُ ھاوَاِن اولی گشتغیں ءُ مزیں روشانی تہاماں من آ نہی پھولغ لوٹاں
تہ تصورے ءِ سہنڑائن کوہی ریجاں دیر روغاں من ءَ آ نہی ءِ دیم برش کھندانا نظر کھیت۔
کڑتو آں منا وتی کسائیں کچوئیں گورءِ نریں لحد ءِ تہا ایرنگ نظر کھیت۔ ہمیرنگ چھو
کسائیں صندوق ءِ تہا وپتی ئین۔ چھوکہ باز سہنڑائیں ءُ بے بہائیں چی اے آں پگائیں
کفن ءَ ماں وپتو وآب ان۔ آ نہی ءِ بارغن جوائن دست یے بے ڈوبر چھکا ایرانت۔
آ نہی ءِ سہریں درڑیں زُلف آ نہی ءِ پراھیں ڈوبر چکاماں تالان اَنت۔ آ نہی ءِ گرخی چھم
بوٹتی اَنت۔ او جوائیں لڑزوخیں جوڑ چپ اَنت۔ مگر آ نہی ءِ معصومی چہاڑ دہی دیم ءَ پاکین
لوز مروشی دی بلغی او آ نہی وتی ڈکھانی زندگی ءِ ویلانی روچ او زیلانی ڈول ءَ وخت گوازیں

تہ، نی آرام ءِ وشیں واب ءَ وپتی اِن۔ یک مدائے گند غاش پدا دی من اے رنگ ءَ پول کھنغاں، کہ اے زیکیں روش ٹوک انت۔ منا آ نہی ءِ گروغیں تھیز یں چھم آیانی شروع کل ءِ شے آنشہ گشی ءَ روغنت۔ مروشی دی یات اَنت۔

آ نہی ءِ وشیں ٹوک آ نہی ءِ جوائیں وشیں کھندغ او آ نہی ءِ دل لوٹوخیں توار ءَ ہچ مثال دات نہ خناں۔ اے مروشی دی مناں جوانی ءَ یات اَنت ءُ من باز سوچ کھناں کہ اے معصوم ءِ عجیب ءُ غریب جوانی ءِ دوستی ءَ ماں زندگی چہ قدر پروش ءُ کوش کھنوخ آسودگی ءِ سنگت اَت۔ آن کل انساناں شہ باز ہوشدار و دوہمی ذالاں شہ باز دلبرت او ہے جوانی شہ آ نہی آرا انسانی سر پُرزی ءَ داں سر کھتہ اَت۔ ناگمان ہموداکس آ نہی ءِ حد مقابل بیت نہ بیتہ۔

زندگی ءَ ماں آ نہی ءَ راولی بار دیتہ۔ ہموو خت ءَ آں باز سنہڑا او معصوم اَت۔ وتی پیریں مات ءَ گوں یک ہندی ءَ منی یک دوست ءِ لوغ اتکہ اَت۔ من گرُ دے وخت ءَ شہ پدا آ نہی ءِ گندغاشتغاں آں ہماوخت وار یک تھڑ وچکانشتی ءِ چی ءِ سوچغ۔ آ نہی ءِ جوائیں نرمیں جان سہریں: جرءِ تہابیڑتی ءِ او سُہر یں سری ءَ شہ آ نہی ءِ سہر یں زلف اے رنگ ءَ ظاہر اَت چھوں کہ بام ءِ رنگ صحوا بگوئیں کوکرانت کوکرانی بر بندیں وجہ شہ آئی آر یہ برے روش پہ برے سابیت اَت۔ مگر آں حال ءَ شہ بے سما اَت۔ چھی ءَ اے ڈول ءَ مو نجھائی ءَ نشتی اَت۔ کسے شی کہ آں ہے رنگیں سحر ءُ جادو کتغیں ذال ءِ بُت۔ اِن چھو کہ مزئیں جادوگر ءَ وتی جادوز ورامڑ دماشہ بت ءِ جوڑ گتہ۔ ءُ گڑ تو منا اے رنگ معلوم بیئغے کہ اولی زمانہ ءِ سہڑائیں یونانی دیوی ءِ (پری ءِ) جوائیں سہڑائیں بے گندغاں۔ من آ نہی

ءِ حیالاں ماں ہچ پھول کنغ نہ لوٹنغاں ۔ ہمے وجہ شہ آستی ءَ پاداں زیرانادل ءَ ماں اے وشیں حیال ءَ کھناناگر تیغاں کہ ہروختے ءَ داں اے زیبائیں ءُ کسائیں معصومیں جنک اے دنیا ءَ ماں زندغن، من ایدا ایو کہ نیاں ۔ اومروشی من اے رنگ ءَ پوہ کنغاں ۔ اے رنگ من اے زمانہ ءِ تہاچوری ئیں چک ڈول ءَ ایو کہ ءُ بےلوغاں ۔ آنہی ءِ یات ءَ گڑتو مناں ماں دڑدوڈکھاں ماں جتہ ۔ اونی اے قصوءَ لکھاناگریغاں ۔ آنڑساں شہ ہور میتغنت لکغ سست بیتہ ۔ نی دیمالکغ نہ بئیغن ۔

من وتی زندگانی ءَ ماں نیناداں ہمیر نگیں بے امیدی او بےوسی ءُ ڈکھاں شہ نہ گریتہ ۔ نین من گرتو وتی جوانین گشتغیں روشانی کنڈا گروغاں ۔ مناجوانی ءَ یاتن کہ منی دوہمی ملاقات دی یک عجبیں کارےاَت ۔ آنہی ءَ دوریستیغیں روح یک وختے ءَ داں یک ہند کھتہ ۔ واقعہ اے رنگ بیتہ کہ یک مزنیں وختے ءَ شہ پدامنی ہمانزیخیں دوست ءَ مناوتی لوغ ءَ یک مجالسے ءَ پہ لوٹائیتہ من چھی ءِ دیرہموداستغاں کندوری نشتغیں اودستورے ءِ ڈول ءَ دوہمی کنڈا ذالاں پدی وڑ د کنغنتیں ۔ من دی دیرآغ وجہ شہ معافی لوٹتو ۔ نغن ورغا آنہاں گوں شریغ بیتغاں ۔ پوہ کنغ ءَ پہ باز کوشش کھتوں مگر معلوم نہ بیتہ کہ نوخیں مہمان کینت واتکواتکہ غنت ۔ ہروختے ماوڑ داتہ حلاص بیتنوں تہ منی دوست ءَ ہماذالیں مہمان گوں منی واقف کھنائیں تھئی ۔ ہمانہی ءَ گوں یک لاغریں بارغے جنکےمنی کنڈ ءَ مسک تی نشتی ءِ ہروختے کہ آں کھڑو بیتو راہی بیتہ ۔ تہ من آں پچھے آڑتہ ۔ یہ ہماں لج کھنوخیں بارغیں جنک حائل اِن کہ ہماتھڑو ءَ چھکا مونجھائی ءَ نشتی ءَ سوچ ءَ جنغے ۔ دومی روش ءَ ہروختے منی ہمادوست ءَ آنہی ءَ گوں سیربئیغ ءِ حال داتہ ۔ تہ منااے رنگ ءَ معلوم بیتہ ۔

کہ من اے زمانہ ءَ کل ءَ شہ بازوش قسمت ءُ دولت مندیں مڑدے آں۔ یک سال ءَ شہ پھدا منی سیر بیتہ۔ نین من آنہی ءَ جوانیں جوانیں پیلہ ئی سیر بئیتغاں۔ پت ءِ موت پیریں مات ءِ حیرانی آں او دیر ءُ دراثریں نیستی ءَ چکی دمال کتغتاں۔ او ہمے ویل ءَ داں زندگانی ءَ رندنشتہ۔ آں اکثر مونجھاءُ چپ اَت۔ مگر ہر وختے بازوش بیت اَت تہ وشیں کھندغ جتتی۔ گرین آن ڈکھی اصل نہ بیتہ۔

حانل ءِ جاہلیں مات ءِ ڈینڑیں جھیڑ واں ماراوشیں سنگتی ءَ اصل نیشت۔ آخر ہورداں دعویٰ وآں پجتہ۔ ہمودا جرگہ والان یک صلاح بیتہ او منی مہلنج اژمن زوری دیر کھتہ۔ ءُ مئے سندغا شہ پداما یک دومی ءَ شہ ہمیش دیر بیتغوں۔

اف اے چھکریں ڈکھے کہ یک وختے ءَ داں یک ہندی ءَ شہ پھدا مڑ دوزوال ءَ دیر کھنغت۔ تہ آں یک دوہمی ءَ شہ دیر بئیغت۔ گریں آنہاں وتاردیت۔ اصل نہ اونہ آنہانی نیام ءَ اصل ہچ نہ اَت۔ او ہمے رنگ ءَ گوما بیتہ۔ حانل کہ من وتی زندگی ءِ ہر شے سمجھتغاں، آں گڑتو اصل نہ دیتوں۔ ہماں کہ آنہی آردیت وش بیت تنت۔ آنہی دیدار ءَ شہ بیہ بارے مراد بیتغنت۔ او ہماں دل کہ آنہی ءِ وشیں وشیں گنتاراں شہ سیر بیت اَت۔ ناکام ءُ نا ادبیتو۔ اصل مہر ءُ محبت ءَ شہ بےنصیب بیتغنت۔ او زندگی بریں ڈیہانی ڈول ءَ ویران ءُ برباد بیتہ۔ آنہی ءَ شہ دُنیا من یک گنوخانی ڈول ءَ روغا ٹھاپرانا، ہمیش جتائی ءِ اے گرانین ڈکھ حانل داشت نہ کھتہ۔ اکثر آں ہکونا دراہ ءَ بیتہ او آخر نادراہی ءَ زندگی ءَ شہ بے اُمیت کھتہ۔ من دی یک روش ءِ توئی کھتو آنہی ءِ ڈینڑیں مات ءِ گورشتغاں کہ نواں منی ٹوکانیت۔ من وتی ڈوہ منانا آنہی آرگشتہ کہ من حانل اگہ چہ گریویں زالے اَت تہ آنہی ءِ

گنڈیں زندگی ہمے رنگیں جوانیں منارہ اَت۔ چوکہ جوائیں ءُ جوخیں آنی ڈول ءَ وجغیث
چوکہ راہ دیدہ اے ٹلو آنی آواز ءَ پہ وتی مزل ءَ گڈ آنہ روغنت۔ آنہی ءَ وتی تمامی زند ءِ دکھ
دڑ دز رتغنت۔ گلہ گلا اصل نہ کھتئی۔ آنہی ءِ جوانی دوست ءُ دژمن ءَ پہ شفقت ءُ ہمدردی
بہوخیں چکلے اَت۔ آنہی ءَ گون جوانی کس ءَ نہ کھتہ۔ پرآں ہر کسے جوان اَت۔ جتائیغے او
جوائیں صورت جتابیتغے اومنی دنیا ءِ مہر ءُ محبت ءِ معصوم ءُ شمشتغیں جنک دیر بیتغے۔ اومنا ساہ ءَ
شہ باز دوست نیں تھئی بات۔ منی سنگتیں حانل مڑتہ۔ نی آں منی زمانغ ءَ ماں نیں۔ اے
یک صحرائیں ہورے من ایشی آردروغ زانا پر ہمودے ءَ داں دوستی ئیں آن منی گورین او
ہمیش پر من زندغن۔

انسان ءِ اصل جو ہر مہر اِنت۔ ہر کسے مہر ءُ محبت ءَ کھنغیں، ہما اصل نہ مرغن،
حانل ءَ مہر کتہ، سخت باز مہر ءِ گانوری روخیں جو ہر ءَ آنہی آمہر غانیشنت آنہی ءِ عجیب ءُ
غریبیں جوانی ءِ حیثیت ءِ می مسالِ منی دلا پُتر تی اَنت۔ اونی آنہی ءِ مہر ءُ محبت منی روح ءِ
تلاں ماں وتی تمام جان ءُ جوانی ءَ گوں زندہ ءُ سلامت اَنت۔

پر سروشی گورمن یک کا گدے آ۔ تکہ آنہی ءَ ماں یک دوستی ارمان او افسوز ءَ
کھنان ءَ چھ ئَ ڈکھی ئیں ٹوکاں ماں نوشتہ کھتئی۔ تھئی حانل مروشی مڑتہ۔ پر من باور نہ
کھناں، من پچے باور کھناں؟ حانل تہ مہر ءُ محبت ءِ یک روح ئے، روح کدی مڑتہ؟ آں
تہ ہمیش زندہ ایں، نی دی حانل ءُ مُر ید زندہ ایں، سموءُ تو کلی زندہ ایں عزت ءُ مہر ک زندہ
ایں۔ آں کدی مڑتہ؟

بیر

نسیم دشتی

ناکو: نوں دگہ سورے بکن، تئ گنجیں لوگ بے بانک ءَ نہ براہیت تو کدینا وتا پرسیگ کنے:

ماتی تو منی دل ءِ اندریں حالاں نہ زانے کہ من جلاں انت حدا مرزی ئیں شہناز کہ خُدا آئ ءِ لناہان بہ بخشیت یک جوانیں زالے اَت کہ آئ شموشگ اَچ منی وس ءَ ڈن اِنت..........اُف.....یاخُدا............

ناکو بلئے ہنی تئ پرسیگ بیگ ھچ سوب نہ داریت۔ اے پکر واندوہ ترا رنجین انت من گوشین ہنکتا دگہ سانگے بکن گڈا تئ گمانی گرانیں بار سُبک تر بنت پرچہ کہ جنے بگرئ تہ آ تئ لوگ ءِ دیما داریت پہ تو شیر ءُ روگن کنت تئ چار ءُ گزارا کنت:

ازگاریں پیرداد کہ وتی ہلک ءِ کماش اَت وتی زندئ شست سال یے گوازینتگ اَت۔ اے تو کان سے عاروس یے کُرتگ ات بلے آئ ہرزال چیزے سال ءَ گڈ مرگ ءِ گواچن بُت ات انت اولی جنین ءَ نہنا یک جنک یے ودی بُوت کہ مزن بُو ڈلناک اَت بُ شراندام اَت۔ آباز ڈلگ اَت کہ ناھارین مرگ ءَ مان رُپت ہنچو گوشنت کہ مردمان آئرا نظر کُرتگ اَت چوش کہ یک روچے مشک ءَ زور یت پہ آپ ءَ روَت تہ شون ءِ سرانا گھان سرلیٹیت۔ من جُھلانکیں گورم ءَ کپیت ءُ ایر بڈیت...........

سیمی جنین ءِ وخت ءَ آئ وتی ورنائی ءِ رگامان ءَ گورتگ اَت ہمیشکا چرائی ءَ ہچ زھگے نہ بُوت۔ راستے کہ آ پیرمرد اَت بلے آئ حُب ءُ واہگ کم نہ اَت۔ شہناز ءِ جوانین قد ءُ بالاد

ءُ آئی ءِ شر رنگی ءُ زیبائی ءَ یک کلاتے بہا اَت ۔ پیرین پیرداد پرائی گنوک اَت ءُ بے کساس دوست اَتے ....نون کہ شہناز بیران بُوتگ اَت تہ رنج ءُ گمان چہ ابید پہ پیرداد ءَ دگہ ہچ پد نہ منت ہر وخت مونجاءُ گمیگ اَت ۔ مَدام آ ہ اُفار کشّ ات ۔ آئی کس ءُ عزیزاں وتی وس ءَ آ ئرا تسلا دات کہ مرگ راہ حق اِنت.......... اے خدائے رضا انت.......... وتا چوش مہہ رنجین ءُ بے تاہیر مکن ۔ ہنگتہ آ ہچ ڈول ءَ نہ منیت ۔

بلے یک روچے وختیکہ آ ئی سورکرتگیں برازاتک تلیان آ ئرا یک کاڑے ءِ سوج دات تہ آ ئی تستگیں دل ءَ بود گُرت بے روکیں چم روژ نا بوتنت گوشیکہ آ ئی ءَ وتی دردانی دارو دست کپت ۔

''ناکوتو مُپت ءَ شہناز......شہناز وتی ورد کرتگے ۔ من گوشیں کہ تو گنجل نہ دیستگ بکندے اگاں تہ شہناز گیر آورت گڈا منا بگوش تلیان ۔ چہ شہناز ءَ دو چندی شرتر انت ۔ رنگ ءُ دانگ..........نند ءُ پاد آھگ ۔

سبک دست ءُ گُشادکار...... چے بگوشان؟ سپت ءِ لائق اِنت، تئی لوگ ءَ بیگ کرزیت اگان منی گپاں نہ ترینے تہ ہمدا مانگ بکن ۔ دلوش تئی زاماتی ءَ گلے کنت ۔ بلکیں پہ وت پھرے زانت ءُ نچوش اِنت:

منی مات ءِ بدل! من چون تئی حبر ءَ گڈات کنان ۔ ہر چی کہ تئی دلکش اِنت ۔ منا پہ سر ءُ چمان بلے سور منی نصیب ءَ نہ واھیت ۔ سہ زالبول ءِ تہا یکے ہم منی زند ءَ گڈی ہمراہ بیت نہ بوت ءُ نیکہ یک بچ یے زندگ پش کپت...... ہنگت وتی دروہتگین نصیب ءَ چکاساں ہنچو کہ تئی واہگ اِنت ۔ من اودا سور ءِ حبر ءُ حال ءَ کناں تو اندگہ کاران وت ٹہین

بلے شہناز ءَ خُدا آئی ءِ کبر ءَ آسان کنات من چتور شموشت کناں۔

ناکوتو بس وتی حبر ءَ بُسر ین اندگہ تمامیں کاران من وت ٹہیناں یک دمان ءَ سور تیار بیت۔ خُدا گنج داتہ۔ مارا پس ودان ءُ روگن ساری ءَ جاڑی ئین است تہناہنی ءُ گد ءُ پچ ءُ دگہ لہتیں بوءُ بس گرگی اِنت خُدائی برکت ءَ گُذ اتئ ءَ اے چُشیں گرانیں کارے نہ اِنت .... ہماروچ ءَ من بگنداتاں کہ گنجل بانور بیت .... تو چہ شہنازی رنجوکیں یاتان بہ شموشے۔ من گوشین پہ شررنگی ءَ آ گنجل ءِ پارسنگ نہ بیت۔ تو رنداوت زانے کہ منی براز تگ ءِ گچین ردنہ اِنت۔

پیرداد ءُ گنجل ءِ سور ءَ چیزے روچ گوست۔ درس وش ءُ شادمان اَتنت ءُ پیرداد چہ درساں گیش وشتر اَت۔ کہ پہ لوگ ءِ چار ءُ بیچار ءَ یک جوانیں ءُ کسان ذاتیں ذالے دست کپت اَت۔ ہمیشا چہ گل ءَ پیم نہ اَت کہ آئی ءَ یک سیر ءُ ازگارین زاماتے رست کہ ہر وڑیں کارے ءِ ڈک ءَ کئیت تلیان ہم شاد ءُ گلان اَت کہ آئی ءِ ناکو ءَ پہ لوگ ءِ چار ءُ گزار ءَ ذالے بُوت کہ نون پہ آئی ءِ لوگی کار ءُ چلوپگاں دزگٹ نہ بیت بلے گنجل گون بےبسی درد ءُ گمان دُچار .... ہر وخت وتی آ سکی دیدگان مرواردیں ارس ریچگا اَت .... امبروز ءِ رکام گوزان اَتنت .... چُشین روچ نیست اَت کہ پیرداد گنجل پہ ایمنی ءُ دل جمی ٹہت اَنت بلکلین مُدام زہر ءُ کہراتان پر چاکہ پیرداد ءَ آئی ورنائی ءِ لہڑیں واہگانی دیم داشت گُرت نہ کُت پیری ءَ آئی زند ءُ ھاٹی بُرتگ اَت ءُ نزوریان بیکار گُرتگ اَت۔ بلے گنجل ءِ ورنائی وتی لہڑان اَت۔ پیری ءُ ورنائی ءِ ٹہگ؟ ورنائی ءِ مرگ ءَ ابید مشکل اِنت بلے ورنائی ءِ شنک جنگ مزنین کار ایت کہ ہر کسی دست ءَ بُوت نہ بیت ءُ گنجل ءَ وتی ورنائین زند ءِ

خُدائی داتگیں حق لوٹت۔ چونائی ءَ پیرداد ءُ گنجل ہر وخت دل ءَ نہ وش اَتاں بلے پیرداد ءَ آہنچو دوست اَت کہ آئی گون گیشین حسد ءُ کُنت اے کرت نہ کت............نوں پیرداد ءَ وتی گوسگیں زند ءِ سال یک پہ یک یات آتکنت وختے کہ آ ورنا اَت ءُ گون وتی حاتو نیں جنیناں وش ءُ ایمنیں زندے گوازینتے۔ آئی وتی گونڈیں زہگ ءُ آیانی شیر کنیں گپّاناں گیرآ ورت آوتی کاشیں لوگ ءِ تہا نشتگ ءُ دورسرین یاتانی تہا کپتگ اَت۔جنین ورنائیں نچ ءِ مرگ، پیری،لوگ ءِ کار......شیر ءُ روگن ءُ چار ءُ گزار...........درس آئی دیما آتک ءُ شُت اَنت آئی دل ءِ بُن بند ءَ ہسلگے ءَ باہند کُرت ءُ چماں ارسانی لڑ ءَ بست............پدا دگہ وش وتحلیں یاتانی یک ندارھے آئی دیما گردات ....شہناز مزن شر رنگیں بلے سک بے زُبان ءُ ریابندیں ذالے اَت۔ وتی ساہ ندر کُت ....ارمانانی پرس داشت بلے ہچ پیسلگے نہ کُرتے......دومی گنجل! زیبائیں دُتک...........آئی ءِ تر ند ءُ گرونا کیں طب.......... مجیں مورک ....تڑن ءُ پیگور جنوک .... کہ ہچ وڑا وش نہ بیت ....پیرداد مزنیں گڑومنج ءِ تہا کپتگ اَت............ ھے ہما گنجل ءِ حال دی چرائی گہتر نہ انت۔ آہم ، وخت پکر ءُ حیالانی زر ءَ بڈ ورگا اَت آئی ءَ کماشیں پیرداد ءِ طب ءِ چارموٹ ءَ نہ کپت۔ آ حشک ءُ حیران اَت کہ چون بکنت؟......وختے آئی ورنائیں جود ءُ ذال پہ وشیں چرک ءُ ملنڈ ءَ .... مات گون گونڈوکیں چوچگاں لئیب ءُ گوازی ءَ دیستنت تہ آئی دل ءَ شُس کُرت چماں سیاہی آورت۔ وتی شومیں تالع ءِ سرا گریت۔ وتارا چوگنوک ءَ دور دات..........چُشین زند ءَ دریگیں من بر ُتیناں مات ءَ منا پیدا مکرتیں........... اَلیش ازگاریں مرد ءِ بدل ءَ من بے مرد بیوتیناں۔ آچہ وتی زند ءَ

شزاراَت ءُ آئی دل ءَ وڑ وڑیں ھیال شُت ءُ احت...... گرما گی شپ ءِ ھنگام اَت ماہیکانی چوشیرءَ اَت ھلک واب اَت ءُ یک بے برمش ءُ بےتواری یےءَ مانشانتگ اَت۔ گنجل وتی کُس ءِ پیشگاہ ءَ تحت ءِ سرا وپتگ ات بلے ہرچند کہ دلے واب ءَ دات تہ واب نہ آ تک۔ آئی نزیکا داشتہ وش واب اَت ءُ پیرداد ءَ ھفت روچ اَت کہ وتی پژم ءُ مودانی بہاءَ بندن ءِ نیادی ءَ شتگ اَت بلے انچش آئی ءِ آ ہگ ءِ وداراَت پمشکا گنجل سک بےوڈ ءُ نکیگ اَت گوشیکیہ یکےءَ آئی آ زگیں ٹپ کدیتگ اَتنت آئی دل ءِ زہر ءُ گرستان جہہ جت برئے پہناتے لیٹت۔ بلے واب ءَ جواب داتگ اَت۔ یکیم بُوت۔ تحت ءِ سرءَ پادآ حت وتی چپ ءُ چاگردءَ چمے شانک داتنت۔ بید کہ حاموشی ءُ ماہیکانی ءِ روژنائی ءَ دگہ ہچی ءِ ڈس نیست اَت۔ روژنائیں ماہ درپشگ ءَ اَت۔ برے برے پیرداد ءِ رمگ ءِ واڑ ءَ شنگانی پلینگگ ءِ تواراَتک ءُ کمیں گستا تلیان ءِ لوگ اَت کہ ڈن ءَ تحت سرءَ وتی ورنائیں جود ءِ بگل ءَ واب اَت............ گنجل ءِ چماں آس دات............ آرا یکرءُ گمان ہنچو بےتاہیر گرتگ اَت کہ ہچ جاہ آرام گیپت نہ بُوت۔ آئی چمانی واب شتگ اَت نہ نشت بُوت ءُ ناکہ اوشتات ناچار وتی لوگ ءِ کرءُ گوران ترّ رءُ گردگا لگت پداد یم پہ رمگ ءِ واڑ ءِ دات۔ آ گوں وتی رنجین دل ءِ گُہت ءُ ارمانان گام جنان اَت............ انا گہ چکّ یے جت ءُ اوشتات:

دیستے کہ شپانک وتی کڈک ءِ کشاکٹ ءِ سرءَ واب اِنت۔ نل سرءَ چیرءِ اِنت چادرے پادوم ءَ کپتگ آئی ءِ ڈکمین مود پیشانیگ ءَ شنگ اَتنت...... آئی پراھیں سینگ بزیں بانسک ترسناکیں بروت ءُ ورنادرو شمین دیم سک جلوہ ناک اَتنت...... گنجل حیران ءُ ہبکہ ءَ اوشتاتگ اَت نہ پشت ءَ کنزت بوت ءُ نیکہ دیما گام جت یے گُرت۔ گون خیالانی

دگنیاءَ سرءُ چیرات لہڑین واہگان جہ جنگ اَت۔ آ ئی دل ءَ سکیں دات کہ...... مچار دیما کنز...... نا...... نا...... ایش گناہ اِیت...... بے شرمی اِیت...... بنامی اِیت بلے پرچا؟...... منا گون سہ جن کپتگیں عاجزیں مردءَ سور دیگ؟ پہ مال ءُ دولت ءَ بہا کنگ...... گناہ نہ اِنت...... شرم ءِ گپ نہ اِنت...... بنّامی یے نہ انت۔ تہ گڈا اے کجام انصاف انت۔ گناہ ءُ شرم ءُ بدنامی تہنا پمّن جلتہ۔ آ دگر ہر چی کنت روا اِنت منی پت ءَ مال ءُ دلوت درکار اَت...... پیرین ازگارءَ پہ وتی لوگ ءِ دیم دارگ ءُ چار ءُ گزارءَ زال ءِ حاجت اَت:

تلیان من ءَ پہ آئی ءِ وڈ الانی چیرءَ بوگا گچین کُت تانکہ آ وت چہ ناکو ءِ سرءُ ہیزءَ آسُودگ بیت ساری ءَ بیچارگیں شہناز مرگ ءِ دیم حونی کت نوں منا مرگ ءِ دیمپاں کنگا انت۔ آ بزگ ءَ ڈھان ءَ ساہ دات...... بلے ایش لگوری اِیت۔ حرابی ءِ پدّ راءُ زیان نہ کنگ دگہ گندتریں کاریت۔ تان کد چشیں ناہودگیں کارپش بہ کپیت۔ گڈا مئے ءُ گنگدام ءِ نیام ءَ چے پرک اَست۔ درس یک وڑیں انسان انت...... درس بروبر اِنت:

ہرکس وتی شرءُ گندگ ءَ وت پجہ کاریت۔ بلے مئے خدائی داتگیں زانت ءُ حق ءَ کس نہ چاریت۔ پہ لج ءُ ننگ ءِ ناماءَ بہا کنگ بان ایش نارحمین دگنیادار کہ پہ وتی جند ءِ نپ ءِ واسطہ چماں بند کرتگنت ءُ دگرانی حق ءُ واہگان پُلنت۔ درس بے ایمان...... تنگ چم...... اوسیا روانت...... ایش پیر گرگ لوٹنت من وتی بیرءَ گران ہر چی کہ بیت بیت، دگہ ہچ راھے نیست وتی حق ءِ شوہاز کنگ گناہ نہ اِنت...... بے شرمی یے نہ اِنت...... بنامی یے نہ انت...... نون آئی ءِ دل ڈڈ اَت ءُ پہ گیگے شپانک ءِ تحت ءِ یمگ ءَ روان اَت...... اوہے وختی ہلک ءَ مہری ءِ ٹلوانی آواز دی آ ہگ ءَ اَت میر پیردادوتی ورنائیں جن ءِ گُل ءَ پیداک اَت:

دشتار

م۔طاھر

لال پروسبزل ءِ تروزیک اَت۔ ءُ شہ کسانی ءَ بہ سبزل ءِ نام نِشت اَت۔ پروردگارءَ آہرا زیبائیں شکل ءُصورت دات اَت۔ گس ءِ کاروبارءَ ہم سک ترنداَت سوچن ءُدوچ ءَ ہم ناماَت۔ ہلک ءِ جنک شہ آئی کارہیل کُرت اَنت نان ءُکڑوءَ ہم وتی مٹ وَت اَت۔قرآن ءُ پنچ کتاب ءَ ہم وانت اَت ہمیشی گس ءِ ہریک آہراپہ چماں نادینت شہ آئی وش زبانی ءِسوب ءَ ہلک ءِ ھرکس آئرا دوست داشت جنکانی گپ بوتیں شہ درستان سرلال پرو ءِ نام کات ءُ ہلک ءِ پیرہ زال وتی سرءَ چنڈینت اَنت ءُ گوشت اَنت زالاں لال پرو ہلک ءِ جنکانی سرداراَنت سبزل وتی بخت ءَ زیات بست کہ پہ لال پروئے نام ءَ نِشتہ۔

لال پروءُسبزل ءِ عاروس شہ سبزل ءِ وانگ ءِسوب ءَ پدکپت۔لال پروزیندءِ مزاان جنان اَت۔ءُسبزل گوں وتی کتاباں دزگٹ اَت وہدان کہ لال پروورنائی بازیں بہاران ان گوازینت۔تہ سبزل ڈاکٹری ہم وانت ءُ،موزاوتی شہرءِ ڈاکٹری ءِ.نا کُرت.

سبزل ءِ ماس ءَدوسئے وارءَ آہراپہ عاروس گوشت بلے سبزل ءَ پسودات لمّہ!

تنگی صبرکن۔کہ من وتی زندمانی ءَ راست کنیں۔ءُاے لائق بہ بیں کہ وتی جنین ءُ زھگانی خیالداری کُرت بکنیں۔شہ سبزل ءِ انکارءَ آئی ماس ءَ سمجھت کہ بلکیں سبزل لال پروءَ نہ لوٹیت۔آسریک روچ سبزل ءِ ماس شہ نااُمیتی ءَ گریت ءُ گوشت لال پرو دُردانگے آئی

پیمیں وش دیم ءُ وش سیرت جنک زھگ ہچ ماس ءَ نہ آورت۔ آ حوریں جنکے من آ ہرا گڈ داتہ ووتی نشار گوشتہ منی زیند ءَ تہ دگہ کسے گِس ءَ آورت نہ کنئے سر امنا بکش پدا ہر چی تئ دل لوٹیت بکن:

سبزل کہ زیند ءِ لھتیں سالاں گوں وانندہ ایں مردمان گواز ینت اَت زبرزانتی کہ عاروس ایوک ءَ مردم جنین ءِ یکجائی نہ اِنت انسان ءِ زیند ءِ باز پہنات اَنت کہ پہ آیان مردم پہ جنیں محتاج بیت۔ پہ اے دراجیں زیند ءَ مردم یک جوانیں ہمبلے ءُ ہمراہ لوٹیت۔ تنکہ زیند زبرتر بگوزیت۔ آزانتت کہ آ عزت، دولت، تعلیم ہر چیز داریت ءُ آ ہرا پہ زیند ءِ سفر ءَ زبرتریں ہمراہ رست کنت آ چوشیں جنین ئے لوٹیت کہ آ ئی ہمدل ءُ ہم تب بہ بیت آ ئی لال پر وءَ ہما کسانی ءَ دیست اَت ءُ آ ئی ہر چیز ءَ بے خیال کُرت اَت آنون ہچ سرپد نہ بوت کہ آں گوں یک جنیں کہ آ ہرا ہور نہ دیستہ وتی دیمتر ازیند ءَ چون بگواز ینیت۔ آ ئی دل پہ چوشیں ہمراہے کشت کہ نوکین دُنیا ءِ نوکیں وڑ ءُ راہبند اں سہی بہ بیت۔ بلے آخر ءَ سبزل ءِ دل آ ہرا گوانک جتی ءُ ضمیر چونڈک سستی کہ آ خر یک جنکے دراجیں عمرے پہ تہ نِشتہ۔ تئی راہ ءَ چارتہ تئی انتظار کُرتہ، ءُ تئی نام ءَ وتی ورنائی بہاران گوازینتہ نوں تر احق نہ کنت کہ آ ہرانا اُمیت بکنئے ءُ آنی زہگانی سبزیں بہاراں بسوچ ءِ ہمے سوب اَت کہ سبزل ءَ وانگ ءِ دوران ءَ ہمے گپ نہ شموشت ءُ ہچ جنیں ذات ءَ وتی دل ءَ جا گہ نہ دات اَت ہچکس ءَ وتی مہر ءِ حقدار نہ زانت اَت۔ آ ئی مُدام وتی زیند پہ ماس ءِ حب ءَ لیکت پر چہ کہ آ ہرا وتی ماس ءِ وشنودی شہ ہر چیز ءَ گیشتر دوست اَت۔

سبزل ءِ دل ءُ دماغ اُمیت ءُ نا اُمیتی ءِ دوارجہ اَت آ وتی ماس ءِ دل ءَ پروشگ نہ

لوٹت ۔ بلے جندے دل ءِ تہے ہم ہزاران واہگانی لہڑ چست ءُ جہل بوت اَنت بلے آئی
وتی دل ءِ حالان ہچبر زُبان ءِ سرا نہ آورت ءُ دل ءِ تل ءَ چیرین واہگان نہ ایشت کہ سہرا بہ
بنت ۔ تنکہ آئی واہگ بازیں دلانی شیشگاں پاش پاش مہ کنت ءُ آئی تہالال پرو ءِ مہر ءَ جہ
دئیگ ءِ جہد ءَ گرت ءُ پہ سور ءَ راضی بُوت ۔

سبزل ءِ ماس ءَ وتی زہگ ءِ آروس ءَ دو دنیائے کاران گرت ءُ وتی دل ءِ
اَرمانان زبرکشت چہ گلائیش آئی پاد پہ ڈگار ءَ اَڑ نہ کرت اَنت پرچے کہ شہ یک نیمگا آ پہ
وتی زھگ ءِ آروس ءَ گل ءُ شات اَت ۔ ءُ شہ دومی نیمگا لال پرو ءِ نشاری ءَ وشحال اَت
آ وترا اگیدی ءِ نیک بخت ترین زالے لیکت ۔ کہ زمین ءِ حور بہ آئی زھگ ءَ گس ءَ آئیگ ءَ
اَت آ شہ وشی ءَ بال کنان اَت ۔ کہ پری آئی گس ءَ پیداک اَت ۔

آروس ءِ ہزاران دود آن پد آخر آ گھڑی اَحت کہ سبزل گوں وتی دشتار ءَ دیم پہ
دیم بوت ۔ آ دشتار کہ شہ سالان آئی نام ءَ اُشکنگ ءَ اَت آ دشتار کہ شہ ہریک سپتان ءِ
اُشکت اَت لال پروکہ پرے سبزل ءَ وتی دل ءِ ہزاراں واہگاں کشت اَت ۔ لال پروکہ نوں
وشتار نہ منت اَت بلکہ سبزل ءِ جنین اَت ۔ سبزل وتی بانور ءَ دیست کہ آ بازیں گدانی تل ءَ
وترا اڈکت اَت ۔ چو بے ساہ ءُ بے جیں بت ءَ سبزل ءِ دل ءِ لہڑ سرآ حتنت ۔ ءُ زُوت تر وتی
بانورے گندگ لوٹت ۔ دل ءَ بے سکین دات کہ زُوت آ ہرا ابغل ءَ بگپت ءُ یک ساہ ءَ زیند ءَ
درائین حکایتاں پہری بکنت ۔ بلے تنگی لال پرو پہ آئی بیگانگ اَت چو زُوت چون یک دگر
سمجھت گرتت سبزل ءِ دل لوٹیت کہ لال پردوت وتی گدان دوردور بدنت ءُ بیت گوں آئی
بہ لچیت بلے بلوچی رسم ءُ بیگانگی بہ ہردو آنی نیام اوشتات اَنت ءُ دلان پہ نزینکی نہ اشت

اَنت۔ آخر سبزل ءَ دل سک گُرت ءُ لال پروءِ نام گپت لال پروشہ آئی توار ءَ لرزت۔
چوکہ یک نزمیں گواتے بیدءِ درچک ءَ بلرزیت ءُ آئی چوسرودءِ تارءِ نزمیں توارءَ بلے گوشت
سبزل دیمترُشت ءُ مدان مدان شہ آئی دیماسُہرین گدان زُرت آئی دیم چو ماہکان ءَ کہ شہ
سُہرین جمرانی پشت ءَ ردایت، سہرابیت۔ اسپتیں کتابی این دیما مود آئی سیاہ جمران وتی
لاف ءَ چِر دات اَت سبزل ءَ دست ءَ دراج گُرت ءُ آئی زنوخ ءَ گوں دست ءَ بُرز گُرت
لال پروءِ سرمگی ایں چم چیر اَتنت بلے شہ چیریں چماں اَرسانی یک سیاہیں کشکے پہ رکانی سرا
آحت اَت ءُ سہرین لُنٹ اے لرزان اَتنت سبزل ءَ آئی تہ زنوخ ءَ یلہ دات بلے دل ءِ
دریگگ یے گیشتر بوت انت آئی دوارگ آئی نام ءَ گپتی بلے پدی ہم آئی ہچی نہ گوشت،
سبزل ءَ دل ءَ گوشت کہ بلکن لال پرو باور نہ کنت۔ کہ من آہرادوست دارین ءُ ہمیشی گپ
نہ کنت۔ آئی پہ دلجمی ءَ گپ ءَ سُر ینت کہ لال پری!! بلکن تہ باور نہ کنئے من ترا دوست
دارین بلے رب گواہ اِنت کہ تئی خیال ہر جاہ منی دل ءَ بوتہ من تر............
سبزل گوشان اَت بلے لال پروءِ اَرواح پہ دگہ پٹان سرگردان اَت۔ آ شومیں
روچانی تران ءَ کپت اَت کہ نامُر ادیں دادوءَ آہرا ردات اَت ءُ آئی ہم بے سمائی ءُ گنوکی
ءَ وتی سجیں اِختیاران بہ آئی دست ءَ دات اَت آ وہدءَ نہ زانت کہ ہے کار آہرا پہ تیوگیں
زیندءَ شرءُ سیہ کنت سیہ روچیں دادوءَ ہم نزانتی ءَ شہ آئی دردانگ ءَ پلیت اَت ءُ آ پہ آئی ہچی
نہ اشت اَت۔ آئی جنکی ءَ آ لرزگ ءَ اَت کہ نوں من سبزل ءِ دیم ءَ چہ ننگ دارین اے
خیال اَنکہ وخت پہ آئی دل ءِ سراسیہ مارے بوت۔ بلے مروچی سیہ ماربہا آئی زہرگ ءِ سرا

نِشت اَت۔ کہ شہ آئی یک نیش ءَ آئی زہرگ ترکیت لال پروشہ سُہب ءِ بنامی ءَ ترسیت کہ ہلک ءِ ہردم سہی بیت کہ من دیمترا اوتی دیماسیہ گُرت اَتن آ شہ پٹ ءُ پیغوران ترست کہ مردم آ ہرادات اِنت۔

سبزل ءَ دراجین ترانے گُرت بلے لال پروہچ گپ ءَ سر پدنہ بُوت۔ ہنچو وت نہ اَت سبزل ءِ دل شہ لال پروچی ءَ ترگگ اَت آئی لال پروءِ گوپگان گپت ءُ آ ہرا سرینت ءُ گوشت کہ لال پری! آ خرتہ ہم چیزے بگوش تہ پرچے چوچپ نِشتگے؟ شہ تئی چی ءَ منی دل ترکیت:

سبزل ءِ اے گپ ءَ لال پروءِ تاران سرینت ءُ آ پہ زارزار گریوگ ءَ لگت۔ سبزل ءَ آ ہرا اوتی بغل ءَ گپت ءُ شہ آئی پلکان (میلاراں) ارس ءِ مرواردان ُخشک گُت ءُ شہ ہبر ءَ آئی کلکان چوشیت ءُ سوج کرت کہ منی! در پرچہ چوناوشے؟ عاروس ترا دوست نہ اَت چون؟............ لال پرو کہ شہ بازیں گریوگ ءَ ھلک دے گپت اَت۔ لرزتیں توار ءَ مدان گوشت منی جانو! منی دین، دُنیاءِ واجہ! من پہ تئی پادءِ گرز ءَ بسچین من پہ تئی نام ءُ نمود ءَ فدا بہ بین من سجیں عمر تئی نام ءَ زیارت کُرتگن من، تئی مولد ءُ زرخریدان بلے مروچی نامروچی منی زُبان نہ چری ءُ منی چم پہ تئی دیمانہ اُستنت حُدانامہ کرتین حدا آ شومیں روچا میاءُ رتیں، مناہماروچا خاک ءُ پر بکرتین.......... من پہ تہ ہچی نہ دارین۔ من تئی امانت ءَ زوال کرتگن من وتی آب ءَ بہا گُتگیں پادءَ منا گٹو بکن شہ ایشی سرکہ سہب ءَ دنیاءِ شگان ءُ پیغور منا خاک ءُ پُر بکنت ءُ دگہ بے مہرین دستے منی زیند ءَ پہ پلیت تہ وت پادءَ منا شہ

اے زیندءَ بہ چٹیں پادءَ مناشہ زیندءِ درداں آزات کن منی تئ لائق نہ اُن من زندگیءِ حق ءَ نہ داریں ! لال پروزار زار گریت ءُ وتی سرءَ سبزل ءِ پادانی سرءَ ایر کُرت اے گپتان سبزل ءِ عقل ءُ ہوش ءَ گار کُرت آئی جان سرترّ اِت ءُ زیاتے کنگ بوت آئی واہگانی برزین قلات پہ ڈگارءَ کپت ءُ جہان پہ چمانے تہار بوت۔ شہ گس ءُ جنین زات ءَ دلے گُشت آہراوتی سمانہ منت شیطان آہر اپنت دات کہ وتی سرءَ بگیپت ءُ پٹانی نیمگ ءَ بہ تچیت۔ لال پروءِ دیم ءِ نیمگ ءَ یک واری پدی چاریت۔ ماہکان ءِ جاگہ ءَ سہریں آچے دیست آئی سرءَ گوں دو دستاں گپت ءُ بہ چمانے تہے ہورت چاریت گرم گرمیں ارس شہ آئی چماں بہ کلکانے سرءَ تچان اَت ارس ءِ ترمپ ءِ تہا سبزل ءَ یک معصومیت ءِ دُنیائے دیست آئی اں زم بوت ءُ ہوش برگشت آئی فکر کُرت کہ نامناسب اِنت کہ یک گناہ ءَ اے مہلنج ءَ تیوگیں زیندءِ عذاب دئیگ بہ بیت؟ شہ آئی زیندءِ وشی آن پلگ بہ بیت؟ ءُ آرا سیاہ بختی ءِ سیاہیں چات ءَ دور دئیگ بہ بیت آئی فکر بہ انسان ءِ عادتاں شُت کہ ہر انسان ہزاران گناہ کنت ءُ آئی ہم بے حسابیں گُناہ کُرت اَت سبزل ءِ دل شہ زیندءِ لہڑان سر اِت، آئی لال پرءِ گوں وت لچیت ءُ آئی زرءُ تنگہیں رکاں چوشیت ءُ گُشت لال پ..ر: شہ شپی منی جنین ءِ منا گون تئ ساری ءِ زیندءَ کارے نیست حدءُ مد ماہر دکانی اَرواح گوں یک دگرا بند وک بنت۔

شمبک مرت

برکت علی

''ھوری اگن امبران خُداءَ ہامینءَ راھورءُ ہرگءُ گواتءُ ایروپءِ بھر نہ کت تو من دوصد کلدارءِ وامے چوپینءُ شمبکءَ سنت کنین''۔ سردوءَ اے گپ جتءُ پرِ بندءِ پشتی پانے گوں سرینءَ چپیت کُتءُ دستے من کپات اڈینت مچءَ بالا بوت۔

ھوری بی خرماگءِ چنگءَ لگت اَت کہ آئیءِ چم پہ کوپگءِ گودران کپت سردو اوسردوکم بحت مچءِ کوپگ گودرنت زُوت جہلءَ ایر کپت''۔

شکریں ھوری منءَ سئیءِ گرت، اگن نامروچی من شریءَ وتی بھر زُرتگ اَت برین چہ سبزوءَ الہتیں رنگ کریںءُ پہ وازدارءِ زہگان برین۔ بیاڑئے کہدہ سردومروچی تو سہریءِ حرماگ نیارتگ ائے'' وازدارءَ کپاتءَ الہتیں کلونٹ درچیتءُ دستءَ گرت۔

''وازدار مروچی من آپ چلءِ سہریءِ سراتا کوپگاں لکپتگوتون۔ مناتئ مولد ھوریءَ اگن گوانک جتین تو منا گودران جوانیں بیرے گپتگت۔''

''نچو نہ شربوتءَ کہ ھوریءِ چم پہ گودران کپت شرانت آپءُ تام بکنءُ ہردو ہران بزوبروروشمءَ انت کہ پدا تراشپ کپی۔ شپءِ تہاریءَ جاگہ نہ جاگہے جوءُ کنڈے ءَ کپے ئے''۔

''شروازدار من یک ہرےءَ دارلڈینءُ یکے چہ پیشءَ بارکنیں دارشار الہتیں روچاں بس بنتءُ پیش منءُ ھوریءَ''۔

جوان اِنت، بلے ریگ ءِ وھد اوتی نان ءَ بگر کرّ وموش نہ کن ءَ تئی کار اِنت آپ ءُ تام کن ءَ ءُ پہ بےتواری چہ لوگ ءَ درکائے۔ مروچی تئی واز دار ءَ نارشت ہم گُتگ منی حیال ءَ سبزک اِنت جمری ءَ سبزک مناسک وش بیت۔

''ھاں واجہ خُدا اے وہدی وت ہور مکنت اگں ناں نوں مار اکس وام نہ دنت''

کم بختیں سردو ترا وام ءِ پکر اِنت اگں ہور بوت تو اے پما زمیندار ءُ بزگراں سک گران کپیت ءُ اگں حقیقت ءَ جُست بکن۔ اے تا کدا من ءَ اے بگا ءِ مزن پاگیں جمران گندین منی دل چہ لاپ ءَ درکیت پرچیکہ اے وہدین ہور ملک ءَ نقصان اِنت ہامین برنج ءُ کرٹ ب نون چٹ تیار اِنت ہور ہامین ءَ ساڑینیت برنج ءُ کرٹ ب ءَ سرئیت ءُ ہوشگ اش بنج بنت ءُ مستر ین نقصان کور اِنت کورآ ہت بزاں جوآنی رندگار بوتنت پدا اے گرم ءِ سراپٹک ءُ روپگ ءُ تان پانزدہ بیست روچ ءَ آپ دیہات ءَ سر بنت برنج ءَ را ابید آپ ءَ نہ بیت ہے ڈول زُورت ہم کپ کش ءَ آپ لوٹیت۔ اے ہنچیں نُقصان انت کہدا کہ خُدائی جند مار اشُمار اوت برکینیت۔

''سردو اوسردو'' پادا کہ ترمپ اِنت: ترا من روچ ءَ شنک جت ءُ گوشت کہ لور پات ءَ کڈ ءِ سرا دے۔نون شپ ءَ چون سرا ءِ دیئے؟

''پادا۔پادا ترمپ اِنت گڈ ان من چی کنیں تئی سر پہ ہوش اِنت''۔

''سردو جمر سک بزانت۔حداوت حیر بکنت ترا اوتی واب ہنچو دوست انت؟ بزور پچماں بچ کن ہورا گوشدار۔چومشک ءِ دپ ءَ یلہ انت۔یا اللہ پرا کوہ ءُ کوچگان۔کوہ......

ہوری تو بردادر گیج من کڈ ءِ چیپ چاگر ءَ کمیں حاک بدائیں چُل ءِ نیمگ ءَ پچار ءَ ہنی وا

شمبک ءَ بردے گون ات یااللہ حیر:

ہوری گوات ہورءَ راچیرانت حداوت حیر بکنت اے نازکیں موزاتی اے گوات ءِ دیم ءَ داشت نہ کن انت۔ ہوری من گشین کورءِ توارانت جوگار بوتنت۔ رندش گار بوتنت ہوری شوم من ءَ خدایانہ کت۔ من گار بوتون۔ انکس وام شہ کجا پر پکنیں۔

''سردو۔ قراربو۔ اللّٰلہ مالک ایت۔ روزی رسان انت۔ ہامین ءَ، زرتءُ برنج ءَ اگن بارت مے دست نہ رسیت بلے دگہ درے ہم پیچ کنت۔

ہوری من ءَ ہنچو بیت کہ ترا ہامگ ءَ ایر برین۔ منی دست ءِ ہامین زرت ءُ برنج ءَ برتنت۔ نون پمن سہری گلڈے چہ آسمان ءَ دوردنت۔ سردو خدائی شکرءَ بگر من ءَ گنج داتگ منی زہگانی سرءِ حیر بہ بیت ءُ بس''۔ ہاں ترا سک گنجے داتگ۔ سامنی ایکہ پات و پیش ءَ دربتگ ءُ گنج ترا داتگ دیم ءِ سال ءَ شریکی نہ کنیں بگندین ترا گنج بدنت''۔

''منی روزی ءَ سردو'' اللّٰلہ دنت، سردو تو سکیں بے شکرے ئے۔

''جوان ترا شکرانت۔ جامگ من ءَ گورا نیست ترا شکرانت، کاراسیرون ءُ نان ءَ سیر نہ اون ہنگت ءَ بی بی ءَ راشکرانت۔ ساری ءَ پات ءَ ہلاس کن۔ گڈان شکرءَ بگر......

سردو تو اینگو بیا گوں تو گپ یے کنیں۔ بلے بگوش منی چمانی روک بگوش منا حدا پر تو بزوریت۔ بگوش اے منی گوش گوں تو انت سردو بز کارشنک پمن مبونوں من پیرون، شنکان شمہکیان بزور'' ہامین ءَ راہورءَ برت زرت و برنج پنچ بوتنت فصل ءِ مستریں بہرءَ گچکی حاکم برنت۔

متگین حاصل باز جاہ ءَ بیت۔ دو۔ واز دار بارت پنچکے پمن پشت کپیت۔ کنہیں وام وتی

جاہ ءَ انت دکاندارءُ وام داران وتی سراچ کنین یا کہ تئی بچ ءِ برک وسنت ءِ سرا خرچ اش کنیں تئی سرنہ چرتگ ہوری:

سردو ہر وہد کہ من شمبکی سنت ءِ گپ ءَ جنیں تو گومن یک چوک اے کن ئے تو چہ گوشے اے منی زہگ انت۔ تئی چکو انت میتگ دراہ پمن حند یت۔خواری و نیز گاری اگن اہتگ ۔خدایا آوَرتگ ہرڈول بیت امبران من وتی زہگ ءَ سنت کنین ،دیم ءِ پانزدہ مردگی ءَ شمبک ءَ سال انت:

ہوری پچار ضد مکن ۔اگن نا ، پدا من ءَ مہ گپّ کہ من ءَ جامگ نیست، گشان نیست من ءَ ۔من ءَ سردو ہچی نہ دنت۔

من سردو ہچی شہ تو نہ لوٹیں ۔اگن تو وام نہ کنے گڈان من وتی دُرّاں بھاکنیں ۔بلّے من ءَ گور وکفن نبیت۔

''کہدہ سردو بیا اے پیتاپ ءَ نندین کمین گپ یے جنیں'' بلے واز دار ''سردو بچار نوں زمستان انت،دگہ سالے بنابوگی انت گوسگیں سال ءِ شریکی ءُ واز داری ہلاس انت۔سمو کوہی ،مرند ۔ادو دگہ لہتیں تئی براس منی ءَ اہتگنت کہ من آھان ءَ شریک بکنین بلے من آھان ءِ جواب نہ داتگ پرچہ لہ تو منی جند ءَ راسک دوست ئے۔تئی پس تاں پانزدہ سال مئی ءُ تئی پیرک منی پس ءِ تان منایات انت شریک بوتگنت ۔نون من لوٹیں کہ تنکہ حدا یا تئی روزی ءُ نان گوں من کرتگ ترا چہ وت ءَ جتا مکنیں بلے ترا جست کنگ لازم انت ۔اگن تو زان ئے کہ تئی دل شمن پرشتگ ءُ پرّنت، واماں من گوں تو رئین گون۔ اومنی رسم وایند گہ شریک ءُ واز داری ءِ حبر وحالان پورہ بدئے او پہ وت ءَ واز دارے درگیج

ءَ اگن نا،تو منایلہ نہ دہ گڈان تو منی پیش ءِ پیم ءَ بچ ءِ اووتی روشم ءَ شروع بکن''

''واز دار منا ہفت سال انت کہ من تئی لوگ ءَ چوزہگ ءِ پیم ءَ شت ءَ اہتگوں ۔ من وتی کسانی گوں تو گوازیتگ ۔ نون من تراوت یلہ نہ کنیں تنکہ تو دگہ شریک مدارئے''

''جوانین سردو، ترادراہین رسم معاف انت وتی روشم ءَ بگر ۔ من تئی براساں جواب دئیں کہ سردوءَ شریکی ءَ درنہ کنیں''

ہوری اے شمبک انت، روچ ءِ سراویت ءَ ؟ ہوں بیاابا شمبک بیاباریں، منی ءَ بیا۔ اف ہوں ایشی جان چوتینک ءَ گرم انت کہر وارتو نپادے چیر نہ گہتگ ۔ ہوری نپادے چیر گیج من رئین چہ شاہوکار ءَ درمانے وام کنین کائیں ۔ بلے برین بیاابا ترا کوپگ ءَ کنیں:

انا ابامن درمان جاہ ءَ نیا این منی واک نہ کنت منی دل تو سیت ۔ ہوری من شاہوکاریگ ءَ روگ ءَ اون ۔ گولیءُ درمانے گرین کائین بروزوت بیا، اودان دیوان مبو۔

''واجہ کاران سلام علیکم''

وعلیکم السلام سردو بیاباریں دیرنت گندگ نہ بوتگ ئے ۔''

''ھاں واجہ گت اون روچ ءَ جوءُ دارانت شپ ءَ روشم انت''

ھاں کہدامروچی بیاباریں چنکس دئے ۔ واجہ مروچی منا ہچ نے گوں ۔ بلکن من دگہ وامے ءَ دل مانگون''

آسرءِ وام ترا یات انت؟

ہاں واجہ من ءَ یات انت ۔ صد کلدار یکے، دگہ بیست کلدار یکے، دگہ پانزدہ کلدار ہوری بچانی یکے ۔

''ہوَ ہوَ ۔گڈان دراہ چنکس بوتنت'' واجہ اے حساب ءَ دگہ روچے پکن ۔منا بزور پہ وت ءَ۔اے وہدی منی زہگ ءَ راتپ ءَ پہ لرزگ زرتگ ۔منا گولی وورمانے بدے کہ من روان نشت نہ کنیں ۔ بزوراے دوگولیان گوں چاہ ءَ یک یک ءَ بدہ اش۔خداوت ایشان ءَ آئی درمان بکنت''۔

''بلے واز دار چاہ ءُ بورہ منا نیست،گڈان چون کنین''

''بورہ ترا نیست، بزوراے چاہ ءُ بورہ انت نوں تئی سرادگہ یک کلد اردوآ نہ بوتنت۔''

''ہوری بزوراے گولی انت، گوں چاہ ءَ بداتں۔ صحبین ءِ شتگ ءِ نون پیداک ءِ۔ترا افریات اوں کرت کہ زوت بیا نون زہگ تئی ٹیلگان ورگی انت ۔چمے بڑ زاجتگ انت ہچ چیز ءِ سد انہ انت ،اے درمانان ایر کن شیشگ ءِ بزور پہ تگ ڈاکسر یگ ءَ برومہنازی زہگ ءَ راہیے نادراہی ءَ گپتگ ات ڈاکٹر ءَ درمان داتگ اَت ،وش بوت ،زوت برو۔ گشادکن''

اڑے جورک تومروچی ڈاکسر یگ ءَ چیا اتلگے سردوتئی نشار زھگ ءَ دراہ بوتگ ۔

پر آئی درمان ءِ گرگ ءَ اہتگوں ۔ بلے مروچی ڈاکسر ادانہ انت پیش ءَ اے ہندا مردم یک پہ یک ءَ اے کوٹھی ءِ تہا شتنت ،مروچی اے ہند ٔنت ،مردم ہم نیست خدا بزانت چہ حبر ے۔

جورک منی یَیین زھگ تمبک انت ۔آسک ما دراہ انت ۔دونی وش ٔات ۔ صحی من چاریں کہ تپ ءَ ہنچو مان تریتگ کہ حبر وحالی نہ انت،

خدا ہیر بکنت ۔ابا اے زمانگ ءِ نادراہیان مردم ہچ سر پد نہ بیت ۔بیا بارین آدیم ءَ چپراسی ءَ سوج کنین:

ابا مروچی یک شنبہ انت ڈاکسر صاحب ءِ چھٹی انت۔ مروچی درائیں روچ ءَ ڈاکسر

صاحب اداں نہ ایت ۔شما باندا بیاات ۔

''بلے منی زھگ چٹ کپتگ واجہ! تو برو ڈاکسر صاحب ءَ توار کن ۔بگومنا کمیں درمان بدے ۔ پدا بروتو دیوانگ تو نہ اے ۔ڈاکسر صاحب ءِ چھٹی انت ،آمروچی گون وتی دوست ءُدز براداراں سبزگ ءَ پکنک ءَ شتگ ۔شپ ءِ دیم ءَ کیت شما باندا بیاات ۔

''کجا شت ءَ؟ بلے واجہ من چون بے داروءَ لوگ ءَ برین ،منا ہوری اودا نیلیت ۔ڈاکسر مروچی چپا شتگ ۔شپ ءَ پر چے نہ شت ءَ من تاں شپ نند ں''سردو برین اے وہدی۔صحب ءَ پدا کاین جورک تو روئے برو۔من نیایاں ۔من بے درمان ءَ نیایاں۔منی ءَ منّ ئے بیا نندین تان ڈاکسر چہ پکنک ءَ بیت ۔درمان ئے گراں پداروان''

سردوتو کہ گشے بیا نندین ۔اللہ مالک ئے بلکن ڈاکسر ماھلہ اتک ۔بڈول مغرب ءِ بانگ بوتگ ۔انگتہ سردو گوں وتی درمانان بے گواہ انت ۔برو بچارے شنکوں بارین ۔ہوری ءَ وتی براس ءَ راہکل کرت''شمبک من نہ بوتوں پرتو۔اللہ ءِ باہوٹ ءِ منی شمبک''

شمبک چومدگ ءَ زردانت ۔گجےءَ سر کتگ ۔

ہوری ءَ چیلک گٹ ءَ نت۔فریادونا لگ ءَ انت ۔اللہ منی چُک ءِ حیرا بکن ۔منا پرتو پسے پر۔ ابوزار پمن ۔زار پکن ۔منا تیر الگت ۔

زرو ہوری ءَ رابدار اِت وتی مودان روسینگ ءَ انت:

ابا یکے سردو ءِ نیمگ ءَ میدان کنت بگوش ءِ ڈاکسر ءِ درمان ءَ میار ۔اسپتیں گدے بیار گون ۔آئی درمان ہمیش انت ۔

من پہ او میتاں

عنبر پنجگوری

منی ماہل شپ پلگائنت وش ءُ سارتن گوات سبک سبک کشگا انت درچ ودار پہ
یک کہیسے لُڈّ گا ینت ۔ زری نو داں بستہ بہارگاہ ءِ وشّیں موسم نرم و نازرکیں پلانی وشین بو ءَ
یک دلے صد دل بیت بلے من گوسگیں یاتاں سرءُ پٹ اوں، موجیں دل ءِ حب وارمان
باہند کنان انت ۔ چم پہ ہماراہاں زرانت کہ ماہ ءِ ودی بوگ ءِ راہ بنت، واہگانی زراب
جپ کنان انت ۔ دل ءِ دریگ چوزہیری زیمل چست وایر بوان انت ۔ دل ءَ وڑ
وڑیں حیال روت کیت ۔ ماہ ءَ ہمیش انت شہ کوہ ءَ نوک گوش کرتا ۔ تہارو بیمنا کیں شپ
پلگائنت ۔ دل ءَ یک دراجیں آہ سر دے پاداہتہ اُف ۔ ماہ چست بوت دنیا ءِ چم پچ
بوتاں منی چماں تنگہ تری نہ دیستہ پہ او میتاں نںداں ایتانی ودارانگہ بیگواہ انت، ہانی تو
سئی ءَ اے ناروائیں دنیا ہر کس ءَ پہ ناگتی چکاس ءَ دوردنت ۔

منی نند ءِ مراد...... من دل داتا پہ طوفان ءِ بلاہ نون منا پنت ہچ کت نہ کنت ۔ منی ہازگیں
دل ءِ کدینگ مناں پہ گٹے دو دات نہ کنت ۔ مئی سر پر بیت ۔ من چداو ساری چشیں
گت نہ دیست مروچی دنیا منی پلیں واہگاں پر چہ پانا دسترسی لگت مال کنت منی دل ءَ
سریئت بلے منی پیسکینگ ءَ دنیا ءَ راچے رسیت ۔

اے دنیا کس ءَ راپہ وشی ءَ نیلیت ۔ نہ لوٹیت کہ دو دل یکجا بیت ۔ یک وشیں زندے ءِ بنگیج
بیت ۔ دنیا ءِ واھگ ہمیش انت اوست واو میتانی باہند گاربیت ۔ اوستانی نمیرانیں زند

بنچک بیت ۔

ہاں کہ منی اوست محکم انت دل ڈڈ انت ۔ اومہرانی وداریءَ شابیت کنت ۔ منا ہچ ترس ولرز نیست ۔ گوں ناروائیں دنیاءَ دست پہ دست بوگ ءِ واکءُ توان ءَ دارین ۔ بلے ہنگہ منی دل جم نہ انت من گشین دنیا بلکن گیش ئَت منی جھداں لتاڑیت واہگانی نمیرانین ماڑیءَ ڈیلینیت مناویران کنت ۔

من پرے حبرءَ ہبکہ نہ اوں کہ دنیا منا لتاڑیت گارکنت ۔ منی نام ونشان پشت نہ کپیت من نیٹ پرے حبرءَ تپرکہ اوں کہ تئی سراپہ ناگتی جنجالءَ دوردنت تو وتی دلءَ گوشے لگور بوت ، دنیاءِ دیمءَ اوشتاتے نہ کرت ۔ منا چکاسءَ دوورداتے وتی جانے کشت ، ماہل کچک وکیت کاروان وتی راہءَ روت ۔ دنیاءِ دپ منا شہ راہءَ گردینت نہ کنت ۔ منی پلیں واھگانی باہندءَ ایرموش کرت نہ کنت بلے من تتنگہ پہ موہءَ چمداروں شالا......او میتانی ودار ۔

اے تئی راست انت اے ناروائیں دنیا ہر کسی سرا چک جنت کسءَ راشر گشگءَ نیلیت پلیں واہگاں پہ ناگتی ایرموش کنت ۔ نایا پتیں دلاں پر وشیت حب وداریءِ بندرءَ چیر جنت ۔ بلے اے تو اشکتہ کہ حقانی دنیاءِ چست ءُ ایراں نہ مارنت وتی راہءَ تچک راہادگ انت دنیا آیانی سراوڑوڑیں چکاس دوردنت ہمے چکاس آیانی پلیں واہگانی مزبنت ۔ دنیا ساران گنوک لیکیت ۔ گنوکی وتی دست ءِ حبرے نہ ئَت ۔ یک زنڈیں پہرے ۔

ہماجاگہ سچیت کہ آچے پرئَت ۔ من زانین منی جتائیءَ تراسک پدردگرتا ۔ تئی دل چو اشکرءَ سچیت ۔ بلے شادہانی منگیران ہماکس گندان کہ شپ روچ گوں سکیاں جیڑاں ، مہرءِ گوناپ گپتگیں دل شہ دُنیاءِ چست ءُ ایران بج نہ وارت ۔ دردانی جپیں آچ ءِ تہا سچگا پروتا

پھرزانت۔ ہرکس کہ باز دردءُ عذابی کشیت ۔ زندءِ مرادے مرنت۔ سینگ ءِ مرمریں آچ روچے نہ روچے لمبوک بیت دنیاءَ شہم کنت ، ناکسانی چماں پاچ کنت ۔ ءُ کورین دیدگاں روک مان گیجیت ۔ آشومیں سرعشق ءِ چیپیں آچ ءَ دورکنگا زانت ۔ وتی زردءِ مرادءِ پچ گرگ ءَ کئیت وتی زردءِ گواجارءَ موہ نہ دنت ۔

من تننگہ بیرگہ نا اُمیت نہ ؤں ۔ منی اوستانی بادگیر نمیران ئنت ہرکار پہ صبرءُ موہ۔ شرین گپے بلےتو اے دی اُشکتہ ، دیرشُت زیرشُت دنیا کروموش ءِ ہیلوارئنت ۔ کسی درداں نہ ماریت ۔ دل پروش ءَ پدرد نہ بیت ۔ گپ بے دروراَنت کہ اوست الم ءَ ئنت مرمریں دردانی باہند نمیرانیں زندءِ پدیا نک اِنت ۔ چکاس ءِ دیمدارنماہیں گواتگرتہنا تونہ اِے ۔ ہرکس ہے زنگ ءَ جنت کروموش جُہدانی دیمپان اِنت ءُ جہد مرادانی مزل ۔ آسر منا اے گپ پرتو شات نہ بنت ۔ دُنیا شل سریں تیران پہ آہنی پنجگاں بگرءُ پداہمائی دیمائش بجن ، تانکہ بماریت کہ گوں گنوک ءَ دست پہ دست بوہگ ملین سرءِ بہا دیگ ئنت ۔ ناہودین شگانان گوش مدار۔ پیگورانی شل سریں تیراں پہ وتی آسگیں سینگ ءَ اسپرکن ۔ غمانی تہاردبمیں کوہکرانی نیمگ ءَ دست ءَ شہار سہتگیں دل ءِ اوست ءَ بہاراں پشاں کن ۔ روچ ءِ پِتّگیں برمشاں سرگوزکن تانکہ دُنیا ہرکسی دیم ءَ چوسنگ ءَ جک مہ بیت ۔ منی ساہ ءِ بدل ۔ منا پہل کن ۔ من ترا پہ گٹے دوردات ۔ تئی پلیں واہگان ءَ ٹپی کُرت ۔ بلے بددل مبو ۔ اے منی نازانتیں دل ءِ ھُلّ اَنت ۔ من تئی دیما تالان کُرت ۔ منا اُومیت اِنت من ءُ تو مزل ءِ آسرءَ ڈک وران شالہ:

دُتگ

عصمت اللہ خان جمالدینی

راجی ءَ وتی پچماں بدار۔ چو وتی حقیں اولادءَ بزاں۔ مئے گس ءِ براہ اِنت۔ مئے کڈ ءِ مُراد اِنت۔ بادشاہین خداجان اچ ماں عبدل ءَ پُلتِ۔ کوہ تلارانی دیم حونی گُرت ءُ مارا بے نچ گُرت۔ نون یال کن واجہ اے اُمرءَ آئی شان ءُ حکمت ءَ چون مُفت کلازین مارا دوتگ یے دات ئے۔ پیریں گمی وتی لوگی ءَ پنت دات۔ لوگی پسوّ ءَ گوشت تئی نیّت منی سرءُ پچماں من وت پہ راجی ندرءُ صدقہ اُن شہ بے اولادی ءِ دردءِ زریاب ءَ نون رب ءِ درا لک وار شُکرات انت۔ پرے روچاں من پہ وتی واجہن حُدائی خیرات ان۔ کہ منی تہاریں گس ءِ تہا یک چراگے روکے گُرت۔''

راجی ءِ پت دیری پہ شہ دُنیا شوتت۔ ہفتگے دیما آئی ماس ءَ ہم آ رُا بہ ہفت سالگی ءِ عمرءَ اشت ءُ پہ آخوبتی دُنیاءَ لڈءُ بار کرت۔ گل زمین ءِ سرا راجی ءِ کس نہ اَت۔ آ ایوک تہنا اَت نہ دگہ براسے اَت نہ گوارآ گریت مودگ گُرتہ۔ کہ نون تہنا بوت۔ برے غم ءِ تہا کسے گونائی ارسان شریک نہ اِنت۔ کسے آئی ٹپیں دل ءِ ایڈگر نہ اِنت۔ کسے ءِ مہرءُ مُحبت مُدام پرائی دل بندی نہ اِنت۔ مخلوق غمے ءِ ارمان پرائی مائین پیشانی دیستنت۔ شہ غم ءُ گریوگ ءَ آئی تاجگیں دیم زردگشت دراہیں اولس گمی ءَ را گوشتنت۔ تئی یکیں نچ انچا کوھانی تلارانی دیم حونی بُوت۔ نون ترانہ نچ اَست نہ دوتگ۔ تا بے ماس ءُ پس ایں راجی ءَ کہ برےئے شماتاں: نیاءِ تہا ایت گورسی ءِ پکن تئی بے نچی ءِ غم کم بیت۔ حُدائءُ رسول ہم وش ءُ مخلوق ہم وش شرتہ۔

گمی گوں وتہ پکر کُرت دگہ ءِ زھگ ءِ رود ینگ بلائے پہ مردم ءَ منی جند ءِ اولاد نہ اِنت کہ رودینیں ۔ دل منی سرد بیت" ۔ مگہ زُوت آئی دل ءِ تہا خیال اَت ۔

"منی بزءُ میشاں شپانک نیست ۔ منی طاغت ءُ توان شوتہ ۔ من پیر بےواک اُن ۔ ایش پمن شرانت ۔ راجی ءَ غور کنن ۔ منی میشاں پہ چراگ ءَ بارت ۔ منی ہڈ آسودگ بینت" ۔

پیریں گمی پہ گل وشی راجی ءَ وتی لوگ ءَ آورت ۔ آ ئرا دلاسہ داتے آئی لوگی پہ راجی انچو مہر کُرت کہ درد بگیرت حقیں ماس ءَ را اینکہ دلاسہ ءُ مہر ءَ شہ راجی ءِ دل ءَ آئی ماس ءِ غم ءُ خیال زیان بوت ۔ آئی گمی ءَ وتی پس ءُ آئی لوگی ءَ ماس گوشت ۔ ءُ انچو گون ایشان دل داتے ۔

راجی کار ہمیش اَت کہ صُحب ءَ گور بام ءِ وخت ءَ روچ شہ کوہانی ءَ پتسہ وتی زہران بہ جڑ ان تلان کُرت ۔ آ شہ وتی نپاد ءَ پادکات ۔ شہ کوڈ کان ڈنہ درکپت ءُ میشاں بہ کاؤچر ءَ دیما گپت ۔ روچ قرار قرار بہ آزمان ءِ دیما بُرزکات ءُ درستین جہان ءَ روژنائی بوت ۔ بوچ حبر بہ صبح ءِ گوات ءَ تہا جنت وارتنت ، مرگ بہ آزمان ءَ بال اِش کُرت ءُ وش وشیں توار جتنت ۔ انچو معلوم بوت درستیں جہاں گل وشی کنت آ بہ کاؤچر ءَ سر بوت ۔ جندے پہ گوات گریں کاوانی تہا لیب کرت ۔ پھلانی دریم جوڑ کُرت ۔ وشیں زیمل یے گوشت ، ہر کدیں روچ وتی دیما کوہانی پشتا دات آ میشان ءَ پہ لوگ ءَ سر دات ۔

ہے ڈول روچ ہفتگ پہ ماہ سالاں بدل بوتنت ۔ انچیں روچ یے اَتک راجی مزن ورنا بوت ۔ آئی دیم چو چاردہی ماہ دراُ کرت ۔ آئی بالاد چو چندنیں سول ءَ رُست ۔ آئی گلابین انارک ، آئی آہویں چم ، آئی آسکیں گردن آ ئرا چو پری ءَ درا کرتنت ۔ یک روچ یے گمی ءِ لوگی پکر کُرت ۔ راجی نون رسید گیں جنکے زیات نندار ینگ عیب اِنت ۔ ورنائی

یک گنوکی اے، چومبیت اے جنک جرے باریت۔شپ ءَ گوں وتی گس ءَ واجہ گپ ءُ تران کُرت۔راجی مزن بوتہ، جاگہ ئے سانگ ءُ آورس ءِ کارءِ پکن۔مگہ گمی گوشت مارا چہ جٹ ءُ اِشتاپ کپتہ، وتی لوگ ءِ براہ چوزُوت شہ وتی دیدگاں دور بکنین۔منی دل گوشی راجی ءَ چوزُوت آروس مہ دہیں۔''

''مگہ رسیدگین جنک ءِ ننداریک عیب ءِ جاگہ اِنت۔آئی لوگی گوشت گمی گوشت بلے راجی آروس روچ نہ روچ یے گندیت مگہ لاتین وخت ءَ صبر کن کہ یک زبریں مالدارے پرائی نام بگیرت۔گوڑا زبر بیت کہ شہ آئی ہمالب بازگریں۔وتی گسا آباد کنن۔راجی شہر رنگ یے۔من جوان زانین پرآئی ہر کس بازلب دنت۔گمی اینکہ حبر آئی لوگی ءِ زبان بست۔

رب ءِ امر بوتنت۔لاتین ماہ پدگمی اینکہ جرآئی لوگی شہ نادراھی ءَ دین و دنیا لڈت راجی پہ وتی غم خواریں و جان سوچین ماس بازارس جت۔ارمان کرت۔کہ منی سرا یک دگہ استال یے پرشت۔دگہ شام ات۔منی نصیب ءَ گریوگ انت، ارس ءِ جنگ انت۔شومین مردم ءَ وشی کجارسیت۔ہائے ہائے......پمنی بخت ءَ کہ شہ ازل ءَ منی چم گرہ ایگا جوڑ بوتہ منی دل پہ غم ءَ جوڑ بوتہ۔منی جند بہ خواری پیدا بوتہ۔منا تامروچی وشی وگل نصیب نہ بوتہ۔گمی آئرادلاسہ دات۔ایش دنیا ءِ کارانت ادا ہر کس یک وختے شہ وتی زند ءَ دست شو دیت غم ءُ فکر مکن شہ غماں فائدگ نیست تنا وختے ءَ منی جان ءِ تہا جان است من وتی سر ءَ پرتہ دین مگہ تراخوار ءُ تکلیف نکنیں۔پہ راجی گمی ءِ لوگی ءِ مرگ وت یک غم ءِ کوہ اَت مگے شائی مرک ءَ پدلوگ ءِ درستیں زندوشون پہ راجی ءِ تہا ئیں سرا کپتنت بُزانی دوشگ، ہزگ ءِ منتگ، نان ءِ پچگ ایش درستین کا ان ءَ راجی وت کرت۔

مگہ نون گمی میشاں وت پہ چراگ ءَ برت۔ اگہ وختے کہ شہرءَ کار بوتین تو گوڑا راجی رمگ ءَ کوہ کوچگان پہ چراگ ءَ برت۔

یک روچ یے گمی سبزگانی نیاما میشان ءَ چارینت گوں وت ءَ پکر کُرت راجی نون مزن بوتہ۔ آ روس دیگ لوٹیت۔ اگہ آ ترا آ روس بدین پدا منی لوگ ءِ شون کئے کنت، تو منی جندا آ روس کنگی بیت ....

راجی۔ راجی منی وتی جنک نہ اِنت۔ من شہ دیگر ءِ بدل پرچے وت آ ترا آ روس مکنین تا کہ منی گس ءِ شون بیت۔ منی ہڈ دست ءُ پاد آ سودگ بنت۔

شرع ءُ قرآن منیت۔ بلے پمن شرم ءُ حیاء ءُ ترس چہ اِنت، راجی ءَ من گور کُرتہ۔ رودینتہ، نون من آ ترا دگر ءِ بگل ءَ نہ دئیں .... کہ منی خواری پہ دیم بنت .... من وت گون ....

آ چو گنوک ءَ رپتا نہ میشاں پہ لوگ ءِ نیمگا دیما رِپت۔ لوگ ءَ رسیت راجی را توار کُرت"۔ راجی منی دیدگ، منی مراد، میشان خیال کن کہ من اودا لالی را سوج ءِ دین (ہمسا ہگ ءِ زالبول) راجی گوشت، ابو چہ سوج ءِ ئے من تئی بدلا رو ین سوج دئین تو دم بُر تگے"۔

گمی گوشت، تئی کارے نہ اِنت۔ ءُ پہ لالی لوگ ءَ شت۔

گور بام ءَ ساری گمی راجی ءَ را گوشت کہ من شہرءَ روین تہ مروچی میشاں پہ چراگ بر۔ راجی سوج کُرت، ابو شہرءَ پر چہ روئے۔ لوگ ءَ تئے وختا درستین چیز ءُ اسباب اَست انت۔

گمی گوشت، نون من ترا نہ گوشین شہ شہرءَ پدی آ تون تا وت سئی بےءَ راجی میشان پہ چراگ مروچی بُرت ءُ جتدے بہ سبزین کاہانی سرا نِشت ءُ پکر کُرت، پس پر چہ شہرءَ شُت۔ آ ئی ہر چنکہ پکر کُرت مگہ سرے ہچ نہ کپت۔ آ ئی میشاں شہ یک ڈگار ءَ بہ آ دیگر ڈگار ءَ

چار ینت ۔ وختے روچ برکت بیگہ بوت ۔ آ ئی ییشان پہ لوٹ دیم گپت ءُ لوگ ءَ رست،
ییشان ءَ دشت ءُ آرت تر کُرت نان پتک ءُ پہ وتی پس ءِ ودار ءَ نشت ۔
کہ ہمیں ساعت ءَ لالی اُہت ءُ راجی لالی ءَ سوج کُرت ۔ منی پس ذی تئی ءَ اَتک ءُ
مروچی شہر ءَ شُت تو سئی ئے پر چے شہر ءَ شُتہ ۔ لالی گوشت تو پہ راستی گوشے کہ تا سئی نہ ئے ۔
من تر اسئی کنن کہ گُمی آروس کنت ، شہر ءَ شُتہ ، پہ چینئے گریگا ءُ ملا پہ نکاح ءِ بندگ ءَ کاریت " ۔
برے پیری ءَ پس آروس کنت ۔ راجی گوشت ، لالی ، دیگہ چون کنت ۔ پرین لوگ
ءِ واجہ اِنت ، غیر شہ جن ءَ درستین کار نہ بنت ،
راجی گوشت ، من کہ آ ئی لوگ ءِ درستیں کاراں کنن ۔
" بلے آ گوشتہ ، آروس کنت "
" بس کن بے باک پس گوں وتی اولاد ءَ آروس کُرتہ کہ آ گوں من کنت "
راجی گوشت ۔
لالی اِ گنوک تو آ ئی حقیں اولاد نہ ءِ گوں تو آ ئی نکاح روا انت ، راجی اے گپ ءَ اُشکت ءُ
آ ئی دل بڈگ ءَ لگت ۔ آ ئی چم شہ ارس ءَ پر بوتنت ۔ ءُ آ ئی گوتہ گوشت من گُمی ءِ حقیں اولاد
نہ اُن.........من.........گُمی.........' ءُ دگہ صُحب ءَ گُمی گون چیزان ءُ گوں یک ملائے
ءَ لوگ ءَ اہت ۔ آ ئی دیست آ ئی بُز ءُ میش مروچی پہ لوگ ءِ دیما وپتگ اَنت ۔ لوگ ءِ دپ
پاچ اِنت آ ئی تو ارجت تو کسے تو ارنہ دات لوگ ءَ کس نہ اَت ۔
آ ئی گوتہ پُس پُس کُرت ۔ راجی منی حقیں اولاد نہ اَت ۔
آ ئی منی لوگ اِشتہ شُتہ ۔ منی پرواہ ئے نداشت ۔
راجی ...... حقیں ۔

بندی خانہ ءِ باہوٹ

صورت خان مری

دستاں بُرُز آرت کہ زند ءُ مرک ءِ سر سیمانی تراس کنغیں ''ایمنی'' مہ تلطاث ءُ کورائی شتر امغاں مہ کفات۔

دانی چیار سال پیشی ٹوک ہمیر نگا یک یکا آغا تاں چو کہ زی ایں ٹوک بنت۔ چیار سال پیشا یک دھکے بولی بیثہ کہ امبرانیں جرگہ ءَ دِلاّ مثل پیش اِنت۔ باورا بیارت مخلوک ہمیر نگا ہیرتہ چو کہ گشے مزائیں سرا کڑ وئے واراہی ءَ رواغا ئینت۔ ہر کسی واھغ زانا ہمیش اَث کہ دِلا ءَ چم وت بگندنت پرچیکہ دلا بارواءُ آنہی گوناف ءِ پچار ہر کس ءَ اش کنغنت بلے یکیں دلا ءِ چیار چیار گوناف ءُ دروشم ہر کسی دلا اَت۔ کسے ءَ گوشت دلا ءِ گوخ کچیں ڈیکر تغیں چم اِنت۔ ءُ پونز تیشا اِنت۔ دومی ءَ گشت کسائیں کچھری چمیں ہیڑتی مڑدے ءُ یک گرانزے دڑتیہ اَنت۔ ءُ یک تکے بروت دی گار اَنت سیمی ءَ باذ ڈالائیں ٹیلث چمیں پراہ گرانزے مڑدے گوشت ءُ چوش بزاں کہ ہر چکر دف ہماٹکر دِلا ءِ گوناف ڈسے جیٹ ءُ گوشنت کہ ہمے سال ءَ چڑ ادلا سواد ءَ چیار صد ءَ شہ زیات مڑدم پچ بیتہ بلے کلوراے بیثہ کہ جرگہ بھر غارندا ہمے واہواں پر کے نہ کتغ۔ نی ہر کس ءَ اے گُشت کہ فلانی ءَ وث دیثہ شاں فلاں مرد ءَ گُشتہ ءُ آورت جرگہ ءَ گون اَث! ءُ ہماروش ءَ کہ مناں بندی خانہ ءَ برغا ثاں منی دل ءِ تا نگ ہمیش اَت کہ زیت تہابروان، ءُ دِلا ءَ بچاران پرچہ کہ ہمے سا گی ایں بندی خانہ ءَ دِلا ءَ چیار می سال اَث کہ قیذ ات۔ ہمے دِلا ءِ کلیں گوناف منی دیما یک یکا تراشتنت۔ گلو ءِ وفا کہ نہ بڑتش منی دل ءِ یک ہکاٹ اَث گلو ءِ بوژغا۔ گوں اندری سنتری کڑ وبیتہ ءُ آنہی ہم

یک دومی قیدی ئیت بزز وپتغیں ۔سُہرائیں ڈولائیں چم اَتنت ءُ کڑوئیں شیغنیں پونز ءُ
دراثریں بروت ءُ چلائیں ریش، یک دَستے ءَ گردءَ گونت ءُ من اندر بیتغاں سنتری ءَ بچیتہ کڑو
بیتہ ءُ گردءَ جل ءَ ماں کنان ءَ منی تکہ آ تکہ ءُ دست گپتو ءُ راہی کثی ۔سنتری پہ جولانی ارغالڑتہ
ءُ پُشتہ گوانک جتی کہ ہیٹرتیں سفکیں جولاناں بیارآنہی ءِ گوانک داتہ، کہ ہو جمیدار کاراں۔
بلے پیریں راحموءِ جولان کہ تہ ایرکتغاں ہما پکوانت شہ کلاں سفکیں ہما ئینت،ءُ جمیدار تہوک
داتہ کہ فلاں ہندا ئینت ءُ ماں ٹوکے کثی زاناں من پوہ نویتاں کہ دست کوفغ ایرکُتی کہ بروں
اندرا۔مناکسی ذیل ہیغ گیردی نہ انت گڈاا ے کئے بیت کنت ءُ پذ اجمیدار:

ہڑدوئیں مڑد دستو دست کشہ اندری تاک ءَ دی گوستو بندی خانہ تہا آتکغوں
کسانیں بندی خانہے اَث ۔ ءُ من دلا گوشتہ ہے ہپت ہشت مزنیں ءُ سہ چیار کسانیں
کوٹھی بنت پرچہ کہ ہمکر گلوسھر ااَث اندراباز یں دومی مڑدے نشتغ اَت ءُ مئے روغا کل
یک یکا آتکغاں ءُ منی درائی کتیش ۔من گوشتہ ہے ساحتی کم ءُ گیس چھل بہ پشتہ اثنت من
گوں پول گول اودراہی ءُ وشاتکی کتیش کہ دِکرا سنتری گوں جوالان آتکہ بلے جمیدا۔
گوشتہ کہ ایرکنش حال وال ءَ رند اوث مناپاذ اداسیش وزت ءَ مخن او سنتری گون ءَ
جولاناں ایرکتوتہ جمیدار ءَ کل پچی ءَ صلاح کشہ کہ موکلا دئت تو خیں مہمان حالا گیڑت ءُ
گوشتی کہ براث دوٹپائے حالے دیئے۔ ءُ من وتی زمانہی حال رائی کُتہ حال یکنت ءُ تاکی
ہور گوارشت بیثغاں مال ءُ پسی ڈکال نیست اِنت ۔ بلے دان ءُ گدڈ یہہ نگواہیت اش گیش
کہ کنڑول ءِ گذ تکا کیت ءُ ہرکس ءَ دوددوال گذ ڈھیث ششمی پتمی روش اِنت کہ جرگہ
نشتغاں ءُ وت سئ اِنت کہ جرگہ ئیں یک پوریاتے ترا گرامناں بل مناں گرتر ایلودیئے ءُ
دوہمی ہچی کس کسی ءَ اش نہ خلتے ۔ مے سرادی سہ چیار سال ءَ پیشہ کاریگر۔ے دزی دعویٰ

بیتہ۔ءُ ہے چک وتراتانراڈ گپت دگر اِنت باورابیارانت کہ شش کاریگرءِ بہا کچ ءَ چٹی داتغاں گڈدی دوسال ذیل اوکاریگر چیاڈوڑی ءَ کپتہ۔''

''تراگڈیبار کی شش ہشت یندی ءَ آرغی اث چراہاغ بیاڑتینوں۔اے دی من دزتہ پرے زنادزکی اے اث ءُشومی ءَ من گپتہ پہ بہاءَ۔ءُمن بڑتوسراداشتغاں کہ من شہ فلانی ءَ گپتہ بلے انہی چون کنئے کہ زوراخ آف شیران بُڑزاروت سرکاریئہ زورءُمخدم پیشغنت زرءَ مڑدپیری دانی مئے مثل پیش اث دھادما اولا دیئہ کہ امبر بھیڈی بیزاراِنت بلے پدادی پیرادیغی اث ءُصحوی ہمیشنت مارادی انگومہمانی ءَ راہ داتش چنی اپداشئے دراہی ءَ تی ہیر''۔

من آنہانی حال لوٹتہ مڑدپداجمید ارااَث مئے حال ہیراِنت ءُوتی بندی خانہ ءَ وتاخی اوں آوَخ روخ بازانت ءُ گشے حال وطن ءِ یک اِنت مئے ڈیہہ ءَ گانجیں ڈکال نیست اِنت ءُنخن دوہیرو بازانت کہ سرکار مہروان بیت بلے بلوچ مردءَ پہ یک شف ءِ لنگڑی مزائیں ٹوکے نہ اِنت بلے من کہ سنکتانی نیت ءَ چوش کم بیت ہے نندھڑ کائیں ٹھیکیدار وختے وختے آزماں تڑیت ءُ کئے زانت چے پر مادیم دات؟ نہ نغن انت ءُ نہ سوز خانی اولی روش ءَ گوشیں کہ ٹہیئے جوان ناہے۔سرے پروشوں شئے ہنی جوڑ اِنت جرگانی مادی اِش کنغنت ءُ نی ہرروش کہ کلوبسکیٹ ماشوں کہ نوخیں براندرغ اے بلیں راستیں حال اِنت واہش چی نووں پہ براثانی ذیل ءَ بلے پدادی اے وہشی اَستنت کہ بندی خانہ مڑدانی ہندانت نہ نامڑدی کارے کسے ءَ کتہ ایذا کیت ناہے زالانی ہندلوغ انت۔امبرءَ ڈیہہ دی جوان انت۔سئے چیار ناڑی نصیواں آ تکیہ اَنت مشکولائی باز انت ءُ وشی وانی اوطاقی ءُصحوی مہلا سرتوثی مشکولائی اتوں تئ گواں ہیراَت نیں پاکاں تراآڑتہ صفتی وہشوں تی ہیر''۔

حال وال رندا،جمید ارءَ پول کُتہ کہ ترا بلکیں سری دھکنت کہ اے بندی خانہءَ پیداغ ءِ تا گڈ بیا ترا یک یک ہنداں ءَ چرِیناں مادوئیں کڑ و بیتوں۔ سرا سر یک کوٹھی ءِ اَت دردکا کسترا اَت گوشتی اے کوٹھی مخدم ءُ زائیفغانی اِنت ہر کسے سری بئیت مخدم سری بیتہ مخدم باڑتی ءُ زائفغ سری بیتہ تا ہمائی ءِ بیت ءُ موڑی ءَ گوش کہ مخدم برنتی کہ زائفغ کزا نہی ایذا کا ینت ءُ دیم ترا کڑ دی مزن ءُ کسانیں کوٹھی اَتنت۔ اے دومی قیذ یانی اَتنت ءُ رندا دو کسانیں تہاریں کوٹھی اَتنت گوشتی اے آندھاری انت اڑامیں یامزائیں قیذی ایدا بند کنے جنت ءُ گوشتی کہ آدی دوسہ ماہ ءِ سیمتر اشف روش آنا ھاری ءَ جنے جتہ۔ دیم ترآئی چکی اَت ماتہاے شتغوں مزنیں سہ چیز تنت یہ وختے چیار مڑ داچی ءَ درشتاں۔ بلے منی اے معاف کنے جینغت ہموداں ہیران ایر کنے جیتاں۔ دیم ترا کاکوس اث ماوتی چکر پیلو کنغت کہ دکری یکے آتکہ کہ جمید ارچاہ جوڑیتہ۔ زنا یک ءَ ترائی چاہ ءِ گوشتی۔

''برادرتئ ءَ نام، دانی ماپول نختہ بروں ترخڑی پیالہ ءِ بروں۔''

''ہیروانت ایذاچاہ ءَ موکل اَستنت''

''زوراخ موکل انت کئے پول کنت''

مادوئیں شتغوں ءُ چاہ ءِ سرانشتنغوں۔

سری ہمامڑدءَ گوشتی کہ باقی سنگتاں کئے کئے ءَ چاہ نوا ڑتا۔ ہمایاں تو اربکن۔ ءُ سنتری ءَ ژاکڑوے پیالہ بیار ءُ روکا پشتہ گوشے کہ ہشت نہہ مڑ دبیتغاں ءُ انگوشہ ہمائی ءَ سہ چیار پیالہ آڑتا اوکڑدے اولا ایراث ءُ ماکلاں چاہ ءِ پیالہ ءِ دوواڑتہ ءُ دکری پیڑ ڈینگا دیر بیتغنت ءُ جمید ارءَ گوشتہ کہ پہ وتا ہندے گشین ہماہنداتئ دل لوٹیت۔ اے کوٹھی ءَ فلاں اِنت ایشی ءَ فلاں فلان انت ایشی ءَ فلاں۔ نیٹ یکے ڈستئی کہ اوذا آں گوں چیار پنچ تی ءَ اوتا کی اِنت ءُ

روش ءَ ہموز ابنت شف ءَ کسے بلوٹیت تا کوٹھی لا فا بند کنے جیت نا ہے موڑی ءَ کلاں درایک
ہنداتند کنت وکلنت ۔ کسے ءَ شف ءَ ریلا پیلاے گیٹ ت گوانک ءَ جنت اوآ نہی ءَ بوڑ انت
۔من پہ صلاح جمیدار کوٹھی ءَ پہ وث ہند در جثہ ۔اوگڈ جمیدار بیگا نغن ءِ بند و بست ءَ درکپتہ او
من کڑ دے ءَ وتی کوٹھی ءَ روان بیثغاں ۔اوگشے کل قیدی منی سرا ہبتگاں ۔نی کسے پولا ث
کہ جرگاں تھاں تھاں مخدوم آتکغاں ،سرِ دار کدی آ تکہ ،فلاں مثّل ءَ فلاں مخدوم ءَ چے گوشتہ ،
سرکارا امبرا کئی پلّوا سریں بندی ءَ کنغا ئینت؟ گڈ باز آ تکیہ اَنت پلنگی اڑامی ءَ تہ تخنا ینت
اودا ہما وختہ ہے ڈولیں پول گوں بیثہ کہ جمیدار گوں نغاناں نیا تکہ کلاں یک یکی ءَ نغن ءُ
نارشت دیانتی اومناں گوشتی کہ کمیں مہٹل بی ۔ ہڑ دو یہند ءَ وروں او کمیں تہار شوئی ءَ گوں مَا دو
ئیناں دی وتی نغن واڑ تہ اوسنتری ءَ گوشتی اکہ مناں جمیدار وٹا تند بکنت اووث ہیرانانی کوٹھی
بھلو اشتہ اے دراہیں پدی نیم روش ءَ گوشے کہ من کل قیذی دیثغاں ۔ بلے دلا گو ناف
دروشمی مڑدم ہچ کس نیثغت ۔ما کہ تند بیثغوں گڈ من وتی وٹ ءِ یکے ءَ پول کتہ او اداچو نین
مڑدے دلا بیتہ من دانی ہے گرودارانی لا فایا تاں کہ دلا آ تکہ اوسنتری ءَ گوانک جتی کہ بیاں
کلانی تند ءَ حیالا بکنت وث منی وٹ ءَ دراستی چنڈ ابندے جیتہ ۔ دمانی ءَ رند اسنتری تا دلا ءَ
گوانک جثہ ۔ براتاں مرثی کئی سوبا روانت ۔اومناں حال داتئی کہ زیل ءَ ایشانی دو دانت
روش ءَ گروءَ کسے جنت کسے چوکاں کسے گڈ کی ءَ او کسے شینہ ترپ ءَ ۔ بلے بیگاہ رفغانی مدءَ با
رو بار واہر قیدی وتی زیل آئیغ ءِ پیثی ءِ پیسر ادات کہ چے سرا آ تکہ چون آ تکہ ہے نیام ءَ
چے چے کارَتی او ہے شفی در یہہ ھان ءِ بار وواث من چڑاا کرّ اِش کتہ کہ در یہان ءَ گوشتہ ۔
براثاں گوشنت من پلنگ و بلو چانی توپ جنگ سالا پیدا ہبتغاں او منی پث گوں باریں براث

وبراہند غے دزگیر بیتو۔ کالا پانڑی ءَ برے جیثغاں اوکس نزانت کہ آنہاں چے بیتہ اوگڈی مرتغاں ''ایشی ءَ رندا من وروتی دِلا باروا جھیڑ غا ثاں کہ اے دلا چوں بیت کنت تاں صحوءَ با نگونا نگ ءَ پادآ تکغاں اودلاءَ سنتری ءَ گوا نگ جتہ کہ کلاں یلوکن۔ دراہیں شف نیں من ھاغابیتغاں اونیں دومی ٹو کے من اش کنہ کلاں اوں سرا گیشتر ءَ کاکوس پھلوا جلولائیتہ او کسے ءَ بدنی پہ آ ودستاں گون ات۔ تا کسےءَ چے۔ دیر روش ٹک ءَ پدا مناں دلا گوا نگ جتہ کہ بیاچا ہ ءَ بوروں من کہ شتغاں ہماڈولا ہشت دہ دومی سنگت نشتخت او چاہ ءَ ورغاتاں جھٹے ءَ رند دلا سوارغ تیاری ءَ دری سنتری ءَ شتہ۔ اوباقی کل گپل گپل ءَ نشتو مشکولائی ءَ تاں۔

سوارغ ءَ رند دلاءَ مناں گوشتہ کہ اغہ ایذ ادل تنگ بیتے تا گڈ کڑدے سنگت نادراہی نیموں ءَ داروجاہ ءَ رونت اوکڑدے سرکاری باگ ءَ کارءَ اواغہ دل لوٹیت تہ برو۔ نارہے ایدا مشکو لائی دی بازانت منا صلاح نویشہ اومن نزدگر دءِ یک مچی ءِ تکاشتغاں۔

ہے ڈولا بندی خانہ ءِ شف روش ءِ پیڑ کس ءَ سمانہ کپت۔ شش ہپت شف ءَ رند منی کسوءِ با روآ تکہ اوچودومی آں منی دی سا گی ایں کسوات کسانی۔ مال چرائی باری۔ گردار ناحقیں داوااو بندی خانہ۔ گوشے ہے رنگیں مردے نیست ات کہ بیگاہ ءِ بیل ءَ نئیث تی بیگ ءَ کسوانی رندی شف ءَ دلاءِ کسوشف اُت اوباروابیارنت کہ اغہ کسے ءَ جاز بختیں کہ فلاں شف ءَ دلا وتی زندءَ کسوءَ کنت تہ دراہیں ہشت بلوچستان یہ ہند بیت گشے شہ کلاں منی کسو گو نڈات اوتکا حلاص بیتہ۔ کڑدے واوشتغنت اوکڑدے ءَ دومی ٹوک رائی کتہ نیٹ من دی واوکپتغاں بانگو بانگ ءَ کہ باغابان۔ تاہیر انتاں مرشی دانی دلا گوانگ گارنت او مارا کس بوژغانہ انت۔ پشتی لیٹینا گنداں اے حدا کسے نیست انت دلا گوشتوں زنار بلاے ءَ

درکپتہ بلے دیرءَ واکس نیست ات۔ اونیٹ مار اوت سنتری ءَ بوتکہ او حال داثی کہ دوشی زنادلاشہ بندی خانہءَ لیکھتہ او درکپتہ ماکل ہیراشوں کہ سر آزمانیں دیوالی بندی خانہءَ تھاں دگاشہ دلاشتہ موڑی ءَ کلاں ہمے گوشتہ کہ پہ گلواں شتہ او سنتری گل پہ صلاح انت دراہیں روش پہ ہمے ہیل ءَ گوشت کہ کسے حالا کاریت۔ بلے آ ءَ خ روخاں ہچی دی نہ گوشت یک دھکے دو سنتری آ تکغاں او ہیرانانی ہیرکنع ''ہند'' چکی'' چارتہ او پد اشتغاں مارا تا بیگاہ کس ءَ ہچی نہ گوشتہ ہر کسی وتی تات پچار ہمے یک ات بیگاہ ءِ نغن ءَ رندتند بیتغاں دی ہمے یکیں پچارات او ہر کس ہیران ات کہ دلا چوں درکپتہ او پر چہ؟

کاہری ءَ تہا ربیتغنت او ہر کس دف وڑ غامتغات کہ بندی خانہ ءِ کلواکڑ کاکتہ او پشتی تکاشہ دلا سالونکی ملاں درکپتہ او پیداغت ماکل دراثتوں کہ کسے ءَ زنا گوشتہ اڑے جمیدارانت او اے ٹوک ءَ کل نامغانین شادہ ءُ وشی پدآ تکغاں۔

سنتریاں آ ڑتو دلا وتی ساگی ایں ہنداتندکتہ ءُ وت شتغنت دلا گوشتہ پوژمنی دلاشیث شہ مہمان ءِ حال گرغا بیتا ہیرانت او منی دل گوشیت مرشی منی کسو ءِ دی بار وانت چماں جوابی ءَ ملوہنت و جمیدار ءِ حال ءَ پہ دلنہ نگوشت۔

توپ جنگ ءِ سالا من زانتی ایں چکے ئیثاں۔ او من بز چاریثاں۔ بزگّں نز نز یخیں ٹیڑ ءَ دا ثان او پہ لیواجہلا چکاں ہجیہّ کاتکاں۔ منا جوانیہ گیرانت کہ جنگ سالا مئے جیراناں بازیں مڑدمے پہ پور غا کاتک او دراہیں روش ہمے رنگیں نیاتک کہ کسے نہ کسے پور غامیارتیں۔ دیرژا اپچی ءِ سھرابیت مادیما رونت او آ نہانی اگاشتوں یک یک ءَ پول کتش کہ کئے انت پکوکش جابیتہ مئے کلاں ژامزائیں وژّت ہماوہشی ات کہ مڑوغ ءَ پور غازند

بہر کنے جیت او مادی کل چک گل ءَ چوش کت کہ مزائیں مڑ دمے وٹ ءَ جکتو ن اووتی وہشی بہردی گپت وہما معتبرین مڑ دادی زڑت وتی وہشی ماردات۔

براثاں ہمے رنگین ردشاں یک روشے نزانان مناں چے حیال کیت کہ دہشی بہری ءَ پیش تراءِ آتکغاں اوچی ءَ چیراناں قبرءِ گندہی ءَ جکتغاں گنداں مھاردے چکریں کڈے اوپد ایژاشہ روش ایرشت پلوا کنڈ انت اودوردکار پشتہ کہ مڑوغ آڑتیش گنداں ہمرنگیں بگی ایں جوائیں خاسائیں گدے کفن ات کہ من وتی دلاسری دھکا گوشتہ اے بیت زنا مزائیں لو غیت شہ او پدا ایشی ءَ شہ ہمے رنگیں وھش بوے ات کہ منی دلا چکی کتہ کہ ارمان منی دی چوشیں پچ بیت اودکری چاڑاں آنہی پادءُ دستاں کسانیں ریڑبستیہ انت تامناں وتی ریڑئیں پاغ گیرآ تکہ اودکری گوشے منی جان ساڑتیں گوات ءِلڑی ءِپچ لڑزتہ پرچہ کہ مناں جوانیہ گیرا نت کہ مناں سھریں حلوانیں پشکے گوارث اونویث دی ہشت دہ ہنداوڑتیہ ات اوسہ چپار سفید دسیاہیں گڑی جنگ ات اے دی است ات اے ہما سال اتنت کہ گدنام ءَلبث۔

براثاں وہشی بھرائی ءَ رند ماہر کس تڑاں تڑوں بیتغوں بلے دراہیں روش منی دلا ہما خاصا ہیں وہش بوہیں گدءت او کسے ءَ بگوشتیں کہ ہے گدامن پوشتیہ اوں ہماروش چہ دراہیں شف ہمے خاصاہیں گدماں منی وہاوان ات۔ ہمیر نگانیں مناشہ اندگہ چکاں زیات نوخیں مڑدغ وزت ات۔ آں پہ وتی وہشی ءَ ھیل تاں اومن وہشی اوخاصائیں گدءِ حیالا۔ شہ کلا ل سرقبرءِ کراشتاں اواوشتاں اوچارت کہ چون تہائے کنت اوچوں کوہاں دئینت اوگپان جنت۔ چوش مزائیں تراہکائے گوست نیٹ جنگ حلاص بیتہ بازیں کسے کامے جنگ ءَ کش جابیتہ او کسے دزگیرمن اولاشہ چوری اتاں۔ گوں وتی ماث ءِ ہمراہ مادی پوریاتاں

ہندءَ در کپتغوں۔ منی ہماساگی ایں جرتاں۔

او ہمار نگا منی دل پہ خاصایاں مان ات۔ باورا بیارنت کہ اے نیام ءَ ہشت دہ سال گوستہ چکی ءَ شہ ٹابائیں چک شلواری پاذی ایں ورنا او ہمے وختا منی خیالا منی بروتاں سوزغ کثغث۔ دانی من یک ڈولیں حبر نصیبونو تیغنت۔ اونہ کہ گا نجیں پوریاتے۔ ماہے مال چا رینت بلے مہمانی کت ماس گوں راج ءَ اوارت وختے من پوریا کت وچی ءِ کاڑت وختے وت گریوا چی ءِ کت ودوئیں بیل حرام کتاں۔

سنکتاں بھاج ءِ دہمی یاد دوازدمی سال ات کہ میر دوستیں تقاخ بیتغت۔ من شہ پہمالی ءَ گڑ تغغتان او ہمے روشاں پیڑ ڈبنگا انوشتاں نوخیں یاری ءِ کثغث اذنی سر چیار ماہ ءِ کر یہہ او پڑم ءِ بہرگون ات کہ ساہی ءِ دی کناں او پہ وت وتی مہلبخ ءَ بوءُ زواداں ہمراہ گزے دست کپتہ گراں۔ دومی روش ءَ میر تقاخ بیثغنث ماکل گوں پیتیل ءَ در کپتغوں او چوش گندئے کہ دراہیں الکہ ءَ مچ ات جیراناں شتغوں کسے قور ءِ پٹغا کسے کوہ ءِ آرغ ءَ نیٹ کہ میر ءِ میت آ ژتیش من سراندی تکاجلکتیا تاں نامغانی مناوتی چکی گیر آ تکا۔ پہ مڑدغاں ھیل سپ چڑا عایاں، بلے پہ وہشی بہری ءَ بے تاہیر او ہماروش منی دیما آ تکہ کہ منی دلا: ٹکتہ دزیغتیں ہمے کفن ہندءَ خاصا ءِ ین منی ربیثیناں او بگی ایں کوکریں پاغ پداوہش بوئے دھوکا ءَ مناں وتی مہلبخ گیر آ تکہ کہ من پر آئے بواں گراں۔

بیلاں ہمیں گرءُ داراں ما میر پورتاءُ دیم پہ لوغاں داتہ بلے باورا بیارت کہ من وتی پر یہہ ءَ نیا تاں چڑا دل ءَ مہلبخ ءِ حیال ات او بوہ زوتائی شتاں تہ باقی مہلوک دیما گوستہ او ماہ من دکان ءِ پھلوا شتغاں دکان تابندات۔ بلے ساہو کار نشتغنت دراہ ورشا تکے بیتہ۔ ہنچو پناسی مکڑی او

بہائے پول کتوں خاسائیں گدسوگندواڑتی ءَ یک والے دی نیست انت کنٹرول ءَ پہ کلہ ءِ سہ چیاروال ءِ موکل رسیت وآ راہمارنگا دستادستی عالم باڑت ۔ دلا گوشتوں رواں منشی ءِ رقہ لوٹاں بلے من زانت کہ دوسہ وال ءَ دیم آں کس ءَ ندات اوآں دی چیٹ یا حلوان اومن ......؟جھٹے ءَ رند الوغ پھلوارائی بیتگاں او مات ءِ حد اشتغان ماث ءَ گوشتہ کہ ابامنی پچ دڑتغاں پچی ءِ بی کہ پمن جڑے گراں من حال داتہ کہ گدنہ ڈہیت گوشتی کہ آنہی ءَ گودی ءَ گوشتہ گودی گیڑ دات منا کہ حاخے پرے گوں ات سیشک آئی ءِ چم ءَ حبتہ ۔اونین ھیراثاں کہ چوں کناں ۔

اسبداں دراہیں شف وہاونیاتکہ او ہے حیالاں سرسر ءَ تاں کہ گوں وثی مہلنج ءَ پہ چے براں اورتا کہ مغانی دلا اٹکتہ ۔ بیااودلاترادی خاصائیں چورستہ کناں کہ کمیں ہمت کنے او کمیں ڈکھ شف انت اوشف تہار ۔ ہرکس وھاو ءَ بے سارکڑ وبی اوبرو میر ءِ کفن ءَ کش تئ دوئیں جر پہ جوانی ءَ بنت ۔اوسرآ تکغیں کلداراں پہ وتی مہلنج ءَ بووز وادبکن ۔گوں بلیں حیال ءِ اٹلغ ءَ کڑ وبیتورائی بیتغاں اوہماوختا سماکپتوں کہ من میر ءِ قبر ءِ سراندی ءَ جلکیتہ تاں ۔ .براہندغاں من گوشتہ کہ شہ کسانی ءَ من قبر ءِ حیال ہیڑتی ءَ کت تا من جوانیہ زانت کہ چون تکا من کفن ءَ وارست کناں ۔سراندی تکارائی لتوں اوہ کریں ہوڈے ٹاہنتوں کہ من جوانیہ دستابڑت بکنان کفن شہ سراانگوآ نگوکتوپاذ مڑدغ سراداتو کفن زوراجکتوں اودراہیں کفن منی دستا آ تکا ہک تکائی درکپتغاں اوخاخ ہماہوڈاداتو دیم پہ بر ءَ گڈ کتوں ۔اودیرہند ے کہ وتی گڈ ءَ کپتغاں او پڈی شفے ءَ آئیغ ءَ وفسغاں دومی روش دراہیں ہے وزت ءَ گوستہ کہ کسے سئی تانہ ویشہ بلے اللہ ءَ پڑدہ کتہ تڑسوخیں دلے بیگاہ دیم ءَ روغابووز واداں گر

غایاں اوشف ءَ ٹوٹکائی کتوں کہ واجہ ءَ نین واوتی مہلنج ءَ برساں اودانی راہ ءَ مناں وتی گذدی دوشائنغی انت۔ ہمے دگاروغا وتی بغل ءَ جنغا اودیم پہ وتی منزل ءَ داثوں نیں دلا اے ترّس ات کہ اے گذوہشی بوہ ءَ داث۔ پدا دلا آ تکہ کہ بیا گیشتریں بوے ریشانی او ہرکس گوشیت موڑی ائیں مڑمے زیادہیں بوے گذاں رتکی۔

براثاں! نیں مزلاں جنان دیم پہ مہلنجات او بیگاہ ءَ یک ہندے مہمان بیتغاں، ہلک واثرہ ہیران انت کہ من ژاا کر خاصاہیں گدپکو آڑتہ گشتوں کہ منشی پچاروت گیتوں، مناچرنیتی کہ شوشکانی بلے مناں دل نویشہ باور بیارنت کہ داپنجاہ کلدار ءَ منان ہلشئیءِ کہ یک ڈولے منی چار ماہ ءِ کریہہ ات بلے مہلنج ءِ نوخ باری ءَ مناں وتی گذ دل نویشہ۔ بلے اے قول کتوں کہ گڑتی ءَ آنہی ءَ پہ دی پنجاہ کلدار ءَ خاسائیں جوڑاے کاراں۔ ہمے ڈولا من وتی دگا گذدوشائیتغاں او نوخیں خاصاہیں حبران مہلنج ءِ دراہیاں شتغاں او آنہی دیما بووز واد ڈہیر گتغاں یک دو ہندا بھا گیاں پول کتوں ہرکس کم کر یہہ ڈسیت دلا سرڑ دکپتہ کہ قراں جنانی یک شفے پاس ءِ کمیں ڈکھ ءَ من پنجاہ کلدار کٹت کنان او ایدا دراہیں ماہ گیست یا گیست وپنج انت۔ دراہیں گڈی روش ءَ ہنچو لریائی چرشغاں او چوپشین ءَ ٹیڑی چکانشتو وتی ڈئیو ءَ جنغا تاں کہ دیر کنداں پچی یئے دیم پہ کوہ بنے چیرانائیت۔ دلا گل بیتغان وت قدرت ءَ کار جوڑکت۔ ہماں ہندا کر ءِ وتی ڈیو ءَ پیڑ گوات چرنیتو دراثر بیتغاں تاشپ تہار بیتہ او پہ یکیمیں دلے بروبیوانیں جیران ءَ آتکغاں، قبر ءِ چیارمس گنڈی رسترانی ترّس ءَ ڈھنگر داتغتاں آدیرکتو تہاشتغاں، اونرم ترمیہ ہوڈ ٹاہیتو گذ کشتو پدا حاخ چکاداثغتوں، او دیم پہ ہما مڑ داوداثوں کہ منے قول کتہ او دومی روش ءَ روغا سر بیئغاں گذ بوبار رواسر وسوج

کتہ کہ ہومستا رلوئے ءِمن گوشتہ کہ مناں بو گونتاں جتغتوں اووتی پنجاہیں کلداراں جیوا کنغالدی داثوں گڑتغاں۔

براہندغاں، شموذ کورندنہ کہ من دغہ پورھاتے پولتہ اونہ کہ مناں نشتا کسے ءَ گوشتہ۔ دراہیں روش بڑزیں ٹیڑوکوہے سرانشتغاں او چارت کجام جیراناں پیتلے کیت او بلیں کڑدے وخت چوشیں دی گوست کہ دہ دہ پانزدہ روش ءَ من ہچی نئیث اوکڑدے روش ہمیں رنگیں دی کاتکاں کہ ہر روش یا دومی روش ءَ یک نہ یک جیرانے ءَ پیتلے کاتک۔ ہنی منی نام کلیں نزی گوریں الکھہ آں پرشتغت منشی منی سنگت اِنت ءُ ہر چکر گُذ لوٹاں منا دات۔

بازیں مردم ہمیر نگیں دی اَستنت کہ ذیل ءِ مڑدمانی بوژع کلہ اِش دات۔ برادران! بیان ءَ روشے شہ قدرتی روشاں ہمیر نگیں اتکہ کہ مخلوک سئی بیتہ۔ کہ اے گدکہ مناں گون اِنت کفن گدانت۔ بلے اے شوادی زانت کہ گروخانی لافا ہچ کمی نیاتکہ۔ ہماڈولا عالم منی رنداتر غات کہ کزاں آنہاں دی گدی والے بہرا کفیت۔ بلیں سنگتاں بیتہ چوش کہ یک شپے من پہ کراروتی گدکشتہ ءُ زنادیر بیتغا جوانیہ حاخ براور نہ ویتغاں ءُ بلکن اے دی بیت کہ نیں من بازدلاوردی استتاں دومی صُحب ءَ ہے دگا زنا کسے گوستہ ءُ نوخیں قبر کہ دیستی ءِ ہیران بیتہ اے چے اِنت۔ بیت توراہوڈی ءَ گندیت اوروت نزیخیں ھلکان حال ءَ دات مڑدم مُچ بنت ءُ قوراپٹنت کہ بلکن رسترے ءَ مڑدم واڑتہ بلے مڑدم تا ساعتا اَنت۔ ءُ کفن گارانت ہرکس ءَ چلاں بلو مچتا کہ اے چے ڈائے۔ ایدا پولغاں اوذا پولغاں نیٹ منی رندا گندغاں ءُ رندزڑ تنش۔ بخت کہ براثاں دہاؤشفی تامن دی نزیخیں چُراگوں وتی گداکٹ ءَ کتئی وپیتاں باریں گنداں کڑدے مڑدانت ءُ منی تکا پیدا اغنت۔ من دی سنمبران ءُ آمارشنت، جھٹے گاڑا

جھٹے گوڑا کسے چبوئے کسے جوانئیے کاہری ءُ بلیں ناتر ساں ڈکھی کنغاں دیر گوں وتی گنڈا شنغنت نرمی ءَ کڑ وبیتغاں ءُ اغدیں وتی کوہ سراپہ آ ذخیں تپیلے ءَ ہیل بیتغاں:

سنگت ءُ بیلاں! بلیں ہنی روش پہ روش منی کارگراں بیان ءَ شتہ دراہیں ڈیہہ ءَ ہمے واہو دا پرتہ ءُ چک چک ءَ دفا گتہ کہ کفن کشین دلا بازیں ہمیں رنگیں دی اِستتاں کہ سہ سہ چیار چیار شف جا گردگیش ہنی منی ہمے پچار ءَ پجیہ منی گوناف ءُ رنگ پچار دی رائی بیتہ، کسے ءَ گوشت ڈینڈر رنگے کسے ءَ گوشت بھولور رنگے ہوانکر دف ءُ ہمانکر پچار۔

مناں جوانیہ گیرانت کہ یک روشے مں اوڈغ سرا آف ورغاں شُتغاں، کڑ دے ذائیفغ آفا پر کنغا تاں۔ آنہاں من یک پیریں نکوے دی گوں اَت۔ من چتکاں آف واڑتہ زنا ہمیشاں کسے ءَ مناں پجہ کاڑت۔ نکو یک درہیغے ءَ کڑ وبیتہ۔ ابوابا دلا ہمیشنت۔ من اش کتہ ڈائنٹر و بھولور نگے۔ اے تہ بندائے۔ اُلوا باترا ہچ نویث گونے چلائیں ریشان ورنائے مڑد کفناں کشے۔ مں اصل ہچی نہ گوشت۔ کڑ وبیتہ منی وٹا آ تکہ۔ ہیڑتیہ جھٹے حیال کتی گڈ بازا یرمانی ءُ نرمہ گشتی۔ ابا دلا منی حدائی نام اِنت کہ منی کفن ءَ مکشے منا زالی گیوار اِنت کہ منی یک سانبوڑیں گُڑانڈے اَ ہمت پنجاہ سہ گیست ءَ منا وتی دل نویت ءُ ہنی کلیں ٹڈی دی ہے یکیں کرانڈ اِنت۔ بیا ہنی ترا دیانی۔ بلے سونداریر کہ منی بزہ کارے کفن ءَ نہ کشے۔ من ہچی نہ گوشت اونکو ءَ ہمراہ رواں بیتغاں۔ وتی لوغ ءَ بڑتو مناں چیٹی ءِا ونیاستی منت کثی کہ مں آنہی ءَ ھچی مہ گوشاں۔

براثاں بار وءَ بیارت۔ کہ ششمی یا ہشتمی روچ ءَ ہماں نکو تفاخ بیتہ ءُ من وت آنہی پورغ ءَ گونتاں نکوے ءَ ہچ چوشیں نزیخیں کام دوارت نیست اَت ءُ نین کسے ءَ چاگرد کتہ سری

شف ءَ آغا آنہی ءَ بے کفن کنغانہ یاں۔

نیں براتاں اے بچارءَ منا یک دھگے گیرآ تکہ کہ منی جند مات بازیہ نادراہ بیتغنت۔
منا پیشہ شہ کفن ءِ چنتااات ءُ حدائی کاراں چیارمی ششمی روش ءَ یک بریں جیرانے ءَ مناں
یک کفنے پہ ارزانی دز کپت آرامس کشت ءُ گڑتغاں بلےنصیواں مات بھڑ بیتہ بلے گڈ دی من
آراہما گدداتہ کہ باریں روشے ہمیر نکیں بئیت مناں پوج مویت۔ ہمے نادراہی ءَ مات دراہ
بیتہ مناں حال رستغنت ءُ آتکغاں منان گورحرام باہماروش ءَ چی ءَ دی اَست اَث، زمستان
ات عالم لڈتغنت۔ پہ کلہ دوسہ کلداروام کنغایاں ءُ پہ اسکاتی وھشی ءَ کزاں کارادینت چو
پیشی آنہی ءَ ہند کنغاوَں ءُ من ایوک ویکی دیم برکتہ لڑتغاں۔ بلے نزاناں دا پکوشتو گڑتغاں
بلے مناں کہ سماکپتہ ہنی شف تہارا اَت ءُ من کراروتی ماث ءِ قبرآنہی سفر ءَ ثغ داتو کفن چکتہ
کشتہ ءُ وتی دگ گپتہ۔ ءُ سنگتاں باورابیارث کہ منی زیندہ اوّل قبرات کہ من نہ بورشہ۔

براہندغاں! گوشنت کہ داتغیں دست دوز بیدلی انت۔ ہر باروشے ءَ دیغی اِنت۔
نیٹ داسرکار ءَ دامخدماں دامزائیں ہنداں منی واہوپچتاں۔ ءُ بازیناں نیت کتہ کہ واجے
ایشی ءَ گاربکناں یا بکشاں بلے بیت ہماں کہ مزائیں بلوٹیت، ہوائے نیٹ بیتہ کہ مناں گپتو
سرکارلوغ ءَ داتیش:

روش باز براتاں روش کمیں۔ یکے دھکے کہ زاناں نندھڑ کا گلئے چاری بیغائینت ءُ
مناں گرغاینت۔ جھٹے تاجیئش بلے دومی روش ءَ گہیلینا ناسرکارلوغ ءَ داتیش ءُ دوسہ سال ءَ
رنداپیشہ اوگوشے ہمکریں اِستانے ہماں روش ءَ چ بیتہ کہ من وت دی ہیراناں۔ مناں پہ دیغا
اَست نیات ءُ مناں دہ سال قیذ داتیش ہوسراسر جھٹے ڈکھی کتیش۔ کہ مناں آندھاری ءَ

جتیش بلے پذاکہ گشتیں تا یکیں ماہ ءَ کلیں سنتری ءُ قیذی منی سنگت بیتغاں ۔ نین من نغن سرا اڑاند گرت ۔ نین من پہ دومی کارا ۔ گروڈا ؤ من جوانیہ جت ۔ تی بندی خانہ جمید ارثاں ۔

جوائیناں ۔ اے مناں چیارمی سال اِنت کہ اے بندی خاہ ءَ من جمید اراں ، اکرادا ایزا سنتری گوشنت کس جمید ار نویتہٗ ءُ نہ اکریں دراڑیں مدے ءَ کسے ءَ گوں مس اڑاندے کتہ ءُ نین کارے ءَ نہگیر بیتغاں ۔ بے لیکیو یں مڑدم مزن ءُ کسن ایذ اتکو شتغنت کس ءَ باور نیا تکہ ۔ کہ مس دلایاں ۔ نین ہر کس مناں جمید ار کنت :

بلیں براتاں بیانا ۔ روشے شہ خذائی روشاں شوے سنگتانی دلا چہ آ تکہ کہ شوا گوشتہ ہر کس وتی پیرایا بگوشیت ہماروش ءَ سرئیں دھکا منی دلا دریپاٹ کتہ نزاناں پر چہ ءُ من وتی دلا اصل پکو کتہ کہ مس وتی پیریاوت نہ گوشاں سرئیں شف دومی شف گوں اُٹکاں گوستہ اے گوشغادی لج بیت ۔ کہ بگوشاں بیائیں شف گوازی ءَ پھہ کسواں مخنوں ۔ ہچ راہے نیستہ نیٹ روشے ہیرانانی کوٹھی ءَ دلا آ تکہ کہ پر چہ چوش مخناں ایذ اڑ اَٹکلے ءَ گڑ بکناں منی اے کوٹھی ءَ نہ کسے کیت ۔ ءُ نہ کسے کارے ۔ دانی دراہیں چھل ءُ شش سنگتا چھل شش شف ءَ وتی کسو کنغی اِنت ءُ اغہ مس ہر بیگاہ ءَ چکی کوٹھی ءَ باری ءِ چیارمس کُنڈی ورغ کناں نیٹ اے مداوا گپیں بھت ءَ شہ باری ءِ چیارمس کنڈی ورغ بیت اور وشے شہ ہمے باری ءَ لخشت کناں ۔ کاہریں مزنیں باری ئے اَت نیام ءَ آمن گوازتغ ثاں مس ہر بیگاہ ءَ کمیں چنڈا ورغ کُت ءُ کشت ہمکر بارغیں درغے کہ مڑدم پہ کلاسئی کت کنت ءُ ہر چیاریں تک کہ اِلو بنت تہ نرمیہ کھڑکی ءَ چکاں ءُ ہماراہ ءَ درر واں ۔

نیٹ بھاہندغاں ہیر دءِ کسو بار وءَ آ تکہ ءُ دومی شف ءَ مناں وتی کسو کنغی اَت ، ہمیشہ ءَ

شہ سہ چیار روش پیشہ مس وتی وگ چڑا کتغنت بلے ہچ دلا نہ لوٹت کہ برواں منا وتی تند ءِ چڑا کنغا پہ دی کنجی ءِ ژاں دیراں گون اَت۔ مناں منی سنگتیں سنتری ءَ داتغنت کہ بلکن وختے ریلا پیلائے ڈکھی مواں ہماشفی بلیں نیم شف ءَ رندا ٹکلا وتارلخوشغاں ءُ ہیرانی کوٹھی ءَ بوژغا اندراژاتاک ءَ دیغایاں۔ دلا گوشتوں اَغہ کسے ءَ دیتہ دی گوشیت جمید ارانت کارےءَ کرڑو بیتہ باور تہ ہرکس ءُ منی سرا اَست اَت ءُ داروغا گوں اٹکلے باری ءَ چلکغایاں ءُ شہ باری ءَ درادر کفغاں بلے بوئے نصیبوتئ کوریں دھک کہ ہے ساحتی یک سنتری یے ریلائے ءَ بھت بن ءَ شہ کرڑو بیتو رواں بیتا ودیتی۔ کہ شہ بندی خانہ ءَ پلوا یکے ءَ درک داتہ سدائی ہکل داتئ مس دی گڈ کتہ بلے نندھڑ کا سیٹی داتہ۔ ءُ کمیں رندا بیڑ و بیڑ کتو مناں گپتش ہنی کہ پچا آ ورتیش کل ہیران بیتغاں کہ منو جمید اراواے رنگین کار۔ جھٹے پول کتیش تراچے بیثہ، تہ پرچے چوش کتہ؟ من حرام با کہ یک زوے دی کشتہ ہماڈولا مناں تھانڑو ءَ بڑتیش کہ دراہیں روش گوں ہے پول گول ءُ پچار ءَ گوستہ من آنہاں ہچ ولدی نہ داتہ۔ بس گوشتوں کہ من گڈ کنغ لوٹت شوامناں گپتہ ءُ بس۔ نیٹ بےوس بیتو بیگاہی اغدیں ایذ اشوئے مجلس ءَ اَڑتیش۔

ہنی براناں ہے منی کسو منی پیرا۔ بلے منی اے دز بندی انت کہ کمیں آرام ءَ کنت او من شوے حال ءَ بانگا رگراں۔ ہیر باثو۔

اے دراہیں مدحرام با کہ اغہ کسے دف ءَ یک زوے درکپتہ۔ ہرکس پہ دان جگوشفاءُ منی دل شیت بلکن کسے وہاودی نہ کپتہ کہ بانگو ءَ بانگ داتہ۔ بلے مرشی دُی ہماں زی ائیں، ڈولا دلا گوانک گارت۔ من تکا دیم لیٹیتہ۔ کہ بلکن بدااست اَت کہ مڑدم ءَ گوشتیں مرشی شہ ھکودلا پیرتر اَت۔ دمانے ءَ رندا سنتری ءَ ماراتنداژ ابوتکہ۔

زندات پہ ہزار جنجال

نعمت اللہ گچکی

شش ماہ اَت کہ دلمراداے نوکیں جاگہہ ءَ کارکنگ ءَ اَت۔ آنوں سک وش دل اَت۔ آ کسانی ءَ چورہ بوتگت آئی پس شہسوار وتی زندءِ چاریں روچ پہ تنگ دستی گوازینتت ءُ وتی ہچ ءَ کسان سالی ءَ دگنیاءِ گنجیں گمانی تہا یلہ دات ءُ پہ ابدی شت۔ شہسوار پہ وتی گریبی ءَ باز لائقیں مردے ات، اے ہما ات کہ وتی مزن نامیں پیرک ءِ نامے تننگا اے گریبی ءِ تہا ہم پہ لیگاری ءَ نیشتت۔ چہ پس ءِ ناگتیں مرک ءَ رند دلمراد وتی جنوزامیں مات ءِ سراکپت ماس ءَ پہ پنڈ و مورءُ پہ باتی گری وتی ہچ رود ینت ءُ لائک گُرت۔ دلمراد نام خدا باز کارئیں مردے اَت، آئی وتی گلڑیں جان ءَ راچہ کارءَ ہچ نہ دزّت شپ بوتیں کہ روچ، گرم ءُ جل بوتیں کہ برپ ءُ ترونگل آ ہر وہد ءَ پہ مزدوری ءَ اوشتاتگ اَت بلے شومیں لاپ ہچ پیمانہ ولیت چپے ھچبر نوک نہ بُوتنت:

نُوں ہمیش اَت کہ اے جاہ ءَ نوکری یے رستگت۔ءُ پہ آرام چنڈے نانے وارت ماس ءَ پہ مُراد پرائی دشتارے درگہت ءُ نوکری ءَ دو ماہ رندگل ءُ شادسورے گُرت۔ دلمراد نوں آسودگ اَت بلے مہلوک ءَ گُشت کہ کاریں شرّیں نہ اِنت۔ پہ دلمراداے ڈولیں آسودگیں نان دگہ ہچ نیستت۔ وتی بیست ءُ پنچ سال ءِ عمرءَ آئی چشّیں آرامیں نان نہ دیست۔ گے نوکری ءَ دلمرادءَ جوانیں گسے پہ نندگ ءَ ہم رستگ جوانیں اسپتیں بان ءُ رُژنائیں دری ءُ تاکاں آنوں چہ کڈک ءِ دوت ءُ داتار کھّاتگ ات۔

آئی کارسک کم اَت سهب ءِ سرا ئیں ءُ روگ یے زُرت ءُ وازدارانی گسان شُت وازدارانی گس کم اَتنت، دمانے رند پہ تگ کارے چوٹیئنت ءُ پداوتی گس ءَ گوں وتی جن ءُ مات ءَ وش ءُ وشدلی ءَ نشت تا بیگاہ، بیگاہ ءَ پداوتی کارے پہ ہیسی کلاکے ءَ هلاس کُرتنت۔

وازداردرس گمائی شراَتنت، بلے یک وازدارے پرآئی سک شرات، ہروہد ءَ خیال یے گورت وتی کاسبنی ءُ کہنگے ہروہد ءَ آراراتنت۔ آئی اُمبرادلمرادءَ گالات، ءُ دلمراد ءِ جنین ءَ راہم سک گلات یے۔

دلمرادئی جنین بازخانوادئیں زالے اَت، سک گران اَت۔ شکل ءَ ہم شراَت، چم پونزے گیشتگیں اَتنت۔ نمک یے ہستت آئی ہم کسانی پہ گریبی گوستگت۔ چہ ناکو ءِ چُلّ ءِ سرءِ درآیگ ءَ رندنوں ہمیش اَنت لہتیں روچ اَت کہ وشدل ءُ وشحال اَت۔ آنوں پلّان اَت روچ پہ روچ چاڑ گابواں اَت۔ آگوں ہرکس ءَ شراَت ہرکس ءَ پہ ہزمت یے کُرت آ پہ وتی کسانیں عمر ءَ سک شائی تپ اَت۔ ہمیشا وازدار ءَ سک دوست داشت۔ ہمرا ساپ ءُ سلا اَت گس یے پہ ڈول اَت۔

عذاب کہ کیت گڈ اہر ڈول ءَ کیت۔ یک بیگاہے ءَ دلمراد ءَ جان کش یے کُرت ءُ پدا برتیگوے کُرت۔ بلے آئی وتی تپ نہ برت گوں وتی کارے کرت دومی بیگاہ ءَ پداجان کش یے کُرت۔ ءُ گہری تپ ءَ پہ ایروپ گپت۔ تپ ءَ زور ماں زوراں کُرت دو سے روچے ہے رنگ ءَ گوست ءُ دلمراد چہ سد ءُ سار ءَ شُت۔ وازدار ءَ آئی باز خیالداری

گُرت ۔درمانے گپت ءُ دات بلے ہچ پہ ہچ ۔ وہدے چہ وتی داروُدرمان ءَ نااُمیت بوتنت واز دار ءَ دلمراد ءَ گوں ماس ءُ جن ءَ وتی موٹل ءَ سوار گُرت ۔ ءُ نزیک ءَ کسانیں درمان جاہ ءَ بُرت ۔سُہب نیمروچ ءَ رست دلمراد خُدائی اُمیت ءَ کپتگ ۔ ماس ءُ بے وسیں جن چہ وردءُ وراک ءَ بے سد دیم ءَ یے نشتگنت ۔ واز دار دم پہ ساحت شُت ءُ اَہت ۔ دلمرادئی گُڈی دم اَت ۔آ ساہ ءِ جن ءُ گرءَ اَت ۔

واز دار ءَ خُدا ابزاں چون اے خیال اَہت کہ آ گُژنگ اِنت آئی دلمرادئی جنین ءَ راگُشت کہ بیا من تراناں دئیں ۔ بیار اِش تو ءُ ماس اِش بورت آئی دل ءَ نان نہ کشت ۔ بلے واز دار ءَ پلیس دات ءُ واز دار ءِ گپ ٹالینت نہ گُرت آئی ہمراہ بوت ءُ شُت گوں: دیر نہ گوست کہ دلمرادئی بلبل ءَ بال گُرت ۔ ماس ءَ زار گُرت مہلوک مُچ بوت خُدا مرزئیں دلمرادئی میتگ چدا کمیں دور اَت حدا دوستاں چہ میت ءَ تحت آرت ۔نون لاش ءِ برگ تیار اَت ماس ءَ زار ءُ پریاد اَت ۔نشار گار اَت نشار ءَ دیر گُرت واز دار ءِ جاگہ چو دور نہ اَت کہ آ چو دیر بکنت ۔خُدایا برتیں آرا گوں گژن ءَ ۔ ہچ گژن ءَ آرا نہ پروشت ۔نون من چوں رِکس ءَ برئیں نشار ءَ چوں یلہ بدئیں بلے لاش ہم ایرکنگی چیزے نہ انت ہر کس وتی جاگہ ءَ ہشک ءُ حیران اَت کہ بہ نندن یا بہ رئین ہے گڈ و منج ات کہ نشار ھا کشانی کنان ءَ اَھت ۔

پروش ءِ سوب

صورت خان مری

روش شتو پیشین ءَ لڑتغنت بلے دانی عالم ءِ ہواں رَنگا چیراَت پلوے شہ شش ہَپت ءِ مچی ئے پیداغت تا دوہمی ڈکوءَ گیستے ءِ مچی آغائث، مچیاں سوادی تڑاں تڑوں ای ءَ بازینے پیداغش۔ ایشاں مس کسے ءَ وتی پرشتغیں دست من گٹات تا کسے لنگا کنغاث۔ یکے ءَ وتی پاغ ٹپاں بستی اَت۔ تا دہمی ءَ وتی پشتی کوفغ اَت۔ کہ کزاں کسے کوفغی ٹپاں مکندیت۔ پلوے زا لکاری گڑوے پراتاں، پیداغت۔ تا پلوے کسائیں چک شہ ماتاں کڑ بیتو پتی نیم روشی سایاں گریاناں چراغاتاں، یک تکے مچی ئے ءَ پیتلے گون اَت تا تکے ءَ شہ ہمیر نگیں ٹولی ئے دی گندغا کاتک کہ آنہاں ذوغ گلوئی گون تنت۔ بلکن ایشاں پیتلے دَزنہ کپتہ، یا گڈ شہ اِشتاف ءَ پیتل ٹاہینت نختش۔ اے کلیں زوغ یک پلوے برے جتینا تنت۔ اودا بلکن رِگند ءُ چار ءِ بندو بستے پر چیکہ دراہیں یا کمیں پٹی مزائیں مچی پھلوا کاتکنت۔ ہر لہزا مچی بزبیا ناروغات بلے کلاں شہ عجویں ٹوک ایش انت کہ ہچ ہندا مڑوغانی کورکنغ یا پورغ نغاہ ءَ نیا تک یا گڈا زاناں چوشِ اَت کہ مڑدغاں دہمی ہندے پورغ ءَ برغاتاں، یا اے دی بیت گُت کہ اگر کا نجین مڑ دغے پورت نیاتک کل ہندے پچ کنے جیغا تنت۔ کہ کلاں یک ہند کھڈے پٹینت ءُ گرغ کنت۔

اے کم ءُ بَازیں بروآرتا شف ءِ نیم ءَ ہواں رنگات۔ گون شف کفغا مڑدم کسان کسانیں ٹولیاں نِشتیہ تنت سرزمستان اَت۔ چوشیں ساڑتی نیست اَت، ہو، ہندے

ہندے پہ نغنے چی ئے ءَ کمیں آسے گندغا کاتک ءُ کڑ دے مڑدم ایذاءُ اوذاروغا تنت۔ ایشاں بلکن نغنے آنے گون اَت۔

ہرٹولی ئے ءَ شیتنے پچار ہمے یک اَت کہ نیں چے بیت؟ چوشیں پروشے، بےسوبی اَت۔ کہ ہرکسی گوشغ ہمے یک اَت۔ کہ آ وَخیں صد سالاں دادی پلنگ ءَ گوں جنگ ءُ جھیڑ وسیم ءُ خیالی ٹوکے بیت۔ اواغہ پلنگ ہمیذا جلوہ ءَ کھنت تا مڑدم ہمکر بے دل تنت کہ خدا زانت یک تو پکے بسکیت۔

ہندے مچی ئے ءَ شنتہ آں یک ٹکرے ءَ ملامت کنغات کہ اغہ دروکاں پیشتر آں بیاتکیئنت تا مرشی بےسوبی جماری ٹکے نویت۔ وہمی مچی تی ٹکرے ءَ ملامت کنغات۔ کہ آنہا ایشاناں تیرنداتغنت۔ سیمی یک ٹکرے ءَ لغوری شغاناں جنغائت۔ ہندے ءَ کسے یک مڑدے ءَ ملامت کنغات ہندے ءَ سروکے ءَ بےاٹکلی ملامت اَت۔

اے کلیں ٹولیاں جدا اشش ہپت مخدم ءُ سرٹکریانی مچی اِنت۔ اے اصل حپ تنت، مڑدم ءَ گوشتیں کہ گنگ ءُ دَام اَنت جھٹے ءَ رندا دوسۓ مڑدم ءَ آمی مشکے دوگون اَت۔ او بشتی لافانغنے کاکے چی بیث۔ آڑتہ مچی دست ششتو بشتی نیام ءَ پاتارتو وت گڑتغنت۔ بلکن پدا مچی مڑداں نغنے چی ئے دیغی اَت۔ ایشاں مس پیرتریں مڑدے سری دیمایتہ ءُ گوشتی پوڑ دیمابنت۔

ہرکس وتی ہنداشہ کنزتہ ءُ کل دیم ترا ہتیغت۔ ایشاں کلان شہ گوشے یکے ورنا ترا اَت۔ ایشی ءَ زاناں وتی زہرواڑت نخشہ۔ ءُ گشتی حاخے گٹ ءَ گزیت۔ چکر جھنگو ءَ گوشتیں یک دھک ءِ پوج مارنیست۔ وتی مُدامی ٹاپ ٹوپ ءَ کھنوں بلے آنہی سک سری

ءَ نیں کٹو داشہ۔کلیں لشکر مروشی یک روش کتی نیں مرشی ءَ رندایمان ءَ مس تہ ہمکریں پوجے
دی نہ گنداں کہ بانگاسیالاں شہ براثی لٹے کسے گیڑت ۔ نیں ہتھیارے سرآ تکہ نہ مڑدے
ایشی ٹوک گٹ گیر بیث چھپ ءَ کنت ءُ آف ءَ واڑت ۔

بس نیں چے بیث کل پیش ءَ پری ءَ نشتی شنت چوزہرآرتغیں گوزمی دمب ءَ جھنڑ کا
جتیش ۔ یک ءُ دومڑ دسواکل ءَ کل جھنگو ءَ ملامت کنغا شنت کہ آنہی ءَ یکے اشتاف کثہ کسی
گوشتی نکپتی ، کلیں لشکرے یک دھکا بڑتئی ءُ دیم بہ دیم ءِ جنگ داتئی ءُ اللہ ے چے چے؟
دو ہیں مڑد کہ آنہاں ہچی نہ گوشتغنت دمانے ءَ رند یکے ءَ گوشتہ۔

اے ٹوک وتی ہندا ئینت کہ چے بیتہ ۔ پلنگ ءَ گوں اکریں مدے ءَ واٹاپ ٹوپ ءَ دی ہر
کسی ہوش کشتغنت ۔اغہ کڑ دے سال تی ءَ ہمے ٹاپ ٹوپ بیتیں ، پیصلہ تاہچی نو یت ، جند ءِ
مڑدم کا پڑائی بیثنت ۔ اے ٹوک دی است ات کہ مئے لشکر دی حدے ءَ پیلوی ءَ تیارات
اغہ ایذا پلنگ ءَ پروش دیتیں چوکہ جھنگو ءَ گوشتہ گڈ آنہی روش دی لیکوی شنت ، بس قسمت
"بلے اے ماشموشتہ کہ مارا پروش بیتہ تا ماردی سرین ءَ بھور ینت ۔ نیں پدا ماردی ہمت نو
یت کہ خدائی تو پکے جنوں"۔

تو پکے جنوں! نیں چوش بیتغوں کہ حرام انت وتی گارے گپت کنون ۔ من گوشاں اے کل
جھنگو ءِ ہوڑانت ۔بس ارم ءَ نیں گندیت ۔نیں سما کنت ۔ مرد ءِ جلوانت ہنی وت تھانگو
انت"

اکرڈینگا جھنگو میاردار دی نہ انت ،ھکوئیں ہوڑ ءِ شغان ءَ دی ماجت نخوں کہ ھکو ہر ہندا
سوب تی"۔

''ما ہنی اے ٹوک ءَ بلوں کئے ڈھد ارانت جواں بلیں ہنی جھنگو میاردارانت ۔ بلے شوا کسے اے گوشت کنت کہ جھنگو پکوانت زدرغ انت، کُشغ بیئہ، گرغ بیئہ کس نزانت ۔ نین سری مارا جھنگو حال گرغی انت دومی ایش کہ مار پلنگ چوش ایدادی نیلیت اوا ے دی سہراانت کہ ما گوں آنہی جنگ دی دات نخنوں ۔''

''جنگ دات نخنوں! جنگ ٹوک مادلاں آڑت نخنوں''

''راست انت ابا ۔ مارتکاوتی مڑدم دیمپانیں ھندے ءَ دابراغی انت ،شرڑ تے اث مابرا ئیئنة ۔ نیں صداں مڑدم انت ۔ اے گورے ءَ کنغی انت ۔ چک مڑدم سنبھالغی انت ۔ مال کوھاں کشغی انت ۔ میں دل شیت ۔ شاہباز تہ بروپچی پھلوا جھنگو پول گول ءَ کن باریں کسے پچی ئے سئی بیت ۔

شہباز مہا تانی وتی پشتی ءَ جھنڈی زیر ینت او مچی تکا در کفیت ، ہمے مڑدم کہ نیں ٹوٹو کا تنت دردکا باقی آں ارم دی مسترات اوآں رنگادی کماش بیت کل گوں اندام ءَ ایشی ءَ ٹوٹو کا ئیت دروکا ورنا ئیں مڑدتر ندات ہمیشی ءَ اغدیں گوشتہ مناں تڑسنت باریں جھنگو گر جاموبیت اغہ گپتش حد امخناث ۔

مناں دہمی تڑبسے ۔ تہ تا جھنگو ءَ سنی سنگت بتیگیے او جوانیہ پچارکارئے جوانیہ مناں گیرانت نوخ نوخ ءَ ایشی ریشاں سوزخ کنغنت کہ آ تکو مارگوں کپتہ ھکوبس یک ٹوکے ایشی دفا ات کہ شوا عالم کارے ءَ پہ اکردل پچہ جنت ۔ اولی روش ءَ ترا گیرانت دہ مڑد ءَ گوں شتہ کہ دارے پچی ئے گڈنت پلنگ ءِ لشکرے گندیت نامغانی ماں رشیت گڑتی ءِ دارانی ہنداتو پک وتیراں کارنت ایشی ہمے ہوڑ وسک سری ات کہ چوش وتارکلاں دیما کتی ۔

کماش ءَ سرلڈینتہ آرنگا کتی کلورے ہرچی کارءَ ایشی ءَ دست اڑا ئینت۔ کارسولائیت کارا
ولاّ پٹااات ہچ اومیت وہیل نے ایشی ءَ ٹکائے پرواہ نیست ات بس نیں سروسوجے نہ پو
لے دست اڑا ئینتی۔

''اومناں دامرشی گیرنہ انت۔ کہ اے مڑداکارے رائی کتہ اوسوب نہ دیستی''۔

پیرئیں ٹوکے راست ونگ ءَ کہ مزائیں جنگ بیت مئے کلیں لشکر پرشتہ اوموڑ چاں الاّ ناروغا
شنت۔ نامغانی کھڑ و بیت او گوانگ ءَ جنت ورنایاں، دژمن دیم اشتو گڑ کنغاپیتہ یارمیا
راں دئیتو'' بس سائیں ہرکس ہواں ہنداات۔ پاذکوڑتونشتہ'' ڈانیں سندسرا، تہ من کلاں
ملامت کتہ کہ لشکر یک روش کتے، بلے جھٹے نہ گوستہ کہ پلنگ مئے تکی تیراں تنک اڑتہ او
پلنگ پرشتہ بس ہے رنگین بازیں سوباں سک سرکتہ۔

''شوار دعایاں دات کہ رندءَ سلاحانی آروخیں گلالڈثو او تیرتوپکانی انبارجتو۔ ناہے گوں ما
تادہ دہ تیرشت۔ اواصل مرشی ئیں حال بیتغنت آنہی گنوخی کارءَ ژا۔

''ہیر۔ ہرہندی سوبَ ءَ بیشک جھنگو بازدلا ورکتہ اوسرہوڑی گام زڑتنتی مناں تڑسنت
اکریں مزائیں پروشے پدا مرشی آنہی دلا ات کہ پلنگ ءِ آخری روش انت۔ اے
پروش باریں''

پدا مزائیں پروش بلکن آنہی زندغی ءِ سری پروش شیذ کوپیش ہچ کار آنہی ءِ بےسیت نویت
،مرشی مئے اے سنگتانی انت اے حال انت باقی لشکرچشوں گرک بیت''۔

''نی پلنگ ماربلاں اولاکی کوتل کنت''

دکری شہباز دی گڑتہ اوحال داتئی کہ پیلویں ٹوک ءَ کس نزانت جنگ ساعت ءَ بازینے

ڈس دات ۔کہ پلاں ہندءَ توپکاں جنغات پلاں ہنداآ تکو پول گول گشی ۔بلے پروش ءَ ھلا ہوشاں رند کس ہچ ڈس ءَ ندات''۔

''جنگ ءَ تامادی ودیتغنت ۔ٹپایانی پھلواشتغے''

''اودادی ڈسِ نیست انت''۔

شیر دادڈ کھیہ ات......ہوں نہ جلگات''۔

''ھد وتخنائیتو''۔

''بلے ہمے ساعتی پخیر دلمراداآ تکغت''

''مناں دہمی تڑسے دی گیڑت ،اغہ جھنگوءَ گرجائی شک دی دلا کپتہ ۔وثاروت تو پک جنت ہماں دھکی شوار کئے گون ات کہ تو پک ءِ تیر مئے جھنت ۔اوبس ما گوشتہ نین گرجابو ل کھڑ وکھنت وتی تو پک ءِ جنت بھور ینیت ۔کہ مئیں یازدہ ٹکی سرسریں تیرہلاں منی ڈو برءَ مہ شنگینت ۔نین مارتڑس ات کہ چے کنت دکری مئے پوڑ ءَ پلنگ بیڑ تہ او پلنگ ءِ لشکر پرشتہ پدا چے شیت کہ من زاناں وختے وختے مس ردیں کارے کناں ۔نیں ردءَ من ردمناں گڈسوب نرسیت ۔اے سوب ءَ منی ردءِ نہ منغ ءِ ضد دات ہنی زلیش ءَ کئے ولدی ءِ دات''؟

بلے چوش ھدارحم ءَ کنات ۔دلا بازین تی دی وسواس کائینت''مستریں کماش ءَ دروکا وتی دستا سرٹیک داتہ ۔اوہواں رنگانشتی ءَ دف ءَ درکپتی ۔

''مرشی قہرے بیتہ:

جواہیں جھٹے ہواں رنگ ءَ چھپی ءَ پاغ ءِ پوکاری چمانی چکا کتو نشتیہ او پدا گوشتی ''مئیں دل

شیت روش ٹکا سر ماوتی لڈا تیاری ءَ کنوں ۔ انگوآ نگوشہ اولا کے ۔ پیتلے نز آروں ۔ راجادی گوں سنگتاں دانی نیا تکہ زاناں مڑدغ پیڑ ڈینگا باز بیتغنت ۔ ایرنگیں نا گہانیں بلایاں شہ خذا رحم ءَ کنات ۔ ایذا آف نیلنت''۔

یکے کھڑ وبیتہ کہ آ فاں بیاریت...... من شاں...... سبزوں براثاں ھا ۔ من آف لوٹیتغنت :

اے دی کڑ و بنت او کمیں دیم تر رونت دکری کفشکا ے بیت ۔ کل ہواں تکا حیال ءَ کنت بلکن سنگتان کسے سرآ تکہ وکری جھنگو سلام ءَ دات ۔ کل دالیک کنت ۔ کماش دیما بیت او شیتت :۔

''جھنگو بھڑے ۔ لنگائے'' شیرداد چشن انت پکوانت ''شیرداد ہوں نہ چکغا ئینت ۔ سہرو دف ءَ انت ۔ کلین ٹپی ہمودا ئینت :

نیں کسے ءَ پولے کنت ۔ اونہ وتی ٹو کے سہرودف تکا لڑیت ۔ اے دی رند الڑت دیم دیم ءَ انت کمیں لنگا ئینت الا جی مڑدم ءَ سما کفیت بلے یک ٹو کے است ات وختے پیڑ ڈ نیگاہ یک بھرا دھبت مڑدم ءَ گوشتیں ٹپی باز یہ انت پہ زوروثار داشتی دگ ءَ نیں ایشی ءَ ٹو کے گتہ :

نیں بلے دہمی کسے ءَ تا سہرودف ءَ آ تلغنت ۔ ہمیدا آ تکیہ شاہباز دیمابیتہ او گوشتی.

''شیرداد اے پھلواانت'' بس ہمکر گوشتو لڑتہ ۔ اے دی چپ چپی ءَ پہ رنداتاں شیرداد ءَ آ تلغنت ایشاں سلام داتہ نشتغیں مڑدم کل کھڑ وبیتغنت ۔ او پخیر دیم ترا آ تکہ کہ جھنگو دیشی گوشتی ''بھڑے جھنگو'' ہنی شیرداد ہون جکتہ آف لوٹتی ما آف داتہ ۔ انشاءاللہ تعالیٰ بھڑنت شیرداد ءَ کہ اے پوژ دیتہ ۔ پہ کھڑ وبیتغا ہیمانتی بلے کماشیں مڑد دیمابیتہ او وٹ ءَ نشتی ما

جھنگو وردکا اصل چھپی جکشہ انگری آ نگری ٹپی یک سری بیانا روغا تنث ، دمانے رندا جھنگو لڑ
تہ دہمی ٹپیانی پلواسہ چیار سنگتیں مڑددی ہمراہ بیتہ دوصدءَ بھنی سر دی ٹپی گیش شنت ۔
جواہیں تراھکارے گوستہ جھنگو دکری گرُتہ ۔ ہنی دہ پانزدہ مڑ دسنگت ات زناں آ نگومزائیں
مچی ءَ وا جھنگو حال شتہ گوشتئے مڑدم یک یک ءَ انگوواجاہ ئینا آغا شنت وروکا انگوآ نگو جھنگو ءَ
دیتہ پدابازرمی ءَ کماشیں مڑدم ءَ پول کتی من ترکلی گہیل ، مزارخان وراجاءَ نگند غایاں''
ترکلی گہیل ومزارخان کشجابیتغنت ۔ راجا گوں کڑدے پوڑ ءَ پیڑ ہواں دگاشتہ کہ حیراناں
مڑدغاں ہند کنت ءُ کیث ۔ زاناں بازیں عالمے کشجابیثہ دانی گارانت ۔ مادی کل چیڑاراجا
پوڑ ءَ ھیلوں بیائینت تاٹپی آں جوائیں راستغے ءَ مڑدم گشیت مالاں چک ومڑدم دی چوش
ایدااشت نیائینت دگاں گوزنداں یک پھلو بنت ، چارُواں حال آ ڑتہ کہ روش ٹب ءَ دار
ندی پلنگ تک تکائی پیدا غتہ:۔
''جھنگو ءَ یا تا پیڑ ٹوک نہ اش کتہ یا اے گوش وآں گوش کتی پیڑیں لڑ غابیتہ اغدیں گرُتہ او
کماشیں مڑدءَ گوشتی ۔''
''برغو بابولشکر پھلواں بروں سہ......؟
''پچہ نہ:
نین دہ دوازدہ مڑ دبیتغنت ۔ ہواں رنگا مچی پلوا اڑتغنت جھنگو ءَ اللہ ءِ پکوشہ لٹے دی دستا کتہ
۔ او بڑتی وختے وختے ٹیک دیانا اوناسئی ایں مڑدم ءَ پوہ دی نخت کہ پادءَ لنگاہ کنغائینت
شلوار ءَ ہونانی چینٹ بھڑی ءَ است انت ، بلے شف ءِ تہاری ءَ کس ءَ گانچین خیال نختہ:

آ نگو کہ مچی ءَ دیتہً ۔اے پوژ ہوانگور و غا ئینت ۔کل اے پلوا لڑ تغنت ۔شش صدے مڑ دشنت نیٹ آ تکو پوژ پیڑ سرودف ءِز۔نہارءَ بیڑتیش اوشتنت دیما کنزانا۔دکرءَ برغوبابوءَ زورءَ گوانک جتہ ، پوژ ہر کس وتی ہندا بروئینت ،نندانا، جھنگو حیر مہریا آ تکہ۔شوئے پوژءَ حال لوٹتہ ، ما حال ءَ کھڑوئیں توارءَ دوں ،نندنت ۔

کلیں پوژ ہموداشتہ برغوبابووت دوٹپائی حال داتہ۔ وآنہانی حال دی گپتی ہوا ے ٹوک استت کہ وتی حال ءَ ہمے دی گوشتی کہ راجاءَ ہل انت۔ نین جھنگو دی ھیر مہریا آ تکہ ایداشہ روغی انت۔اوٹپی گل ءَ پہ جوائیں دیما نیں راستغیں ہندے گندغی انت۔

اے پوژ ءَ پیڑ آ تکیہ چو بڑز تریں ھندے گپتغت پو تاں است صلاحے کنغا تنث ۔وختے وختے ٹوک نامغانی کھڑوبیت۔اے کلیں تات و پچارءَ جھنگو اصل چھپ ات اغدیں کاہریں تر ہکائے چپی ءَ گوستہ برغوبابوءَ پیڑیں انگو دیشہ آ نگو پدا کھڑو بیغ ءَ اڑ انتی ۔اغدیں نشتہ گڈا......دروکا کھڑوئیں توارءَ گوشے مچی ءِ مزائیں گپےءَ اش کتہ ۔گوشتی جھنگو شف شتو دیر بیتہ تہ من کہ نیں راجا پوژ دی آ وخت۔ ٹپی پیڑ بازانت ہنی تھاں پھلوابروں پوژ ءِکل ءِ صلاح تئی دیما انت۔

جھنگو شہ وتی ہندا کھڑو بیتہ ہیڑت بندیں سوکیں مڑدے ات تنکیں چلا ہیں ریش کلیں حبر سیاہینتشی نین ڈینگا کھڑوئیں توارءَ اونیں نرمی ءَ ہمکر بیت کہ چیاریں کنڈی نشتغیں مڑدم سند و بندی پو ہ بیتنت ۔ایشی ءَ ہنچش رائی کتہ کہ کلاں صلاح ءَ کنغا ئینت و پو ہ کنغا ئینت۔''براثاں آں سنٹریں ٹک انت۔شوے دیما انت شوارشہ ہمیر نگیں مڑ دنیست

کہ ہمے دگ ءَ نہ شتہ ۔ مارءَ کسے بگوشیت ہمے دگ ءَ بلنت ۔ بلیں ماراشت نئیث ۔ مئے
کلیں دات گپت گوں سیستان انت۔ انہ سیستان ءِ گپت ودات بند کنے جیت مالنگھڑ ان مر
وں ۔ پلنگ شوار ہچ ڈولا وتی گپتغیں ڈیہہ ءَ نیلیث ۔ نین بروآرءِ ہمے دگ سرکیت ۔ مئے
کسان مزن بے حیالی ءَ کیت ہمے دگ ءَ گیڑت وتی گپت ءُ داث ءَ کنت وگڑ دیث ہمے
دگ ءِ کلیں اڑوکڑاں شوازانت ۔ ہمکریں زینہاریں ژلے کہ ہچ دگ ءَ نیست اِنت مئے
کوہستانی کلیں دگ ءَ گٹ اَنت بلے گڈ دی ماھکوروں کاوَں چکر مڑدم ءَ بروآرکتہ کس سئ
نہ اِنت ۔ چند ہی مڑدم پرتغنت کس ءَ روغ آغ نہشتہ ۔ وختے دگ ءَ روانا کوہے ریڑھ
گپتہ پاریں سال ءَ کوہ بُڑز ءَ ریڑھ گیڑت مائی ءِ داراں جنغات ۔ آنہی ءَ مان کیت ۔ ءُ
مائی تقاخ بیت ۔ ہرکس ءَ مائی بڑتہ پورتہ ۔ دارجنغ کس ءَ نہ اشتہ نین دگہ ہمیشنت روغ
گٹ ، ژل ، دگ ءِ ڈھنگر کل دیمائنت نہ روغ داں مرشی کس ءَ دلاں نیاڑتہ ۔

نین مناں یک ٹوکے ڈست کسے ءَ مرشی دا ہمے دگ روغ ملامت کتغنت ۔ بلے
مئیں گیرءَ نیں بروخ کسے ءَ ملامت کتہ ۔ نیں کوہ ریڑھ دیوخ ءُ نین کہ ہواں مائی کہ
آں شہ پرتعیں کوہ ءِ ماں آغ ءَ رُتہ ۔ نیں ہمے ڈولا داں ءُ مرشی کسے ءَ سنٹریں ٹک
ڈوہدار کتہ ۔

نیں مرشی ہمے سنٹریں ٹک ءِ مچلے خشتہ بازیں روخے پرتہ کڑدے بھن ءِ شیرترتہ ،
سوبی مڑدے ، مڑدم ءَ شمشت بلے مرشی اکریں گانجیں لشکرے کوش ءَ ہواں لشکر کہ سیالانی
سیال ۔ براتانی کوفغ اَت کئے اِنت دور نہ اِنت تھاں براث اَنت ۔ کہ براتی کوفغ ءِ بھر

غادلگیہ نہ اِنت۔مرشی یک سیغے نہ اِنت۔ ا م آں سیغ ءِ کنغ ءَ سیاھاں پوشیت۔ اتانی کوش ءِ سیغ دژمن ءَ پروش ءِ سیغ اِشت۔ گوہارانی رز ءَ سیغ، آ وخیں بچانی اولا کی کوتل کنغ ءِ سیغ چکرسیغ کشہ کنئت۔ یک سیغے کنت، دھمی گلاوند بیت۔

ہواں تر ندیں ورنا مچی ءَ شہ کہڑ ءِ بیث اوشتیت آ خر دگے دی اَست اَنت نہ بے پوجی ءَ مادی گندغاں۔

''من دی ہے گشاں کہ بے پوجی اکرانت کہ ما یک ءِ سیغ ءَ پجت نہ ووں۔اے کلیں بے پوجی آں، کلیں سیغاں آدم زادے شموشت نخنت۔کہ براتانی ہوں شموشت نو بیت براتاں ایشاں کلاں، بے پوجی ءَ داسیغاں کہ ماشموشت نخوں۔ مہ شموشوں ایشاں تاسو بے بے خیال کنون، سوب ءَ روش ءَ کلیں بے پوجی وسیغاں گیرآروں کہ وت شمشنت نیں سمبرنت ءِ نی پرشتغیں ٹنڈیں زحماں زیرنت۔آں غد رت انت تاگل زمین ءَ سنگ بازنت۔ آں دستانیا ئینت تا اے وختا وتار دژمن ءِ تیر ءِ یمپاں کنئت۔ یک دھکے اغہ آنہی ءَ ھل واڑتہ تاکلیں بے پوجیاں گوں بازیں سیغاں ماریشیت۔آں مئے ہوناں نشہ ای پیچ دَرنت۔مرشی دژمن ءِ تی سوب ءَ انوش اَنت۔ اوشوے پلہ اے ھتر۔کھڑ و بنت بام ءَ دھمنتہ روش ٹکا سر مارشتی۔

حکیم بلوچ 25 دسمبر 1942ءَ ماں پنجگورءَ ودی بوتہ، شہ کوئٹہ کالج ءَ بی۔اےءَ
شہ کراچی یونیورسٹیءَ ایم۔اے کنگءَ رند آ ماہتاک اولس بلوچی ءِ شونکار بوت۔ پنچ
سالءَ رندآ حکومت بلوچستانءَ اسسٹنٹ کمشنر بوت، تاں 21 گریڈءَ سر بوت۔
اے کتاب ءِ تہا حکیم بلوچ ءِ ردءُ بند داتگیں نامداریں آزمانکارانی گچینیں
آزمانک انت۔

بلوچی زبانءَ آئی چاپ بوتگیں کتابانی تہا گچین آزمانک، آس ءِ چہر، سنگِ
گراں، کاندیت، دروش جتیں ارواح، وہدیکہ اردوءَ آئی چاپ بوتگیں کتابانی تہا شبیہہ
شاد، ماتمِ دانش، زیرِ سایہ خورشید، بلوچی قومیت خانیت وسرداریت، عوامی دُکھ کا سفرو
خوابِ پیامِ پیان ہوار اَنت۔ حکیم بلوچ انگریزیءَ ہم نبشتہ کنت۔ انگریزیءَ آئی
نویستگیں کتابانی نام چوش انت:

- Tears of Resurrection (Articles & short stories)
- Cobra's Votive Kiss (English short stories)
- Silver Footed Dawn (English short stories)

حکیم بلوچ بلوچی زبان ءِ نامداریں آزمانک نویس، کسمانک نویس، نگدکارءُ
رجانکارے ءِ جہتءَ زانگ بیت۔ آ ماہتاک بلوچیہ ءِ سرشونکار ہم است انت۔

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

ISBN: 978 - 969 - 8557 - 64 - 5